

AGENDA

ČESKOBRATRSKÉ
CÍRKVE EVANGELICKÉ

II.

PRAHA 1983

Obsah

Agenda.....	1
Českokobratrské	
církev evangelické.....	1
II.....	1
Praha 1983.....	1
III.....	
Modlitby a další bohoslužebné části.....	6
Úvodem (Den Páně v rámci církevního roku).....	6
Poznámka pro uživatele následujících textů.....	7
Doba adventní.....	9
Služby Boží podle formuláře A a B.....	10
1. neděle adventní Mt 21,1-9.....	10
2. neděle adventní L 21,-36.....	12
3. neděle adventní Mat 11,2-15.....	13
4. neděle adventní J 1,19-28.....	15
Štědrý den -.....	
Mt 1,18-21 nebo v. 1-25 L 2,1-14.....	16
Služby Boží podle formuláře C a D.....	19
Doba vánoc a Zjevení Páně.....	21
Služby Boží podle formuláře A a B.....	23
Hod Boží vánoční L 2,1-20.....	23
Mučedníka Štěpána Mt 23,34-39.....	25
Neděle po vánocích L 2,33-40.....	27
Poslední den v roce.....	29
Nový rok L 2,21.....	30
Zjevení Páně (Epifanie) Mt 2,1-12.....	33
1. neděle po Zjevení Páně L 2,41-52.....	34
2. neděle po Zjevení Páně J 2,1-11.....	36
3. neděle po Zjevení Páně Mt 8,1-13.....	37
4. neděle po Zjevení Páně Mt 8,23-27.....	39
5. neděle po Zjevení Páně Mt 13,2x-30.....	40
Poslední neděle po Zjevení Páně Mt 11,25-30.....	41
Služby Boží podle formuláře C a D.....	44
Doba postní.....	46
Služby Boží podle formuláře A a B.....	48
Septuagesimae (Neděle Devítník) Mt 20,1-16a.....	48
Sexagesimae (Neděle po Devítníku) L 8,4-15.....	49
Neděle Quinquagesimae (Masopustní) L 18,31-43.....	51
1. neděle postní (Invocavit) Mt 4,1-11.....	52
2. neděle postní (Reminisce) Mt 15,21-28.....	54
3. neděle postní (Oculi) L 11,14-28.....	56
4. neděle postní (Laetare) J 6,1-15.....	58
5. neděle postní (Judica) J 8,46-59.....	59

Květná neděle Mt 21,1-17.....	61
Služby Boží podle formuláře C a D.....	63
Doba velikonoční - velikonoční týden.....	65
Pašijní služby Boží (Zelený čtvrtek).....	67
Pašije podle evangelisty Matouše.....	67
Pašije podle evangelisty Marka.....	69
Pašije podle evangelisty Lukáše.....	71
Pašije podle evangelisty Jana.....	73
Pašije podle evangelisty Jana.....	75
Služby Boží podle formuláře A a B.....	77
Velký pátek J 19,16-30.....	77
Neděle velikonoční Mk 16,1-8.....	79
Pondělí velikonoční L 24,13-35.....	81
Služby Boží podle formuláře C a D.....	83
Doba velikonoční - období po velikonočích.....	87
Služby Boží podle formuláře A a B.....	89
1. neděle Po Velikonočích	
(Quasimodogeniti) J 20,19-31.....	89
2. neděle Po Velikonočích	
(Misericordias Domini) J 10,11-16.....	90
3. neděle po Velikonočích	
(Jubilate) J 16,16-23a.....	92
4. neděle po Velikonočích (Cantate) J 16,5-15.....	94
5. neděle po Velikonočích (Rogate) J 16,23-30.....	95
Nanebevstoupení Páně Mk 16,14-20.....	97
6. neděle po Velikonočích	
(Exaudi) J 15,26-16,4.....	99
Neděle svatodušní J 14,23-31.....	101
Pondělí svatodušní J 3,16-21.....	103
Služby Boží podle formuláře C a D.....	106
Neděle po velikonočích.....	106
Nanebevstoupení Páně.....	107
Neděle svatodušní.....	109
Doba po svatodušních svátcích (po Trojici).....	112
Služby Boží podle formuláře A a B.....	113
Neděle trojiční J 3,1-8 (1-15).....	113
1. neděle po Trojici L 16,19-31.....	114
2. neděle po Trojici L 14,15-24.....	116
3. neděle po Trojici L 15,1-10.....	118
4. neděle po Trojici L 6,36-42.....	119
5. neděle po Trojici L 5,1-11.....	121
6. neděle po Trojici Mt 5,20-26.....	123
7. neděle po Trojici Mk 8,1-9.....	125
8. neděle po Trojici Mt 7,15-23.....	127
9. neděle po Trojici L 16,1-9.....	128

<u>10. neděle po Trojici L 19,41-48.....</u>	<u>130</u>
<u>11. neděle po Trojici L 18,9-14.....</u>	<u>131</u>
<u>12. neděle po Trojici Mk 7,31-37.....</u>	<u>133</u>
<u>13. neděle po Trojici L 10,23-37.....</u>	<u>134</u>
<u>14. neděle po Trojici L 17,11-19.....</u>	<u>136</u>
<u>15. neděle po Trojici Mt 6,24-34.....</u>	<u>138</u>
<u>16. neděle po Trojici L 7, 11-17.....</u>	<u>139</u>
<u>17. neděle po Trojici L 14,1-11.....</u>	<u>141</u>
<u>18. neděle po Trojici Mt 22,34-46.....</u>	<u>142</u>
<u>19. neděle po Trojici Mt 9,1-8.....</u>	<u>144</u>
<u>20. neděle po Trojici Mt 22,1-14.....</u>	<u>146</u>
<u>21. neděle po Trojici J 4,46-54.....</u>	<u>148</u>
<u>22. neděle po Trojici Mt 18,23-35.....</u>	<u>149</u>
<u>23. neděle po Trojici Mt 22,15-22.....</u>	<u>151</u>
<u>24. neděle po Trojici Mt 9,18-26.....</u>	<u>152</u>
<u>25. neděle po Trojici Mt 24,15-28.....</u>	<u>154</u>
<u>26. neděle po Trojici Mt 25,31^6.....</u>	<u>156</u>
<u>Poslední neděle po Trojici Mt 25,1-13.....</u>	<u>157</u>
<u>Neděle dukučinění L 12,15-21.....</u>	<u>159</u>
<u>Služby Boží podle formuláře C a D.....</u>	<u>162</u>
<u>Alternativní modlitby.....</u>	<u>168</u>
<u>Vstupní modlitby (A a B).....</u>	<u>168</u>
<u>Alternativní přimluvná modlitba.....</u>	<u>172</u>
<u>Alternativní eucharistická modlitba.....</u>	<u>173</u>
<u>IV.....</u>	
<u>Kolekty pro formuláře C a D.....</u>	<u>174</u>
<u>V.....</u>	
<u>Doplňující části a podněty.....</u>	<u>196</u>
<u>Dovětky po I. čtení Písma.....</u>	<u>196</u>
<u>Podněty pro přimluvné modlitby.....</u>	<u>196</u>
<u>Příprava pořadu malých shromáždění.....</u>	<u>202</u>
<u>Příprava sborových ohlášení.....</u>	<u>204</u>
<u>VI.....</u>	
<u>Z modlitebního pokladu církve.....</u>	<u>206</u>
<u>Modlitby z Písma.....</u>	<u>207</u>
<u>Modlitby z období církevních otců.....</u>	<u>209</u>
<u>Modlitby z období reformace.....</u>	<u>218</u>
<u>Modlitby doby nové.....</u>	<u>221</u>
<u>VII.....</u>	
<u>Zpěv ve shromáždění.....</u>	<u>227</u>
<u>Z dějin zpěvu církve.....</u>	<u>227</u>

<u>Zpěv a hudba v bohoslužbě sboru.....</u>	<u>234</u>
<u>Výběr žalmů a písní.....</u>	<u>243</u>

III.

MODLITBY A DALŠÍ BOHOSLUŽEBNÉ ČÁSTI

ÚVODEM (DEN PÁNĚ V RÁMCI CÍRKEVNÍHO ROKU)

Církevní rok v bohoslužbách není jen ohlasem tradice, nýbrž dobrým prostředkem, jak v životě sborů podtrhnout ústřední svědectví Písma, jež reformace našla ve zvěsti, že naše časná i věčná záchrana je ve smrti a vzkříšení Ježíše Krista. Ježíš Nazaretský, ve kterém církev poznala zaslíbeného Mesiáše, vysvobodil svůj lid ze zajetí hříchu a smrti; mocí Ducha svatého smíme skrze víru k tomuto lidu patřit a mít podíl na spasení z pouhé milosti.

Středem života křesťanského sboru je bohoslužebné shromáždění v neděli, v den Kristova vzkříšení. V tento den se sbor schází, aby čekal na nové setkání se Vzkříšeným. Poznává v něm toho, který pro nás zemřel a vstal z mrtvých a nyní jako náš přímiluvce sedí po Boží pravici, odkud spolu s Otcem posílá Ducha svatého a odkud také znovu přijde v slávě.

Událost Kristova kříže a zmrtnýchvstání byla od apoštolských dob zdrojem, z něhož se napájel bohoslužebný život celého roku. Křesťané slavili každou neděli jako neděli velikonoční, jako památku vzkříšení. Proto novozákonní církev nazývala neděli dnem Páně (Zj 1,10).

Pavel vyzývá křesťany v Korintu, aby si v tento den oddělovali dary na oběť pro sbor v Jeruzalémě (1 K 16,2). Ve Skutcích apoštolů je den po sobotě připomínán jako den, kdy se ve shromáždění „láme chléb“ (Sk 20,7).

Den Páně připomínal neděli velikonoční ve vzpomínce a zároveň k ní směřoval v naději jejího slavení na věčnosti. To nacházelo výraz ve večeri Páně. Až do 4. století církev žádné jiné, neděli rovnocenné svátky neznala. Pronikavé změny přinesl teprve středověk; reformovaná tradice se však v díle Calvinově k původní praxi vrátila.

Také my pojmáme neděli jako den, v němž se nám z Ducha svatého dostává podíl na kříži a vzkříšení Kristově, jako den, v němž si tuto událost připomínáme a čekáme na její plné zjevení při příchodu Páně. Tak jsme slavením nejen velikonoce, ale každé neděle posilování k naději, že naše očekávání není marné, a zmocňování k novému životu, ke svědectví slovem i skutky. Jestliže velikonoční zvěst není základním rámcem a vnitřním obsahem každého nedělního shromáždění (v kázání, modlitbách, písních), míjí se shromáždění svým cílem. Je pak na místě otázka, zda to vůbec křesťanské shromáždění je.

Na cestě staletími uváděl Duch svatý církev do vždy nového pochopení svědectví Písma a zbohacoval vyznávání i oslavování Kristova díla novými liturgickými projevy. Projevilo se to nejprve v období velikonoce, později i v jiných svátečních obdobích roku, připomínajících celou šíři díla a života Páně.

Dnes nám pomáhá ekumenické společenství rozpoznat, že k ústřednímu biblickému svědectví patří také zvěst o nastolení nového věku spásy pro všechny národy, o jednotě všeho lidu Kristova a budoucím vykoupení veškerého stvoření.

Soustředíme-li se se svými sbory v rámci církevního roku při zvěstování Písma (starocírkevní perikopy) na celé Kristovo dílo, smíme se nadít, že nás Duch svatý bude uvádět do poznání pravdy, o které Pán slíbil, že nás vysvobodí (J 8,32).

V následujících kapitolách budeme úvodem vždy sledovat, jak se jednotlivé části církevního roku rozvíjely.

POZNÁMKA PRO UŽIVATELE NÁSLEDUJÍCÍCH TEXTŮ

Texty této kapitoly chtějí být pomoci při přípravě služeb Božích (jejichž základní strukturu naznačují formuláře A a B, resp. C, D1 a D2 v prvním dílu Agendy, str. 31-65) pro jednotlivé neděle a svátky církevního roku.

V oddíle „A a B“ jsou bohoslužebné části uváděny vždy v tom pořadí, jaké předpokládá formulář A; pro formulář B třeba pořadí upravit. Obdobně se i látka oddílu „C a D“ uspořádá podle příslušného formuláře.

Biblické části citujeme v kralickém překladu z roku 1613, nebo z českého ekumenického překladu Písma.

Oba překlady jsou zásadně zaměnitelné. Liší-li se čísla veršů v těchto překladech, přidržujeme se číslování podle překladu ekumenického. Upozorňuje na to značka e.

Pokud se k místům v Bibli pouze odkazuje zkratkami, předpokládáme, že kazatel při citaci provede sám nezbytné drobné úpravy jako např. doplnění Božího jména, vypuštění přebytečné spojky a podobně.

Jako vstupní píseň doporučujeme v pořadech A a B žalm vybraný pro introit. Pokud zpíván nebude, je možno rozšířit přednes introitu o další naznačené verše tohoto žalmu.

Zvláštní modlitbu před kázáním (iluminaci) zařazujeme, jestliže Vstupní modlitba nebo píseň neobsahovala prosbu o Ducha svatého a o dar Slova.

Značka * označuje úseky spjaté s vysluhováním večere Páně.

Grafické uspořádání některých přímluvných modliteb dává možnost rozdělit přednes mezi dva (tři) lektory.

Červeným tiskem je vyjádřeno, že slovo III. čtení (poslání) vychází ze starocírkevní epištolní perikopy příslušné neděle.

Kralická verze různých formulací apoštolského Pozdravu, dále tzv. adjutoria a slov požehnání je otištěna na předsádkách knihy.

Značka • uvádí alternativní texty.

Značkou ' je naznačena cézura (krátký přeryv), členící souvětí v modlitbě.

Značka - vyznačuje kratší či delší pauzu v přednesu modlitby, {S} možnost opakované společné aklamace (např. Pane, smiluj se).

Hranatá závorka označuje části, které podle okolností lze vypustit, např. [Amen].

DOBA ADVENTNÍ

Advent vznikl současně s obdobím vánoc ve složitém procesu, který J. A. Jungmann¹ líčí takto: Koncem 4. století se v Galii slavil svátek Epifanie, spojený se křtem katechumenů. Příprava na křest vedla k postupnému zavádění postu, což bylo obdobou údobí předvelikonočního. Tak se v této oblasti od roku 490 ustálil čtyřicetidenní půst od 11. listopadu do 5. ledna (tj. 40 dní, vynecháme-li soboty a neděle). Podobné tendence se objevily také ve Španělsku, kde se však slavily vánoce 25. prosince. V Římě advent velice dlouho znám nebyl, i když se zde již od začátku 4. století slavily vánoce jako svátky namířené proti ariánství, popírajícímu plné Kristovo božství. Advent se objevuje v Římě teprve uprostřed 6. století v navázání na tradici týdenních postů k jednotlivým obdobím. Postní týden v prosinci byl proměněn v čas přípravy na Narození Páně četbou perikop o zvěstování a navštívení panny Marie, o Janu Křtiteli a oddílů z proroka Izajáše. Za papeže Řehoře Velikého (590 - 604) se pojednou objevují čtyři neděle adventní, jejichž zachovávání se postupně rozšířilo na celou církev. Advent byl - s výjimkou Galie – obdobím příprav na vánoce. Teprve v 10. stol. převládl prvek kajcnosti, což se projevilo v liturgii vynecháním částí Gloria in excelsis a Te Deum. Nikdy však advent jako celek nebyl obdobím postním. Postupně se stával začátkem církevního roku. V celé řadě zemí (Španělsko, Francie, Anglie) však byly dlouho začátkem církevního roku velikonoce.

Jak ukazují starokřesťanské perikopy, měl by v adventu vyniknout motiv slibů Božích a naděje Kristova příchodu v slávě. Tím se adventní doba liší od doby postní, kterou církev chápala jako období boje mezi Kristem a mocnostmi zla; období adventu je čas zaslíbení. První Boží příchod v poníženosti dítěte z Betléma byl dokladem jeho věrnosti, ohlašované proroky; táž Boží věrnost se prokáže i při jeho druhém příchodu v slávě. Je tedy tématem doby adventní očekávání Božího království. V tomto očekávání se pojí pokání i naděje slávy. Proto není na místě úplně vynechat doxologické motivy, se kterými se v adventu setkáváme až do desátého století.

Starokřesťanské perikopy v adventním období připomínají příchod Ježíše Krista na zem a jeho dílo spásy (Mt 21,1-9 vjezd do Jeruzaléma; L 21,25-31 Kristův příchod na konci časů a soud nad světem). Perikopy pro poslední dvě neděle v adventu připomínají posledního z proroků, Jana Křtitele, a prorocká zaslíbení o příchodu Mesiáše (Mt 11,2-11; J 1,19-28).

V některých řadách perikop se objevuje oddíl L 1,26nn o zvěstování Marii. Tento motiv nabyl na významu ve 4. století v zápase s ariánstvím, které popíralo, že Maria byla bohorodička a že Kristus byl Bohem od narození. V perikopách staré církve pro dobu adventní se však oddíly o Marii nenacházejí.

SLUŽBY BOŽÍ PODLE FORMULÁŘE A A B

(Viz poznámku pro uživatele na str. 43n.)

1. NEDĚLE ADVENTNÍ Mt 21,1-9

SHROMÁŽDĚNÍ S VEČEŘÍ PÁNĚ

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Brány, zvedněte výše svá nadpraží, výše se zvedněte, vchody věčné, ať může vejít Král slávy. (Ž 24,7)

Možno rozšířit o v. 8-10.

• Ž 25,1.2a.3a • Ž 124,8 • Za 9,9 Píseň

VSTUPNÍ MODLITBA

Oslavujeme tě, Hospodine, náš Otče a Vykupiteli, že jsi ze své převeliké lásky prorhl nebesa a sestoupil v Ježíši Kristu mezi nás.

Chválíme tě, Pane Ježíši Kriste, žes pro nás přišel na tento svět, že sis podmanil síly zla, že jsi vstal z mrtvých a žiješ navěky. Radujeme se z toho, že k nám stále přicházíš ve svém slovu. Těšíme se, že jednou přijdeš v moci a slávě.

Duchu svatý, dej, ať nepřestaneme vyhlížet Kristův příchod. Dotkni se našich srdcí, ať přivítáme Krista u jeho stolu a ve víře zahlédneme slávu jeho vítězství.

Požehnaný, který přicházíš ve jménu Páně. Hosana na výsostech. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ

MODLITBA PŘED KÁZÁNÍM

Pane a Mistře, Ježíši Kriste, náš Bože. Ty jsi řekl svým apoštolům a učedníkům: Mnozí proroci a spravedliví žádali viděti, co vy vidíte, a neviděli, slyšeti co vy slyšíte, a neslyšeli. Šťastné jsou vaše oči, neboť vidí, a vaše uši, neboť slyší.

Učiň nás hodnými toho, abychom slyšeli tvé svaté evangelium a uváděli je do života svými činy. [Amen.] (Koptická liturgie Basilova)

II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / * VYZNÁNÍ VIN (AGENDA I, STR. 32N, 39N, 48N) * SLOVO MILOSTI: Iz 54,10

Služba stolu Kristova

Pořad podle formuláře A Agenda I, str. 33nn, podle formuláře B str. 41nn.

* PÍSEŇ / * POZVÁNÍ PŘED VYSLUHOVÁNÍM: Iz 55,10

* PŘIJÍMÁNÍ

* SLOVO PŘI PROPOUŠTĚNÍ: Fp 4,4; Zj 22,20; 1Te 3,12N; 1Te 5,23 EKUM.PŘ.

* MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ (ŽALM DOBROŘEČENÍ)

Hospodine, takto od tebe bohatě obdařeni připojujeme se s vděčným srdcem k chválám tvého lidu a spolu s žalmistou vyznáváme:

Žalm 25,8-10.12-14.

* PÍSEŇ

OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Na tvůj příchod čekáme, tichý Beránku. Přicházíš do tohoto světa v ponížení, skrytosti, jako král tichý a plný spasení. Jen děti tě poznaly.

Dej církvi poznat, že přicházíš tam, kde lidé trpí.

- Modlíme se za umírající, nemocné, hladové, vězněné, pronásledované.

Dej církvi poznat, že přicházíš všude, kde se prosazuje odpuštění, smíření a pokoj.

- Modlíme se za ty, kdo žijí v hněvu a nenávisti, a také za své nepřátele, abys jim i nám dal v tento adventní čas nalézt cestu odpuštění a smíření.

- Modlíme se za národy. Nedopusť, aby v nich vládl duch sobectví. Způsob, aby přibývalo těch, kteří mezi nimi usilují o důvěru.

- Modlíme se za všechny, kdo nesou odpovědnost za pokoj a mír ve světě, aby našli cesty, které vedou k dorozumění a spolupráci národů.

Dej církvi poznat, že k ní uprostřed její bezmoci přicházíš v Slovu a svátostech.

- Modlíme se za tvoji církev, rozptýlenou mezi všemi národy. Ať věrně zvěstuje tvé slovo, ať roste počet těch, kdo uvěří a vyznají tvé jméno. Ať každý den v této adventní době prožíváme radost z toho, že známe tajemství tvého příchodu, to tajemství skryté od věků a národů, to evangelium slávy.

Požehnaný, který přicházíš ve jménu Páně. Hosana na výsostech.

MODLITBA PÁNĚ / PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

Ř 13, 11-14 • Mt 24,37-39.42 • L 21,25-28.31-34

POZEHNÁNÍ

Milost vám a pokoj od toho, který jest a který byl a který přichází. Jemu sláva i moc navěky. Amen. (Zj 1,4.6)

PÍSEŇ

2. NEDĚLE ADVENTNÍ L 21,-36

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Naslouchej, pastýři Izraele, ty, jenž Josefa jak ovce vodiš, zaskvěj se, jenž trůníš nad cheruby. (Z 80,2)

Možno rozšířit o v. 3.18.20.

• Iz 40,10a • Ž 50,2.3a.4 • L 21,28 • Iz 30,27.30.29

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Hospodine, králi věků nepomíjející, tvé království v tomto světě již začalo.

Mocnosti zla však na ně nepřestávají útočit. Tento svět, tvé dobré stvoření, se otřásá v základech. Zemi a celý vesmír ničí člověk svým bezuzdným sobectvím. I my se na tom podílíme.

Pane Ježíši Kriste, ty jsi vstoupil na nebesa ke svému Otci. Jsi a zůstáváš Pánem. Máš moc chránit nejen svůj lid, ale celé Boží stvoření před zkázou. A nakonec přijdeš v slávě soudit živé i mrtvé.

Dej, ať tě bděle očekáváme a s pozdviženou hlavou vyhlížíme své vykoupení. Ty jsi nám je svou obětí připravil a dáváš nám je zvěstovat ve svém slově. Nebe i země pomínou, ale slova tvá nepomínou. Na to spoléháme. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ

Modlitba před kázáním Bože, dej, aby naše víra tvým slovem a Duchem rostla, abychom ti zde na zemi mohli stále sloužit, majíce oči upřené k církvi zvítězilé, která tě chválí na věky v nebi. [Amen.]

(Podle Michaelova bratrstva)

II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / OHLÁŠENÍ

Přímlybná modlitba Pane Ježíši Kriste, ty přicházíš, a jednou přijdeš v moci a slávě soudit živé i mrtvé. Dávej nám svého Ducha, abychom v soudech, kterými prochází církev i národy, rozpoznávali znamení tvého příchodu a byli bdělí. - Prosíme za státníky a vědce, aby bděli nad tvým stvořením. Dej, ať dovedou bránit všem, kdo chtějí dary tvého stvoření užívat kořistnický a na úkor druhých.

Modlíme se za sebe a všechny, kdo se v starostech o svoje štěstí stávají otroky sobectví a zapomínají na tvůj příchod. - Modlíme se za tvoji církev všude ve světě. Dej,

ať vykupuje čas službou lásky a zastáváním ukřivděných, pomocí trpícím, úsilím o mír a pokoj. - Dej, ať uprostřed tísně tohoto světa se vztyčenou hlavou vyhlížíme tvůj příchod; ať tě radostně přivítáme v hodinu své smrti; ať jednou vzdáme slávu tvému i našemu nebeskému Otci ve společenství církve zvítězilé. - Požehnaný Pán Bůh Izraelský, že navštívil a učinil vykoupení lidu svému podle nejhojnějšího milosrdenství, jímž navštívil nás, vyšel z výsosti, aby se ukázal sedícím v temnostech a ve stínu L smrti. Následuje tichá modlitba.

MODLITBA PÁNĚ

Slovy našeho Pána se nyní obraťme k tomu, který nás navštívil svým milosrdenstvím: Otče náš, který jsi v nebesích . . .

PÍSEŇ

3. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

Ř 15,5-7 (nebo v.4-13) • Pt 3,10-14 (nebo v. 8-14) • Fp 1,9-11 • Mt 3,8-10.

POŽEHNÁNÍ

Kéž je nám Bůh milostiv a dá nám požehnání, kéž nad námi rozjasní svou tvář! Ať je známa na zemi tvá cesta, mezi všemi pronárody tvoje spása! Bůh nám žehná, Bůh náš. Bůh nám dává svoje požehnání. Nechť se ho bojí všechny dálavy země! Amen. (Ž 67,2n.7b.8)

PÍSEŇ

3. NEDĚLE ADVENTNÍ MAT 11,2-15

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Navrať se k nám, Bože, naše spáso, učiň konec svému rozlícení. Ukaž nám, Hospodine, své milosrdenství, uděl nám svou spásu. (Ž 85,5.8)

Možno rozšířit o v. 2.10.12.

• Iz 40,3 • Mal 3,1 • Iz 40,3b.10a

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Nebeský Pane a Králi! Ty zůstáváš věrný svým zaslíbením, která jsi svěřil prorokům. Nic nemůže zadržet království tvého Syna Ježíše Krista, jež přišlo do tohoto světa. My však vyznáváme, že se nám v našem světě tvé království ztrácí. Nerozpo-

znáváme znamení jeho přítomnosti. Proto tě prosíme: Proměň nás svým svatým Duchem, abychom v pokání a radostné vděčnosti tato znamení rozpoznali. Vždyť ty i dnes dáváš zvěstovat evangelium chudým. I dnes máš po celém světě ty, kteří uvěřili v tvého Syna a vzdávají ti čest a chválu. I dnes skrze Ježíše Krista uzdravuješ nemoci těla i ducha a konáš skryté dílo záchrany. Dej, ať toto vše posiluje naši naději, že Ježíš Kristus je Spasitel světa a že nakonec přijde v slávě zjevit všem pravdu. Těšíme se na ten den a dychtivě jej vyhlížíme s církví tvou zvítězilou i bojující. Na tvůj příchod čekáme, Pane Ježíši Kriste. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ

Modlitba před kázáním Milý Bože, oslav své Slovo v našich srdcích a svým Duchem je učin tak jasným a hřejivým, abychom v něm pro sebe přijali potěšení a radost. [Amen.] (Martin Luther)

II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane Ježíši Kriste, ty jsi sestoupil na tuto zem, stále jsi přítomen, jednou přijdeš v slávě. Věříme, že jsi skrytě přítomen i dnes, zvláště uprostřed trpících. Proto se modlíme za všechny, kteří slouží slepým a vnášejí do jejich temnoty světlo; za všechny, kdo pracují v rehabilitačních ústavech, aby chromí a kulhaví mohli chodit; za všechny, kdo bdí u lůžek nemocných lidí, v nemocnicích i doma; za všechny, kdo věnují péči hluchým a němým.

Modlíme se za ty, kdo ve Světové radě církví i jinde bojují proti hladu, bídě a nepravdě, kdo usilují o mír a pokoj ve světě, kdo s velikými obětmi nesou evangelium chudým. Ti všichni - bojovníci za spravedlnost, z nichž mnozí jsou v žalářích, věrné sestry v nemocnicích a obětaví lékaři, evangelizační pracovníci - ti všichni září do temnot tohoto světa jako znamení, že jsi svět neopustil a že přijdeš v slávě.

Dej, ať i každý z nás vnáší světlo lásky a pomoci všude tam, kde je bolest a utrpení. Z temnot svých trápení vyhlížíme k tobě, který jsi Světlo, v němž tmy není. Zaskvěj se v našich srdcích a dej, ať tvé evangelium zazáří v tomto adventě mnohým, kteří tě neznají. - Následuje tichá modlitba.

MODLITBA PÁNĚ / PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

1K 4,5 • Jk 5,7-10 • L 3,10-18

POŽEHNÁNÍ

Hospodin je tvůj ochránce, Hospodin je ti stínem po pravici. Ve dne tě nezasáhne slunce ani za noci měsíc. Hospodin tě chrání ode všeho zlého, on chrání tvůj život. Hospodin bude chránit tvé vycházení a vcházení nyní i navěky. Amen. (Ž 121,5-8)

PÍSEŇ

4. NEDĚLE ADVENTNÍ J 1, 19-28

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Nebesa vypravují slávu Boha silného a dílo rukou jeho obloha zvěstuje. (Ž 19,2)

Možno rozšířit o v. 3.5n.

• Za 2,14 • L 1,78n • Fp 4,4.5b • Iz 45,8

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Hospodine, Bože věrný v slibech a neskonalý v lásce. Plni nadějného očekávání vyhlížíme s církví rozptýlenou po celém světě příchod tvého Syna. Nový věk, který v něm započal, bude zjeven v moci a slávě. Pane Bože, dej nám při vánočních shromážděních prožít ve Slově a svátosti závdavek této slavné budoucnosti.

Nebeský náš Otče, ty dáváš v poušti našich dnů zaznít mocné výzvě proroka: Urovnejte cestu Páně. Obdař nás svým svatým Duchem, abychom v upřímném pokání urovnali vše, co je křivé v našem vztahu k tobě i v poměru k našim bližním. Vlož do našich srdcí a do našich slov lásku, která je trpělivá, laskavá, nezávidí, nevychloubá se, není domýšlivá; nejedná nečestně, nehledá svůj prospěch, nedá se vydráždit, nepočítá křivdy, nemá radost ze špatnosti, ale vždycky se raduje z pravdy. V odpouštění a usmíření urovnává, co je křivého, a tak připravuje cestu Páně.

Pane Ježíši Kriste, my všichni, křtem připojeni k tvému lidu nového věku, se na tebe těšíme a radostně tě zdravíme: Vítej, Králi náš. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ

MODLITBA PŘED KÁZÁNÍM

Mluv, Hospodine, neboť slyší služebníci tvoji. [Amen.]

II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / OHLÁŠENÍ

Přímluvná modlitba Pane Ježíši Kriste, blízko již je den, kdy s celou církví budeme slavit hod tvého narození. Prosíme, abys nás pro tento hod svým Duchem připravil. My sami cestu k tobě a ke svým bližním urovnat neumíme. Od srdce k srdci je daleko, i když se kontinenty k sobě přiblížily.

Modlíme se za ty, které ovládá pocit křivdy, nenávisť a hněvu. Přemáhej v nich moc temnoty, urovnej jim cestu k bratřím a sestrám a k tobě samému, aby mohli radostně slavit svatou Večeří.

Modlíme se za ty, kdo jsou spravedliví sami u sebe a mají tvrdé srdce. Dej jim pokoru, aby mohli přijmout Spasitele narozeného v chudobě a bezmoci.

Modlíme se za ty, jejichž srdce přirostlo k pozemským věcem a je plné sobectví. Osvobod je z jejich otroctví a dej jim nalézt cestu do Betléma.

Modlíme se za ty, jimž těžký zármutek a veliké trápení brání věřit ve tvé milosrdenství. Potěš je, aby zaslechli zvěst, že jsi i pro ně přišel.

Modlíme se za ty, kteří o vánočních svátcích nebudou s námi stát u tvého stolu, poněvadž budou ve službě, na vojně, v nemocnicích a kdekoliv jinde. Dej, ať je potěší vědomí, že o nich víš a že se za ně modlíme.

Modlíme se za své nepřátele. Dej, aby mohli poznat, že jim nechceme škodit, a rozptyluj vzájemné napětí.

Modlíme se za státy, které spolu válčí, za národy stojící proti sobě v hluboké nedůvěře a strachu.

Překonávej nenávisť, odvracej násilí, ved' ku pokoji a míru; ano urovnej cesty od člověka k člověku, od národu k národu.

Požehnej všem, kdo se v pokání připravují slavit tvé narození a kdo čekají pomoc pro tento svět od tebe.

Spolu s nimi toužebně vyhlížíme tvůj příchod. Přijdiž tedy, Pane Ježíši. Vítej, Králi náš.

MODLITBA PÁNĚ / PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

Fp 4,4-6 • Ž 24,3-5 • Př 11,17.24n.28

POŽEHNÁNÍ

A pokoj Boží, převyšující každé pomyšlení, bude střežit vaše srdce i mysl v Kristu Ježíši. Amen. (Fp 4,7)

PÍSEŇ

ŠTĚDRÝ DEN - MT 1,18-21 NEBO V. 1-25 L 2,1-14

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Proč se pronárody bouří, proč národové kují marné plány? (Ž 2,1)

Možno rozšířit o v. 2.7n.

• Iz 9,1 • Tt 2,11

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Hospodine, náš Bože a Otče! Všem, kteří nebyli spokojeni sami se sebou, které trápila ubohost církve, všem, které děsily temnoty tohoto světa, dával jsi svá zaslíbení. Ani jedno jsi nezrušil.

A v temnotách zazářilo světlo. Ti, kdo na tebe očekávali, nebyli zahanbeni. Plačící byli potěšeni. Protrhl jsi nebesa a sestoupil. Poslal jsi Mesiáše. Tvůj milý Syn se narodil jako člověk a stal se naším bratrem. Proto se smíme i my dnes připojit ke všem tvým zástupům a zazpívat: Sláva na výsostech Bohu! Prosíme tě: Daruj nám všem, malým i velkým, abychom jako pastýři a mudrci všeho zanechali a spěchali se klanět tomu narozenému betlémskému děťátku. I to nám dej, abychom si radost, kterou nás chceš obdařit, neponechávali pro sebe, ale nesli ji všem. Pomoz nám k tomu svým svatým Duchem. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Bože Immanueli! Oslavujeme tě za to, že nejsi Bohem proti nám, ale Bohem pro nás. Radujeme se z toho, že nechceš být Bůh bez nás, ale Bůh s námi. Tobě patří chvála na nebi i na zemi, žes o tom jednou provždy rozhodl narozením našeho Pána a Spasitele, Krista Ježíše.

Prosíme tě, buď s námi dnes večer a ve všech vánočních shromážděních. Buď s křesťany všech církví, kteří spolu s námi vítají narozeného Vykupitele. Dej jim i nám ve svátečních shromážděních potěšení a povzbuzení vánočním evangeliem. Buď s těmi, kdo je budou zvěstovat. Všechny nás nasyť a občerstvi u stolu svého Syna. Spoj rozdělené údy jeho těla. Bože, buď zvláště s těmi, kdo i tyto svátky budou prožívat v soužení.

Buď s nemocnými, starými a opuštěnými. Buď s těmi, kterým ubývá naděje a kteří se nemají z čeho radovat.

Buď se všemi, kdo budou slavit vánoce vzdáleni od svých domovů, i s těmi, kdo žijí bez lásky a přátelství; s těmi, které nikdo neobdaruje a kteří nemají koho obdarovat.

Buď s těmi, kdo tuto noc budou ve službě. Bože, který jsi s námi, dej, aby tvé světlo, světlo odpuštění a slitování, prozářilo všechny malé i velké temnoty našeho světa. Buď Immanuelem národů ve všem, co je ohrožuje a čeho se musejí bát. Uprostřed radosti i tísní vyhlížíme se vším tvým stvořením ten den, kdy budeš trvale bydliti s lidmi a kdy setřeš všelikou slzu z našich očí a smrti již více nebude. Budiž pochváleno tvé slavné jméno, Immanueli!

MODLITBA PÁNĚ

Modleme se společně: Otče náš, který jsi v nebesích ...

Píseň

III. ČTENÍ (POSILÁNÍ)

Neh 8,10 • Tt 2,11-14

POŽEHNÁNÍ

[U] večer poznáte, že Hospodin vyvedl vás ze země Egyptské. A ráno užijete slávu Hospodinovu. Amen. (Ex 16,6n)

Píseň

SLUŽBY BOŽÍ PODLE FORMULÁŘE C A D

(Viz poznámku pro uživatele na str. 43n.)

Doba adventní

VYZNÁNÍ VIN (CONFITEOR)

D1

K tobě, Hospodine, duše své pozdvihuji, Bože můj, v tobě naději skládám; nechť nejsem zahanben. / Ti, kteří na tebe očekávají, zahanbení nebudou.

Cesty své, Hospodine, uveď mi v známost a stezkám svým vyuč mě. / Dej, ať chodím v pravdě tvé a poučuj mě, neboť ty jsi Bůh spasitel můj, na tebe očekávám dne každého.

Rozpomeň se na slitování svá, Hospodine, a na milosrdenství svá, která jsou od věků. / Hříchů mladosti mé a přestoupení mých nevzpomínej, ale podle milosrdenství svého pamětliv buď na mě pro dobrotu svou, Hospodine. (Žalm 25)

D2

Pane náš, na mnoho věcí upínáme své očekávání. Ty sám nejlépe znáš naděje, které chováme v skrytosti svých srdcí - tvůj příchod však do nich nepatří. Díváme se do budoucnosti svých dětí, své církve i světa, jako by vše záleželo na nás. Nedovedeme se zastavit a pohlédnout až za hranice smrti, již všichni jdeme vstříc.

Odpusť nám, že se neumíme se svou budoucností svěřit cele tobě, počítat s tvým příchodem a skládat v tobě naději.

Kolekty C, D1 pro adventní období viz str. 302nn. Dovětky po I. čtení Písma viz str. 336.

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Náš Pán Ježíš Kristus přišel na svět, aby kázal evangelium chudým a uzdravoval zkroušené srdcem. A my věříme, že také mezi nás přichází, aby spasil všechny, kdo ho očekávají. Proto ho vzývejme s pokorou, vírou a vroucností: Pane, smiluj se. Prosme Pána, aby vždycky zůstával ve své církvi a nikdy ji neopouštěl. {S}

Prosme Pána, abychom žili vždycky v míru a bezpečí. {S}

Prosme Pána, aby podle své vůle řídil smýšlení těch, kteří mají odpovědnost za rozkvet společnosti.

Prosme Pána, aby zbavil svět nemocí, hladu a všeho neštěstí. {S}

Prosme Pána, aby vysvobodil ty, kdo jsou pronásledováni. {S}

Prosme Pána, abychom přede všemi lidmi vydávali pravdivé svědectví o jeho lásce. Prosme Pána, abychom byli stále připraveni na jeho slavný příchod. {S}

Bože, ty dáváš spásu všem a chceš, aby nikdo nezahynul. Vyslyš prosby svého lidu a dej, ať ti všichni v pokoji a s radostí sloužíme, a celý svět ať dojde svého cíle.

Skrze Krista, našeho Pána, který s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje až navěky. [Amen.]

PREFACE

D1

Vpravdě je důstojné a spravedlivé, dobré a spasitelné, svatý Pane, všemohoucí Otče, věčný Bože, abychom ti vždy a všude vzdávali chválu skrze našeho Pána Ježíše Krista. Neboť on přišel jako světlo do našich temností. Navštívil a vykoupil svůj lid. Proto se připojujeme ke zpěvu andělů a spolu s nimi tě chválíme a radostně voláme:

SANCTUS

Svatý, svatý, svatý jsi, Hospodine zástupů, plná jsou nebesa i země slávy tvé. Požehnaný, který přicházíš ve jménu Páně. Hosana na výsostech

D2

Oslavujeme tě, Pane náš. Skrze tebe byly stvořeny všechny věci na nebi i na zemi, chléb, který budeme jíst, i víno, které budeme pít.

Vzal jsi na sebe naše tělo, byls pro nás ukřižován. Vstal jsi z mrtvých, stále přicházíš a na konci času přijdeš ve slávě.

Vítáme tě s tvou církví po celém světě i s anděly v nebesích: Požehnaný, který přicházíš ve jménu Hospodinově. Hosana na výsostech.

MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ

Hospodine, podivuhodně jsi stvořil tento svět i nás, abychom mohli přijmout tvého Syna. Buď ti za to sláva.

Pane Ježíši Kriste, u svého stolu jsi nám dal sám sebe se všemi dary své smrti i svého vzkříšení. Buď ti za to sláva.

Duchu svatý, zmocnil jsi nás k naději, že sláva Kristova vítězství bude zjevena všem. Posílil jsi nás, abychom vyznávali Otce i Syna, bojovali proti hříchu a milovali lidi. Buď ti za to sláva. Amen.

DOBA VÁNOC A ZJEVENÍ PÁNĚ

Celá tři staletí až do Konstantinova převratu vystačilo církvi jedině sváteční období v roce – období velikonoce. Důraz na neděli, den vzkříšení Páně, dával celému roku ráz velikonoční radosti. Tak byl podtržen význam velikonoční události jakožto ústřední skutečnosti v životě křesťana i církve.

Vánoce jako svátky soustředěné na zvěst o Kristově vtělení se vyvíjely od 4. století vlivem bohosloveckých sporů o podstatu Kristovy osoby, které byly řešeny na ekumenických koncilech v Nikaji (325) a v Cařihradu (381), ve vyznání Nicejsko-cařihradském. Adopciánské důrazy, zejména v Egyptě jako by Kristus byl Synem Božím teprve po křtu, při němž došlo k jeho adopci - vedly k zájmu o Ježíšův křest v Jordánu.

Vánoční zvěst byla úzce spjata s velikonočním evangeliem: zjevení slávy Božího vtělení se děje v ponížení a v perspektivě kříže. V pozdějším vývoji však bylo v některých tradicích podtrženo tajemství vtělení a zpředmětněno ve svátosti eucharistie. Ve spojení s mocenskými aspiracemi chápe pak církev a její hierarchie sama sebe jako zjevení Boží slávy.

Vedle těchto bohosloveckých důrazů působily také okolnosti vnější, k nimž patřil kult boha Slunce v Egyptě a Nepřemožitelného boha Slunce v Římě. Na Východě v Alexandrii čelila církev tomuto kultu zavedením svátku Zjevení Páně (Epifanie), který se 6. ledna slavil v Egyptě už od čtvrtého století. Odtud se pak rozšířil do dalších patriarchátů a na Západ (Milán, Galie, Španělsko). Na Západě, kde byl slaven svátek Nepřemožitelného boha Slunce 25. prosince, dochází k ustanovení tohoto dne za svátek Narození Páně (již v r. 336). Stal se vyznáním, že nikoliv bůh Slunce z Emesy, sol invictus, jehož kult zavedl v celé říši císař Aurelius r. 274, nýbrž Kristus je pravým sluncem (Mal 3,20; L 1,78; J 1,9).

Vzájemný vztah vánoc na Západě (25. prosince) a svátku Epifanie na Východě (6. ledna) se postupně ustálil v tomto smyslu: Vánoce, svátky narození Kristova, kladly důraz na slabost a chudobu jeho lidské přirozenosti, zatímco Epifanie spíše na Boží majestát, který prozaňuje Kristovým lidstvím a osvěcuje svět.

Ježíšův křest v Jordáně a zázrak v Káně se podivuhodným způsobem připojovaly k tajemství zjevení: Ježíš zjevuje svoji slávu (J 2,11).2

Vánoční cyklus na Západě postupně nabýval stejný, ne-li větší význam než cyklus velikonoční. Na Východě tomu tak nebylo: velikonoce zůstaly svátku Epifanie nadřazeny. K vývoji v západním křesťanstvu je v navázání na reformovanou tradici třeba zaujmout kritický postoj.

Reformace se ve svých dvou proudech v chápání vánočního období lišila. Calvin se vrátil k starokřesťanské praxi, podle které je největším svátkem každá neděle. V jeho duchu, i když ne s jeho souhlasem, zrušila ženevská městská rada všechny svátky mimo neděle, tedy i 25. prosinec. (Vánoční modlitby se v Ženevě objevují až v r. 1788, Velký pátek je slaven teprve 1828, Nanebevstoupení 1839.) Luterská tradice však vánoce i Epifanii ponechala.

V devatenáctém století došlo vánoční období zvláštní obliby díky folkloristickému přístupu. Jestliže však ani římská, anglikánská a luterská liturgie nezná 31. prosinec a

1. leden jako dny sváteční, je to dokladem, že stále ještě dávají přednost světlu Kristovu před nejistotou časných světél a profánních výročních svátků.

O. Cullmann upozorňuje, že by církevní rok měl začínat cyklem svátků velikonočních, nikoliv adventem. „Podle Nového zákona patří do středu Kristova příběhu jeho smrt a vzkříšení. Odtud je nutno vidět jeho inkarnaci, a ne obráceně.“³ S tímto základním teologickým přístupem je ovšem v prudkém rozporu chápání vánoc na úrovni folklóru, které jim v rámci církevního roku prisuzuje ústřední místo. Stojí za úvahu, zda bychom Cullmannovo bohoslovecky plně oprávněné upozornění neměli vzít vážně.

Celé vánoční období je potřebí nově liturgicky pochopit. To znamená předně v liturgických projevech, zejména modlitbách, vidět vánoce v souvislosti velikonoční, v perspektivě největšího svátku - neděle, tedy v perspektivě kříže a vzkříšení. Narozený Spasitel je odpočátku Beránek Boží, který nese hřích světa (J 1,29-34). Tomu poslouží také užití Nicejsko-cařihradského vyznání (druhý článek!) ve vánoční době.

Celkový obsah vánoc je dán motivy radosti, adorace (Sláva na výsostech Bohu - L 2,14), které se pojí s motivy prosby Kyrie eleison.

Konkrétní uspořádání vánočního období nemůže nepřihlížet k vžitým tradicím. K nim patří v některých sborech konání služeb Božích na Štědrý den. Na ně a na Hod Boží vánoční se vztahují výše uvedené připomínky.

Svátek mučedníka Štěpána (Sk 6 a 7) je zřejmě starší než vánoce a do vánočního cyklu nezapadá. Na druhé straně dává příležitost připomenout motiv kříže a mučednictví. Obsah neděle po vánocích tvořivá perikopa o Simeonovi a Anně. Bohoslužebná shromáždění na přelomu občanského roku by neměla zastíňovat služby Boží, které vycházejí z Božích skutků spásy. V tomto smyslu je možno slavit

1. leden jako oktáv (osmý den) vánoční s užitím perikopy L 2,21, zaměřené na jméno Ježíš, ukazující ke kříži. Svátek Epifanie (6. ledna) připadá většinou na všední den. Je možno slavit jej v nejbližší předcházející nebo následující neděli (perikopa Mt 2,1-12). Perikopy, které stará církev vybrala na neděle po Zjevení Páně, mají společné téma: zjevení moudrosti a zázračné moci Bohočlověka, který přišel na svět. Toto zjevení se ovšem otevírá jen víře.

Smysl nedělí po Epifanii je možno spatřovat v přípravě církve na to, aby správně porozuměla pozemskému příběhu Ježíše Nazaretského. Tomuto příběhu, jak jej podává zvěst Evangelia, rozumíme jen tehdy, jestliže ve víře přijímáme ukřižovaného a vzkříšeného Pána, jestliže jej vyznáváme, vyzýváme a následujeme. Tak perikopy po Zjevení Páně uvádějí do zvěsti Písma pro další části církevního roku.

SLUŽBY BOŽÍ PODLE FORMULÁŘE A A B

(Viz poznámku pro uživatele na str. 43n.)

HOD BOŽÍ VÁNOČNÍ L 2, 1-20

SHROMÁŽDĚNÍ S VEČEŘÍ PÁNĚ

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Zpívejte Hospodinu píseň novou, neboť učinil podivuhodné věci, zvítězil svou pravicí, svou svatou paží. (Ž 98,1)

Možno rozšířit o v. 2n.

• J 1,14 • L 1,68 • Iz 9,1a.5e

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Milostivý Otče nebeský, sklonil ses k nám ve své lásce a dal jsi nám svého

Syna, aby nikdo z těch, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Pane Ježíši Kriste, jednorozený Synu Boží, pro naši spásu jsi na sebe vzal naše tělo a sestoupil do hlubin trápení i smrti. Duchu svatý, dej, abychom dnes uslyšeli zvěst vánočního evangelia jako andělské poselství z nebe. Ať rozechvěje naše srdce vděčnými chválami. Dej, ať u Kristova stolu máme s celou církví podíl na nebeské radosti a ať tato radost zůstane trvale v nás. Dej, ať nemůžeme jinak, než o ní vyprávět druhým. Ať evangelium o narozeném Spasiteli zní až do posledních končin země. V jednotě víry s bratry a sestrami, kteří tě dnes po celém světě oslavují, i se zástupy nebeskými ti vzdáváme čest a chválu. Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi; Bůh má v nich zalíbení! Halelujah.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / *
VÝZNÁNÍ VIN (AGENDA I, STR. 32N, 39N, 48N) * SLOVO MILOSTI: J 3,16

Služba stolu Kristova

Pořad podle formuláře A Agenda I, str. 33nn, podle formuláře B str. 41nn.

* PÍSEŇ / * SLOVA USTANOVENÍ / * MODLITBA /

* APOŠTOLSKÉ VYZNÁNÍ

* POZVÁNÍ PŘED VYSLUHOVÁNÍM: ZJ 19,7.8A

* PŘIJÍMÁNÍ

* SLOVO PŘI PROPOUŠTĚNÍ: J 1,14; L 2,11; 1 Tm 3,16; Tt 3,4-7 EKUM.PŘ.

* MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ (ŽALM DOBROŘEČENÍ): L 1,68-75

* PÍSEŇ

OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Bože trojjediný, ty jsi nezůstal v slávě nebes. Ve své nezměrné lásce jsi sestoupil k nám do našeho světa. Věčné Slovo vzalo na sebe v Ježíši Nazaretském naše tělo.

Milostivý Otče, dej své církvi, aby si ničím nedala přehlušit radost z tvé lásky. Ať v ní stále zní radostná zvěst o tvém Synu, který se narodil jako bezmocné dítě. Způsob, ať tato zvěst potěšuje nás i všechny, kdo se cítí bezmocní ve svém stáří, v opuštěnosti, v nemocech.

Věrný Otče, dej, ať vánoční evangelium o tvém Synu, ohroženém hned po narození, posiluje nás i všechny, kdo jsou ohrožováni bezprávím, nespravedlností, násilím, všechny, kdo jsou ve vězení, kdo trpí ve válce.

Nebeský Otče, dej, ať vánoční evangelium o betlémské hvězdě zvěstuje všem, že celý vesmír má svůj smysl v narozeném Mesiáši. Dej, ať tato zvěst potěší všechny, kdo se bojí temných sil zla, kdo jsou v moci starostí, hříchů a vin, všechny, jimž se ztrácí smysl života.

Otče svatý, který jsi zjevil ostatkům vyvoleného lidu - pastýřům - vánoční evangelium, dej, aby v něj uvěřil tvůj lid Izrael. Vybav církev dary Ducha, aby poselství o Spasiteli nesla až do posledních končin země. Zmocni k tomu kazatele a misionáře. Požehnej práci bohosloveckých fakult a neopouštěj naše bohoslovce v čase jejich přípravy k službě.

Otče, buď s manžely, rodiči, dětmi, kteří žijí spolu v lásce a radosti. Slitovávej se nad domovy, které ohrožuje nedorozumění a nevěra, kde se rodiče trápí kvůli dětem a děti kvůli rodičům.

Otče všech lidí, dej, ať vánoční evangelium, v němž nebeští andělé zvěstují pokoj, pokoří všechny, kdo spoléhají sami na sebe, kdo si myslí, že narozeného Spasitele nepotřebují. Dej, ať toto evangelium světu přinese pokoj a mír.

MODLITBA PÁNĚ / PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

Fp 2,12 (uprav.)-16a • 1 J 4, 2.7-9

POŽEHNÁNÍ

Sám pak náš Pán Ježíš Kristus a Bůh náš Otec, který si nás zamiloval a ze své milosti nám dal věčné potěšení a dobrou naději, nechť povzbudí vaše srdce a dá vám sílu ke každému dobrému činu i slovu. Amen. (2 Te 2,16n)

PÍSEŇ

MUČEDNÍKA ŠTĚPÁNA MT 23,34-39

Druhý svátek vánoční L 2,15-20

Shromáždění lze slavit buď jako připomínku diákona Štěpána (římská tradice), nebo jako 2. vánoční svátek (M. Luther). V průběhu let možno tyto důrazy i střídat. Náš pořad spojuje po způsobu Jednoty bratří obě tradice.

SHROMÁŽDĚNÍ S VEČEŘÍ PÁNĚ

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Knížata se zasazují a mluví proti mně. Hospodine, pomoz mi! Služebník tvůj přemýšlí o ustanoveních tvých. Blahoslavení ti, kteří jsou ctného obcování, kteří chodí v zákoně Hospodinově.

Možno rozšířit o v. 92n. (Ž 119,23.86.1)

• 1 Tm 3,16 • 2 K 8,9 • J 1,14a • Iz 9,1a.5e

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Všemohoucí Bože, ty jsi dal svého Syna ku pádu i povstání mnohých v Izraeli a za znamení, kterému se budou vzpírat. Jako tvůj lid neseme na sobě znamení tvého Syna. Děkujeme ti za svědky, kteří jej následovali v utrpení i ve smrti.

Dej, abychom pamatovali i my, kdo od křtu neseme jeho jméno, že se náš Spasitel narodil v chudobě a ponížení a že zemřel na kříži.

Pane Ježíši Kriste, na cestě za tebou jsme slabí a klesáme. Děkujeme ti, že nás vždy znovu posiluješ svým slovem. Prosíme, sešli nám svého svatého Ducha.

Oslavujeme tebe, Duchu svatý, že jsi s námi v našich těžkostech a protivenstvích, že v nás přemáháš nenávisť, nepokoj, strach, pocity marnosti, dáváš nám svůj pokoj i radost, lásku k nepřítelům a naději, která i v utrpení vyhlídí až tam, kde Kristus stojí po Boží pravici a přijme nás do své slávy.

Sláva Otci i Synu i Duchu svatému, jakož byla na počátku i nyní i na věky věků. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / *
 VYZNÁNÍ VIN (AGENDA I, STR. 32N, 39N, 48N)

* SLOVO MILOSTI: Iz 43, LN EKUM.PŘ.

* PÍSEŇ

Služba stolu Kristova

POŘAD PODLE FORMULÁŘE A AGENDA I, STR. 33NN, PODLE FORMULÁŘE B STR. 41NN.

* PÍSEŇ / * SLOVA USTANOVENÍ / * MODLITBA / * APOŠTOLSKÉ VYZNÁNÍ

* POZVÁNÍ PŘED VYSLUHOVÁNÍM: L 14, 17B

* PŘIJÍMÁNÍ

* SLOVO PŘI PROPOUŠTĚNÍ: 1 J 4, 13-15; GA 4, 4-6; 1 J 4, 2.7-9

* MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ (ŽALM DOBROŘEČENÍ): L 2, 29-32

* PÍSEŇ

OHlášení

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

V chudobě ses narodil, Pane náš a Spasiteli, umřel jsi na kříži, tvoji svědkové byli pronásledováni, nejednou umírali smrtí mučednickou.

Prosíme tě, dej své církvi, abychom se za tebe a tvé evangelium nestyděli, abychom svým svědectvím proráželi hradby, které oddělují lidi od evangelia, abychom na sebe ochotně brali znamení tvé poníženosti, abychom se dovedli modlit za své nepřátele a odpouštět jim, abychom sloužili ke spravedlnosti a k spasení všem lidem, zejména chudým a hladovým, trpícím a utiskovaným, nemocným a umírajícím.

Dej, ať celý svět, zvláště pak ti, jimž jsou svěřeny odpovědné úkoly v národech, poznají, že je jen jediná cesta naděje: cesta lásky, služby, oběti, přímluvy, odpuštění, jak jsi nám ji zjevil ve svém vtělení.

Následuje tichá modlitba.

MODLITBA PÁNĚ / PÍSEŇ :

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

1 Pt 4,12n • Ko 3,12-15 • Mt 5,10-12

POŽEHNÁNÍ

A Bůh veškeré milosti, který vás povolal ke své věčné slávě v Kristu, po krátkém utrpení vás obnoví, utvrdí, posílí a postaví na pevný základ. Jemu náleží panství na věky věků! Amen. (1 Pt 5,10n)

PÍSEŇ

NEDĚLE PO VÁNOCÍCH L 2,33-40

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Hospodin kraluje! Oděl se důstojností, opásal se mocí. Pevně je založen svět, nic jím neotřese. (Ž 93,1).

Možno rozšířit o v. 2.4n.

• Ef 2,17 • J 1,14a

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Svatý Bože a laskavý Otče, v těchto dnech jsme znovu přijímali radostnou zprávu o tvé lásce. Tys nám, ubohým a ztraceným, dal svého jediného Syna, aby nás hledal a přivedl zpátky k tobě.

Přišel svou obětí zaplatit náš dluh a svou krví smyl naše viny. Už ti nejsme cizí, ale smíme k tobě volat jako tvé vlastní děti. Je nám nepochopitelná tvá láska, zjevená v dítěti, které jsi svěřil lidským rodičům a v němž jsi připravil spasení pro všechny. Žasneme nad takovou láskou.

Je nám líto, že nemáme nic, čím bychom ti mohli poděkovat a vzdát chválu. Naše srdce jsou nečistá a rty poskvrněné. Nezasloužíme milost, nejsme hodni tvých milosrdenství. A přesto k nám vztahuješ ruku a my se jí smíme chopit, smíme přijmout dary, jimiž nás zahrnuješ.

Stojíme před tvou tváří spolu se vším lidem, který máš na zemi. Přijmi chválu své církve a její viny přikrývej slitováním. Požehnej jejím shromážděním. Zmocňuj kazatele, aby věrně zvěštovali tvé slovo, otevírej uši posluchačům, aby se dali vést tvou pravdou. Svým Duchem buď uprostřed nás. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / N. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ /
OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Dobrotivý Otče, předstupujeme před tebe se svými prosbami. Vždyť Pán Ježíš Kristus zaslíbil, že nám dáš všechno, zač bychom tě prosili v jeho jménu.

Prosíme, učiň, abychom celý svůj život stavěli na něm a měli jedinou oporu v něm. Pomoz církvi po všem světě, aby následovala svého Pána, byla mu věrna v protiventstvích a nesla blízkým i dalekým jasné svědectví o tvém slitování, o naději, kterou mají všichni ve tvém Synu.

Nechť společná radost vánoční zvěsti sblíží křesťany různých vyznání, aby poznali, že jsou všichni jedno jako tvé děti a dědici tvých zaslíbení.

Prosíme, spravuj svým Duchem i náš sbor a jeho práci.

Utvrzuj pouta lásky mezi manžely a v rodinách. Prosíme, abychom přijímali děti jako svěřenství od tebe. Nedopusť, aby rodiče dětem zatajovali zaslíbení, jež pro ně ve křtu přijali. Dej, abychom trpělivě a laskavě hledali cestu k těm, kteří se vzdalují společenství tvého lidu a nevedou syny a dcery k tobě.

Prosíme za děti a mládež, která se shromažďuje v církvi. Přidávej věrné pracovníky, kteří by jim sloužili tvými dary- Prosíme za učitele, aby měli pro svou práci sílu a moudrost, a děti aby si jich vážily.

Prosíme tě za všechny děti naší země, za ochranu jejich domovů před zpovrchněním uprostřed hmotného a kulturního dostatku.

Smiluj se nad dětmi, které jsou opuštěny a nežijí v rodinách. Otvírej srdce lidí, aby nad nimi měli lítost a v lásce je přijímali.

Bože všelikého slitování, ty víš, co kdo potřebuje. Buď útočištěm a zachráncem všech, kdo k tobě volají.

Změň srdce těch, kdo jsou ke tvé lásce lhostejní a tvým spasením pohrdají. Zachraň je před věčnou zkázu.

Dej ducha lásky a dobré vůle do srdcí lidí mocných i prostých. Veď sám jejich rozhodování. Tys připravil pokoj všem končinám země.

MODLITBA PÁNĚ

Pro Ježíše Krista, tvého Syna, našeho Spasitele, k tobě voláme: Otče náš, který jsi v nebesích . . .

PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

2,16n Ga 4,4-7 • Ř 8,12-17 • 2 Te

POŽEHNÁNÍ

Hospodin je tvůj ochránce, Hospodin je ti stínem po pravici. Ve dne tě nezasáhne slunce, ani za noci měsíc. Hospodin tě ochrání ode všeho zlého, on ochrání tvůj život. Hospodin bude chránit tvé vycházení a vcházení nyní i navěky. Amen. (Ž 121,5-8)

PÍSEŇ**POSLEDNÍ DEN V ROCE****Služba Slova****POZDRAV****INTROIT**

Pozvedám své oči k horám: Odkud mi přijde pomoc? Pomoc má jest od Hospodina, on učinil nebesa i zemi. (Ž 121,1n)

Možno rozšířit o v. 3n. • Zj 1,8 • Zj 4,8b • Ko 3,17

PÍSEŇ**VSTUPNÍ MODLITBA**

Hospodine, Pane náš, ty jsi stále týž. Tvoje léta jsou bez konce. Dej, ať uprostřed pomíjitelnosti našich dnů dovedeme věřit zaslíbení:

Tráva usychá, květ vadne, ale slovo Boha našeho je stálé navěky. Vše kolem nás se rychle mění. Nač bychom se spolehli, kdybychom neměli tvé slovo? Víme, že si nezasluhujeme tvoje pozvání. Pro zrození a oběť tvého Syna se však dovoláváme tvé lásky. Ujisti nás, že máme podíl na vítězství, které on vybojoval, když přemohl moc marnosti i nicoty a vstal z mrtvých. Dej, ať nás pro Kristovo odpuštění a smíření netíží naše minulost, ale ať nám je pramenem vděčnosti - i vzpomínek na bratry a sestry, které jsi nám dal. Rozpomínáme se na to, co jsme směli prožívat v obecnství tvé církve, a na mnohé nezasloužené dary z tvé ruky. Za ně za všechny tě, Hospodine, Pane náš, chválíme a oslavujeme. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ

Modlitba před kázáním Milostiplný Bože, Otče milosrdenství, obdařils nás darem bohaté a vzácné radosti, darem svého svatého slova. Pomáhej nám svým Duchem, aby tvé slovo bylo napsáno v našich srdcích, aby nás trvale oživovalo, napřimovalo, obnovovalo podle tvého jedinečného obrazu, aby nás budovalo v dokonalý chrám tvého Krista. Dej, abychom se posvěcovali a rostli v každé nebeské ctnosti. Učiň to, Otče nebeský, pro Ježíše Krista. (Ženevská modlitba z 16. stol.)

II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Hospodine, Pane náš, ty jsi Bůh věčný. Tvé jméno bylo vzýváno před staletími a bude oslavováno do konce věků. Naše dny však rychle mijejí.

Zapomínáme-li na tebe a na tvé milosrdenství, jdou do prázdna. Prosíme tě proto, soustřeďuj po celý nový rok náš pohled k Pánu Ježíši Kristu, v němž máme účast na věčném životě. Nedopusť, aby starosti tohoto věku odsunovaly stranou tvé slovo, ochuzovaly nás o shromáždění a o radost ze slavení stolu Páně.

Dej, ať tě v novém roce mnozí poznají a uvěří v tebe; ať církve pokročí na cestě k jednotě. Zachovávej mír a pokoj, abychom mohli o tobě svědčit a aby se všichni lidé mohli těšit z darů, které dáváš. Tam, kde nás překvapí trápení, nemoci, ba dokonce smrt, daruj sílu, novou naději a ten pokoj, který převyšuje rozum.

Komu jinému bychom měli svěřit svůj sbor, církev, celý svět, životy svých blízkých i vlastní život, než tobě?

(Nyní odevzdejme vše, co nás na prahu nového roku tíží, do tichých proseb.) Následuje tichá modlitba.

Přijmi nás a veď nás milostivě vstříc tvému Synu a našemu Spasiteli Ježíši Kristu, jemuž s tebou i s Duchem svatým buď sláva navěky.

MODLITBA PÁNĚ / PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

Jk 4,13-15 Ef 5,15-20 • Ko 4,5n ekum.př.

POŽEHNÁNÍ

Hospodin je tvůj ochránce, Hospodin je ti stínem po pravici. Ve dne tě nezasáhne slunce, ani za noci měsíc. Hospodin tě chrání ode všeho zlého, on chrání tvůj život. Hospodin bude chránit tvé vycházení a vcházení nyní i navěky. Amen. (Ž 121,5-8).

PÍSEŇ

NOVÝ ROK L 2,21

SHROMÁŽDĚNÍ S VEČERÍ PÁNĚ

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Hospodine, Pane náš, jak vznešené je tvoje jméno po vší zemi! Svou velebnost zvýšil jsi nad nebesa. (Ž 8,2)

Možno rozšířit o v. 4-6.

• Zj 1,8 • PÍ 3,22n • Ko 3,17 • Fp 2,10n

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Panovníku Hospodine, Otče náš nebeský, ty jsi před věky zjevil své jméno lidu, který sis vyvolil. Když se naplnil čas, přikázal jsi nazvat svého milovaného Syna jménem Ježíš, jménem spasení a záchrany. Připojil jsi k tomu zaslíbení, že mu dáš trůn Davidův, že bude kralovat navěky a jeho království nebude konce. Chválíme tě a oslavujeme tě, že jsi své zaslíbení slavně naplnil.

Tvůj Syn, ač způsobem bytí tobě rovný, přece na své rovnosti nelpěl, nýbrž sám sebe zmařil, vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí. A v podobě člověka se ponižil, v poslušnosti podstoupil i smrt, a to smrt na kříži. Proto jsi jej vyvýšil nade vše a dal jsi mu jméno nad každé jméno, aby se před jménem Ježíšovým sklonilo každé koleno -na nebi, na zemi i pod zemí - a k tvé slávě každý jazyk aby vyznával: Ježíš Kristus je Pán.

I my to vyznáváme s tvou církví všech dob a všech národů. V nikom jiném není spásy; není pod nebem jiného jména, zjeveného lidem, jímž bychom mohli být spaseni. Vlady nad světem se ujal náš Pán a jeho Mesiáš; a bude kralovat navěky. Tomu, jenž sedí na trůnu, i Beránkovi dobrořečení, čest, sláva i moc na věky věků! Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ

Modlitba před kázáním Všemohoucí, dobrý Otče, všechna naše záchrana závisí na tom, abychom dobře rozuměli tvému svatému Slovu. Proto nám je pomoz poslouchat, pochopit a přijmout v upřímné víře. Dej, ať správně poznáme tvou spásnou vůli a co nejvážněji k ní přilneme. To vše k tvé chvále a slávě pro našeho Pána Ježíše Krista. (Podle štrasburské agendy 1525)

II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / * VYZNÁNÍ VIN (AGENDA I, STR. 32N, 39N, 48N) / * SLOVO MILOSTI: Iz 49,15N

Služba stolu Kristova

Pořad podle formuláře A Agenda I, str. 33nn, podle formuláře B str. 41nn.

* PÍSEŇ / * SLOVA USTANOVENÍ / * MODLITBA / * APOŠTOLSKÉ VYZNÁNÍ

* POZVÁNÍ PŘED VYSLUHOVÁNÍM: ZJ 19,9A

* PŘIJÍMÁNÍ

* SLOVO PŘI PROPOUŠTĚNÍ: 2 K 5,17; GA 1,3-5; ZJ 1, 17c.18

* MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ (ŽALM DOBROŘEČENÍ)

Nasyceni dobrými dary tvého domu, Otče, velebíme jméno Ježíš, v němž ses nám přiblížil a zjevil, a se všim tvým lidem vyznáváme: Žalm 103,8-17

* PÍSEŇ

OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane Ježíši Kriste, ty jsi Pánem i tohoto nového roku. Vstupujeme do něj ve tvém jménu.

Prosíme, buď nám po celý rok přítomen. Dávej církvi svého svatého Ducha, abychom vzývali tvé jméno v pravdě.

Způsob, aby tvoje jméno bylo svaté na zemi, jako je svaté na nebi. Vysvobozuj je ze zajetí našich falešných představ, aby náš hřích, sobectví a nevážnost nezastíraly tvou svatost a lásku. Nedopusť, aby tvé jméno bylo zneužíváno k posvěcování sobeckých zájmů národů a k mocenským cílům.

Všude na světě dávej církvi vyznavače a svědky, kteří by zvěstovali evangelium a přibližovali světu tvé království ' láskou a službou trpícím, utiskovaným, nemocným, věrností pravdě i v utrpení,' oslavováním a chválami.

(Předložme Pánu v tichosti své prosby.) Následuje tichá modlitba.

Dej nám časy pokojné, abychom tě po celý příští rok mohli v společenství tvého lidu chválit. A bude-li pro nás tento rok rokem posledním, nemůžeme ani ve smrti nic více, než vzdávat čest a slávu velikému a navěky požehnanému jménu Ježíš.

MODLITBA PÁNĚ / PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

Tt 3,4-7 • Ko 3,8-11 • Ř 7,4r-6

POŽEHNÁNÍ

Hospodin je tvůj ochránce, Hospodin je ti stínem po pravici. Ve dne tě nezasáhne slunce, ani za noci měsíc. Hospodin tě chrání ode všeho zlého, on chrání tvůj život. Hospodin bude chránit tvé vycházení a vcházení nyní i navěky. Amen. (Ž 121,5-8)

PÍSEŇ

ZJEVENÍ PÁNĚ (EPIFANIE) MT 2, 1-12

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Hle, nyní přichází Panovník Hospodin a v jeho ruce je království a moc a sláva. Bože, předej své soudy králi a svou spravedlnost královskému Synu, aby obhajoval tvůj lid spravedlivě a tvé ponížené podle práva. (Iz 40,10; Ž 72,1n)

Možno rozšířit o Ž 72,10n.

• Iz 9,1e • Iz 60,1 • 1J 2,8b

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Hospodine, oslavujeme tě, že jsi oznamoval ústy proroků příchod Vládce a Pána, v němž zjevíš svou slávu nebesům i všem národům země. Děkujeme ti za to, že jsi svá zaslíbení naplnil.

Když přišla plnost času, poslal v nevystižitelné lásce svého Syna, který se pro nás hříšné narodil z Marie panny v Betlémě Davidově. Nebesa i království světa se pohnula, když se to stalo. Mudrci od Východu vyšli vstříc narozenému Spasiteli. I my žasne-me nad tvým dílem spásy, vzdáváme ti dík a chválu.

Radujeme se z toho, že ses k Ježíši Nazaretskému přiznal při křtu v Jordáně i na hoře proměnění. Dal jsi mu slávu jakožto jednorozenému Synu. Zjevil jsi v něm spase-ní a světlo národům.

Prosíme, požehej našemu shromáždění. Dej nám svého svatého Ducha, abychom ve zvěstování tvého slova spatřovali slávu Páně jako v zrcadle' a byli proměňováni v jeho obraz od slávy ve slávu,' až bychom jednou měli podíl na slávě Kristova příchodu. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / H. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Nebeský Otče, který v Kristu zjevuješ světu svou slávu: děkujeme ti, že jsme směli uslyšet tvůj hlas a uvěřit, že Ježíš je tvůj milý Syn.

- Prosíme, otevírej nám oči i srdce, aby nám slávu tvého Syna nezastíralo ani jeho ponížení, ani vnější malost a bezvýznamnost jeho církve.

Dej, ať zrakem víry rozpoznáváme slávu tvého Syna všude tam, kde se káže evangelium, kde dochází k odpuštění a k novému životu.

- Přidávej církvi svědky, kteří by mocně zvěstovali tvé slovo a věrně budovali sbory. Modlíme se za kazatele a presbytery tohoto sboru i všech sborů a církví Kristových.

Dej, ať zrakem víry rozpoznáváme slávu tvého Syna všude tam, kde se zastává pravda a spravedlnost, kde se přináší oběť lásky a služby pro druhé. - Přidávej církvi a našemu sboru bratry a sestry, kteří jsou věrní v daném slovu, kteří stojí za pravdou, kteří tiše slouží a účinně pomáhají nemocným, navštěvují opuštěné a potěšují zarmoucené.

Dej, ať zrakem víry rozpoznáváme slávu tvého Syna všude tam, kde se lidé rozhodnou pro Krista a dají se pokřtít.

- Prosíme, dávej své církvi Ducha svědectví, aby mnozí byli získáni.

Kriste, Synu Boží, tvá sláva je v tvém kříži. Nedopuť, aby církve a národy světa hledaly slávu jinde – v bohatství a moci. Ať usilují o pokoj, mír a spravedlnost. Tak oslav své jméno, požehnané navěky.

MODLITBA PÁNĚ

(Bratři a sestry, modleme se modlitbu Páně.) Otče náš, který jsi v nebesích...

PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

4,ln • 1J 2,8-11 1 Pt 1,16-19 ekum.př. • 2 K 3,18;

POŽEHNÁNÍ

Bůh nám žehná, Bůh náš. Bůh nám dává svoje požehnání. Nechť se ho bojí všechny dálavy země. Amen. (Ž 67,7b.8)

PÍSEŇ

1. NEDĚLE PO ZJEVENÍ PÁNĚ L 2,41-52

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Hlahol Hospodinu, celá země! Radostně služ Hospodinu! Vstupte před jeho tvář s plesem! (Ž 100,ln)

Možno rozšířit o v. 3-5. • 1 J 4,9 • J 1,14b • Da 7,14b

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Hospodine, Bože svatý a věčný. Zjevuješ nám pravou moudrost v Pánu Ježíši Kristu. My ji však hledáme jinde. Nepředstupujeme v svaté bázni před tebe, abychom tě prosili o moudrost shůry.

Prosíme, odpusť nám, že si chceme své životy zařídit sami podle svého. Dej nám poznat, že je pro nás nejlépe přidržet se tvého Syna, podrobit se jeho zákonu, vzít na sebe jeho jho a učit se u něho pokoře a tichosti.

Příznej se Duchem svatým k zvěstování svého slova. Požehnej našim modlitbám a zpěvům. Dotkni se srdcí těch mezi námi, kdo tě ještě nepoznali. Spoj nás v jednotě víry se všemi, kteří tě v toto jitro po celém světě oslavují a vzývají. Dej, ať je všude na zemi posvěceno tvé jméno a tvoje moudrost ať je známa uprostřed všech národů. Tobě buď sláva v církvi po všechny věky věků. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Hospodine, ve tvém Synu Ježíši Kristu jsou skryty všechny poklady moudrosti. Prosíme tě, dej, aby se nám bázeň před tebou stala počátkem moudrosti. Ať ti vzdáváme čest a přiznáváme ti tvá práva, i když tvým cestám nejednou nerozumíme.

Nedopusť, aby si tvá církev zakládala na pokladech své vlastní moudrosti a stavěla na světské opatrnosti.

Uč nás v pokoře plnit tvůj zákon ' v rodinách, v církvi i ve světě.

Prosíme tě za manžele, aby při sobě věrně stáli i v těžkostech. Chraň je před svévolí rozvodu.

Prosíme za děti, aby ctily své otce i matky, byly jim vděčné a ve stáří o ně pečovaly. Prosíme, aby rodiče před svými dětmi respektovali tebe, nebeského Otce, a tvoji autoritu a slávu.

Prosíme tě za kazatele a jejich rodiny, aby u nich služba tvému království měla vždy první místo, aby pro ni přinášeli i oběti a nehledali pro sebe pohodlí tohoto světa.

Prosíme za posluchače, aby svoji víru osvědčovali doma v rodinách a vydávali o tobě statečné svědectví také ve světě.

Prosíme za učitele tvého lidu. Dávej jim slyšet a následovat slovo tvého Syna.

Prosíme za ty, kdo jsou v moci postaveni, aby věděli, že nad nimi platí zákony spravedlnosti a míru.

MODLITBA PÁNĚ / PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

Ř 12,1n • Ko 2,6-9 ekum. př. • Př 3,1-9

POŽEHNÁNÍ

Církvi, slyš slovo požehnání: Hospodin ti požehnej a opatruj tě. Hospodin rozjasni nad tebou svou tvář a buď ti milostiv. Hospodin obrať k tobě svou tvář a obdarť tě pokojem. Amen. (Nu 6,24b-26)

PÍSEŇ

2. NEDĚLE PO ZJEVENÍ PÁNĚ J 2,1-11

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Hlahol Bohu, celá země! Pějte žalmy k slávě jeho jména, jeho chválu šiřte chvalo-
zpěvem. (Ž 66, ln)

Možno rozšířit o v. 5.19n. • Ž 105,ln • J 1,17 • Ž 66,4

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Milostivý Otče náš nebeský, oslavujeme tě za tvého Syna, který nám přinesl nový
věk radosti a naděje. Smíme přicházet do shromáždění tvého lidu a prožívat v nich ra-
dost svatební hostiny s Kristem.

Otče, ty víš, že se nám v našich všedních dnech radost ztrácí a naděje vadne. Pro-
padáme starostem. I dnes nás až na toto místo provázejí. Všechno, nač jsme spoléhali,
zklamalo. Jen ty nás můžeš naplnit radostí.

Prosíme tě, přiznej se svým Duchem k zvěstování tvého slova. Ať promění naši
situaci, poznamenanou hříchem a tvými soudy. Ať nás zbaví strachu a prozáří všechny
temné stíny, které na nás dopadají. Dej, ať nám radost tvého slova otevře nové výhledy
naděje a nové příležitosti k lásce a službě. Tobě buď sláva navěky. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / N. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ /
OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Nebeský náš Otče, prosíme tě za tvůj lid, rozptýlený po celém světě. Dej, aby si ni-
čím nedal zastínit zjevení tvé slávy v kříži Ježíše Krista. Dej, ať tento kříž je tvé církvi
i nám všem středem kosmu, naplněním času, smyslem našich životů.

Dej, ať s Pavlem nechceme umět nic jiného, než Ježíše Krista, a to toho ukři-
žovaného.

Dej, ať se to v životě církve osvědčuje poslušným následováním Ježíše Nazaret-
ského.

Dej, ať bereme na sebe kříž služby a lásky bez stýskání, s radostí a vděčností, že se
máme za koho modlit, s radostí a vděčností za to, že máme komu posloužit a koho
navštívit, s radostí a vděčností, že víme o tvém království a jsme povoláni do jeho služ-
by.

V této vděčné radosti se modlíme za rodiny s dětmi, za těhotné matky, za ty, kdo
potřebují naši pomoc k tomu, aby mohli přicházet do shromáždění, za bratry a sestry,
kteří jsou osamocení a nemají domova; dej, ať je umíme přijmout mezi sebe; za

nemocné, opuštěné, kteří čekají na naši návštěvu, za bratry na vojně a ty, kdo na ně doma myslí,' za vězně a jejich rodiny, za ty, kdo potřebují potěšení; ať je dovedeme povzbudit a přinést jim tvé evangelium;' za ty, kdo jdou po cestách vedoucích do zka-
zy; ať je dovedeme napomenout a přivést na pravou cestu.

(Předložme Pánu své tiché modlitby.) Následuje tichá modlitba.

Otče, dej, ať přijímáme jedni druhé tak, jako ty jsi nás přijal v Ježíši Kristu. Jemu s tebou a Duchem svatým buď sláva navěky.

MODLITBA PÁNĚ / PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

Ř 12,9-16 • 1 Pt 4,13-16 ekum. překlad • Př 6,16-19

POŽEHNÁNÍ

Sám Bůh pokoje necht' vás cele posvěti a zachová vašeho ducha, duši i tělo bez úrazu a poskrvny do příchodu našeho Pána Ježíše Krista. Věrný je ten, který vás povolal; on to také učiní. Amen. (1Te 5,23n)

3. NEDĚLE PO ZJEVENÍ PÁNĚ Mt 8,1-13

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Bože, smiluj se nad námi a požehnej nám, zasvěť obličej svůj nad námi. (Ž 67,2)
Možno rozšířit o v. 3n.8. • Ž 96,2n • L 13,29 • Ž 117

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Hospodine, Pane náš, tvoje myšlení je myšlení o pokoji, a ne o trápení. Ve všelikém soužení našem i ty máš soužení. Dokázals to, když jsi k nám poslal svého Syna Ježíše Krista. On přemohl naše nemoci, utrpení i smrt. Zjevil nám tvoji lásku i tajemství tvé slávy.

Pane Ježíši Kriste, přicházíme za tebou se svými starostmi a trápeními. Každý z nás má svou bolest. Pane, nejsme hodni, abys vstoupil pod naši střechu. Řekni jen slovo, a budeme uzdraveni. Na tvé slovo čekáme.

Duchu svatý, způsob svou mocí, abychom slovo Kristovo přijímali ve víře; ať se nám i našim blízkým stane zdrojem zdraví pro duši i pro tělo, ať je pramenem naděje v naší skleslosti, zřídlem radosti, chval a děkování uprostřed šedi dnů.

Dej, ať Boží slovo, které se dnes po celém světě zvěstuje, rozbíjí přehradu před-
sudků mezi církvemi a národy, vede tvůj lid k jednotě a oslovuje ty, kdo tě neznají.

Bože trojjediný, Otče, Synu i Duchu svatý, ty máš moc to učinit. Na tebe očekává-
me. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / H. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane Ježíši Kriste, přicházíme k tobě jako setník z Kafarnaum se vším, na co ne-
stačíme a v čem si sami pomoci nemůžeme.

Přicházíme k tobě se starostmi o svůj sbor a církev.

- Nestačíme na to, abychom do ní vnesli nový, radostný život. Ty sám ji obnovuj
Duchem svým svatým.

- Nestačíme na to, abychom přivedli děti k tvému evangeliu tak, aby ti byly a zů-
staly věrné. Prosíme tě, ty sám naše syny a dcery drž a zachovávej ve své pravdě.

- Nestačíme na to, abychom ti získávali nové učedníky. Ty sám nám k tomu dávej
sílu a probouzej touhu po svém evangeliu.

Přicházíme k tobě se svými starostmi o tento svět.

- Nestačíme na to, abychom prosadili spravedlnost a zachovali mír. Ty sám se při-
znej ke všem, kteří o mír a spravedlivé řády usilují, a tomuto úsilí požehnej.

- Nestačíme na to, aby se církve sjednotily u tvého stolu. Ty sám, jako jsi svým
Duchem vzbudil ekumenické hnutí, způsob, aby všichni jedno byli v tobě.

- Nestačíme na své nemoci a starosti. Tobě samému svěřujeme naše nemocné ' a
svoje břemena skládáme na tebe.

Proto nyní přijmi ještě naše tiché prosby. Následuje tichá modlitba.

Víme, že nejsme hodni, aby ses nad námi slitoval. Avšak pro tvé milosrdenství,
zjevené na kříži, prosíme: Řekni jen slovo, uzdrav naše duše a vysvobod' nás z našich
starostí. Ty stačíš na to, nač my nestačíme. Ty můžeš, co nemůžeme my. Tobě, Pane
náš, se cele odevzdáváme.

MODLITBA PÁNĚ / PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

Ř 12,17-21 • Jk 5,13-16 • 2 K 13,4.5a

POŽEHNÁNÍ

Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se vše-
mi vámi. Amen. (2 K 13,13)

PÍSEŇ

4. NEDĚLE PO ZJEVENÍ PÁNĚ Mt 8,23-27

Služba Slova

POZDRAV

Introit Hospodin kraluje! Oděl se důstojností, opásal se mocí. Pevně je založen svět, nic jím neotřese. (Ž 93,1)

Možno rozšířit o v. 2n.(4.)5. • Ž 47,2n • Ž 66,5 • Ž 93,4

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Hospodine, Pane náš, chválíme tvé jméno. Ty jsi podivuhodně vysvobodil a mocně ochraňoval lid, který sis vyvedl z egyptského otroctví. Dal ses poznat jako ten, kdo přikazuje moři a provádí jeho hlubinami, kdo proměňuje bouři v utišení.

Děkujeme ti, že i my smíme zakoušet vysvobození v Pánu Ježíši Kristu. On vstal z mrtvých. K němu se utíkáme v bouřích tohoto věku. Pane Ježíši Křiste, ty víš, jak na nás útočí mocnosti zla. Naše srdce pod jejich útoky propadá starostem a strachu, že na poušti života zahyneme. Prosíme, přijmi nás, i když je naše víra slabá. Posilni nás svým slovem. Zažeň z našich srdcí bázeň. Zjev svou slávu jako Pán nad rozpoutanými živly. Dej, aby se tvá církev dokázala spolehnout na tvoje zaslíbení: Já s vámi jsem až do skonání světa. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / H. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ /
OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane Ježíši Kriste, přimlouvej se za nás u Otce svého i Otce našeho, aby nezhynula naše víra. Prosíme tě, posiluj víru své církve, když se nás zmocňují obavy, když přestáváme věřit v tvá zaslíbení a začínáme hledat falešné opory.

Posiluj víru všech, jimž pro jejich hříchy a viny mizí světlo tvého milosrdenství; dej, ať se dovedou cele spolehnout na tvé odpuštění.

Posiluj víru těch, v jejichž srdcích vítězí sobectví a závist; dej, ať je přemáhají láskou k tobě a k bližním.

Posiluj víru těch, kdo procházejí zklamáním; buď se všemi, kdo jsou upoutáni na lůžko doma nebo v nemocnicích; dej, ať najdou v tobě své potěšení.

Posiluj víru těch, kdo se rmoutí nad lidmi, kteří tě neznají; dej, ať neustávají v práci evangelizační a misijní.

Posiluj víru těch, kdo se trápí nad rozdělením tvé církve; dej, ať se nevzdávají úsilí o jednotu.

Posiluj víru těch, kdo se cítí bezmocní, když vidí nespravedlnost ve světě a slyší slova plná nenávisti; dej, ať nepřestávají věřit, že tvou vůlí je spravedlnost a míř a ať nepřestanou o ně usilovat.

Posiluj víru těch, kteří se lhotejností slyší o hladu miliónů svých bratří a sester; dej, ať se moc a pohotovost milosrdenství prokáže větší než síly zmaru.

Posiluj víru těch, kdo jsou sevřeni úzkostí při pohledu na tvé stvoření pustošené lidským sobectvím; dej, ať nepřestávají vyznávat tvoje stvořitelská práva na tento svět.

Posiluj víru všech nás, neboť my všichni těmto pokušením často podléháme.

Dej své církvi to vítězství, které přemáhá svět, víru v tebe, skrze něhož byly stvořeny všechny věci.

Následuje tichá modlitba.

MODLITBA PÁNĚ / PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

• Př 18,10.12n.24 Ř 13,8-10 • Fp 4,6 • Na 1,3.6n

POŽEHNÁNÍ

A pokoj Boží, převyšující každé pomýšlení, bude střežit vaše srdce i mysl v Kristu Ježíši. Amen. (Fp 4,7)

PÍSEŇ

5. NEDĚLE PO ZJEVENÍ PÁNĚ MT 13,2x-30

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

V Boha, jehož slovo chválím, v Hospodina, jehož slovo chválím, v Boha doufám, nebojím se. (Ž 56,11.12a)

Možno rozšířit o v. 12b-14. • Ž 29,1n • 1 K 4,5b

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Chválíme tě a dobrořečíme ti, nebeský Otče, za to, že jsi nás přijal za své děti, ačkoliv jsme hříšní lidé, naklonění zapomínat na tebe a žít podle zákona svého tvrdého srdce. - Ty s námi máš trpělivost, ale my nemáme naději a trpělivost pro druhé. Víš to o nás, učinils s námi již tolikeroš špatnou zkušenost, a přece nás ponecháváš ve svém lidu.

Zveš nás do shromáždění, abys tu byl s námi a my s tebou mohli mluvit, abys nás vedl, poučoval a proměňoval. Svěřil jsi nám slavnou službu: svědčit každému člověku o tvé dobrotě a vyhlašovat naději.

Tu stojíme před tebou. Pohled' na nás i na dílo, které jsi nám uložil. Co nám povíš - ty, jehož nikdo nemůže oklamat, svatý Bůh, který jsi spojil bezmeznou lásku a nejvyšší spravedlnost v Kristově kříži! -

Čekáme na tvé slovo, na moc tvého Ducha. Dej se nám, Pane, poznat ve svém pokoji a radosti. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane Ježíši, zasel jsi dobrou setbu svého slova. Prosíme tě, aby vzešlo, rostlo a přineslo užitek pro tvé království. Ty nás upozorňuješ i na setbu zlou, kterou ten Zlý také již zasel do našeho srdce, a stále zasévá, když nejsme bdělí. Běda, také ta zlá setba vzhází, roste a zraje. Otravuje společenství tvého lidu a život všech lidí' sobectvím, falší, rozbroji, pomluvami a všemi jinými projevy nelásky. Ty jediný máš moc nad satanem a jeho dílem v nás a ve světě. Prosíme, abychom si toho byli stále vědomi ve svaté bázni, pokoře a trpělivosti.

Myslíme na ty, kdo musí ve svém povolání zacházet se zlem, kdo se mu musí i velice přibližovat, vyhledávat je a stíhat je. Prosíme, stůj při nich; ' při bratřích a sestřích, kteří se starají o kázeň v církvi, při rodičích a vychovatelích dětí a mládeže, při těch, kdo jsou pověřeni, aby udržovali pořádek a bezpečnost,' při těch, kdo pracují na soudech a ve věznicích. Dej, aby spravedlnost byla nesena duchem milosrdenství. Prosíme tě také za pracovníky v manželských poradnách a za ty, kdo pomáhají lidem narušeným. Dávej dar nové trpělivosti a naděje, když se zdá každé úsilí marné.

Dej, aby tvá církev všude proti zlu bojovala zbraněmi Ducha a byla naplněna tvým pokojem až do zjevení tvého vítězství v posledním soudu.

MODLITBA PÁNĚ

Nes, milostivý a věrný Pane, k svému a našemu nebeskému Otci tyto prosby, kterým jsi nás naučil: Otče náš, který jsi v nebesích...

PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

Ko 3,12-17 • 2 Tm 3,12-14. 16n • Žd 6,4-6.9-12 ekum.př.

POŽEHNÁNÍ

Nakonec, bratři: Žijte v radosti, napravujte své nedostatky, povzbuzujte se, buďte jednomyslní, pokojní, a Bůh lásky a pokoje bude s vámi. (2 K 13,11)

PÍSEŇ

POSLEDNÍ NEDĚLE PO ZJEVENÍ PÁNĚ MT 11,25-30

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Hospodin kraluje, plesej země a vesel se ostrovů všeko množství. (Ž 97,1)
Možno rozšířit o v. 2.4.6. • Ž 71,8.23.1 • 2 K 4,6 • Abk 3,3n

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Bože, vznešený v tajemství své svrchované lásky, kterou jsi zjevil v jednorozeném Synu. Jak bychom neměli jásat! Jak bychom neměli rozhlašovat tvé veliké skutky! Po všechny věky jsi dával poznat svému lidu a celému stvoření svou osvobozující moc a věrnou pomoc.

Vyvolil jsi i nás a dnes opět svolal, abychom byli vtaženi do tvého neodolatelého pokoje.

Prosíme, zbav nás naší lidské moudrosti, námahy a strachu.

Vyznáváme, že jsme ve svém pachtění a starostech na tvé skutky zapomněli. Tvé evangelium jsme proměňovali v zákon, tvou lásku jsme zapírali tvrdostí srdce a zpučností mysli.

Odpusť nám, že jsme se vychloubali svými skutky a působili trápení slabým. Zahlad' ta slova, jimiž jsme bližním přehlušili slovo tvé. Dej, ať unavení uslyší tvoje pozvání' a obtížení břemeny ať si oddechnou, potěšení dílem, které pro všechny vykonal a k cíli dovedl tvůj Syn Ježíš. Ať jako on tě velebil, vzdají ti chválu nebesa i země i všichni maličci v tomto shromáždění. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / H. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ /
OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane, děkujeme ti, že ses ujal slova a na této zemi nářků a námahy jsi vzdal Otci chválu. Naplnil jsi jeho vůli, jak se mu zalíbilo, podstoupil jsi kříž a své království jsi zjevil maličkým. Jen kvůli tobě a v tobě smějí všichni lidé poznat Otcovu lásku. - Toho se dovoláváme a prosíme: Dávej nám své slovo vždycky.

Skláněj se ke ztrápeným. Dej chválu do úst lkajícím. Potěš znavená srdce. Bloudícím otevři domov u Otce.

Nepřestávej volat ke svému pokoji neklidné, hledající a znepřátelené. Ty, kdo se neodvažují vzít na sebe tvé jho, osvobod' a posilni. Kdo se bojí, ať jsou u tebe povzbuzeni. Naše děti, konfirmandy, mládež, manžele i starce vyučuj své tichosti.

Církvi dej nést tvé evangelium bez stýskání, nezkráceně a s dobrou myslí.

V našem městě (naší obci) dej zářit svému slovu i pro ty, kdo jsou ve tmách bolesti, pýchy, smrti. Jako Otec zná tebe a ty Otce, ať i my všichni tě známe.

Po celé zemi pozvedni ke vděčnému chválení plačící, opuštěné, zkroušené vinami, vykořisťované a chudé. Zjev svou slávu na zemi i na nebi a celé stvoření zbav pýchy, svévole, válek a všeho útisku. Ať všechno všude a napořád již spočine ve tvém sli-
tování, ať všichni navzájem si je přejí a sdílejí se v něm.

MODLITBA PÁNĚ / PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

1 K 1,26-31 ekum. překlad • Jk 3,13-18 • 1 K 3,18-21a • Žd 3,12-15

POŽEHNÁNÍ

Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi. Amen. (2 K 13,13)

PÍSEŇ

SLUŽBY BOŽÍ PODLE FORMULÁŘE C A D

(Viz poznámku pro uživatele na str. 43n.)

Období vánoc a Zjevení Páně

VYZNÁNÍ VIN (CONFITEOR)

D1

Hospodine, slyš modlitbu mou a volání mé přijď k tobě. / Neskrývej tváře své přede mnou, v den soužení mého nakloň ke mně ucha svého.

Podobný jsem učiněn pelikánu na poušti, jsem jako výr na pustinách. Bdím a jsem jako vrabec osamělý na střeše. / Dnové moji jsou jako stín nachýlený a já jako tráva uvadl jsem.

Ale ty, Hospodine, na věky zůstáváš a památka tvá od národu až do pronárodu. / Ty povstaneš a smiluješ se nad Siónem, neboť čas jest učiniti milost jemu; a čas uložený přišel. (Žalm 102)

D2

Náš nebeský Otče, veliký je náš hřích, když žijeme, jako bychom tě nepotřebovali, jako bychom si stačili sami, jako by náš život byl v našich rukou. Jako bys nadarmo v dítěti betlémském sestoupil z nebe, jako by nadarmo tvůj Syn trpěl na kříži, nadarmo vstal z mrtvých. Jako by to všechno bylo zbytečné. Těžká je naše vina, když takto urážíme tvoji lásku, pohrdáme tvým milosrdenstvím a památku tvých skutků uvádíme v zapomenutí.

Kolekty C, D1 pro období vánoc a Zjevení Páně viz str. 304nn.

Dovětky po I. čtení Písma viz str. 336.

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Sešli jsme se, abychom slavili památku našeho vykoupení. Prosme tedy všemocného Boha, aby prameny požehnání a milosti otevřel celému světu: Prosíme tě, vyslyš nás.

Prosíme tě, Bože, za všechny, kteří byli pokřtěni v Krista: Pomáhej jim, aby ti věrně sloužili. {S}

Prosíme tě za spravedlnost a mír pro všechny národy: Vysvoboď je z rozbrojů a zmatků, aby tě všichni lidé svobodně mohli poslouchat. {S}

Prosíme tě za všechny trpící, nemocné, staré a opuštěné: Dej, abychom na ně nikdy nezapomínali. {S}

Prosíme tě i za sebe navzájem: Nauč nás přijímat bohatství tvých darů tak, abychom byli stále pevněji připoutáváni k tobě. {S}

Smiluj se, Bože, nad pokornými prosbami svého lidu a vyslyš nás, když se podle tvé vůle s vírou modlíme. Skrze Krista, našeho Pána, který s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje až navěky. [Amen.]

PREFACE

D1

Děkujeme ti, nebeský Otče, všemohoucí, věčný Bože, a oslavujeme tě skrze našeho Pána Ježíše Krista. Neboť on se stal pro nás člověkem.

Otevřel bránu, která byla zavřena. Nalezl to, co bylo ztraceno. Proto tě slavíme se všemi, kdo ti patří, a vzdáváme s nimi chválu tvé velebnosti: SANCTUS Svatý, svatý, svatý jsi, Hospodine zástupů, plná jsou nebesa i země tvé slávy. Požehnaný, který přicházíš ve jménu Páně. Hosana na výsostech.

D2

Nebeský Otče, ty jsi stvořil tento svět a ve své věčné radě jsi usoudil, že mu pošleš Spasitele. Tvé plány se naplnily. Z úst andělů k nám zní radostná zvěst: Narodil se vám dnes Spasitel.

Narozený Spasiteli, spěcháme k tobě s betlémskými pastýři. Vzdáváme ti čest a chválu. Vždyť jsi vzal na sebe naše ponížení. Přijímáš nás takové, jací jsme. S anděly v nebesích tě oslavujeme a zpíváme: Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi; Bůh v nich má zalíbení.

Modlitba po přijímání Narozený Spasiteli, dal ses nám cele a bez výhrad. Narodil ses pro nás v bídě a chudobě. Šel jsi pro nás až na kříž.

U svého stolu jsi nám znovu otevřel své království a dal se nám poznat jako pravý Bůh, naděje zoufajících, pomoc opuštěných, záchrana padlých, přístav ztroskotaných, zastánce ukřivděných, útěcha zarmoucených, síla bezmocných. Buď tobě sláva navěky. Amen.

DOBA POSTNÍ

Postní období nabylo v církvi pevného místa mnohem později než období velikonoční. Sledujeme-li dějinný vývoj, shledáme se s ním teprve ve 4. století v souvislosti s rozvíjením a upevněním katechumenátu. Předtím se o postní době mluví u církevních otců jen příležitostně, a to v souvislosti s krátkými časovými údobími (jeden den, ve 3. století v Alexandrii jeden týden, v navázání na Ex 12,8 a Dt 16,3).

Ve čtvrtém století oddělila církev jako postní období 40 dní (lat. quadraginta) před velikonoce, nepočítaje v to neděle, neboť ty postními dny být nemohly. Vedle úzkého spojení s přípravou katechumenů na křest sloužilo toto období ke konání církevní kázně: ti, kdo se veřejně prohřešili, byli v postním čase vyloučeni od večere Páně. Po upřímném pokání byli na Velký pátek znovu přijati do sborového společenství. Avšak podle J. A. Jungmanna byla postní doba mnohem více než postem přípravou na velikonoční svátky.⁴

Pro pochopení obsahu tohoto období je velmi důležité jeho biblické pozadí. Číslo čtyřicet je v Písmu spjato se základními událostmi Božího lidu, jako je např. exodus Izraele ze smrti do života a jeho 40leté putování k Hospodinovu království (Ex 16,35; Nu 14,33), čtyřicet dní Mojžíšova pobytu na hoře Sinaj při uzavření smlouvy (Ex 24,18), čtyřicetidenní Eliášova cesta k Boží hoře (1 Kr 19,8). Také sám Kristus pobýval 40 dní na poušti před začátkem své veřejné činnosti a vstupem do Jeruzaléma (Mt 4,2). Pokušení na poušti je rozhodujícím předznamenáním jeho příběhu, který vrcholí vítězným utrpením. Proto není náhodou, že církev pro 1. postní neděli zvolila právě perikopu o pokušení, jímž Ježíš vstupuje do vysvoboditelského zápasu proti satanovi. Rovněž ostatní postní perikopy připomínají, že Syn Boží přišel, aby rušil skutky ďáblovy (1 J 3,8).

Z tohoto biblického pozadí je patrné, že církev prožívala postní období už v perspektivě Kristova vítězství ve vzkříšení a přijímala účast na jeho boji s mocnostmi zla a hříchu. Tato účast s sebou jistě nese utrpení, odfikání i půst, to však není jediným ani samostatným tématem postní doby. Boj s hříchem se projevoval obnovou věrnosti křestní smlouvě, posvěcením jednotlivce i sboru, přípravou katechumenů a úsilím o návrat odpadajících do obecnosti sboru.

V poreformační tradici se však chápání postního období zúžilo v přípravu na Velký pátek. Jeho tématem se stalo utrpení, kříž, Kristova krev - bez souvislosti se vzkříšením. Tím se z něho ztratila dynamika, kterou starokřesťanský hymnus vyjadřuje slovy: smrti smrt přemohl. Do středu se dostal zájem na osobním spasení a článek o ospravedlnění se zindividualizoval.

Návrat k základnímu záměru předvelikonočního období, jak jej vyjadřují starokřesťanské modlitby a perikopy, nám může pomoci, abychom postní dobu opět přijali jako výzvu k zápasu s hříchem a přípravu na Kristovo vítězství.

Tento zápas v sobě zahrnuje rozpoznání a vyznání hříchu, jež tvoří významnou část postních bohoslužeb. Přitom je příležitost připomenout závazek křestní smlouvy, a tak dopomoci svátosti křtu, aby měla v životě posluchačů významnější místo než do-

sud. V době postu je na místě navštívit nově pokřtěné, confirmované a pozvat je k stolu Páně o velikonočních svátcích.

Důraz na pokání není samoúčelný. V pokání totiž poznáváme velikost Božího smilování, přijímáme odpuštění a vstupujeme do nového života v moci Vzkříšeného. Sborům, které pod tíhou vin propadají malomyslnosti a pocitu bezmoci, se postní období může stát časem upevnění víry v milosrdenství Hospodinovo, časem obnovy a nových vztahů.

Postní neděle bývají označovány latinskými názvy, vycházejícími z tradičních introitů. Pozdějším vývojem dochází k tomu, že i tři neděle před postem jsou chápány jako příprava, což naznačují jejich jména- „Devítník“, t. j. devátá neděle (latinsky Septuagesima, t. j. 70. den) před velikonoci, „Neděle po Devítníku“ (lat. Sexagesima, 60. den), „Neděle masopustní“ (lat. Quinquagesima, padesátý den.).

SLUŽBY BOŽÍ PODLE FORMULÁŘE A A B

(Viz poznámku pro uživatele na str. 43n.)

SEPTUAGESIMAE (NEDĚLE DEVÍTNÍK) MT 20,1-16A

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Ovinuly mě provazy smrti, zachvátily mě dravé proudy Ničemníka. V soužení vyzýval jsem Hospodina, k svému Bohu o pomoc jsem volal. Uslyšel můj hlas ze svého chrámu, mé volání proniklo až k jeho sluchu. (Ž 18,5.7)

Možno rozšířit o v. 2n.28n. • Ž 103,17.18a • Da 9,18

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Chválíme tě, náš Pane a Bože, že smíme slyšet tvůj hlas: voláš nás z temnoty noci k novému dni, ze shonu a dřiny k odpočínutí, z beznaděje k dobré budoucnosti; voláš nás, když na modlitbách tvůj hlas čekáme, i tehdy, když nečekáme, protože nemáme čas, protože jsme unavení, v neúspěších zahořklí.

Ty jsi dobrý a všechny zveš do svého království. Tvůj Syn zaplatil výkupné za všechny. Za nás, kteří jsme odmalička žili v tvém lidu, pracovali na tvém díle; i za nás, kteří jsme ještě včera o tobě nevěděli.

Ke všem jsi stejně dobrý.

Pro zásluhu Ježíše Krista odpusť, že si zakládáme na svých zásluhách; tak znevažujeme jeho obět, rozdělujeme tvůj lid.

Dej nám svého svatého Ducha, ať i v tomto shromáždění zní slovo tvé svobodné milosti a učí nás přát tvou lásku každému. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / N. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ /

OHLÁŠENÍ

Přímluvná modlitba Náš milostivý Bože, slyšeli jsme tvé slovo. Oslovil jsi nás ve svém Synu.

Poznali jsme, jak jsi dobrý. Proto tě prosíme za naše bratry a sestry, kteří o tobě uslyšeli poprvé; za ty, kdo se připravují na křest; za konfirmandy, kteří se mají ke svému křtu přiznat. Dary svého Ducha buď s nimi všemi, aby jejich víra rostla, láska se rozmáhala, naděje neustávala.

Ty jsi dobrý a tvoje dobrota nemá hranic. Prosíme tě za ty, kteří o tobě nevědí; za ty, kteří tě nehledají; za ty, kdo tě nechtějí znát. Oslov je, povolej je, ukaž jim svou dobrotu.

Prosíme tě za tvoji církev. Vyváděj ji ze zbožného sobectví; uč ji pokoře; ved' k jednotě. Buď se všemi svými služebníky, kteří zvěstují Slovo; rozmnož dílo lásky; žehnej presbyterům. Prosíme tě za náš sbor.

Ty jsi dobrý a tvoje dobrota přesahuje naše chápání. Prosíme za nemocné, opuštěné, staré; za všechny bezradné; za ty, kteří umírají. Za chléb pro hladové prosíme, za spravedlnost pro ponížené, za pokoj pro celé tvé stvoření.

Pane, ty znáš naše srdce i mysl. Slyš nyní naše osobní modlitby. Následuje tichá modlitba.

MODLITBA PÁNĚ

Skrze Ježíše Krista, našeho Pána, v jehož jménu k tobě voláme: Otče náš, který jsi v nebesích ...

PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

10,2-7.12.19 1 K 9,24n • 1 K 3,7-9.11 • Př

POŽEHNÁNÍ

Sám Pán pokoje ať vám uděluje pokoj vždycky a ve všem. Pán se všemi vámi. Amen. (2 Te 3,16)

PÍSEŇ

SEXAGESIMAE (NEDĚLE PO DEVÍTNÍKU) L 8,4-15

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Procitni, Pane, a nezanevři na nás provždy! Na pomoc nám povstaň, vykup nás pro svoje milosrdenství! (Ž 44,24.27)

Možno rozšířit o v. 2.4.9. • Ž 25,8n • Ž 95,7c.8a

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Hospodine, zde jsme, jak jsi nás povolal a pozval. Tvoje království se v Kristu Ježíši přiblížilo, a nám není ničeho tak potřebí, jako se mu otevřít. S pokorou vyznává-

me, že k tomu zdaleka nejsme volní. Starosti a práce, soběstředné myšlení, plány nepočítající s tvými skutky ' nám naplňují hlavu i srdce. Stojíme tu před tebou, zranění i svedení nepřátelskou mocí ďáblou.

Zprostřed vši bídy a vin se nyní toužebně utíkáme pod Kristův kříž a do tvého opuštění. V smrtelném ohrožení přítomného věku a v rozdělenosti církve vyhlížíme jedinou vládu tvou.

Dej, ať opět smíme zakoušet, že evangelium našeho vzkříšeného Pána je mocí ke spasení. Dej, ať z Ducha svatého i dnes poznáváme, že v něčem zdánlivě tak nepatrném, jako je Slovo a stůl Páně a jako je toto shromáždění, přichází uprostřed světa tvé věčné království.

Dobrořečíme ti za vítězství tvého Krista, na kterém smí mít podíl také jeho chatrný lid. Veliké a podivuhodné jsou tvé činy, Pane Bože všemohoucí, spravedlivé a pravdivé tvé cesty, Králi věků. Kdo by se nebál tebe, Pane, a nevzdal slávu tvému jménu; neboť ty jediný jsi svatý. Všechny národy přijdou a skloní se před tebou, neboť tvé spravedlivé soudy vyjdou najevo. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Požehnaný Hospodine, Bože spasení našeho! Svěřujeme do tvé moci slovo evangelia, které dnes na mnohých místech bylo rozséváno; Duchem svatým způsob, aby žilo, a při těch, kdo slyšeli tvůj hlas, dávalo užitek.

Tvé vládě svěřujeme svatou církev i tento náš sbor; uprostřed křehkosti jej zachovej a vzdělej mocí toho, který si nás zamiloval.

Do tvého vedení poručíme ty mezi námi, kdo stojí v duchovní odpovědnosti a službě; kazatelé a starší, bohoslovci a učitelé, všichni svědkové tvého milosrdenství ať jsou vždycky poddáni Pánu.

Odevzdáváme tvé ochraně nedávno pokřtěné i naše konfirmandy a katechumeny; zastaň se jejich klíčoví víry a braň ji proti útokům satanovým.

Předkládáme před tebe ty, kdo jsou nemocní,' stojí před branami smrti,' hrouť se pod břemeny svých životů,' strádají opuštěností,' trpí násilím,' těžce nesou bezcíllost svých dní,' propadají žádostem těla. Sám se jich dotkni svým potěšením a prokaž, že koho ty ses ujal, je vychvácen z propasti.

Povoláváme tvé milosrdenství k národům na pokraji zkázy; ty uzdrav slepotu,' zadrž hrůzu, sám stvoř pokoj v Kristu Ježíši nade všechno lidské pomyšlení. - Následuje tichá modlitba.

Odhlížíme od toho, co se nyní, v prozatímnosti času, vidí, a toužebně očekáváme, cos zaslíbil ve své nové smlouvě.

MODLITBA PÁNĚ

Proto se odvažujeme se svým Pánem volat: Otče náš, který jsi v nebesích...

PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

15,16-18.20.26n Jk 1,18-22 • 1 Te 2,13 • Př

Požehnání Bůh nám žehná, Bůh náš. Bůh nám dává svoje požehnání. Nechť se ho bojí všechny dálavy země! Amen. (Ž 67,7b.8)

PÍSEŇ

NEDELE QUINQUAGESIMAE (MASOPUSTNÍ) L 18,31-43

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Hospodine, buď mi skálou záštitnou, buď opevněným domén pro mou spásu. Tys můj skalní štít a pevná tvrz má, veď mě pro své jméno a doved' mě k cíli. (Ž 31,3b.4)

Možno rozšířit o v. 2.6.8n. • Ž 18,2n • Ž 18,4-7 • Ž 71,3 Píseň

VSTUPNÍ MODLITBA

Králi věků nesmrtelný, z lásky k nám šel tvůj Syn do Jeruzaléma, aby naplnil předpovědi proroků. Dobrovolně se pro nás dal ukřižovat. Zachránil nás z moci toho Zlého.

To vše je před světem skryto. I my, kterým jsi to tolikrát ve svém slově a u svého stolu zjevil, vždy znovu propadáme slepotě. Smysl utrpení tvého Syna se nám ztrácí. Starý člověk v nás nechce zápasit s hříchem. Vzpírá se jít cestou oběti a služby.

Pane Ježíši Kriste, smiluj se nad námi. Nauč nás milovat tě v bližních, kteří potřebují naši pomoc. Dej, ať znovu uslyšíme tvůj hlas, nově a čerstvě uvěříme, prohlédneme ze své slepoty. Dej to nám i všemu svému lidu, který se dnes shromažďuje. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / N. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Bože, ty jsi vzkřísil svého Syna, kterého jsme my lidé zavrhlí a zabili. Tobě patří čest a sláva za to, že ses od nás neodvrátil, že dílo tvé lásky pokračuje.

Pane Ježíši Kriste, tys přišel, aby se i tomu nejposlednějšímu dostalo slitování. V tom je naše naděje, za kterou ti dobrořečíme.

Duchu svatý, pomoz nám, abychom Božímu dílu správně rozuměli a Kristovo smilování všem přáli.

Bože, vyslyš nás, když tě prosíme za všechny, kterým v jejich utrpení nedovedeme pomoci. Dnes se přimlouváme zvláště za slepé a němé a hluché. Dej jim trpělivost, ale i přátele, kteří by jim pomáhali nést jejich úděl. Obracíme se k tobě v jistotě, že ty můžeš a chceš pomoci. Ukazuj nám, kde můžeme pomáhat my. Dej, ať rádi činíme, co učinit lze.

Modlíme se za náš sbor, za naši církev a za všechny, kdo v našem národě a v celém světě zývají Kristovo jméno. Otevři svému evangeliu cestu ke všem hledajícím a bloudícím.

Vyslyš, Pane, tiché prosby, které ti nyní každý z nás předkládá. Následuje tichá modlitba.

Bože, toto jsou naše prosby. Vyjdi nám vstříc a dej nám spatřit svou slávu. O to tě prosíme ve jménu Pána Ježíše Krista

MODLITBA PÁNĚ

a jeho slovy tě všichni vzýváme: Otče náš, který jsi v nebesích ...

PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

1 K 13,4-13 ekum.př. • Zd 12, 1-7a • Ř 6,4-6 (příp.4-12)

POŽEHNÁNÍ

Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi. Amen. (2 K 13,13)

PÍSEŇ

1. NEDĚLE POSTNÍ (INVOCAVIT) MT 4,1-11

SHROMÁŽDĚNÍ S VEČERÍ PÁNĚ

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Hospodin praví: Bude mě volat a já mu odpovím, v soužení s ním budu, ubráním ho a obdařím slávou. (Ž 91,15)

Možno rozšířit o v. 1n a 1ln. • 1 Trn 2,5n • Žd 2,18 • 1 J 3,8 Píseň

VSTUPNÍ MODLITBA

Všemohoucí, věčný Bože, vzdáváme ti dík a chválu skrze našeho Pána Ježíše Krista.

Pane náš a Spasiteli, Ježíši Kriste, ty jsi začal zápas s Pokušitelem, který si chtěl podmanit celý svět. Čelil jsi jeho útokům a nesl utrpení i kříž. Vstal jsi z mrtvých, vstoupils na nebesa, a tak jsi rozhodl navždy o satanově prohře. My však ve své nevěře jeho svodům stále ještě podléháme a dostáváme se pod jeho moc.

Vyznáváme ti, že jsme si nevážili tvého slova jako pokrmu, bez něhož nemůžeme být živi, že jsme se v obtížích nedokázali cele spolehnout na tvé sliby, nevzdávali čest tobě jedinému. Nejednou se nám zdálo, že naše životy, celá budoucnost, více závisí na lidech než na tobě.

(Všichni, kdo tak vyznáváte, povězte k tomu své Amen.)

Odpověď sboru: Amen.

Slovo milosti Přijměte slovo milosti. Toto je smlouva, kterou s nimi uzavřu po oněch dnech, praví Pán; dám své zákony do jejich srdce a vepíšu jim je do mysli; na jejich hříchy a nepravosti už nikdy nevzpomenu. [Amen.] (Žd 10,16n)

I. ČTENÍ / PÍSEŇ

MODLITBA PŘED KÁZÁNÍM

Všemohoucí Bože, jsme shromážděni ve tvém jménu, abychom se učili tvému slovu a předložili před tebe svou bídu. Přebývej mezi námi milostí svého svatého Du-cha, abychom tvé slovo slyšeli k svému spasení, zachovali je v srdci a přinesli ovoce, které se ti pro Krista líbí. [Amen.] (Ref. agenda 1881)

II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ

Nebylo-li v závěru vstupní modlitby společné vyznání vin s navazujícím slovem milosti, postupuje se podle Agendy I, str. 32n, 39n nebo 48n.

[* VYZNÁNÍ VIN / * SLOVO MILOSTI: ŽD 10,16N / * PÍSEŇ]

Služba stolu Kristova

Jestliže do vstupní modlitby bylo zařazeno společné vyznání vin (str. 109), uvedeme následující část bohoslužeb takto:

V modlitbě na začátku shromáždění jsme vyznali svůj hřích. Slyšeli jsme také Boží slovo vyhlašující milost. Nyní již tedy s kajícím srdcem započneme slavný a radostný hod stolu Páně.

Další postup podle Agendy I (formulář A str. 33nn, formulář B str. 41 nn).

* SLOVA USTANOVENÍ / * MODLITBA / * APOŠTOLSKÉ VYZNÁNÍ

* POZVÁNÍ PŘED VYSLUHOVÁNÍM: MT 11,28

* PŘIJÍMÁNÍ

* SLOVO PŘI PROPOUŠTĚNÍ: J'6,47-51; J 6,53N

* MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ (ŽALM DOBROŘEČENÍ): Ž 23

* PÍSEŇ

OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Náš ukřižovaný Spasiteli, dej v tento postní čas své církvi Ducha pokání, a bychom poznali a vyznali, kde a jak podléháme nástrahám Pokušitele a hřešíme proti tobě i svým bližním.

Ved' ku pokání nás a všechny, kdo upadají do pokušení hledat smysl svých životů v majetku, v postavení, v bezohledném hledání svých věcí. - Prosíme tě za ty, kdo v boji s pokušením prohráli, neznají tvou osvoboditelskou moc a ztratili pro sebe naději.

Ved' ku pokání tam, kde jsme v pokušení opouštět společenství tvého lidu, nevážit si tvého slova, opomíjet modlitby a zapomínat na ty, kdo potřebují naší lásky. - Dej, ať postní čas je dobou zamyšlení a obnovy křestních slibů, aby se zbloudilí k tobě navrátili a všichni se posílili v lásce ke Kristu a jeho království.

Ved' ku pokání svou církev tam, kde podléhá pokušení stavět na jiném základě nežli na tom, který je položen v tobě; kde nehledá jednotu; kde zapomíná na misi; kde se nemodlí za tento svět. - Zjev nám v Ukřižovaném a Vzkříšeném jediný základ jednoty církve a spasení pro všechny končiny země. Dej to nám, i všemu svému lidu ve světě. Vzdáváme ti čest a chválu.

MODLITBA PÁNĚ / PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

2 K 6,1-10 • 2 K 5,19-21 • Ř 10,8-13 • 1 J 3,8b-11

POŽEHNÁNÍ

Hospodin ti požehnej a opatruj tě. Hospodin rozjasni nad tebou svou tvář a buď ti milostiv. Hospodin obrať k tobě svou tvář a obdař tě pokojem. Amen. (Nu 6,24-26)

PÍSEŇ

2. NEDĚLE POSTNÍ (REMINISCERE) Mt 15,21-28

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Rozpomeň se na slitování svá, Hospodine, a na milosrdenství, svá, kteráž jsou od věků. (Ž 25,6) Možno rozšířit o v. 1.2a.4.10n. • Ž 33,20n • J 3,17 • Iz 50,5.4

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Chvályhodný Hospodine, svatý Bože, Otče plný milosti! Znovu a znovu jsi prokazoval své slitování lidu izraelskému. V Ježíši Kristu jsi své věčné milosrdenství prokázal i nám. Za to tě se všemi tvými zástupy velebíme a oslavujeme.

Prosíme tě: rozpomeň se na nás a smiluj se nad námi pro svého Syna. Když se ty, Hospodine, rozpomeneš, budeme zachráněni. Když ty se na nás rozpomeneš, hned mizí a rozplyne se všechno, co nás dosud děsí a od tebe vzdaluje. Když se ty rozpomeneš, přestaneme pochybovat a naříkat, a začínáme žít, doufat a tobě prozpěvovat.

Rozpomeň se, Hospodine, na svá zaslíbení, vždyť jsi je nedal jen nám, ale všem lidem a národům. Buď proto milostiv těm, kdo dosud trpí bez tvé pomoci. My sami jim pomoci nemůžeme. Dosáhni je svým slovem a tak vysvobod' všechny, kdo k tobě volají, i ty, kdo sami v sobě lkají a naříkají ve svém trápení.

Jen ve tvém slovu je moc, která přemáhá zlo. Učiň své slovo i mezi námi světlem a silou, abychom odsud všichni odcházeli osvětleni a posíleni. Veď nás svým svatým Duchem, abychom nikomu nestáli v cestě k tobě, ale nesli Kristovo evangelium všem.

Rozpomeň se na slitování svá, Hospodine. Chválíme tě, neboť tvé milosrdenství trvá od věků na věky. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane, za všechny zotročené d'áblem jsi položil svůj život a nikdo ti není tak vzdálen, aby ses nad ním neslitoval. V tom je naše naděje pro ty, kteří se ti ztrácejí. Ty víš, jak nám na nich záleží: jsou to přece naše děti, naši sourozenci, naši příbuzní, členové našich sborů. Snažíme se je nalézt, ale nedokážeme je navrátit. Pane, smiluj se a pomoz ty sám.

Kolik je temnoty a soužení za hranicemi našich sborů a církví! Ani nemáme odvahy pohlédnout na vše, čím jsou dnes ohroženi jednotlivci i národy. Už ani nevěříme, že bys na to mohl stačit ty, náš Pane.

Ale povzbuzeni tvým evangeliem chceme ti to vše nyní předložit: všechnu demonii, všechnu posedlost, kterou trpí děti i dospělí, mladí i staří. Vysvobod' ty, kdo jsou posedlí touhou po' moci a bohatství; kdo jsou ovládáni alkoholem a drogami; kdo jsou v zajetí duševních chorob; kdo jsou hnáni k sebevraždě. Pane, smiluj se nad nimi.

Prosíme za tvou církev, za náš sbor: abychom měli dost trpělivé lásky pro všechny ztracené a odcizené; abychom očekávali víru tam, kde dlouho narážíme jen na lhostejnost a odmítání. Dej, ať naše modlitby neustávají. Nauč nás vytrvale k tobě křičet tam, kde hrozí smrt. Dej moc našemu svědectví.

Přijmi nás, když ti v tiché modlitbě předkládáme starosti našich srdcí. - Následuje tichá modlitba.

Pane, tvá oběť je chlebem života, zdrojem svobody a pokoje pro všechny. Dej, ať tě oslavují všechny národy.

MODLITBA PÁNĚ / PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

1 Te 4,1-8 ekum. překlad • Fp 3,17-4,1 • Př 17,1.4n.9.13n.20.23

POŽEHNÁNÍ

Hospodin ti požehnej a opatruj tě. Hospodin rozjasni nad tebou svou tvář a buď ti milostiv. Hospodin obrať k tobě svou tvář a obdař tě pokojem. Amen. (Nu 6,24-26)

PÍSEŇ

3. NEDĚLE POSTNÍ (OCULI) L 11,14-28

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Své oči stále upírám k Hospodinu; on vyproští z léčky mé nohy. (Ž 25,15)

Možno rozšířit o v. 14.17n.20 • Ž 33,18 • J 6,39 • Mt 20,28

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Všemohoucí Bože! Děkujeme ti, že smíme přijít za tebou a se vším tvým lidem se živit z tvého slova, které přemáhá dílo ďáblovo. Je to pro nás podivuhodné; vždyť přicházíme unavení a plní bolesti, ze tmy svého hříchu a po cestách bloudění. Ty víš, že nemáme sil ubránit se Zlému; přiznáváme, že naše srdce jsou prázdná a proto se nás zmocňují nečisté myšlenky a zlé síly. Často chceme své bližní milovat, ale nejsme schopni služby a oběti. Přemáhá nás lhostejnost a pohodlnost. V lásce jsme bezradní, v prosazování sebe vynalézaví a pohotiví. Jsme svázáni zlem - děláme to, co nechceme, co se tobě nelíbí a co tvé jméno před lidmi znevažuje. Jak úžasné, že nás přesto přijímáš! Tvé slovo milosti v Kristu Ježíši je jedinou naší nadějí.

Prosíme tě, dej, ať ukřižovaný Pán vstoupí do našich srdcí, naplní je svou láskou, překoná naše rozdělení a vštípí nás v jednotu svého těla. Sešli nám svého svatého Ducha a podmaň nás slovem, které bude nyní zvěstováno. Zmocni nás, abychom dosvědčovali tvé milosrdenství a tebe chválili. Tobě, Bože Otče, Synu i Duchu svatý, buď čest a chvála nyní i navěky. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / OHLAŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane, tvé slovo přemáhá všechno zlé. V Ježíši Kristu jsme to poznali. Proto tě prosíme:

Dej, ať všechen tvůj lid je naplněn tvou láskou. Svým slovem vyučuj církev, vyzbroj jej služebníky, přiváděj k jednotě, veď k službě smíření; ať tvé slovo zní i tam, kde ho dosud neznají nebo se mu brání.

Prosíme za pokoj ve světě. Svým slovem lásky přemoz zlo, které v lidských srdcích budí nenávisť, vede k násilí, k nespravedlnosti, k vykořisťování. Buď pomocí a silou těm, kteří usilují o dobré vztahy mezi lidmi a národy.

Prosíme za ty, kteří jsou spoutáni zlem a trpí. Prosíme i za všechny, kdo trpí jejich vinou. Svým slovem milosti buď s osamělými, ztracenými, s těmi, kdo prožívají úzkost a strach, s těmi, kteří ztratili všechnu naději, s lidmi bez domova, s dětmi bez rodičů.

Prosíme za náš sbor. Dej, ať tvé slovo i v nás přemáhá všechno zlé. Skloň se k dětem v našich rodinách, buď s těmi, které se odrodily.

Stůj při rodičích, kteří tě věrně dosvědčují svým dětem, i při těch, kteří se před nimi za tebe stydí. Posiluj presbytery a spolupracovníky. Prosíme tě za všechny, kteří dnes s námi nejsou, protože jim nemoc či služba brání. Navrať ty, kteří tu nejsou proto, že už zapomněli. Za ty, kterým jsme ublížili, za ty, kteří tu nejsou, poněvadž jsme je pohoršili, také prosíme.

Pane, předkládáme ti své tiché modlitby. Následuje tichá modlitba.

Pane, k tobě se obracíme, ty jsi zvitězil nad Zlým. Dobrým Slovem jsi naplnil naše srdce. Pro Ježíše Krista přijmi naše prosby - i ty, které jsme nevyšlovali. V tobě skládáme všechnu svou naději. Smiluj se nad námi.

MODLITBA PÁNĚ / PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

Ef 5,1-7 ekum. př. • 1 K 10,1-12 (nezbytný výběr a úprava) • Př 14,29-34

POŽEHNÁNÍ

Hospodin ti požehnej a opatruj tě. Hospodin rozjasni nad tebou svou tvář a buď ti milostiv. Hospodin obrať k tobě svou tvář a obdať tě pokojem. Amen. (Nu 6,24-26)

PÍSEŇ

4. NEDĚLE POSTNÍ (LAETARE) J 6,1-15

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Zaradoval jsme se, když mi řekli: Půjdem do Hospodinova domu! (Ž 122,1)
Možno rozšířit o v. 2n.6.8. • J 6,35 • 1J 4,10 • J 12,24 • Iz 66,10

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Hospodine, Bože silný a věrný, Otče dokonalý v lásce, těšíme se z toho, že jsi i nás zavolal do velkého zástupu těch, kdo přicházejí ze všech míst, aby se před tebou klaněli, tebe vzývali a oslavovali. Vzdáváme ti chválu a díky za tvé milosrdenství, které jsi nám prokázal v Pánu Ježíši Kristu. Jeho oběť nás s tebou smířila. Dokořán nám otevřela tvůj dům a prostřela bohatě stůl jako milovaným dětem. Tak před tebou i v této chvíli stojíme, zaražení tvou dobrotou a štědrostí a s neslýchanou nadějí na plnost tvé radosti a spásy při slavném zjevení tvého království. Nežádáš od nás za to nic, jen abychom v prostotě a radosti tvé dobrodiní přijali, za tvou spásu děkovali, navzájem si ji přáli a jiným k ní sloužili.

Pane Ježíši, jsi to ty sám, spása a radost, spravedlnost a pokoj, ty, jenž jsi se pro nás vzdal všeho, co bylo tvé, a na našem místě přijal odsouzení a smrt. Vyznáváme, že to i my těžce chápeme a hledáme jinou spásu: hledáme pohodlí života, viditelné bezpečí, toužíme po panování a cti. Jsme pyšní, samospravedliví, nemilosrdní. Nečistota srdce nám zakrývá Boží tvář. Přemáhá nás strach z lidí, strach o sebe.

Duchu svatý, dej nám poznat, jak hluboce vězíme v této nevěře a nevděčnosti. Očisti nás od našeho starání a modlářského bažení. Osviť před námi úzkou, požehnanou cestu následování našeho Pána; uveď nás na ni a zachovej nás na ní až do konce. Prosíme tě o milost, abychom se na této cestě setkávali se znameními Kristova vítězství. Dosvědč nám ho i tichou radostí našeho srdce, dokud Pán nepřijde v slávě.

Bože Duchu svatý, prosíme, abychom v tom všem byli upevnění a posilnění i službou této neděle. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / N. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane Ježíši, ty hledáš ztracené, neodvracíš se od trpících, snímáš z ustaraných starost a z ustrašených strach. Ty uzdravuješ nemocné. Snášíš nechápavé a nedověrnou víru neuhašuješ.

Hříšníkům odpouštíš, sytíš hladové. Všem tvá oběť dává život.

Tvé lásce, Pane, předkládáme všechny, kdo k tobě přicházejí ve své nouzi, v neujasněnosti víry i pomýlenosti svého očekávání. Všecky, kdo přicházejí neděli či neděli, i jen zřídka, i jen o svátcích.

Přimlouváme se za kazatele a presbytery, kteří mají tvou milost brát a předávat, ale// jsou bezradní před tak velikou lidskou bídou, nedostává se jim víry a nemají představy o moci tvé lásky v kříži, o moci tvé oběti, jež tvoří pokoj, radost a celé zdraví.

V pokoře a tichosti svých srdcí myslíme na svoje vlastní selhávání: ve své rodině, v zaměstnání, vůči sousedům. Následuje tichá modlitba, uzavřená slovy kazatele: Pane, pomoz nám.

Prosíme tě za naše slavení svaté Večeře. Sejmi z něho příkrov smutné vážnosti a důstojnosti. Nechť je pronikne radost tvého vzkříšení, radost hříšníků zproštěných viny, těch, kteří na zemi slaví nebeskou hostinu.

Sbíráme a podáváme ti drobečky svých duchovních užitek. Vezmi to málo, co si téměř ani netroufáme ti podat, zahanbení svou chudobou, chudobou církve tváří v tvář nouzi zástupů. Ve svých rukou to proměň mocí svého požehnání a darem sdílení ' v překypující spasitelnou hojnost pro mnohé.

MODLITBA PÁNĚ

Věříme, že to chceš učinit nad každou představu naši' v odpověď na tyto prosby: Otče náš, který jsi v nebesích ...

PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

Ef 5,8-14 ekum. př. • Ef 2,4-10 ekum. př. • J 3,14-21

POŽEHNÁNÍ

Hospodin ti požehnej a opatruj tě. Hospodin rozjasni nad tebou svou tvář a buď ti milostiv. Hospodin obrať k tobě svou tvář a obdař tě pokojem. Amen. (Nu 6,24-26)

PÍSEŇ

5. NEDĚLE POSTNÍ (JUDICA) J 8,46-59

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Dopomoz mi, Bože, k právu, ujmi se mého sporu, dej mi vyváznout před bezbožným pronárodem. Tys přece moje záštita. (Ž 43, 1n)

Možno rozšířit o v. 3.4a.5. • Žd 9,11n • Žd 2,17 • J 17,19

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Hospodine, Pane náš, ty jsi poslal svého Syna Ježíše, aby rušil skutky temnosti. Naplnil jsi v něm zaslíbení daná prorokům, že slepí prohlédnou, kulhaví se postaví na nohy, malomocní budou čisti, hluchí uslyší, mrtví vstanou, chudým a bídným bude zvěstováno evangelium odpuštění hříchů.

Nový věk v Kristu začal. Proroci toužili se ho dočkat, avšak nebylo jim to dáno. Kdo jsme my, že v novém věku smíme žít!

Pane Ježíši Kriste, ty jsi mocnosti zla přemohl, ale ony v nás stále ještě působí. Protivíme se tvé svaté vůli, chceme být sami svoji. Stavíme se tak proti tobě a dostáváme se na stranu těch, kteří tě ukřižovali.

Neseme spolu s nimi vinu na tvé smrti a stojíme v cestě tvému příchodu. Ty však své království mezi námi a na světě nepřestáváš prosazovat a tvá vůle se děje jak v nebi, tak na zemi. Obdaruj nás proto svým svatým Duchem, abychom už nepřisluhováli Zlému a vyzbroj si nás, abychom v sobě i ve světě bojovali proti všem silám temnosti. Dopřej nám v tento postní čas, abychom mezi námi a kolem nás prožili alespoň malá znamení toho, že i dnes rušíš skutky d'áblov. Otevři nám oči, ať tato znamení nepřehlédneme, ale radujeme se z nich a vzdáváme ti z nich čest a chválu. Vždyť nad jedním hříšníkem pokání činícím se radují i andělé v nebi. Dej, abychom se touto radostí se vši tvou církví radovali o svátcích velikonočních u tvého stolu a jednou, bez ustání, ve tvém blahoslaveném království. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ

Modlitba před kázáním Touží duše má po spasení tvém, na slovo tvé očekávám. [Amen.] (Ž 119,81)

II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Nebeský Otče, zpronevěřilá církev podlehla tomu Zlému, postavila se proti tvému Synu a nakonec jej ukřižovala. Nedopust', abychom žili v sebespokojené jistotě, že my jsme takového počínání daleci. I na nás útočí ten Zlý, také my mu podléháme, i my tvého Syna znovu křižujeme. Proto tě prosíme: Dej, ať se tvá církev nepohoršuje nad ukřižovaným Ježíšem, na němž nebylo nic, proč bychom ho byli žádostivi.

Dej, ať v něm vyznává tvého Syna, který byl u tebe přede všemi věky, ať slyší jeho slovo, přijímá a zachovává je. Dej, ať se v síle jeho slova podílíme všichni na zá-pase s tím Zlým. Dej, ať jej přemáháme, když nám bere naději.

Modlíme se za mladé bratry a sestry, kterým se ztrácí smysl života, kteří hledají východisko v drogách nebo myslí na sebevraždu.

Modlíme se za kazatele a presbytery, kterým se ztrácí výhled k tvému království, kterým se budoucnost světa i církve zdá temná, kterým mizí naděje, že všechno přivedeš

k jednotě. Modlíme se za ty, kdo nepřestávají věřit, že spravedlnost, lidská důstojnost a mír se prosadí a tvé stvoření bude zachováno.

Modlíme se za ty, kdo zvlášť potřebují lásku: za malé děti,' za ty, kdo nikoho nemají,' za zklamané,' za postižené,' za lidi v ústavech,' za ty, kteří nám nikdy nebudou moci naši lásku splatit; i za své nepřátele se přimlouváme.

Modlíme se za manžele, jejichž láska pohasíná a jejichž vztah je vážně narušen,' za děti, které působí svým rodičům bolest,' za rodiče, kteří vlastním dětem nerozumějí.

Bez tvé pomoci v boji proti tomu Zlému nic nezmůžeme. Pro oběť a vítězství tvého Syna však smíme mít naději, že nebojujeme nadarmo.

MODLITBA PÁNĚ / PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

Ř 8,8-11 • L 6,32 36 • Př 24, 17-22

POŽEHNÁNÍ

Hospodin ti požehnej a opatruj tě. Hospodin rozjasni nad tebou svou tvář a buď ti milostiv. Hospodin obrať k tobě svou tvář a obdař tě pokojem. Amen. (Nu 6,24-26)

PÍSEŇ

KVĚTNÁ NEDĚLE Mt 21,1-17

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil? Daleko spása má, ač o pomoc volám. (Ž 22,2)

Možno rozšířit o v. 3n.24a. • Žd 12,2 • 1 Pt 2,24

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Hospodine zástupů, králi slávy! Ústy proroků jsi oznámil svému lidu, že přijde Mesiáš a přinese spásu. Pane Ježíši Kriste, ponížený králi slávy! V tobě se naplnila dávná proroctví. Přijel jsi do Jeruzaléma na oslátku jako tichý král. Oslavovali tě chudí, ponížení, bezmocní - i děti. Avšak samospravedliví, kteří si zakládali na své zbožnosti, se nad tebou horšili a nakonec tě ukřižovali.

I my se bouříme proti tvé tichosti, ve tvém ponížení tebou pohrdáme. I kvůli nám jsi šel na smrt do Jeruzaléma. Pokorně to vyznáváme. Prosíme tě, dej se nám poznat

jako Syn Boží, který se vzdal slávy u Otce, přijal podobu služebníka, sestoupil do hlubin utrpení a vzal na sebe smrt kříže.

Králi tichý, vstříc ti vycházeli tví jásající učedníci. V nebeském království tě velebí tvá zvítězilá církev.

Ve všech národech tě oslavují tví věrní vyznavači. Přijmi nás, když tě i my vzýváme jako svého Pána a krále: Požehnaný, který přicházíš ve jménu Páně! Hosana na výsostech! Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ

MODLITBA PŘED KÁZÁNÍM

Nebeský Otče, prosíme tě: Dej nám porozumět tvému svatému slovu podle své božské vůle, abychom se z něho naučili vkládat všechno své doufání jen na tebe a ne na stvoření, aby náš starý člověk se všemi svými žádostmi byl v nás den ode dne křizován a my se ti vydali v živou oběť – k chvále tvého svatého jména, k prospěchu bližního, pro našeho Pána Ježíše Krista. [Amen.] (Ref. agenda 1881)

II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Beránku Boží, děkujeme ti za to, že jsi ze své svobodné vůle přijel do Jeruzaléma, abys za nás a pro nás trpěl. Dej všem nám křesťanům, abychom ve dnech, které jsou před námi, soustředili K své myšlenky na tvou cestu na kříž a prožili spolu s celou církví radost tvého vzkříšení.

Požehnej shromážděním [na Zelený čtvrtek. Přiznej se k shromážděním] Velkého pátku. Buď přítomen své církvi všude ve světě, když bude číst radostnou zvěst o světle světa a naději všech končin země i moře dalekého, když bude slavit tvoje vítězství u tvého stolu.

Způsob, ať zvěst tvého evangelia o odpuštění a pokoji pronikne do srdcí, která tě dosud nepřijala, v nichž není naděje, a ať přinese hojný pokoj dalekým i blízkým.

Dej, ať shromáždění tvé církve jsou uprostřed všech národů znamením tvého kříže a vzkříšení, tvého odpuštění a pokoje, ať poslouží rozmnožení důvěry mezi lidmi a národy i utvrzení spravedlnosti a míru ve světě.

Následuje tichá modlitba, uzavřená slovy kazatele: Beránku ukřizovaný, smiluj se nad námi.

MODLITBA PÁNĚ / PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

Fp 2,5-11 • 1 Pt 2,21-25 • Mt 11,28-30

POŽEHNÁNÍ

Hospodin ti požehnej a opatruj tě. Hospodin rozjasni nad tebou svou tvář a buď ti milostiv. Hospodin obrať k tobě svou tvář a obdať tě pokojem. Amen. (Nu 6,24-26)

SLUŽBY BOŽÍ PODLE FORMULÁŘE C A D

(Viz poznámku pro uživatele na str. 43n.)

Doba postní

VYZNÁNÍ VIN (CONFITEOR)

D1

Smiluj se nade mnou, Hospodine, neboť jsem zemdlený. / Uzdrav mě, Hospodine, neboť strnulý kosti mé.

Ano i duše má předěšena je náramně, ty pak, Hospodine, až dokavad mlčet budeš? / Navrať se, Hospodine, a vytrhni duši mou, spomoz mi pro milosrdenství své.

Zemdlívám v úpění svém, lože své každé noci svlažuji, slzami svými postel svou smáčím. / Vyslyšel Hospodin hlas pláče mého, vyslyšel Hospodin pokornou modlitbu mou, Hospodin modlitbu mou přijal. (Žalm 6)

D2

Pane náš, vyznáváme, že neumíme na sebe brát kříž lásky k tobě a k bližním. Nedovedeme nést jeho tíhu, když nás láska k tvé pravdě vede do obtíží, vyhýbáme se mu, když služba bližnímu vyžaduje náš čas a oběti.

Náš Pane, nedovedeme jít za tebou po nezajištěné cestě poslušnosti. Nedovedeme poznávat, že tvá moc se prokazuje v bezmoci, když se vydáváme v obět' tobě a svým bližním. Neodvažujeme se ve svých všedních dnech mít oporu a naději v tobě. Nežijeme z oběti tvého těla a krve a z radosti tvého vzkříšení.

KOLEKTY C, D1 PRO DOBU POSTNÍ VIZ STR. 310NN.

DOVĚTEK PO I. ČTENÍ

Beránku Boží, který snímáš hřích světa, smiluj se nad námi!

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

I za nás za všechny se modlil k svému Otcí Kristus, trpící na kříži. Volejme nyní k Bohu, aby pro vykupitelskou smrt svého Syna vyslyšel naše naléhavé prosby: Prosíme tě, vyslyš nás.

Dej, Bože, ať krev tvého Syna omyje církve od každé poskvrny, aby byla jako nevěsta, čistá, svatá a bez úhony. {S}

Dej, ať Kristův kříž smíří celý svět a všem přinese pokoj a spásu. {S}

Dej, ať Kristovo vítězství dodá sílu a trpělivost všem, kdo ve své slabosti, bolestech a strastech mají účast na jeho utrpení. {S}

Dej, ať oběť a vzkříšení našeho Pána přivede nás všechny do společenství církve zvítězilé. {S}

Slyš, Bože, svůj lid, který k tobě volá, a dej, ať pro zásluhy tvého trpícího Syna dosáhneme, na co se neodvažujeme ani pomyslit. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje na věky věků. [Amen.]

PREFACE

D1

Je spravedlivé tobě, náš Bože, každého dne a na každém místě děkovat ve jménu našeho Pána Ježíše Krista. Neboť on nás miloval a vydal sebe samého za nás. Zemřel, abychom došli pokoje. Proto tě chválíme se všemi anděly a svatými, a voláme s nimi:

SANCTUS

Svatý, svatý, svatý jsi, Hospodine zástupů, plná jsou nebesa i země tvé slávy. Požehnaný, který přicházíš ve jménu Páně. Hosana na výsostech.

D2

Beránku Boží, ty jsi zemřel za naše hříchy i za hřích celého světa. Jdeme ti vstříc, abychom při přijímání chleba a vína přijali tebe, tvé tělo a krev, a vzdali ti s církví na celém světě čest a chválu:

Hoden jsi, Beránku, ty obětovaný, přijmout moc, bohatství, moudrost, sílu, poctu, slávu i dobrořečení.

Modlitba po přijímání Nebeský Otče, tobě buď chvála. Pozval jsi nás k svému stolu, dal jsi nám z Ducha svatého sílu vyznat svůj hřích, odpustit druhým a vydat se na cestu nového života.

Chvála tobě, náš Spasiteli. Smíme žít z tvé spravedlnosti a z tvého odpuštění a míru ve svých rodinách, ve sboru, s tvým lidem všude na světě i s celým stvořením. Amen.

DOBA VELIKONOČNÍ - VELIKONOČNÍ TÝDEN

Pašijní příběh má v podání evangelií svou vnitřní souvislost a dynamiku, která vrcholí v Kristově vzkříšení, jak to církev vyjádřila slovy velikonočního kánonu: „Kristus vstal z mrtvých. Smrtí smrt přemohl. Dal život těm, kteří jsou v hrobě" (byzantská liturgie). Ve velikonočním týdnu církev čtením pašijních oddílů sleduje Krista na jeho cestě od vstupu do Jeruzaléma až na kříž. Má-li jej následovat do hlubin jeho utrpení, je třeba, aby žila z víry v oslaveného Pána; jinak se jí ztratí půda pod nohama. Na druhé straně ovšem platí, že jen církev, která má podíl na Kristově kříži, může mít účast na slávě velikonoční události. Tak je ve víře kříž a zmrtvýchvstání co nejužší spjato. Ukřížování je oslavení (J 30 17,5). Vzkříšený je nám ve víře přítomen vždy jako ukřížovaný; Ukřížovaný je pak ten, který byl vzkříšen. Jen v tomto vnitřním napětí a sepětí má víra podíl na Kristu.

Proto je velice nesprávné, jestliže se ztratí vnitřní souvislost Velkého pátku a Velikonoční neděle. To se stalo v západní tradici již v době středověku. V 5. století tvořil Velký pátek, Bílá sobota a Velikonoční neděle organickou jednotu (paschální triduum), což bylo zvláště také institucí katechumenátu a jeho liturgickými formami. S narušením souvislosti celé šire velikonoční zvěsti pronikly do katechumenátu myšlenky mystérií, které zastiňovaly čistotu evangelia. Nesprávné pochopení velkopátečního dění umožňovalo rozvíjet samostatnou tematiku Kristova utrpení, jež se stávalo jednak výzvou k napodobování, jednak zdrojem osobních prožitků soucitu a mystického noření do Kristových ran. Avšak podle svědectví evangelií Ježíš Nazaretský odmítl pláč nad sebou: „Nade mnou neplačte! Plačte nad sebou a nad svými dětmi" (L 23,28). Velkopáteční zbožnost vyjadřující soucit nad trpícím Kristem je nebiblická.

Ve velikonočním týdnu čítala církev od nejstarších dob pašijní příběhy. Je dokladem její bohoslovecké citlivosti, že synody ve 4. století odmítly četbu harmonií evangelií (např. Tatiánovo Diatessaron, které se až do té doby čítalo) a žádaly čtení pašijních příběhů vždy z jednoho evangelia. Tak se četlo na Květnou neděli z Matouše, ve čtvrtek z Lukáše, v pátek z Jana, v sobotu a na Boží hod z Marka.

V našich sborech se pašije čtou zpravidla na Zelený čtvrtek. Četba pašiji proložená zpěvy a přímluvnými modlitbami je velice starou liturgickou tradicí.

Pojetí Zeleného čtvrtku jako dne ustanovení svatě Večeře - běžné v tradici katolické a luterské - nemá snižovat význam vysluhování v následujících svátečních dnech.

Bílá sobota, dříve den přípravy katechumenů, který končil oblečením bílého roucha při křtu, ztratila vymizením katechumenátu svůj původní obsah, stala se prostě všedním dnem. Pravoslavná a katolická tradice uchovává pro tento den bohatou liturgii, z níž některé luterské církve podržely jen čtení oddílů o Ježíšově pohřbu a připomínku křtu.

U nás může Bílá sobota nabýt nového významu obnovou katechumenátu. Shromáždění katechumenů mohou být vhodnou přípravou pro Velikonoční neděli.

Ve středověku byla také zvěst Neděle velikonoční deformována. Pozbyla souvislost s Ježíšovým zápasem na kříži a ztratila jásavý charakter vítězství nad mocnostmi zla; pozornost se soustředila k individuálnímu věčnému životu.

Proto je třeba obnovit v bohoslužebném rámci vnitřní dynamiku mezi Velkým pátkem a Velikonoční nedělí: kříž jako znamení zápasu s mocnostmi zla není jen znamením utrpení a výzvou k pokání, nýbrž především znamením Kristova vítězství a oslavení. Bohoslužby na Velký pátek se od nejstarších dob vyznačovaly velikou střízlivostí, hlubokým pokáním, vděčností za Boží milost v Kristu a ochotou k oběti a ke kříži.

Velikonoční neděle je radostným ujištěním, že cesta následování, cesta kříže, není marná a má zaslíbení. Již zde a nyní smíme mít v předjímce podíl na Kristově konečném vítězství a žít nadějí pro svět: že žádné síly zla nemohou zmařit Boží dílo spásy mezi všemi národy. Proto je charakteristickým rysem Velikonoční neděle radost, chvalořečení, díkůvzdání. Radosti dává církev výraz i slavením Velikonočního pondělí. Písmo obsahuje velké množství chvalozpěvů (doxologií), které je v tuto a následující neděle možno užít i ve sborech, jichž se zmocňuje pocit únavy a malomyslnosti. Žijeme-li

totiž skutečně ze zvěsti o Ukřižovaném a Vzkříšeném, nemohou se nám biblické chvalozpěvy jevit jako nepřiměřené. Chladná, rozumářsky tlumená zbožnost není projevem novozákonní víry. Duch svatý je i dnes mocen naplnit církev stejnou radostí a chválami jako v době apoštolské.

Církev odpočátku mluvila o velké noci, v níž Ukřižovaný přešel ze smrti do života (odtud i náš název „velikonoce“). Volbou biblických oddílů pro tuto velikou noc církev vyznávala, jak chápe Kristovo vítězství nad smrtí: četlo se starozákonní vyprávění o noci, v níž byl izraelský lid vysvobozen z Egypta, o jeho přechodu Rákosovým mořem, o chlebu z nebe, sytícím lid na poušti; k tomu ovšem přistupovaly pašijní oddíly evangelií.

PAŠIJNÍ SLUŽBY BOŽÍ (ZELENÝ ČTVRTEK)

PAŠIJE PODLE EVANGELISTY MATOUŠE

INTROIT

Naše pomoc a náš začátek je ve jménu Panovníka Hospodina, který učinil nebe a zemi, který je věrný ve svém věčném milosrdenství a dílo svých rukou neopouští. (Ž 124,8; Ž 138,8)

PÍSEŇ

309, si. 1-3 „Lásku Syna Božího“

POZDRAV

Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho i Pána Ježíše Krista, který sám sebe vydal za naše hříchy, aby nás vysvobodil z nynějšího zlého věku podle vůle našeho Boha a Otce. Jemu buď sláva na věky věků. Amen. (Ga 1,3-5)

MODLITBA

Pomodlíme se: Pane Bože náš! Přemýšlíme v tento den o tom, jak jsi prosadil svou dobrou, mocnou vůli nad světem a všemi námi, když jsi našeho Pána Ježíše Krista, svého milého Syna, nechal upadnout do zajetí, abychom my byli svobodni; obžalovat, abychom my se stali nevinými; nechal jsi ho trpět, abychom my měli radost; vydal jsi ho na smrt, abychom my směli žít navěky.

My, ani jediný z nás, jsme si nezasloužili takovou záchranu. Všichni bychom byli ztraceni, ale ty ses v nepochopitelné velikosti svého slitování snížil k naší bídě, abys pro nás vykonal to veliké dílo spásy. Jak jinak ti můžeme poděkovat než tím, zeje pochopíme, uchopíme a necháme platit? ..

Nemůže se to však stát jinak, než že ten živý Spasitel, který za nás trpěl, který byl ukřižován, umřel a byl pohřben, ale který také vstal z mrtvých, nyní sám promluví k našim srdcím a svědomím, otevře nás pro tvou lásku a povede nás, tak abychom se jí cele svědčili a žili jen z ní.

Abys se to stalo z moci tvého svatého Ducha, o to tě prosíme ve vsí pokoře i důvěře. Amen.

Úvod

Ke svému povzbuzení vyslechneme dnes příběh Ježíšova utrpení a smrti, jak jej zapsal evangelista Matouš. Budeme jej číst od kapitoly 26. a mezi jednotlivými oddíly evangelia uslyšíme vždy slova apoštolského svědectví.

PAŠIJNÍ ČTENÍ A SPOLEČNÝ ZPĚV

Píseň 315, si. 1 „Lidské pokolení“

Evang. podle Matouše 26,1-5

26,6-13

26,14-16

Kdo chce být bohatý, upadá do osidel pokušení a do mnoha nerozumných a škodlivých tužeb, které strhují lidi do zkázy a záhuby. Kořenem všeho toho zla je láska k penězům. Z touhy po nich někteří lidé zbloudili z cesty víry a způsobili si mnoho trápení. 1 Tm 6,9n

Píseň 326, si. 1-2 „Jezu Kriste, tobě díky“

Evang. podle Matouše 26,17-25

26,26-29

Kdykoli tedy jíte tento chléb a pijete tento kalich, zvěstujete smrt Páně, dokud on nepřijde. Kdo by tedy jedl tento chléb a pil kalich Páně nehodně, proviní se proti tělu a krvi Páně. Nechť každý sám sebe zkoumá, než tento chléb jí a z tohoto kalicha pije.

1 K 11,26-28

Píseň 258, si. 4-6 „On rány moje hojí“

Evang. podle Matouše 26,30-35

Ačkoliv to byl Boží Syn, naučil se poslušnosti z utrpení, jímž prošel; tak dosáhl dokonalosti a všem, kteří ho poslouchají, stal se původcem věčné spásy. Žd 5,8n

Píseň 312, si. 1-2 „Kriste, jenž jsi smrt podstoupil“

Evang. podle Matouše 26,47-56

26,57-68

26,69-75

Kdo popírá Syna, nemá ani Otce. Kdo vyznává Syna, má i Otce. Ať ve vás tedy zůstává to, co jste slyšeli od počátku. Zůstane-li ve vás, co jste slyšeli od počátku, zůstanete i vy v Synu i Otci. 1 J 2,23n

Píseň 505, si. 1-2 „Skálo, klaná pro můj hřích“

Evang. podle Matouše 27,1-10

27,11-26

Bůh našich otců oslavil svého služebníka Ježíše, kterého vy jste vydali a kterého jste se před Pilátem zřekli, když ho chtěl osvobodit. Svatého a spravedlivého jste se zřekli a vyprosili jste si propuštění vraha. Původce života jste zabili, Bůh ho však vzkřísil z mrtvých. Sk 3,13-15

Píseň 320, sl. 3 „Tvé břímě mé jsou hříchy“

Evang. podle Matouše 27,27-31

27,32-14 27,45-50

Ale my kážeme Mesiáše ukřižovaného. Pro Židy je to kámen úrazu, pro ostatní bláznovství, ale pro povolání, jak pro Židy, tak pro Řeky, je Kristus Boží moc a Boží moudrost. 1 K 1,23n

Píseň 331, si. 1-2 „Má víra pohlíží“

Evang. podle Matouše 27,51-56

27,57-66

Nevíte snad, že všichni, kteří jsme pokřtěni v Krista Ježíše, byli jsme pokřtěni v jeho smrt? Byli jsme tedy křtem spolu s ním pohřbeni ve smrt, abychom - jako Kristus byl vzkříšen z mrtvých slavnou mocí svého Otce - i my vstoupili na cestu nového života. Jestliže jsme s ním sjednoceni, protože máme účast na jeho smrti, jistě budeme mít účast i na jeho zmrtvýchvstání. Ř 6,3-5

Píseň 558, si. 3-4 „Žebřík, jenž otvírá nebesa tvá“

Modlitba

Svatý a dobrý Bože, utrpením a křížem svého milého Syna jsi vysvobodil a zachránil všechny lidi. Dej nám najít svou spásu v jeho oběti a posilni nás ve víře, tak abychom měli v poslední den účast na jeho vítězství. Žádáme tě o to pro slávu jeho jména.

MODLITBA PÁNĚ / OHLÁŠENÍ

POŽEHNÁNÍ

Bůh pak pokoje, kterýž toho velikého pro krev smlouvy věčné pastýře ovcí vzkřísil z mrtvých, Pána našeho Ježíše, učiniž vás způsobilé ve všelikém skutku dobrém, k činnosti vůle své, působě ve vás to, což jest libé před obličejem jeho, skrze Jezukrista, je- muž sláva na věky věků. Amen. (Žd 13,20n)

PÍSEŇ

318 „Ó Beránku Boží svatý“

PAŠIJE PODLE EVANGELISTY MARKA

INTROIT

Naše pomoc a náš začátek je ve jménu Panovníka Hospodina, který učinil nebe a zemi, který je věrný ve svém věčném milosrdenství a dílo svých rukou neopouští (Ž 124,8; Ž 138,8).

PÍSEŇ

308, si. 1-6 „Jezu Kriste, štedrý kněze“

VSTUPNÍ ŽALM: Ž 118,16-23

MODLITBA

Ježíši Kriste, ty jsi jako beránek Boží nevinný pro nás tiše podstoupil hrozné a těžké pohrdání, urážky, bití i ohavnou smrt. Prosíme, smiluj se nad námi a nedopouštěj, aby tato tvá oběť pro nás byla nadarmo. Ale pomoz, abychom ospravedlnění tvou smrtí došli života věčné slávy. Amen.

Úvod

Ke svému povzbuzení nyní vyslechneme příběh Ježíšova utrpení a smrti, jak jej zapsal evangelista Marek. Budeme jej číst od kapitoly 14. a po jednotlivých oddílech evangelia uslyšíme svědectví žalmů.

PAŠIJNÍ ČTENÍ A SPOLEČNÝ ZPĚV

Evang. podle Marka 14,1-2

14,3-9

Ž 27,11-13 Hospodine, ukaž mi svou cestubudu hledět na Hospodinovu dobrotivost v zemi živých!

Píseň 309, si. 1-2 „Lásku Syna Božího“

Evang. podle Marka 14,12-16

14,17-21

Ž 41,10-11a I ten, s nímž jsem žil v pokojismiluj se a dej mi povstat. .

Píseň 323, si. 3-4 „Kdo tě to krutě ztýral“

Evang. podle Marka 14,22-25 (Ž 23,1-3.5 Hospodin je můj pastýř, nebudu mít nedostatek.....kalich mi po okraj plníš.

Píseň 511, si. 1.6-7 „Kristova krev a spravednost“

Evang. podle Marka 14,26-31

14,32-42

Ž 38,9-13.22n Jsem ochromen, zcela zdeptánna pomoc mi pospěš, Panovníku, moje spáso!

Píseň 327, si. 1-2 „Náš pastýř, věrný Boží Syn“

Evang. podle Marka 14,43-49

14,50-54 ,

Ž 31,12a.14-16a Potupen jsem všemi protivníkymoje budoucnost je ve tvých rukou.

Píseň 322, sl. 1 „Ó Beránku nevinný“

Evang. podle Marka 14,55-65 Ž 35,1ln.17 Zlovolní svědkové povstávajíjediné, co mám, chraň před lvícaty.

Evang. podle Marka 14,66-72

Ž 31,12b.13 Známi ze mne mají strach... .. jako mrtvý, jako rozbitá nádoba.

Píseň 500, si. 1-2 „Já chtěl bych, Bože můj“

Evang. podle Marka 15,1-15

15,16-20a

Ž 2,2n.7-10 Srocují se králové zemědejte na výstrahu, soudcové země!

Píseň 320, si. 1-3 „Ó hlavo plná trýzně“

Evang. podle Marka 15,20b-32

15,33-37

Ž 22,2.16-20 Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?.....Hospodine, má sílo, pospěš mi na pomoc!

Píseň 309, si. 3-5 „Ohavnou smrt na se vzal“

Evang. podle Marka 15,38-47

Ž 88,6-9.11-14 Jsem odložen mezi mrtvévolám, ráno má modlitba přichází k tobě.

Píseň 348, si. 3-1 „V tmavém hrobě“

MODLITBA

Modleme se: Svatý a věčný Bože, rozjímali jsme smrt tvého Syna na kříži. Dej nám slavit památku jeho utrpení s vděčným srdcem. Dej, abychom ho následovali, nesli svůj kříž a došli tvou milostí k věčnému životu.

MODLITBA PÁNĚ / OHLÁŠENÍ

Požehnání Bůh pak pokoje, kterýž toho velikého pro krev smlouvy věčné pastýře ovcí vzkřísil z mrtvých, Pána našeho Ježíše, učiníž vás způsobilé ve všelikém skutku dobrém, k činění vůle své, působě ve vás to, což jest libé před obličejem jeho, skrze Jezukrista, jemuž sláva na věky věků. Amen. (Žd 13,20n)

PÍSEŇ

426, si. 3 „Ty sám co zrno obilné“

PAŠIJE PODLE EVANGELISTY LUKÁŠE

POZDRAV

Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Amen

PÍSEŇ

Ž 22, si. 1.2.6 „Bože, můj Bože, proč's mne opustil“

INTROIT

Toto praví Hospodin, vykupitel Izraele, jeho Svatý, tomu, který je v opovržení, jehož si kdejaký pronárod hnusí, služebníku vládců: Spatří tě králové a povstanou, a velmožové se skloní, kvůli Hospodinu, který je věrný, kvůli Svatému Izraele, který tě vyvolil. Toto praví Hospodin: Odpovím ti v čase přízně, pomohu ti v den spásy, budu tě opatrovat, dám tě za smlouvu lidu, abys pozvedl zemi a zpusťšená dědictví vrátil. (Iz 49,7n)

MODLITBA

Ó Bože, jenž nechceš smrt hříšníka, ale jeho obrácení a život, přijmi dobrotivě modlitby svého lidu, který tě hledá celým srdcem. Dej nám být ve tvé službě horlivými

a zachovávej nás stále ve své milosti, abychom měli přístup k dokonalým darům, které pro nás máš ve svém království, skrze Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

ÚVOD

Ke svému povzbuzení vyslechneme nyní příběh Ježíšova utrpení a smrti, jak jej zapsal evangelista Lukáš. Budeme jej číst od kapitoly 22. a po jednotlivých oddílech evangelia uslyšíme vždy svědectví proroka Izajáše.

PAŠIJNÍ ČTENÍ A SPOLEČNÝ ZPĚV

Evang. podle Lukáše 22,1-6

22,7-13

22,14-20

Hospodin zástupů připraví na této hoře všem národům hostinu tučnou, hostinu s vyzrálým vínem, jídla tučná s morkem, víno vyzrálé a přečištěné. Na této hoře odstraní závoj, který zahaluje všechny národy, příkrývku, která příkrývá všechny pronárody. Panovník Hospodin provždy odstraní smrt a setře slzu z každé tváře. Iz 25,6-8a

Píseň Ž 22, si. 8 „Od tebe chvála má“

Evang. podle Lukáše 22,21-23

22,31-38

Tím, co zakusí, získá můj spravedlivý služebník spravedlnost mnohým; jejich nepravosti on na sebe vezme. Proto mu dávám podíl mezi mnohými a s četnými bude dělit kořist za to, že vydal sám sebe na smrt a byl počten mezi nevěrníky. On nesl hřích mnohých, Bůh jej postihl místo nevěrných.

Iz53,11b.12

Píseň 468, si. 1-2 „Křesťané, pravdy Boží“

Evang. podle Lukáše 22,3⁴46

22,47-53

Toto praví tvůj Panovník Hospodin, tvůj Bůh, jenž vede spor svého lidu: Hle, беру ti z rukou ten pohár závratí, ten kalich, pohár mého rozhořčení; už nikdy z něho nebudeš pít. Iz 51,22

Píseň 326, si. 3 „Ty jsi, Pane, bdělý strážce“

Evang. podle Lukáše 22,54-62

22,63-65 22,66-71

Panovník Hospodin mi otevřel uši a já nevzdoruji ani neuhýbám nazpět. Nastavuji záda těm, kteří mě bijí, a své líce těm, kdo rvou mé vousy, neukrývám svou tvář před potupami a poplíváním. Panovník Hospodin je moje pomoc, proto nemohu být potupen. Iz 50,5-7a

Píseň 310, si. 6-7 „Dej pomoc k následování“

Evang. podle Lukáše 23,1-7

23,8-12

23,13-25

Hle, můj služebník bude mít úspěch, zvedne se, povznesse a vysoko se vyvýší. Jak mnozí ztrnuli úděsem nad tebou! Jeho vzezření bylo tak znetvořené, že nebyl podoben člověku, jeho vzhled byl takový, že nebyl podoben lidem. Avšak on pokropí mnohé pronárody krví, před ním si králové zakryjí ústa, protože spatří, co jim nebylo vyprávěno, a porozumí tomu, o čem neslyšeli. Iz 52,13-15

Píseň Ž 2, si. 1 a 4 „Proč se tak bouří národové“

Evang. podle Lukáše 23,26-31

23,32-38 23,3^43

Byl v opovržení, kdekdo se ho zřekl, muž plný bolestí, zkoušený nemocemi, jako ten, před nímž si člověk zakryje tvář, tak opovržený, že jsme si ho nevážili. Byly to však naše nemoci, jež nesl, naše bolesti na sebe vzal, ale domnívali jsme se, zeje raněn, ubit od Boha a pokořen. Jenže on byl proklán pro naši nevěrnost, zmučen pro naši nepravost. Trestání snášel pro náš pokoj, jeho jizvami jsme uzdraveni.

Iz 53,3-5

Píseň 324, si. 1 a 4 „Pane, ty jsi hoden chvály“

Evang. podle Lukáše 23,44-49

23,50-56

Jako beránek vedený na porážku, jako ovce před stříhači zůstal němý, ústa neotevřel. Byl zadržen a vzat na soud. Kdopak pomyslí na jeho pokolení? Vždyť byl vyťat ze země živých, raněn pro nevěrnost mého lidu. Byl mu dán hrob se svévolníky, s boháčem smrt našel, ačkoli se nedopustil násilí a v jeho ústech nebylo lsti. Ale Hospodinovou vůlí bylo zkrušit ho nemocí, aby položil svůj život v oběť za vinu. Spatří potomstvo, bude dlouho živ a zdárně vykoná vůli Hospodinovu. Iz 53,7-10

Píseň 314 „Pán Kristus, Syn Boží věčný“ Ohlášení

MODLITBA

Pomodleme se: Všemohoucí Bože! Dal jsi nám svého jediného milého Syna, aby se stal obětí za naše hříchy a zároveň příkladem dokonalého života. Dej nám tu milost, abychom vděčně přijali spásu, kterou nám získal. Pomoz nám také, abychom šli věrně cestou, kterou jsi nám otevřel skrze Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

POŽEHNÁNÍ

Bůh pak pokoje, kterýž toho velikého pro krev smlouvy věčné pastýře ovcí vzkřísil z mrtvých, Pána našeho Ježíše, učiniž vás způsobné ve všelikém skutku dobrém, k činnění vůle své, působě ve vás to, což jest libé před obličejem jeho, skrze Jezukrista, je- muž sláva na věky věků. Amen. (Žd 13,20n)

PÍSEŇ

313, si. 13-14 „Napravuj nás v své milosti“

(Úplný pořad služeb Božích)

POZDRAV / INTROIT

PISEŇ Ž 22 „BOŽE, MŮJ BOŽE, PROČ'S MNE OPUSTIL“

I. ČTENÍ: Iz 53,1-9

PISEŇ 322 „Ó BERÁNKU NEVINNÝ“

PAŠIJNÍ ČTENÍ, ROZVAŽOVÁNÍ A MODLITBY

Evang. podle Jana 13,1-20

13,21-28

Rozvažujme nyní v tichosti svědectví evangelistovo, které jsme právě slyšeli. - Kriste, jak veliká a neomezená je tvá moc, že ses odvážil zřici panování a sám jsi sloužil svým učedníkům poníženou službou. Jak temná je naše mysl a jak bázlivé naše srdce, když jsme tolikrát tvou službu jako Petr odmítali. Slituj se nad námi, ať přijmeme tvé obmytí, abychom směli mít s tebou podíl. Nauč nás poníženosti a pokorné službě bratřím a sestřám. Dej, ať se neděsíme, když se ve tvém lidu setkáme se zradou tvé lásky, ale zachovej nám víru v tebe, abychom ti nepřestali sloužit v těch, kdo jsou mezi námi nejslabší. Zbav nás pýchy, abychom nespolehali na svou statečnost, ale ať spolehnáme na tvou věrnost a slitování. ' (Prosme Pána: Pane, smiluj se.)

Evang. podle Jana 15,12 - 16,1

16,12-24

Rozvažujme nyní v tichosti svědectví evangelistovo, které jsme právě slyšeli. - Pane, nazval jsi nás přáteli a položil jsi za nás svůj život. Kdo jiný se tak osvědčil jako věrný a spolehlivý přítel, aby nám zcela pomohl? Povolal jsi nás, abychom nesli ovoce tvého přátelství, které nikdo nemůže vyvrátit. Ty víš, že to i pro nás často znamená snáset bez příčiny nepřátelství. Zaslíbil jsi nám Ducha pravdy, abychom se nedali svést od tvé služby a stále více poznávali naplnění tvého díla. Posiluj nás, když se bojíme, povzbuzuj, když slábne naše láska, navracej nás k sobě, když se tě ze strachu zříkáme. Nauč nás trpělivě přijímat soužení v důvěře, že ty jsi svým vlastním utrpením přemohl svět.' (Prosme Pána!) {S}

Evang. podle Jana 17,1-26

Rozvažujme nyní v tichosti svědectví evangelistovo, které jsme právě slyšeli. - Kriste, svým utrpením jsi nás zastínil před mocí hříchu a smrti. Tvé poslední myšlenky se obracely ke tvému Otci v přímlovkách za nás a za všechnu tvou církev, aby nikdo nezahynul. Dal jsi nám poznat Otce plného slitování a v Duchu svatém probouzíš ve svém lidu lásku, kterou Otec tebe miluje.' (Prosme Pána!) {S}

Ochraňuj nás před roztržkami, navrať nás do jednoty, aby svět na nás poznal, že nás Otec kvůli tobě miluje, a aby všichni uvěřili v tebe, v Otce i svatého Ducha. ' (Prosme Pána!) {S}

Vyznáváme, že jsme tě neustále opouštěli a ve své pýše a zpupnosti milovali jen sami sebe. ' (Prosme Pána!)

Evang. podle Jana 18,1 - 19,30

Rozvažujme nyní v tichosti svědectví evangelistovo, které jsme právě slyšeli. - Zůstal jsi sám, Pane, a tak jsme spatřili, jak veliký je náš hřích a jaké důsledky má naše nevěra v moc tvé lásky. Poznali jsme, že největší nepřítelství pochází od nás, od tvého lidu. Ale i to jsi vzal na sebe tiše a pokorně, protože jsi nechtěl smrt, nýbrž život. Nápis na tvém kříži musel vydat svědectví všem národům, že ty, ukřižovaný, jediný jsi Pán. Vzdáváme ti díky. ' (Volejme Pána!) {S}

Slituj se nad židovským národem, aby poznal tebe, pravého Mesiáše. Slituj se nad svou církví, nad správci, učiteli a pastýři svého lidu, slituj se nad každým z nás, abychom už nechtěli vládnout, ale sloužit.

A po celém světě doved' k cíli dílo, které jsi na kříži dokonal. ' (Prosme Pána!) {S}

Evang. podle Jana 19,31^2

Rozvažujme nyní v tichosti svědectví evangelistovo, které jsme právě slyšeli. - Pane, dej nám, abychom památku tvé oběti ctili, k tobě se hlásili a ze tvé lásky žili až do dne tvého slavného příchodu. ' (Prosme Pána!) {S}

VYZNÁNÍ VÍRY / MODLITBA PÁNĚ

- PÍSEŇ 583 „OTČE NÁŠ, JENŽ JSI NA NEBESÍCH“

ZÁVĚREČNÉ ČTENÍ:

Zj 21,1-4; Zj 5,12b

PÍSEŇ

309, sl. 7-8 „Ó budiž tobě chvála“

OHLÁŠENÍ

POŽEHNÁNÍ

Shlédni, Bože, na svůj lid, který v naději vzkříšení oslavil památku tvého Syna. Dej svému lidu požehnání: Odpust' mu hříchy a potěš ho, posilni ho ve víře a veď bezpečně ke spáse skrze Krista, našeho Pána. Amen.

PAŠIJE PODLE EVANGELISTY JANA

(Alternativní pořad - zasadí se do obvyklého rámce bohoslužeb, na místo I. čtení až kázání.)

POZDRAV / INTROIT / PÍSEŇ / MODLITBA

ÚVOD

Milí bratří a sestry, v tomto shromáždění máme slyšet poselství o utrpení a smrti našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista, jak je zvěstuje evangelista Jan v 18. a 19. kapitole.

(Mezi jednotlivými částmi evangelia budeme vždy zpívat po jedné sloce písně č. 311 [č. 309].)

PAŠIJNÍ ČTENÍ A SPOLEČNÝ ZPĚV

Evang. podle Jana 18,1-9

1. sloka písně 311 „Kristus, příklad pokory" [• 1. sl. písně 309 „Lásku Syna Božího"]

Evang. podle Jana 18,10-21

2. sloka písně 311 „Neb hned, jak se narodil" [• 2. sl. písně 309 „Soudce ustanovený"]

Evang. podle Jana 18,22-35

3. sloka písně 311 „Od nepřátel puzení" [• 3. sl. písně 309 „Ohavnou smrt na se vzal"]

Evang. podle Jana 18,36^40

4. sloka písně 311 „Od ďábla pokušení" [• 4. sl. písně 309 „Tím sebe obětoval"]

Evang. podle Jana 19,1-16

5. sloka písně 311 „Hlad, žízeň, horko, zimu" [• 5. sl. písně 309 „Věřícím a přátelům"]

Evang. podle Jana 19,17-30

6. sloka písně 311 „S pláčem ovci hledaje" [• 6. sl. písně 309 „Kdo je s Kristem umrtven"]

Evang. podle Jana 19,31^12

Kazatel: Volejme společně: Beránku Boží, který snímáš hřích světa, smiluj se nad námi.

Sbor: Beránku Boží, který snímáš hřích světa, smiluj se nad námi.

7. a 8. sloka písně 311 „S křížem svým dobrovolně" [• 7. a 8. sl. písně 309 „Ó buďž tobě chvála"]

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA / MODLITBA PÁNĚ / [PÍSEŇ] / SLOVO POSLÁNÍ / POŽEHNÁNÍ / PÍSEŇ

SLUŽBY BOŽÍ PODLE FORMULÁŘE A A B

(Viz poznámku pro uživatele na str. 43n.)

VELKÝ PÁTEK J 19,16-30

SHROMÁŽDĚNÍ S VEČEŘÍ PÁNĚ

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil? Daleko spása má, ač o pomoc volám.
Možno rozšířit o v.8n.12. (Ž 22,2)

• Iz 53,1-4 • Iz 53,5n • Iz 50,5-7

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Hospodine, rozpomínáme se na veliký skutek tvého milosrdenství a slitování. Vydal jsi pro nás svého Syna, Ježíše Krista, aby umřel na kříži, a tak nás vysvobodil z moci zla a hříchu.'

Pane, smiluj se! (Sbor: Pane, smiluj se!)

Pane Ježíši Kriste, sestoupil jsi pro nás do temné noci zrady, kde jsi zůstal docela sám. Tvoji nejvěrnější tě opustili, Jidáš tě zradil, Petr tě zapřel. Odmítl jsi meč na svoji obranu. Zůstal jsi bezbranný, vydán na milost a nemilost Pontskému Pilátovi i nenávislným obviněním kněží a farizeů. Označili tě za zrádce a buřiče, volali: Ukřížuj! Vsadili ti na hlavu trnovou korunu a na tvá bedra vložili kříž. Odvedli tě na Golgotu a tam tě ukřížovali. ' Kriste, smiluj se! (Sbor: Kriste, smiluj se!)

Nebeský Otče! Co by nám bylo platné vzpomínat na Kristovo utrpení, kdyby ses ty sám nerozpomínal na oběť svého Syna a na nás, kdyby ses nad námi neslitovával a nesesílal nám svého svatého Ducha. O jeho seslání tě prosíme, aby evangeliu otevíral naše srdce a my nehleděli v pýše na svoje zásluhy, ani v zoufalství na své prohry, nýbrž jen na oběť tvého Syna. - Dej, Duchu svatý, abychom v něm vždy znovu poznávali svého Spasitele a Zastávce, který je u Otce, a měli v něm všechnu svou naději v životě i ve smrti. ' Pane, smiluj se! (Sbor: Pane, smiluj se!)

Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / H. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / *
 VYZNÁNÍ VIN (AGENDA I, STR. 32N, 39N, 48N)

* SLOVO MILOSTI: 1 J 1,7-9

Služba stolu Kristova

Pořad podle formuláře A Agenda I, str.33nn, podle formuláře B str.41 nn

* PÍSEŇ / * SLOVA USTANOVENÍ / * MODLITBA /

* APOŠTOLSKÉ VYZNÁNÍ

* POZVÁNÍ PŘED VYSLUHOVÁNÍM: J 6,35

* PŘIJÍMÁNÍ J

* SLOVO PŘI PROPOUŠTĚNÍ: 1 K 5,7b.8; 1 K 1,18; Ř 5, 8-10; L Pt 1,18.19A

* MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ (ŽALM DOBROŘEČENÍ): Ž 23

* PÍSEŇ

OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Beránku Boží, ty jsi nám vydobyl Boží spravedlnost a odpuštění. / Dej nám i všem křesťanům na celém světě, abychom žili z tvého odpuštění, nespoleháli na svou spravedlnost, nepokládali sami sebe za lepší, než jsou druzí lidé, a nejednali s nimi povýšeně.

Beránku Boží, ty jsi na sebe vzal nemoci a bolesti nás všech. / Modlíme se za ty, kdo žijí v hladu, útisku, kdo jsou ve vězení, za nemocné, trpící, opuštěné a soužené.

Beránku Boží, ty jsi trpěl na svém těle. / Modlíme se za ty, kdo jsou ve světě pronásledováni pro tvé jméno.

Beránku Boží, ty jsi na sebe vzal hříchy světa a zaplatils výkupné za všechny. / Dej, abychom všem lidem zvěstovali tvoji smrt, dokud nepřijdeš, a usilovali o to, aby padly dělicí hradby mezi církvemi i mezi národy.

Beránku Boží, ty jsi zemřel za hříchy každého z nás. / Dej, abychom tě nekřížovali tím, že bychom jako Pilát skládali naději v moci tohoto světa. Nedopušť, abychom tě jako Jidáš zrazovali tím, že bychom spoleháli na majetek a na pozemské věci. Chraň nás, abychom tě nezapírali jako Petr. Dej, abychom spolu žili v lásce a v jednotě, a tak ti vydávali svědectví přede všemi lidmi.

Následuje tichá modlitba.

Beránku Boží, smiluj se nad námi.

MODLITBA PÁNĚ / PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

Ef 4,32-5,2 • Ř 14,1.7-10.19 • Ř 15,1-7

POŽEHNÁNÍ

A Bůh pokoje, který pro krev stvrzující věčnou smlouvu vyvedl z mrtvých velikého pastýře ovcí, našeho Pána Ježíše, nechť vás posílí ve všem dobrém, abyste plnili jeho vůli; on v nás působí to, co se mu líbí, skrze Ježíše Krista. Jemu buď sláva na věky věků! Amen. (Žd 13,20n)

PÍSEŇ

NEDĚLE VELIKONOČNÍ Mk 16,1-8

SHROMÁŽDĚNÍ S VEČEŘÍ PÁNĚ

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Kámen, kterýž zavrhli stavitelé, učiněn jest v hlavu úhelní. Od Hospodina stalo se to, a jest divné před očima našima. Tentot' jest den, kterýž učinil Hospodin, a protož radujme se a veselme se v něm. Halelujah. (Ž 118,22-24)

Možno rozšířit o v.15-17.

• 1 K 15,55.57 • 1 K 15,20 • Kristus byl vzkříšen! - Opravdu byl vzkříšen! (L 24,6.34)

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

pro Hod Boží velikonoční viz Agenda I, str. 31 pro formulář A, str. 37 pro formulář B.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / N. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / *
 VYZNÁNÍ VIN (AGENDA I, STR. 32N, 39N, 48N)

* SLOVO MILOSTI: Ž 103,3N SLUŽBA STOLU KRISTOVA

POŘAD PODLE FORMULÁŘE A AGENDA I, STR. 33NN, PODLE FORMULÁŘE B STR. 41 NN

* PÍSEŇ / * SLOVA USTANOVENÍ / * MODLITBA /

* APOŠTOLSKÉ VYZNÁNÍ

* POZVÁNÍ PŘED VYSLUHOVÁNÍM: Ž 34,9A

* PŘIJÍMÁNÍ

* SLOVO PŘI PROPOUŠTĚNÍ:

1 Pt 1,3n; Ef 2,4-6; Zj 1,17b.18; 1 K 6,15; Ř 8,31-35a.38; J 11,25 • Lze též užít Ježíšova slova blahoslavenství, Mt 5,3-10.

* MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ (ŽALM DOBROŘEČENÍ):

Ž 103, 1-4.8.10-13; Ř 8,32; Ř 5,8-10 (viz Agenda I, str. 35)

* PÍSEŇ

OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Vzkříšený Pane, tvá láska k nám tě tak spoutala, že jsi za nás musel trpět. / Dej své církvi všude ve světě, aby tě následovala. Ať na sebe bere tvé jho a přináší oběti služby trpícím,

utiskovaným, nemocným a všelijak souženým.

Vzkříšený Pane, ty jsi zvítězil nad silami nenávisti, násilí a moci, které tě přivedly na kříž. Zjevil jsi nám, že nemají poslední slovo. / Dej své církvi, aby v ní vládla tvá láska. Ať v ní nemá místa nenávist vůči světu ani vůči nepřátelům. Ať se neopírá o moc a nikdy nepodporuje násilí.

Vzkříšený Pane, ty jsi smrtí smrt přemohl. Slavil jsi nad ní triumf. / Dej, ať křesťané kdekoliv ve světě statečně zápasí se smrtí i se všemi silami, které k ní vedou. Požehnej práci lékařů i ostatních, kdo slouží zachování života, vědců a politiků, kteří chrání tvé stvoření, všech, kdo usilují o mír a spravedlnost a brání silám rozkladu v jejich díle.

Vzkříšený Pane, ty jsi svým zmrtvýchvstáním otevřel nový věk a daroval nám naději svého konečného vítězství. / Dej všem sklíčeným a zoufalým, všem nemocným a umírajícím podíl na této živé naději.

Vzkříšený Pane, ty ses po svém zmrtvýchvstání zjevoval apoštolům a přikázal jsi jim, aby šli ke všem národům a získávali ti učedníky. / Zmocňuj kazatele i všechny

křesťany k radostnému svědectví o tvém vzkříšení, dokud nepřijdeš. Dej, aby přibývalo těch, kdo v tebe uvěří a dají se pokřtít. Nás, kdo jsme byli pokřtěni, obnov, abychom ve smlouvě křtu vytrvali až do konce.

Vzkříšený Pane, tys dokonal své dílo v jednotě s Otcem. / Dej i nám, abychom byli jedno se všemi, kdo vzývají tvé jméno.

(Vzkříšený Pán je uprostřed nás; je naším přímlovcem. Svěťme mu v tiché modlitbě, co máme na srdci.)

Následuje tichá modlitba.

Vzkříšený Pane, tobě i Otci i Duchu buď čest a sláva nyní i navěky.

MODLITBA PÁNĚ / PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

1 K 5,7n • 1 K 15,12.14.20.58 • Ko 3,1-4 • Žd 13,20n

POŽEHNÁNÍ

Hospodin ti požehnej a opatruj tě. Hospodin rozjasni nad tebou svou tvář a buď ti milostiv. Hospodin obrať k tobě svou tvář a obdař tě pokojem. Amen. (Nu 6,24-26)

PÍSEŇ

PONDĚLÍ VELIKONOČNÍ L 24, 13-35

SHROMÁŽDĚNÍ S VEČEŘÍ PÁNĚ

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Chválu vzdejte Hospodinu a vzývejte jeho jméno, uvádějte národům ve známost jeho skutky. (Ž 105,1)

Možno rozšířit o v. 3.40b.41.43.

• Ž 18,47 • Mt 18,20 • Zj 1,18 ekum.př. • L 24,5n

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Pane Ježíši Kriste, oslavujeme tě a velebíme, že nenecháváš své učedníky a svoji církev na cestě tímto světem opuštěnu. Přicházíš k ní, otvíráš jí Písma a zapaluješ srdce k víře. Vždy znovu se děje tento zázrak, vždy znovu pozvedáš zarmoucené a opuštěné, vždy znovu se zjevuješ jako živý Pán. V tvém slovu i u tvého stolu o těchto svátcích jsme směli znovu prožít tvou blízkost.

Prosíme tě, dávej církvi, dávej našemu shromáždění zázrak tvé přítomnosti stále znovu, abychom ještě hlouběji pronikali do Písem a ještě radostněji tě oslavovali.

Duchu svatý, zaháněj z našich srdcí vše, co stojí v cestě porozumění slovům proroků a apoštolů. Zbav nás všeho, co nám brání cele se soustředit a upnout na zvěst evangelia. Osvobod' nás pro nové, čerstvé slyšení tvého slova, aby naše srdce hořela a zapalovala i druhé. Ať je tvoje církev světlem světa a městem na hoře. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / N. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / *
VYZNÁNÍ VIN (AGENDA I, STR.32N NEBO 39N) .

* SLOVO MILOSTI: Ř 8,32

Služba stolu Kristova

Pořad podle formuláře A Agenda I, str.33nn, podle formuláře B str.41 nn.

* PÍSEŇ / * SLOVA USTANOVENÍ / * MODLITBA / * APOŠTOLSKÉ VYZNÁNÍ

* POZVÁNÍ PŘED VYSLUHOVÁNÍM: PŘ 9, LN.5; Iz 55,1

* PŘIJÍMÁNÍ

* SLOVO PŘI PROPOUŠTĚNÍ: Mt 5,3N; 5,5N; 5,7N; 5,9N

* MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ (ŽALM DOBROŘEČENÍ): Ž 73, 23-26 EKUM. PŘ.

* PÍSEŇ

OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Milostivý Otče nebeský, prožili jsme dny radosti z vítězství tvého Syna a našeho Pána Ježíše Krista. Pane Ježíši Kriste, buď s námi stále a nedopusť, aby se nám velikonoční radost ztrácela, když skončí sváteční dny. Dosvědčuj nám, že jsi živ. Veď nás svým Duchem, abychom se rozpomínali na svůj křest a nepřestávali být vděční za dary víry, lásky a naděje, které jsme přijali u tvého stolu. Pomáhej nám v lásce myslet na bratry a sestry, zvláště na ty, kteří jsou v nouzi. Vždyť v nich jsi nám ty sám přítomen.

Modlíme se za ty, na něž útočí pochybnosti a nejistota, jimž se ztrácí smysl života. - Pozvedni je z jejich pochyb a dej jim poznat plnost a radost života v cestě za tebou.

Modlíme se za nemocné, zarmoucené, osamělé. - Rozsviť do temných dní jejich životů tiché světlo naděje, která nehasne.

Modlíme se za ty, kteří nevědí, že jsi Spasitel světa a že chceš být i jejich spasitelem. - Zmocni nás, abychom jim to dovedli slovy i životem dosvědčit.

Modlíme se za ty, kdo trpí, protože ve světě není zajištěn mír a nevládne spravedlnost. - Způsob, ať se jejich utrpení dotkne srdcí státníků, tak aby usilovali o spravedlnost a mír.

Následuje tichá modlitba.

MODLITBA PÁNĚ

V jednotě se všemi křesťany voláme společně: Otče náš, který jsi v nebesích ...

PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

Ř 6,5-11 • 2 Trn 2,8.11-13

POŽEHNÁNÍ

A Bůh pokoje, který pro krev stvrzující věčnou smlouvu vyvedl z mrtvých velikého pastýře ovcí, našeho Pána Ježíše, nechť vás posílí ve všem dobrém, abyste plnili jeho vůli; on v nás působí to, co se mu líbí, skrze Ježíše Krista. Jemu buď sláva na věky věků! Amen. (Žd 13,20n)

PÍSEŇ

SLUŽBY BOŽÍ PODLE FORMULÁŘE C A D

(Viz poznámku pro uživatele na str. 43n.)

VELKÝ PÁTEK

VYZNÁNÍ VIN (CONFITEOR)

D1

Hospodine, v prchlivosti své netrestej mě, ani v hněvu svém nekárej mě. / Neboť střely tvé uvázly ve mně a ruka tvá na mě těžce dolehla.

Nic není celého v těle mém pro tvůj hněv, nemají pokoje kosti mé pro hřích můj. / Srdce mé zmítá se, opustila mě síla má, ani to světlo očí mých není se mnou.

Na tě, Hospodine, očekávám, nepravosti své vyznávám a pro hřích svůj tesklím. / Neopouštěj mě, Hospodine Bože můj, nevzdaluj se ode mě. Přispěj k spomožení mému, Pane spasení mého. (Žalm 38)

D2

Pane Ježíši Kriste, vyznáváme před tebou, že žijeme tak, jako bychom si na život stačili sami, jako bys na kříži trpěl zbytečně. A přece jsme otroky hříchu.

Odpusť nám. Dej nám svého svatého Ducha, abychom užívali svobody, do níž jsi nás svou smrtí uvedl, abychom ti svěčovali své životy' a abychom tebe, Pána ukřižovaného, následovali.

KOLEKTY C, DI PRO VELKÝ PÁTEK VIZ STR. 314.

DOVĚTEK PO I. ČTENÍ: 1 K 5,7B • Ž 42,12B

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

(1) Modleme se za svatou církev Boží: Kéž ji Hospodin, náš Bůh, naplní pokojem, kéž ji dovede k jednotě a po celém světě chrání, abychom ho všichni mohli chválit v míru a bezpečí.

Všemohoucí, věčný Bože, tys v Kristu zjevil svou slávu celému světu. Chraň toto své dílo, ať pokračuje ve tvé církvi; upevňuj ji ve víře, aby ti po celém světě vydávala svědectví. Skrze Krista, našeho Pána.

(2) Modleme se za všechny, kdo jsou v církvi a mezi námi pověřeni k službě na předních místech, za kazatele, presbytery a učitele církve, za ty, kdo konají skutky milosrdenství.

Všemohoucí, věčný Bože, tvůj Duch posvěcuje každého věřícího a řídí celou církev. Prosíme tě: Zachovej všem svého svatého Ducha, abychom ti ve svém povolání věrně sloužili. Skrze Krista, našeho Pána.

(3) Modleme se také za všechny, kdo se připravují na křest: Kéž Hospodin, náš Bůh, otevře jejich srdce svému slovu a kéž se nad nimi smiluje, aby se z vody a Ducha svatého znovu narodili, dosáhli odpuštění hříchů a byli s námi spojeni v Kristu Ježíši, našem Pánu.

Všemohoucí, věčný Bože, ty svou církev stále obnovuješ. Prosíme tě za všechny, kdo se připravují na křest: Dej jim víru, aby se ti otevřeli, dej jim ve křtu nový život a připoj je ke svému vyvolanému lidu. Skrze Krista, našeho Pána.

(4) Modleme se za všechny ve kterékoliv církvi, kteří vyznávají Krista: Kéž Hospodin, náš Bůh, sjednotí všechny, kdo žijí v poznané pravdě, a dovede svou církev k dokonalé jednotě.

Všemohoucí, věčný Bože, jsme rozptýleni, ale ty nás chceš shromáždit, jsme rozděleni, ale ty nás chceš sjednotit. Dej, ať si uvědomíme, že všichni jsme byli pokřtěni jedním křtem, že všichni patříme jednomu Kristu; veď nás k plnosti jedné víry a k dokonalosti jedné lásky. Skrze Krista, našeho Pána.

(5) Modleme se vděčně za Židy: Vždyť oni jsou první, kteří poznali jméno Hospodina, našeho Boha, on s nimi uzavřel smlouvu a zjevil skrze ně v Kristu své jméno všem národům; kéž ho stále více milují a věrně zachovávají smlouvu, kterou s nimi uzavřel.

Všemohoucí, věčný Bože, tys slíbil spásu především Abrahamovi a jeho potomkům. Vyslyš prosby své církve a dej, ať tvůj izraelský lid přijme v Ježíši Nazaretském tvého Mesiáše. Skrze Krista, našeho Pána.

(6) Modleme se také za ty, kdo v Boha nevěří: Kéž jej poznají v Ježíši Kristu.

Všemohoucí, věčný Bože, stvořiteli všech lidí, smiluj se nad těmi, kdo o tobě nevědí, a nezříkej se těch, kteří se zřekli tebe. Dej, aby uvěřili v Krista a aby tvé jméno bylo posvěcováno a vzýváno ve všech národech. A těm, kdo v tebe věří, dej, ať jejich

život uprostřed světa je znamením tvé lásky,' aby každý, kdo se s nimi setká, setkal se s tebou, pravým Bohem a Otcem všech lidí. Skrze Krista, našeho Pána.

(7) Modleme se také za všechny politiky a státníky: Kéž Hospodin, náš Bůh, řídí jejich úmysly a rozhodnutí, aby usilovali o skutečný mír a svobodu všech lidí.

Všemohoucí, věčný Bože, lidská srdce i osudy národů jsou v tvých rukou. Ved' všechny, kdo jsou zodpovědní za společnost a státy,' aby všude ve světě usilovali o rozvoj národů,' prosazovali spravedlnost a mír, aby zachovávali všechna lidská práva a neporušovali svobodu svědomí. Skrze Krista, našeho Pána.

(8) Modleme se k našemu všemohoucímu Otci za všechny lidi: Kéž Bůh nedopusť, aby bloudili, kéž zažene hlad a odvrátí pohromy, otevře žaláře a rozváže pouta. Kéž vede bezpečně k cíli ty, kdo jsou na cestách,' a ty, kdo jsou v cizině, přivede domů; kéž dá nemocným zdraví' a umírajícím věčnou spásu.

Všemohoucí, věčný Bože, útěcho zarmoucených a sílo trpících: Slyš prosby těch, kdo k tobě volají v úzkosti a soužení.' Dej, ať všichni poznají, že jsi jim blízko. Skrze Krista, našeho Pána. [Amen.]

PREFACE

D1

Vpravdě je důstojné a spravedlivé, dobré a spasitelné, svatý Pane, všemohoucí Otče, věčný Bože, abychom ti vždy a všude vzdávali chválu skrze našeho Pána Ježíše Krista. Neboť on nás miloval a vydal sebe samého za nás. Zemřel, abychom došli pokoje. A proto se připojujeme ke zpěvu andělů a spolu nimi tě chválíme a radostně voláme:

SANCTUS

Svatý, svatý, svatý jsi, Hospodine zástupů, plná jsou nebesa i země tvé slávy. Požehnaný, který přicházíš ve jménu Páně. Hosana na výsostech.

D2

Beránku zabitý, vykoupil jsi lidi všech kmenů, jazyků, národů a ras. U svého stolu i nám dáváš účast na tomto vykoupení. Proto tě s církví i s anděly oslavujeme:

Hoden jsi, Beránku, ty obětovaný, přijmout moc a bohatství i moudrost i sílu i čest i slávu i požehnání.

MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ

Dobrořečíme ti, Beránku zabitý. Dal jsi nám u svého stolu účast na své smrti.

Posílil jsi nás, abychom tě následovali v lásce, oběti a službě, zůstávali vždy v tobě a jednou dosáhli věčného života spolu s těmi, kteří nás k tobě předešli. Amen.

VELIKONOCE

VYZNÁNÍ VIN (CONFITEOR)

D1

Smiluj se nad námi, Bože, pro své milosrdenství. Zahlad' naše přestoupení pro své slitování. Známe svá přestoupení. Náš hřích je ustavičně před námi. Tobě, tobě samému jsme zhřešili, dopustili jsme se zlého před tvýma očima. Vyčist' nás a budeme očištěni, uměj nás a budeme bělejší nad sníh. Dej nám slyšet radost a potěšení. Odvrát' svou přísnou tvář od našich hříchů. Vymaž všechny naše nepravosti. Stvoř nám, ó Bože, čisté srdce, obnov v nás ducha přímého. Nezamítej nás od své tváře. Neodnímej od nás svého svatého Ducha. Pane, smiluj se nad námi! (Žalm 51)

Všichni, kdo se kajícím srdcem připojujeme k slovům žalmistovy modlitby, vyznejme společně nahlas:

KYRIE

Sbor: Pane, smiluj se nad námi! Kriste, smiluj se nad námi! Pane, smiluj se nad námi!

D2

Pane, ty víš, jak se nám ztrácí výhled do budoucnosti. Obzory naděje nám nedjednou mizí. Zapadáme do starostí všedních dnů. Stávají se z nás sobci. Hledáme výhody sami pro sebe. Naše sobectví v nás vzbuzuje nejistotu a strach.

Prosíme, Hospodine, přijmi nás takové, jací jsme. Slituj se nad námi! Otevři svým Duchem naše oči. Dej nám vidět světlo, které padá z Kristova vítězství na cestu našich životů. Ved' nás k obzorům nové naděje. Vysvobod' nás z pout našeho sobectví. Dej nám odvahu, abychom se vydali na nezajištěnou cestu za svým Pánem. Dopřej nám, abychom u jeho stolu prožili budoucnost jeho království tak mocně, že nebudeme moci jinak, než jít pod kříži svých dnů tomuto království vstříc.

(Všichni, kdo vyznáváme své sobectví a pociťujeme touhu po Božím království, prosme: Pane, smiluj

se nad námi!) Sbor: Pane, smiluj se nad námi!

Kriste, smiluj se nad námi!

Pane, smiluj se nad námi!

SLOVO MILOSTI

D1

Přijměte do svých srdcí slovo milosti! Dokazuje Bůh svou lásku k nám: Když jsme ještě byli hříšní, Kristus zemřel za nás. Když jsme nyní ospravedlněni prolitím jeho krve, spaseni budeme skrze něho.

Křtem jsme spolu s ním pohřbeni ve smrt, abychom -jako Kristus byl vzkříšen z mrtvých slavnou mocí svého Otce - i my vstoupili na cestu nového života.

D2

Spolehněme cele na Boží milosrdenství! - Milosrdenství Hospodinovo nad tebou od věků až na věky! / Všichni, kdo se odevzdáváme do rukou Božího milosrdenství, řekněme k tomu své Amen.

Sbor: Amen.

KOLEKTY C, D1 PRO VELIKONOCE VIZ STR. 315.

DOVĚTEK PO I. ČTENÍ: Ž 118,24 - POKUD NEBYLO UŽITO JAKO INTROIT

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Kazatel: Prosme Pána za příchod Božího království a spásu světa.

Sbor: Pane, smiluj se! Jiná možnost: chvíle ticha. Tak i dále.

Kazatel: Za pokoj na zemi, za bratrství všech lidí.

Sbor: Za lid Boží, rozptýlený ve světě.

Kazatel: Za nemocné a trpící, za vězně, za odloučené od domova.

Sbor: Za posilu v zármutku, zklamáních a těžkostech.

Kazatel: Vše, co nám leží na srdci, vložme do tiché modlitby.

Následuje tichá modlitba. Kazatel ji uzavře:

Pane, buď nám milostiv.

Sbor: Amen.

PREFACE

D1

Děkujeme ti, nebeský Otče, všemohoucí, věčný Bože, a oslavujeme tě skrze našeho Pána Ježíše Krista. Neboť on odňal smrti její moc. Daroval nám nový, nepomíjející život. Proto tě slavíme se všemi, kdo ti patří, a vzdáváme s nimi chválu tvé velebnosti:

SANCTUS

Svatý, svatý, svatý jsi, Hospodine zástupů, plná jsou nebesa i země tvé slávy. Požehnaný, který přicházíš ve jménu Páně. Hosana na výsostech.

D2

Požehnaný jsi, Hospodine, Pane celého světa. Vyvedl jsi svůj lid z egyptského otroctví. Požehnaný jsi, Beránku, který snímáš hřích světa. Ty jsi zvítězil. Vzdáváme ti chválu se stvořením, které jest na nebi i na zemi i pod zemí i v moři, i se vším, co v nich jest. Sedícimu na trůnu a Beránkovi požehnáni, čest a sláva i síla na věky věků.

MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ

Vítězi nad smrtí, Spasiteli světa, Beránku zabitý, vzdáváme ti čest a chválu se všemi, kteří dnes na celém světě vyzývají tvé svaté jméno. Děkujeme za ty, kteří s námi chodívali ke stolu Páně, sdíleli kříž a jsou nyní v pokoji u tebe. Dej, ať je tvé jméno posvěceno mezi národy, ať tvé království přijde, ať se před tebou sklání každé koleno. Dej, ať na cestě do tvého nebeského Jeruzaléma nezemdlíváme. Vždyť jsi nás posílil u svého stolu. Tobě buď sláva navěky. Amen.

DOBA VELIKONOČNÍ - OBDOBÍ PO VELIKONOCÍCH

Doba padesáti dnů po velikonocích se ustálila jako sváteční období mnohem dříve nežli doba postní. Povelikonoční doba byla chápána jako jeden celek, „jako jeden sváteční den“ (Tertulián). Každý den tohoto období byl nedělí (Ireneus). Církev prožívala zvláště intenzivně přítomnost Vzkříšeného a s ní v předjímcce realitu Božího království. Účast na království Božím znamenala podíl na Kristově vzkříšení, nanebevstoupení, sedění na Boží pravici i naději jeho druhého příchodu. To vše se stalo obsahem Apoštolského vyznání, které tuto velikonoční zkušenost shrnulo do základních článků víry. Ze všeho toho je patrné, že církev prvních staletí kladla větší důraz na Boží skutky než na jejich přijetí člověkem.

Postupně však došlo k rozlišení jednotlivých nedělí a svátků, a tak k rozložení velikonoční zvěsti na jednotlivé části. Podnětem k tomu byly první dvě kapitoly Skutků apošt. Odtud a pod vlivem židovských letnic vznikly ve 3. století svátky svatodušní. Zpočátku připomínaly nanebevstoupení, později seslání Ducha, což zůstalo jejich obsahem. Ve 4. století se památka nanebevstoupení odpoutává od svátku svatodušních a stává se samostatným svátkem. Toto rozdělení původně nedělitelné velikonoční události (Mk 16, Mt 28, J 20) bylo důsledkem toho, že se Kristovo vstoupení na nebesa, sedění po Boží pravici a druhý příchod začaly chápat odděleně od události Velkého pátku a Velikonoční neděle, mimo rámec kříže a zmrtvýchvstání. Výsledkem bylo, že tyto podstatné články víry ztrácely svůj vnitřní eschatologický obsah a stávaly se předmětem světonázorových a dějinných spekulací, které je zbavily jejich původního (Sk 7,56) vyznavačského napětí.

Velikonoční období vyznačuje radost z přítomnosti vítězného Krista. Když je přítomen ženich na nebeské hostině, není čas pro půst (Mk 2,19). Církev si však odpočátku byla vědoma, že velikonoční radost může být nesprávně pochopena jako laciný entuziasmus, který zapomíná, že žijeme v těle a v tomto věku (2 K 5,6n). Radost ze vzkříšení nechce být únikem z tohoto světa. Osvědčuje se jako smělá naděje uprostřed soužení (J 16,33). To se odráží i v tom, že pro toto období volila církev perikopy (14.-17. kap. evangelia podle Jana), zvěstující radost na cestě za Kristem, který jde do utrpení. Kristovo vzkříšení ovšem úzce souvisí se sesláním Ducha, Parakléta, s misijním pověřením a s jednotou církve. To vše mají připomínat neděle tohoto období.

V současné době je na místě snaha spojit jednotlivé svátky velikonočního období úžeji v jeden celek. (Tomu má sloužit -jak se už někdy děje - označení nedělí po velikonocích jako „nedělí velikonočních.“) Je třeba podtrhnout společný rys těchto nedělí, jímž je událost vzkříšení a radostná odpověď církve na ni. V tomto období si připomínáme Kristovo vstoupení na nebesa a usednutí po pravici Otcově, seslání Ducha svatého a vyslání k misii. Tyto články však nabudou kerygmatické dynamiky jen tehdy, budou-li zasazeny do velikonočního zápasu na kříži a vítězství nad smrtí. Proto má i bohoslužebný rámec celého období zapojovat shromážděnou církev do Kristova zápasu a vítězství, a to jak v jeho jednorázovosti, tak i v pokračujícím postupu k druhému příchodu.

Podobně jako neděle postní mají také neděle po velikonocích svá tradiční latinská označení, vycházející ze starých introitů.

SLUŽBY BOŽÍ PODLE FORMULÁŘE A A B

(Viz poznámku pro uživatele na str. 43n.)

1. NEDĚLE PO VELIKONOCÍCH (QUASIMODOGENITI) J 20,19-31

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Hospodina miluji; on slyší můj hlas, moje prosby. (Ž 116,1)

Možno rozšířit o v. 9.12n. • 1 Pt 2,2 • Ga 3,26n • 1 Pt 1,3

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Bože trojjediný, nad každým z nás bylo vysloveno tvé jméno, když jsme byli pokřtěni. Každý z nás smíme mít z Ducha svatého podíl na vykoupení v Kristu, které jsi slavně dokonil, když jsi jej vzkřísil z mrtvých. Velebíme tě za to. Na památku vzkříšení Kristova tě tvůj lid v tento den vzývá, oslavuje, vzdává ti díky; čeká na tvé slovo a slaví stůl Páně. Chválíme tě za to. Děkujeme ti za všechny neděle, které jsme směli prožít v obecenství církve, za všechny dary, které jsme v něm přijali.

Pokorně však vyznáváme, že porušujeme smlouvu křtu, tvůj den nesvětíme a ne-jednou jako učedník Tomáš v obecenství sboru chybíme. Hyne víra a zmocňuje se nás ztracenost. Prosíme tě, odpusť nám.

Dychtivě vyhlížíme zmrtvýchvstalého Pána. Dej, ať nám před jeho konečným příchodem je každá neděle znamením tvého vítězství. Nyní nás oslov zvěstí evangelia a Duchem svatým k sobě přitrhni, abychom nemohli než radostně vyznávat, že Vzkříšený je náš Pán a Bůh, a držet se ho vždy a všude, dokud nepříjde. Amen.

**I. ČTENÍ / PÍSEŇ / II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ /
OHLÁŠENÍ**

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Vzkříšený Pane, posvětil a oddělil jsi neděli jako den vítězství nad hříchem a smrtí. Dej, ať se spolu s tvou církví na tento den vždy znovu těšíme, ať se radujeme, že smíme oslavovat tvé vzkříšení a setkat se s tebou i s bratry a sestrami.

Dej, ať zvěst tvého evangelia a modlitby spojují všechny křesťany po celém světě v jednotě víry, lásky i naděje.

At' tvůj lid nepromarňuje tento den. At' ani členové našeho sboru nepropadají so-beckému pohodlí, a vykročí neděli co neděli do shromáždění, aby tak posvěcovali tvé jméno a vydávali o tobě svědectví.

At' shromáždění tvé církve nejsou marná a prázdná.

At' se v nich přibližuje tvoje království;' at' opuštění, nemocní, lkající jsou potě-šení, vzpurní a pyšní pokoření,' nepřátelé usmíření.

At' ti, kdo klesají pod tíží vin, poznají tvé odpuštění,' at' se těm, kteří nemají žádnou naději, otevrou nové obzory,' at' jsou všichni naplněni radostí,' at' se v shromáždě-ních tvého lidu budují mosty dorozumění mezi církvemi a národy, po nichž by do světa přicházel pokoj a mír.

Kazatelům a presbyterům dej vědomí, že na světě není nic většího, nic radostnější-ho a slavnějšího, než oslavovat tvé jméno ve shromáždění církve.

Přidávej těch, kteří vyznají se žalmistou: Lepší jest den v síňích tvých než jinde tisíc.

Následuje tichá modlitba.

MODLITBA PÁNĚ

Ve společenství tvé církve voláme k Otci tvému a Otci našemu: Otče náš, který jsi v nebesích ...

PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

1 J 5,1-4 • 1 Pt 1,3-7 • 1 Pt 2,1-5

POŽEHNÁNÍ

Milost vám a pokoj od toho, který jest a který byl a který přichází, i od sedmi duchů před jeho trůnem a od Ježíše Krista, věrného svědka, prvorozeného z mrtvých a vládce králů země. Jemu, jenž nás miluje a svou krví nás zprostil hříchů a učinil nás královským kněžstvem Boha, svého Otce - jemu sláva i moc navěky. Amen. (Zj 1,4b~6)

PÍSEŇ

2. NEDĚLE PO VELIKONOCÍCH (MISERICORDIAS DOMINI) J 10,11-16

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Hospodinova milosrdenství je plná země. Nebesa byla učiněna Hospodinovým slovem, dechem jeho úst pak všechen jejich zástup.

Možno rozšířit o v. 1-5a. (Z 33,5b.6) • Ž 23,1.3 • Ž 100,2n • J 10,11.27n

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Pane náš, ve světle tvého vzkříšení se nám otvírají starozákonní zaslíbení.

Poznáváme v tobě dobrého Pastýře. Z veliké lásky, sám od sebe, jsi za svoje ovce položil život. Oslovuješ nás každého jménem a způsobuješ, že slyšíme tvůj hlas. Myslíme na všechny tvé ovce. Všechny je chceš shromáždit do jednoho stáda. Chválíme tě za to a oslavujeme.

Pokorně však vyznáváme, že se nám pro naše hříchy světlo tvého vzkříšení snadno ztrácí; tebe, svého Pastýře, pak před sebou nevidíme, nedokážeme za tebou jít, nevěříme, že máš moc se nás zastat, slyšíme mnoho hlasů a tvůj ne, a jsme rozděleni do množství ovčinců, ohrazených lidskou sebespravedlností.

Prosíme, odpusť náš hřích, vysvobod' nás ze zajetí vin. Dej, ať nám ze zvěsti evangelia zazáří tvé vzkříšení tak, abychom rozpoznali tvoje oslovení a následovali tě. A bude jeden ovčinec a jeden Pastýř. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ /
OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Dobří Pastýři ovcí, v tobě se naplnilo proroctví: Ztracenou hledati budu, zapašenou zase přivedu, polámanou ovážu a nemocnou posílím. Přijímal jsi hříšníky a jedl jsi s nimi. Prosíme tě za bratry a sestry, kteří bloudí ve víře, propadají nepravému učení, překrucují Písma a znevažují tvou pravdu. - Dávej nám a vši církvi slovo pravdy a moudrosti, aby jim uměla vyložit tvé evangelium a vysvobodit je ze zajetí falešných představ.

Prosíme tě za bratry a sestry, zvláště mladé, kteří v životě zbloudili, stávají se obětí svých vášní, své ctižádnosti a sobectví. - Dej, abychom jim pomáhali zakotvit život v Kristu, aby nebyli zmítáni na všechny strany.

Prosíme tě za mladé manžele, i za lidi staré, nemocné, na něž doléhají těžkosti a břemena života, takže pohasíná jejich víra i touha po společenství tvého lidu a mizí jim smysl života. - Nedopusť, aby jejich víra docela zhasla a aby jim cesta | do shromáždění zarostla.

Prosíme tě za ty, kteří tě neznají. - Dej, ať jim náš život s nimi v rodině i v práci pomůže k tomu, aby tě poznali.

Způsob svým Duchem, aby naše shromáždění byla otevřená pro všechny bloudící hříšníky, aby cítili, že tu jsou přijati, a nacházeli radost z tvého odpuštění. Ať i na nás vidí, že žijeme jen z tvé milosti.

Dej, ať se dovedeme navzájem přijímat, ať dovedeme přijímat kazatele, bratry a sestry presbytery a všechny, kteří nám slouží k víře.

Dej, ať umíme trpět s trpícími, plakat s plačícími a radovat se s radujícími.

Dej, abychom věděli, že stejná utrpení jako nás ' obkličují bratrstvo naše na celém světě.

Zbav svůj lid i celé lidstvo trápení a soužení a daruj všem svůj pokoj.

Následuje tichá modlitba.

MODLITBA PÁNĚ

(Pomodleme se modlitbu Páně.) Otče náš, který jsi v nebesích ...

PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

1 Pt 2,21-25 • 1 Pt 1,18-21 • 1 J 2,1-5

POŽEHNÁNÍ

Milost vám a pokoj od toho, který jest a který byl a který přichází, i od sedmi duchů před jeho trůnem a od Ježíše Krista, věrného svědka, prvorozeného z mrtvých a vládce králů země. Jemu, jenž nás miluje a svou krví nás zprostil hříchů a učinil nás královským kněžstvem Boha, svého Otce – jemu sláva i moc navěky. Amen. (Zj 1,4b-6)

PÍSEŇ

3. NEDĚLE PO VELIKONOCÍCH (JUBILATE) J 16,16-23A

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Plsej Bohu všeska země. Zpívejte žalmy k slávě jména jeho, ohlašujte slávu a chválu jeho. (Ž 66,1n)

Možno rozšířit o v. 3-5.9. • Ž 101,1n • Ž 33,1 • 2 K 5,17

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Vzkříšený Pane, ty jsi proměnil zármutek učedníků v radost, jak jsi slíbil: Uzřím vás a radovat se bude srdce vaše a radost vaši žádný neodejme od vás. Svěřil jsi apoštolům zvěst o vzkříšení, zaslíbil jsi jim Ducha utěšitele, aby jejich svědectví proměňovalo náš zármutek v radost.

Kolikrát jsme směli apoštolskou zvěst slyšet! Kolikrát vnesla světlo a radost do našich dnů! Kolikrát jsme ve svých srdcích pocítili moc potěšení Ducha svatého! Radujeme se z toho a vzdáváme ti díky.

Pro to, co už jsme přijali, máme pevnou naději, že v apoštolské zvěsti o kříži a zmrtvýchvstání i v chlebu a víně tvého stolu najdeme radost vždy novou, která přemůže bezradnosti, zpronevěry, zrady i všechny temné stránky našich životů. Tuto radost nám nikdo a nic nevezme.

Chvála tobě, Kriste, za svědectví apoštolů, chvála tobě, Duchu utěšiteli, který nás do pravdy tohoto svědectví uvádíš. Dej, ať nás slyšení slova Božího, zpěv písní i modlitby posílí, aby tvoje potěšení v nás zůstávalo, a radost naše aby byla plná. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane, ty jsi nám přinesl radost, kterou nám nikdo nevezme. Dej, ať je všechna církev, i náš sbor, naplněna potěšením, že tvé království přišlo a přichází stále ' a že máme podíl na novém věku.

Nedopuť, aby ve sborech radost vadla proto, že je nás málo, že nic ve světě neznamujeme, že nám druzí nerozumějí. Dej, abychom žili tichou radostí vzkříšení ve svých všedních dnech. Ať jsou naše srdce plna vděčnosti za dary, které z tvé ruky nezaslouženě přijímáme.

Nedopuť, aby nás starosti odváděly od chvil společných i osobních modliteb, do nichž září tvé štědré milosrdenství. Sešli z nebe světlo nehasnoucí radosti do zármutků, opuštěnosti, nemoci i vin všech našich bratří a sester. Dej, ať nám svítí světlo tvého obličje a všechny nás posiluje naděje tvého konečného vítězství.

Dej, aby kazatelé, presbyteri, studenti bohosloví i ti, kdo stojí v církvi a na fakultě na odpovědných místech, konali svou práci radostně a bez stýskání.

Následuje tichá modlitba.

MODLITBA PÁNĚ

Dej, ať se v tobě, Pánu tak blízkém, dovedeme vždycky radovat. A již nyní radostně voláme k Otci: Otče náš který jsi v nebesích ...

PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

1 Pt 2,11-17 (příp. 11-20) • 1J 3,1n • Př 25,21n.28

POŽEHNÁNÍ

Milost vám a pokoj od toho, který jest a který byl a který přichází, i od sedmi duchů před jeho trůnem a od Ježíše Krista, věrného svědka, prvorozeného z mrtvých a vládce králů země. Jemu, jenž nás miluje a svou krví nás zprostil hříchů a učinil nás královským kněžstvem Boha, svého Otce - jemu sláva i moc navěky. Amen. (Zj 1,4b-6)

PÍSEŇ

4. NEDĚLE PO VELIKONOCÍCH (CANTATE) J 16,5-15

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Zpívejte Hospodinu píseň novou, neboť učinil podivuhodné věci. Zjevil před očima pronárodů svoji spravedlnost. (Ž 98,1a.2b)

Možno rozšířit o v.1b.2a.3n. • Ž 96,1n Ž 89,2 • Ž 98,1 Píseň

VSTUPNÍ MODLITBA

Náš Pane a Spasiteli, ty jsi skrze smrt a vzkříšení odešel ke svému Otcí, abys nám posílal svatého Ducha. Děkujeme, že jej své církvi věrně dáváš až do dnešního dne. Bez něho by se svět propadl do záhuby.

Přímluvce, Duchu svatý, ty nás usvědčuješ z hříchu. Dáváš nám poznat ve smrti Kristově soud nad světem a vítězství nad vládce temnosti. Duchu pravdy, ty zjevuješ, že jen v Ježíši ukřižovaném je veškerá pravda, přinášíš, co jsi slyšel od Otce i Syna, a tak působíš ten div, že slovo Boží slyšíme. I dnes se příznej ke zvěstování evangelia.

Radujeme se, Duchu utěšiteli, že tě smíme s celou církví ve světě očekávat.

Vzkříšený a vyvýšený Pane, vyhlížíme nové letnice. Bohatě vylévej svého svatého Ducha a oslav se mezi všemi národy. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ /
OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane Ježíši Kriste, oslavujeme tě za to, že nepřestáváš posílat Ducha svatého z nebe. Otevři naše oči, abychom ve víře viděli, jak svým Duchem ve světě působíš:

Neděli co neděli shromažďuješ všude na světě svůj lid. - Vzkříšený Pane, přiznávej se svým Duchem ke všem shromážděním dnes i k těm, která se ještě sejdou, dokud nepřijdeš.

Vzbuzuješ víru, rozmnožuješ lásku, potěšuješ zarmoucené, uzdravuješ nemocné, k naději pozdvihuješ zoufalé. - Ukřižovaný Spasiteli, buď svým Duchem s těmi, kdo trpí pro nespravedlnost a války ve světě, kdo jsou hladoví, opuštění, nemocní.

Rozhojňuješ dílo misie. - Vyvýšený Králi, vybav a posiluj svým Duchem všechny, kdo v tomto díle stojí.

V ekumenickém hnutí vedeš církve k jednotě. - Dobrý Pastýři, přiznávej se svým Duchem k práci Světové rady církví i těch, kdo usilují, aby všichni křesťané byli jedno.

Zachovááš mosty důvěry a porozumění mezi církvemi z různých národů a společenstevních řádů. - Spasiteli světa, žehnej svým Duchem vzájemným návštěvám křesťanů z různých církví a zemí a dej, aby pomáhaly bořit hradby předsudků a nedůvěry.

Držíš svou mocí svět, aby neupadl do chaosu a zkázy. - Kriste Králi, prosíme tě za všechny, kdo nesou odpovědnost za veřejné záležitosti, kdo usilují o mír, spravedlnost a lidskou důstojnost, aby nezneužívali moci, ale zastávali se všech, kdo trpí bezpráví.

MODLITBA PÁNĚ

Čekáme království tvé a voláme k tvému Otci: Otče náš, který jsi v nebesích ...

PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

Jk 1,17-21 • 1 Pt 2,9 • 1 J 3,18-24 • J 15,7n

Požehnaní Milost vám a pokoj od toho, který jest a který byl a který přichází, i od sedmi duchů před jeho trůnem a od Ježíše Krista, věrného svědka, prvorozeného z mrtvých a vládce králů země. Jemu, jenž nás miluje a svou krví nás zprostil hříchů a učinil nás královským kněžstvem Boha, svého Otce - jemu sláva i moc navěky. Amen. (Zj 1,4b-6)

PÍSEŇ

5. NEDĚLE PO VELIKONOCÍCH (ROGATE) J 16,23-30

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Pojďte, slyšte, všichni bohabojní, budu vám vyprávět, co mi Bůh prokázal. (Ž 66,16)

Možno rozšířit o v.17.19n. • Mt 7,7n • J 16,24b • Ž 66,20 • Iz 48,20

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Beránku zabitý, ty ses od nás neodvrátil, ačkoliv jsme se postavili proti tobě.

Přestože jsme tě přivedli na kříž, neodsoudil jsi lidské pokolení a nevydal jsi je hříchu a smrti. Pro nás jsi vstal z mrtvých, pro nás jsi vstoupil na nebesa k Otci, pro nás posíláš Ducha svatého. Kdyby ses ty přestal nad námi slitovávat a Ducha utěšitele od nás vzal, propadli bychom se s církví do zahynutí. Ty však ve svém neskonalém milosrdenství Ducha svého stále posíláš, povoláváš svůj lid a obnovuješ tvář země. Nic ti nemůže zabránit, aby sis podmaňoval srdce těch, kteréš vyvolil. Chvála tobě, Kriste!

Beránku zabitý, ty jsi slíbil, že zač bychom prosili Otce v tvém jménu, dá nám. Ve tvém jménu prosíme: Nebeský Otče, nepřestávej se rozpomínat na oběť svého Syna, nepřestávej posílat svého Ducha, abychom nezahynuli, ale naše radost aby byla opět plná. Ujistí nás i dnes svou věrností. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane Ježíši Kriste, ty jsi náš přímluvce u Otce. My nevíme, zač bychom se měli modlit, jakž by náleželo. Tvůj Duch však je nápomocen našim mdlobám a prosí za nás. Ty, který jsi poznal na svém těle naši bídu, znáš naše trápení, znáš všechno, co vyslovit nedovedeme.

Spolu s celým tvým stvořením k tobě úpěnlivě lkáme. Vysvobod' stvoření od záhuby, dávej všem pokrm i nápoj, zachovej přírodu, dej světu pokoj a mír.

Popať na své stvoření, jak bloudí, trápí se a vyhlíží svobodu tvých dětí. Zjev mu svou slávu. Dávej své církvi Ducha svatého, aby v nás prosil za křesťany: za bratry a sestry, které jsi vyvolil a kteří tě milují. Dej, ať i ve svém trápení, nemocech, opuštěnosti poznají, že milujícím tebe všechny věci napomáhají k dobrému.

Dávej svého Ducha, abychom se s celou církví uměli modlit za věci tvého království nejprve a spoléhali na tvé zaslíbení: Začkoli byste prosili Otce ve jménu mém, stane se vám.

Následuje tichá modlitba.

MODLITBA PÁNĚ

Bože, slyš nás, když k tobě jako tvé děti ve jménu Ježíše Krista takto voláme: Otče náš, který jsi v nebesích ...

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

Jk 1,22-27 • 1 Pt 3,15-18 • 1 J 4,7-10

Požehnání Milost vám a pokoj od toho, který jest a který byl a který přichází, i od sedmi duchů před jeho trůnem a od Ježíše Krista, věrného svědka, prvorozeného z mrtvých a vládce králů země. Jemu, jenž nás miluje a svou krví nás zprostil hříchů a

učinil nás královským kněžstvem Boha, svého Otce – jemu sláva i moc navěky. Amen.
(Zj 1,4b-6)

PÍSEŇ

NANEBEVSTOUPENÍ PÁNĚ Mk 16,14-20

SHROMÁŽDĚNÍ S VEČEŘÍ PÁNĚ

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Všichni národové plesejte rukama, trubte Bohu s hlasitým prozpěvováním.
Možno rozšířit o v. 3.6n. (Ž 47,2) • Žd 1,3n • Ef 1,22 • J 12,32 • Mk 16,19

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Náš Pane a Spasiteli Ježíši Kriste, v tobě přebývá všechna plnost božství, ty jsi hlava všeho stvoření a všechno sebou stojíš. Přemohls mocnosti zla a poražené jsi je vedl v triumfálním průvodu.

Slyšíme zpěv nebeských zástupů: Hoden jest ten Beránek zabítý vzítí moc a bohatství i moudrost i sílu i čest a slávu i požehnání. Vlády nad světem se ujal náš Pán a jeho Mesiáš a bude kralovat na věky věků. Milostivý Pane, ty nám však svým Duchem připomínáš skrze svůj kříž, že jsme v tomto věku ještě na cestě do tvého království. Tvá skrytá vládaje zjevna jen těm, kdo v tebe věří.

Vyznáváme, že ve svých všedních dnech celým srdcem v tvé vítězství věřit nedovedeme. Podléháme silám zla, které nad námi získávají moc. Zbavují nás radosti z tvého triumfu a strhávají nás do nejistoty a mdloby. Stáváme se zajatci malicherných věcí a sobeckých zájmů. Tím vším naplňujeme i život tvé církve, zatemňujeme zvěst evangelia a zaháníme ze svých sborů radost.

Posiluj nás svým Duchem, abychom v tvou vládu věřili a získávali ti nové vyznavače, tak aby tvá církev rostla po celém světě, až do toho dne, kdy se všechny národy před tebou skloní a každý jazyk vyzná, že ty jsi Pánem. Těšíme se na ten den a dychtivě jej vyhlížíme. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ

MODLITBA PŘED KÁZÁNÍM

Pane, dej, aby setkání s tajemstvími tvé božské moudrosti vpravdě podpořilo naši víru, ke tvé cti a k našemu posílení. [Amen.] (J. Calvin)

II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / * VYZNÁNÍ VIN (AGENDA I, STR. 32N, 39N, 48N)

* SLOVO MILOSTI: Ř 8,15N

Služba stolu Kristova

POŘAD PODLE FORMULÁŘE A AGENDA I STR. 33NN, PODLE FORMULÁŘE B STR. 41NN.

* PÍSEŇ / * SLOVA USTANOVENÍ / * MODLITBA /

* APOŠTOLSKÉ VYZNÁNÍ

* POZVÁNÍ PŘED VYSLUHOVÁNÍM: ZD 4,16

* PŘIJÍMÁNÍ

* SLOVO PŘI PROPOUŠTĚNÍ: ŽD 4,14N; J 14,2N; J 12,32

* MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ (ŽALM DOBROŘEČENÍ)

Dobrořečme Hospodinu: Žalm 68,5n.19n král. př.

* PÍSEŇ

OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane Ježíši Kriste, spolu se vším stvořením dychtivě vyhlížíme své vykoupení. Na koho bychom se měli ve svých starostech a bolestech obrátit než na tebe, který jsi na svém těle poznal naši bídu a jsi naším přimlucem u Otce.

Pane, ty víš, jak je nám nesnadno celým srdcem věřit, že naše záchrana je jen v tobě. - Prosíme, přimlouvej se za nás, za tento sbor i tvoji církve ve světě, aby naše víra nezhylnula.

Pane, ty jsi vzal na sebe naše nemoci a vnesl je na svém těle na kříž. - Prosíme, pomáhej všem, kdo jsou nemocní, soužení, všem, kdo trpí. Pane, představitelé vyvoleného lidu tě vydali na smrt. - Chraň svou církev, aby nepodléhala hrozným pokušením antikristovým: aby neusilovala o moc světa a nepřivlastňovala si tvou slávu, ale zůstávala ti věrna ve službě i utrpení.

Pane, ty jsi trpěl pod Pontským Pilátem. - Nedopust', aby moc ve světě byla zneužívána k bezpráví. Způsob, aby sloužila spravedlnosti a míru.

Pane, ty jsi poznal úzkost krvavého potu. - Vysvobozuj nás z úzkostí a starostí, které na nás doléhají, když tě následujeme.

Pane, ty jsi vstal z mrtvých a sedíš po Boží pravici. - Dej, ať tvá církev, a v ní každý z nás, žije z vítězství tvého vzkříšení jako lid nového věku a vyhlíží zjevení pravého lidství.

Následuje tichá modlitba.

Nepokračuje-li se modlitbou Páně, uzavře kazatel tichou modlitbu chvalozpěvem:

[Tomu, jenž sedí na trůnu, i Beránkovi dobrořečení, čest, sláva i moc na věky věků! Amen.] ,

MODLITBA PÁNĚ / PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

Ko 3,1-4 • Žd 12, In • J 12,26 • Mt 28,18b

Požehnání Milost vám a pokoj od toho, který jest a který byl a který přichází, i od sedmi duchů před jeho trůnem a od Ježíše Krista, věrného svědka, prvorozeného z mrtvých a vládce králů země. Jemu, jenž nás miluje a svou krví nás zprostil hříchů a učinil nás královským kněžstvem Boha, svého Otce – jemu sláva i moc navěky. Amen. (Zj 1,4b-6)

PÍSEŇ

6. NEDĚLE PO VELIKONOCÍCH (EXAUDI) J 15,26-16,4

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Hospodine, slyš můj hlas, když volám, svoji tvář přede mnou neukryvej.

Možno rozšířit o v.1.7b.9b. (Ž 27,7a.9a)

• Ž 102,20n.18 • Jr 29,12 • J 12,32 • Ž 27,7.9

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Otče nebeský, dávej nám Ducha svatého, abychom nepřestávali věřit, že oslavený a vyvýšený Kristus je ten ukřižovaný Ježíš z Nazareta, že ten, jenž sedí na tvé pravici, je Beránek zabitý, že jemu, který má v tomto světě jen chatrnou a nedokonalou církev, jako jsme my, jemu je dána všelická moc na nebi i na zemi.

Dej, abychom se nehoršili nad tím, když pro evangelium procházíme všelijakým tříbením, když se setkáváme s neporozuměním. Dej, abychom v takových chvílích nepropadali strachu, že se ti vše vymyká z rukou.

Duchu svatý, Duchu pravdy, který pocházíš od Otce, uváděj nás do svědectví o Ježíši Nazaretském. Připomínej nám v pravý čas jeho slova o naději i o trápení. Dej, abychom mu porozuměli, když říká: „Na světě souzení mítí budete“, a dovedli pokorně přijmout, když nám dává účast na svém kříži. Nauč nás však také spolehnout na jeho slova „Doufajte, já jsem přemohl svět“.

Tobě, Beránku zabitý, budiž za to sláva navěky. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Vyvýšený a oslavený Pane, ty jsi šel cestou kříže; voláš na ni i církvev.

Prosíme, dej, ať tvá církev všude na světě spoléhá ve víře na tvou oběť; ať nepodléhá pokušení samospravedlnosti a duchovní pýchy, která na sebe nechce brát kříž a vydávat se v lásce druhým v oběť.

Prosíme, dej ať tvá církev nepřestává věřit ve vítězství tvého vzkříšení, v moc tvého Ducha, v tvé dílo misie, a to i tehdy, když vidí velikou vlastní bídu a bezmocnost a když se mnohých zmocňuje falešná touha po vnějším úspěchu.

Prosíme, aby tvá církev nevypadla z jednoty s tebou i Otcem, a také s bratřími a sestrami po celém světě, když tolik vnějších tlaků trhá jednotu tvého těla. Dej, ať na sebe bere kříž touhy po jednotě.

Prosíme, aby se našim sborům neztrácela jistota, že jsi živ a že své dílo ve světě konáš, také když naráží na neporozumění a nepochopení, ' když se misii nedaří,' když trvají doby, v nichž není hlad po Slovu.

Prosíme za ty, kteří tě vždy obklopovali: za hříšné, za zatížené vinou, nemocmi, zármutkem,' za vdovy, sirotky a opuštěné. Dnes nás k nim posíláš. Dej, ať se nás nezmocňuje pocit marnosti, když vidíme všechnu jejich bídu, ale ať nám právě uprostřed toho zazáří vítězné světlo tvého evangelia.

Vzkříšený Pane, pozvedej náš pohled k sobě, abychom nepropadali beznaději ani cynismu, když se díváme na svět plný ohrožení, zmatků a nejistoty. Ať nepřestáváme věřit, že ty zůstáváš Pánem,' ať nepřestáváme pomáhat všem, kdo bojují se silami zmaru,' ať se za ně modlíme a čekáme tvůj příchod v slávě.

Následuje tichá modlitba.

MODLITBA PÁNĚ

Bože, vyslyš nás, když k tobě jako tvé děti ve jménu Ježíše Krista voláme: Otče náš, který jsi v nebesích ...

PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

1 Pt 4,12-16 • 1 J 4,11-16 • Zj 22,16n.20 • J 14,23b-27

POŽEHNÁNÍ

Milost vám a pokoj od toho, který jest a který byl a který přichází, i od sedmi duchů před jeho trůnem a od Ježíše Krista, věrného svědka, prvorozeného z mrtvých a vládce králů země. Jemu, jenž nás miluje a svou krví nás zprostil hříchů a učinil nás královským kněžstvem Boha, svého Otce – jemu buď sláva i moc navěky. Amen. (Zj 1,4b-6)

PÍSEŇ

NEDĚLE SVATODUŠNÍ J 14,23-31

SHROMÁŽDĚNÍ S VEČEŘÍ PÁNĚ

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Toto je den, který učinil Hospodin, jásejme a radujme se z něho. (Ž 118,24)

Možno rozšířit o v. 25-28. Ez 36,27 • Ef 2,19n • Za 4,6 • Ž 118,27

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Pane Bože, ve své věčné radě jsi rozhodl, že zjvíš všem lidem svou lásku v Kristu, to tajemství skryté od věků a národů. Poslal jsi o letnicích v Jeruzalémě apoštolům svého Ducha, aby ti byli svědky až do končin země. Až do Kristova příchodu v slávě konáš svým Duchem veliké a slavné dílo záchrany světa.

Svým Duchem způsobuješ, že se rozpomínáme na spásu všeho světa v Ježíši ukřižovaném a radostně ho zvěstujeme všem.

Svým Duchem nás uvádíš do svědectví proroků a apoštolů v Písmě a zachováváš památku Kristovy večeře.

Svým Duchem povoláváš kazatele, vyznavače i učedníky.

Svým Duchem zachováváš v jednotě lid rozptýlený po tváři země.

Svým Duchem vzbuzuješ v církvi dar prorockého slova, potěšování, napomínání i uzdravování.

Svým Duchem posíláš i dnes své svědky mezi všechny národy, aby křtili ty, kdo uvěří.

Kdo jsme my, že jsi i nám svým Duchem dal podíl na tak slavných věcech? Kdo jsme my, abychom byli nové stvoření, lid nového věku, počátek a zádavek tvé slávy? Smiluj se nad námi!

Přijď, Duchu Stvořiteli, a obnov tvář země. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / *
 VYZNÁNÍ VIN (AGENDA I, STR. 32N, 39N, 48N)

* SLOVO MILOSTI: Ž 103,12N

Služba stolu Kristova

POŘAD PODLE FORMULÁŘE A AGENDA I, STR. 33NN, PODLE FORMULÁŘE B STR. 41NN.

* PÍSEŇ / * SLOVA USTANOVENÍ / * MODLITBA /

* APOŠTOLSKÉ VYZNÁNÍ

* POZVÁNÍ PŘED VYSLUHOVÁNÍM: J 7,37

* PŘIJÍMÁNÍ

* SLOVO PŘI PROPOUŠTĚNÍ: Ř 5,5N; 1 J 3,23N; Tt 3,4-7; J 13,34N; J 15,9^11

* MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ (ŽALM DOBROŘEČENÍ)

Tvá dobrodiní, Pane, nás naplňují vždy novými chválami: Ž 96,1-3

* PÍSEŇ

OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Přijď, Duchu svatý, který jsi mluvil ústy proroků, a otevřij nám jejich svědectví, abychom uvěřili v slavné Boží plány se světem.

Přijď, Duchu pravdy, který prokazuješ stále novým pokolením, že Ježíš Nazaretský je Syn Boží, jenž se skrze tebe obětoval za hříchy světa a tvou mocí byl vzkříšen a kraluje. - Uváděj nás v plnost této pravdy.

Dávej každému z nás touhu pronikat stále hlouběji do svědectví evangelistů a apoštolů. Dej kazatelům radost z práce na Písmu i ze zvěstování tvé pravdy. Veď presbytery a sbory, ať pravdu evangelia střeží a nedopouštějí, aby byla zatemňována.

Přijď, Duchu synovství, který nám dáváš v Otci Ježíše Krista poznat i našeho nebeského Otce. - Uč nás volat 'Otče', obnovuj modlitební život církve, nedopust', abychom začínali a končili svůj den bez modlitby.'

Přijď, Duchu nového života, který jsi závdavkem nového věku Božího království. -Dej, abychom v síle zaslíbení, která jsi při nás zpečetil ve křtu, statečně bojovali se silami hříchu a temnoty, jež nás strhují na cesty starého života.'

Přijď, Dárce darů přemnohých. - Rozmnožuj uprostřed nás ovoce nového života, rozlévej v našich srdcích lásku, uč nás odpouštět a mít u stolu Kristova podíl na jeho těle a krvi. Udílej našemu sboru i církvi' své rozmanité dary. Uč nás je rozpoznávat u našich bratří a sester' a ochotně přijímat službu podle jejich obdarování.'

Přijď, Duchu utěšiteli, který pozdvihuješ naše oči tam, kde vzkříšený Pán sedí na Boží pravici. - Přimlouvej se za nás, když hřešíme, když naše víra i naděje slábnou, když jsme plni starostí a bolestí. Dej, ať potěšením, kterým nás těšíš, dovedeme potěšovat druhé.'

Přijď, Duchu jednoty, který jsi nás ve křtu zapojil v jedno tělo. - Posiluj touhu křesťanů po nerozděleném společenství a dej, aby na celém světě pokročili dopředu na cestě k jednotě stolu Páně. '

Přijď, Duchu svědectví, který jsi zmocnil apoštoly, aby nesli evangelium všem národům. - Dávej nám evangelisty a učni si z nás svědky, aby přibývalo těch, kteří by spaseni byli, a nová pokolení vyrůstala ve víře v Krista.'

Přijď, Duchu moudrosti. - Způsob, aby svět v lásce církve k nepřítelům i v její vyznačkové statečnosti poznával moudrost Boží, která vede ku pokoji a míru.'

Přijď, Duchu stvořiteli, a obnov tvář země.

MODLITBA PÁNĚ / PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

Ř 8,14-17 • Mt 28,18-20 • 1J 4,1-6 • 1J 4,13-16 • Ga 5,13-26

POŽEHNÁNÍ

Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi. Amen. (2 K 13,13)

PÍSEŇ

PONDĚLÍ SVATODUŠNÍ J 3,16-21

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Toto je den, který učinil Hospodin, jásejme a radujme se z něho. (Ž 118,24)

Možno rozšířit o v. 25-28. • 2 Tm 1,7 • Ř 8,15 • Za 4,6 • Ř 5,5

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Jak podivuhodným jsi Pánem a Soudcem světa, Otče všemohoucí. Obklopeni tvým svatým Duchem jsme uchvázeni poznáním, že svět, ve kterém žijeme, není opuštěn a sám sobě ponechán. To kvůli tvé lásce jej smíme poznávat jako svět obdaraný! Dal jsi svého Syna Ježíše, když se narodil, vydal jsi jej až na smrt kříže a vzkřísil jsi jej z mrtvých, abys překonal všechnu odpor a nejistoty lidí. Svět již není bez

Krista! Tak i k nám vchází bohatství tvých darů milosti, odpuštění a lásky. Již nejsme bez Vysvoboditele. Již nejsme ponecháni sami sobě, opuštěnosti a smrti. Již smíme s jásáním otvírat svá srdce budoucnosti nového věku. Již smíme zase očekávat živé Slovo. Již smíme doufat v nové věci i mezi námi.

Duchu svatý, dej nám poznat, jak je společenství církve obepnuto milováním Kristovým, a utvrzuj nás ve víře, v jednotě a v pravdě. Upevňuj a rozhojňuj v nás dílo Kristovy milosti, které jsme ve křtu přijali.

Přived' na světlo všechny své skutky a doved' dílo stvoření a vykoupení až do konce. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Duchu svatý, Stvořiteli, na počátku ses vznášel nad vodami a tvým vdechnutím všechny bytosti přijaly život; bez tebe každý živý tvor přestává dýchat a navrací se v nicotu. - Přijď, Duchu svatý!

Duchu svatý, Rádce, pod tvým vnuknutím mluvili a jednali Boží lidé a proroci; oděl jsi je silou, aby vydávali svědectví tvému slovu. - Přijď, Duchu svatý!

Duchu svatý, moci Nejvyššího, zahalil jsi svým stínem pannu Marii, aby se stala matkou Božího Syna. - Přijď, Duchu svatý!

Duchu svatý, Posvětiteli, sestoupil jsi na Ježíše při jeho křtu, aby byl posvěcen jako věrný svědek Otce. - Přijď, Duchu svatý!

Duchu svatý, světlo Otcovo, tys byl v plnosti darován Synu; uvedl jsi Krista na poušť; tvou mocí vyháněl demony; byl jsi při něm, když vyhlášoval Boží království. - Přijď, Duchu svatý!

Duchu svatý, Duchu věčného úradku Božího, skrze tebe se náš nejvyšší kněz obětoval za nás jako oběť bez poskvrny, abychom byli osvobozeni od skutků smrti a abychom sloužili Bohu živému. - Přijď, Duchu svatý!

Duchu svatý, Duchu pravdy, sestoupil jsi na apoštoly, abys je všemu vyučil, připomenul jim slova Páně a uvedl je do všeliké pravdy. - Přijď, Duchu svatý!

Duchu svatý, Utěšiteli, skrze tebe jsme se zrodili k životu Božích dětí, abychom byli živými chrámy tvé přítomnosti a ty aby ses v nás přimlouval. - Přijď, Duchu svatý!

Duchu svatý, Dárce života, posvěcuješ celé tělo církve a jednoho dne oživíš naše smrtelná těla. - Přijď, Duchu svatý!

Následuje tichá modlitba.

Všemohoucí Bože, na konci těchto velikonočních a svatodušních svátků tě prosíme: Uděl nám milost, abychom kříž a vzkříšení tvého Syna uchovávali přítomně v celém našem životě, skrze Ducha svatého, kterého nám přislíbil ten Požehnaný na věky věků.

MODLITBA PÁNĚ / PÍSEŇ**III ČTENÍ (POSLÁNÍ)**

J 14,15-18 • J 14,23n • Sk 1,8

POŽEHNÁNÍ

Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi. Amen. (2 K 13,13)

PÍSEŇ

SLUŽBY BOŽÍ PODLE FORMULÁŘE C A D

(Viz poznámku pro uživatele na str. 43n.)

NEDĚLE PO VELIKONOCÍCH

VYZNÁNÍ VIN (CONFITEOR)

D1

Slyš mne, Hospodine, když k tobě volám, a smiluj se nade mnou a vyslyš mne. O tobě přemýšlí srdce mé, že velíš řka: Hleďte tváře mé.

A protož tváře tvé, Hospodine, hledati budu. / Neskrývej tváře své přede mnou, ani nezamítej v hněvu služebníka svého. Spomožení mé býval jsi, neopouštěj mne a neodvrhuj mne, Bože spasení mého. / Vyuč mne, Hospodine, cestě své a ved' mne po stezce přímé. (Žalm 27)

D2

Oslavený Pane, náš hřích zatemňuje světlo, které září do tohoto světa z tvého vzkříšení. Náš hřích nám oslepuje oči, takže nevěříme, že sedíš na Boží pravici a skrytě vládneš světu. Náš hřích nás vymaňuje z tvé vlády a vzdaluje od tebe.

A tak se potácíme v temnotě svých vin, které neumíme ani rozpoznat, ani vyznat. Jak by mohlo do našich životů padat světlo tvého vítězství, když na tebe nemyslíme, když se k tobě nemodlíme, když žijeme ve světě bez tebe! Vše je nám důležitější a přednější. Tobě věnujeme jen tak málo. Někdy jen hodinu v týdnu ve shromáždění.

Smiluj se nad námi, Pane. Proměň si nás svým Duchem, zajmi naše srdce, abychom žili své dny v obecnství s tebou a s bratry i sestrami.

KOLEKTY C, D1 PRO NEDĚLE PO VELIKONOCÍCH VIZ STR. 316NN. DOVĚTKY PO I. ČTENÍ PÍSMO VIZ STR. 336N.

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Prosme v pokoji Pána: Pane, smiluj se.

Za pokoj Boží a za spásu svých duší ' prosme Pána! {S}

Za mír celého světa, za prospěch svatých Božích církví a za jednotu všech' prosme Pána! {S}

Za tento dům modlitby,' za ty, kdo do něho vstupují ve víře, zbožnosti a Boží bázně,' prosme Pána! {S}

Za pastýře církví, za jejich rozhodování a službu v Kristu,' za všechen Boží lid a ty, kdo konají dílo Páně,' prosme Pána! {S}

Za představitele států ' a za všechny, kdo spravují veřejné záležitosti,' prosme Pána! {S}

Za toto město (obec), za tuto zemi a všechny země ' a za všechny křesťany, kteří v nich bydlí, prosme Pána! {S}

Za příhodná léta, za bohatou sklizeň, za pokojné časy' prosme Pána! {S}

Za všechny, kdo jsou na cestách, za nemocné, zarmoucené, vězně, za jejich spásu' prosme Pána! {S}

Za vysvobození ze všech zármutků, pohrom, nebezpečí a tísně ' prosme Pána! {S}

Pomoz nám, zachraň nás, smiluj se nad námi, Bože, zachovávej nás svou milostí. Spojení ve víře s církví zvítězila ' sami sebe i druh druhá a celý náš život' svěřme Kristu, našemu Pánu.

Odpověď shromáždění: Tobě, Pane! Neboť tobě patří všechna sláva a čest a klanění, Otci i Synu i Duchu svatému, nyní i vždycky a na věky věků. [Amen.]

(Ektenie zv. Chrysostomova) (Ektenie zv. Chrysostomova)

PREFACE

D1 Je spravedlivé tobě, náš Bože, každého dne a na každém místě děkovat ve jménu našeho Pána Ježíše Krista. Neboť on odňal smrti její moc. Daroval nám nový, nepomíjející život. Proto tě chválíme se všemi anděly a svatými a voláme s nimi:

SANCTUS Svátý, svátý, svátý jsi, Hospodine zástupů, plná jsou nebesa i země tvé slávy. Požehnaný, který přicházíš ve jménu Páně. Hosana na výsostech.

D2

Požehnaný jsi, Hospodine, Pane celého světa. Vyvedl jsi svůj lid z egyptského otroctví. Požehnaný jsi, Beránku zabitý, který snímáš hřích světa. Ty jsi zvítězil. Vzdáváme ti chválu se stvořením, které je na nebi i na zemi i pod zemí i v moři, i se vším, co v nich jest: Tomu, jenž sedí na trůnu, i Beránkovi dobrořečení, čest, sláva i moc na věky věků.

MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ

Vítězi nad smrtí, Spasiteli světa, Beránku zabitý, vzdáváme ti čest a chválu se všemi, kteří dnes na celém světě vzývají tvé svaté jméno. Děkujeme ti za ty, kteří s námi chodívali ke stolu Páně, sdíleli kříž a jsou nyní v pokoji u tebe. Dej, ať je tvé jméno posvěceno mezi národy, ať tvé království přijde, ať se před tebou sklání každé koleno. Dej, ať na cestě do tvého nebeského Jeruzaléma nezemdlíme. Vždyť jsi nás posílil u svého stolu. Tobě buď sláva navěky. Amen.

NANEBEVSTOUPENÍ PÁNĚ

VYZNÁNÍ VIN (CONFITEOR)

D1

Hospodine, ty jsi mne zkusil a poznal. Ty znáš sednutí mé i povstání mé, rozumíš myšlení mému zdaleka. / Kam bych zašel od ducha tvého? Aneb kam bych před tváří

tvou utekl? Jestliže bych vstoupil na nebe, tam jsi ty; pakli bych sobě ustlal v hrobě, aj, přítomen jsi.

Než ještě mám na jazyku slovo, aj, Hospodine, ty to všechno víš. Zezadu i zpredu obklíčils mne a vložils na mne ruku svou. / Divnější je umění tvé nad můj vtip; vysoké je, nemohu k němu. Vyzpytuj mne, Bože silný, a poznej srdce mé; zkus mne a poznej myšlení má. / A popať, chodím-li cestou, která se ti přičí, a ved' mne cestou věčnou. (Žalm 139)

D2

Nebeský Otče, ty jsi svého Syna povýšil na svou pravici a ustanovils jej Pánem světa. My však se bojíme lidí a mocností' a nedovedeme se spolehnout na slovo a moc' svého nebeského Krále. Proto jsme často tak sklíčení a zemdení. Pane, odpusť nám naši nevěru a osvoboď nás ode všeho strachu.

KOLEKTY C, D1 PRO NANEBEVSTOUPENÍ PÁNĚ VIZ STR. 318. DOVĚTEK PO I. ČTENÍ: Ž 47,6

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane Ježíši Kriste, ty jsi povýšen na pravici svého Otce a jsi Pánem nade vším, co je na nebi i na zemi.

Jako jsi při svém odchodu zvedl ruce nad své učedníky, tak nyní požehnej i nás a všechny křesťany.

Pomoz, abychom tě následovali a svá srdce i smysly pozvedali nad tento pomíjivý svět.

Přijmi svoji církev do své služby a dej jí věrné pastýře a presbytery; zachovávej nás u svého čistého slova a postav se proti mocnostem temnoty.

Vyšli své posly do celého světa, aby národy slyšely radostné poselství a poznaly tebe, svého Pána.

Daruj nám svého svatého Ducha, aby přemáhal hřích i smrt, abychom, až přijdeš, dosáhli se všemi svatými' království tvé slávy, kde žiješ a vládneš na věky věků. [Amen.]

PREFACE

D1 Vpravdě je důstojné a spravedlivé, dobré a spasitelné, svatý Pane, všemohoucí Otče, věčný Bože, abychom ti vždy a všude vzdávali chválu skrze našeho Pána Ježíše Krista. Neboť jsi ho povýšil a dal jsi mu jméno nad každé jméno. Proto se připojujeme ke zpěvu andělů a spolu s nimi tě chválíme a radostně voláme:

SANCTUS Svatý, svatý, svatý jsi, Hospodine zástupů, plná jsou nebesa i země tvé slávy. Požehnaný, který přicházíš ve jménu Páně. Hosana na výsostech.

D2

Pokoj vám! Pán Ježíš, ač Bohu rovný, poslušen svého Otce podstoupil smrt na kříži. Proto ho Bůh vyvýšil nade vše, aby se před jménem Ježíšovým sklonilo každé koleno.

Vzdejme mu čest k slávě Boha, našeho Otce: Ježíši, Kriste, ty jsi Pán Židů i pohanů. Stůl svého království prostíráš pro všechny. Chválíme tě se vším lidem tvé nové

smlouvy. Očekáváme s důvěrou a radostí tvůj příchod. Oslavujeme tě, že nám v chlebu a vínu tohoto stolování dáváš podíl na všem, co jsi svou obětí připravil. Tobě již nyní patří všechna čest i sláva i moc.

MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ

Soudce světa a vladaři nad národy, dobrořečíme ti za tvého syna Ježíše. On nám mocnou přímluvou své oběti daroval podíl na novém stvoření' se všemi, s nimiž jsme nyní stolovali,' i s těmi, kteří ke stolu Páně vděčně a pokorně přistupovali ' v kterékoliv době a na kterémkoliv místě.

Duchu svatý, plný bohatství Kristovy lásky, dej, ať v síle tohoto stolování zůstaneme věrnými a statečnými svědky ukřižovaného a vzkříšeného Pána Ježíše Krista po všechny dny svého života, dokud nás zde Otec ponechává. Amen.

NEDĚLE SVATODUŠNÍ

VYZNÁNÍ VIN (CONFITEOR)

D1

Hospodine, slyš modlitbu mou, pozoruj pokorné prosby mé. Pro pravdu svou vyslyš mne, i pro spravedlnost svou. / A nevcházej v soud se služebníkem svým, neboť by nebyl spravedliv před tebou žádný živý.

Když se rozpomínám na dny předešlé a rozvažuji všechny skutky tvé a dílo rukou tvých rozejímám, vztahuji ruce své k tobě. / Duše má jako země vyprahlá žádá tebe.

Učiň, ať hned v jitře slyším milosrdenství tvé, neboť v tobě naději mám. / Nauč mne činiti vůli tvou, neboť ty jsi Bůh můj. Duch tvůj dobrý vediž mne jako po rovné zemi. (Žalm 143)

D2

Náš nebeský Otče, mnohé jsou naše viny a hříchy. V tento svatodušní čas vyznáváme před tebou hřích rozdělení. Dlouho jsme si mysleli, že nám stačí jen naše církev. Na bratry a sestry v jiných církvích jsme nemysleli a nemodlili se za ně. Prosbu tvého Syna, aby všichni jedno byli, jsme nebrali vážně. U tvého stolu jsme zapomínali, že nás chceš připojit k svému tělu, svaté církvi obecné. Netoužili jsme po velké a radostné hostině všeho tvého lidu. Neděkovali jsme ti za to, že smíme patřit jako malá částka do společenství tvé církve, které máš na celém světě, a nepotěšovali jsme se tím.

Prosíme, odpusť nám. Duchu svatý, který jsi vyvolal ekumenické hnutí, dotkni se našich srdcí, vysvobod' nás z hříchu rozdělení a dej nám touhu po jednotě Kristova lidu. Náš nebeský Otče, vyznáváme svou nedostatečnou víru, že se v díle Kristově otevřel nový věk pro celý svět, že sesíláš svého Ducha a svůj lid voláš k misii. Přeslechli jsme tvou výzvu, abychom tuto radostnou zvěst nesli všem lidem.

Nevěříme v moc tvého Ducha a ve veliké poslání tvé církve. Proto je nám lhostejné, že vedle nás každý den přibývá těch, kteří žijí a trpí bez Krista. I když tvoji výzvu slyšíme, nečiníme ani to, co bychom mohli, a zůstáváme bezradní a bezmocní.

Ani svým dětem nedovedeme předat, co jsi nám svěřil. Mnohým hledajícím zůstáváme dlužní potěšení tvého evangelia. Nezveme je do shromáždění, nepřijímáme je do svých domovů, zapomínáme na ně v modlitbách. Nebeský Otče, otevři naše oči a dej nám poznat, že v tom hřešíme.' Smiluj se nad námi. Odpusť nám, že se stydíme za tvé evangelium a nevydáváme svědectví o tobě.

KOLEKTY C, D1 PRO SVATODUŠNÍ DNY VIZ STR. 319N.

DOVĚTEK PO I. ČTENÍ:

Ž 104,30

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Boží je země a všechno, co ji naplňuje. Prosme tedy za celý svět, aby uzřel svou spásu: Prosíme tě, vyslyš nás.

Všemohoucí Bože, tvůrce nebe i země, sešli své církvi svatého Ducha, aby hlásala světu tvé evangelium. {S}

Naplň svým Duchem celou lidskou společnost, aby se po světě šířil pokoj a spravedlnost. {S}

Potěš zarmoucené, uzdrav nemocné, vysvobod' zajaté, neopouštěj umírající. {S}

Obnovuj nás stále ve smlouvě křtu. {S}

Smiluj se nad námi, Bože, ukaž nám svou moc a dobrotu ' a vyslyš naše prosby. Skrze Krista, našeho Pána, který v jednotě Ducha svatého s tebou žije a kraluje na věky věků. [Amen.]

PREFACE

D1

Děkujeme ti, nebeský Otče, všemohoucí, věčný Bože, a oslavujeme tě skrze našeho Pána Ježíše Krista. Neboť v něm jsi nám daroval Ducha síly a lásky, Ducha naděje a pokoje. Proto tě slavíme se všemi, kdo ti patří, a vzdáváme s nimi chválu tvé velebnosti:

SANCTUS Svátý, svátý, svátý jsi, Hospodine zástupů, plná jsou nebesa i země tvé slávy. Požehnaný, který přicházíš ve jménu Páně. Hosana na výsostech.

D2

Pokoj vám! Chvalme Boha, svatého Otce, Syna i Ducha, který nám dává bohatou účast na velikonoční radosti nového stvoření.

Bože, náš Otče, ty posíláš svého Ducha stvořitele všem, které jsi v Kristu vzkřísil k životu svých dětí. O letnicích jsi naplnil malý kruh učedníků svým životem a zároveň otevřel poznání sebe, pravého Boha, všem národům. Rozdělené povoláváš k jednotě víry. Tebe, Duchu svatý, vyzýváme a chválíme, neboť ve všech dobách zveš z celé země lidi k radosti, kterou nám náš Pán Ježíš Kristus o velikonocích vydobyl.

Pane Ježíši Kriste, ty jsi svou poslušností přemohl na kříži smrt, hřích a ďábla. Dej nám a všem, které k sobě zveš, společnou účast na dědictví, které jsi pro nás u Otce

připravil a už teď nám dáváš okusit u svého stolu. Vždyť proto tě velebí všechny národy, mocnosti nebeské i všichni andělé.

MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ

Duchu svatý, který vládneš nade všemi mocnostmi nebe i země, ty jsi nás mocí lásky všemohoucího Otce a trpělivostí lásky Kristovy tak bohatě obdaroval, že jsme už nyní, ve všem našem soužení, smrtelnosti a rozdělenosti mohli prožívat věci nevyslovitelně nové. Ty sám jsi nás k nim pozval, ty sám jsi je rozděloval a dával. Cos nám vložil do úst a cos nám dal ochutnat, co jsme směli přijmout pro svá smrtelná těla, dej, ať umíme sdílet se všemi, ke kterým nás posíláš. Zůstávej při nás svou mocí, ať v tobě sjednocení skrze Krista, našeho Pána, směle Otce vyznáváme v tomto věku, a jednou se všemi vyznavači Kristovými se v tobě, Otci i Synu, zbaveni všech úzkostí, radujeme bez konce. Amen.

DOBA PO SVATODUŠNÍCH SVÁTCÍCH (PO TROJICI)

Nesváteční období církevního roku bude ještě vyžadovat pronikavého studia. V pozadí výběru starokřesťanských perikop je patrně velice složitý proces, z něhož předběžně předkládáme pozorování, že z 28 nedělí po svátcích svatodušních (maximální možný počet) má dvanáct nedělí perikopu z evangelia podle Lukáše, dvanáct nedělí podle Matouše, dvě podle Marka a dvě podle Jana. Nikde není možno vysledovat souvislou četbu - lectio continua.

Jak si vyložit vysoký počet perikop z evangelia podle Lukáše? Je možná tato úvaha: Lukášova teologie je teologií Kristova panství nad celým světem (Kristus je Kyrios), teologií nanebevstoupení (Sk 1) a seslání Ducha (Sk 2), teologií misie. Tyto důrazy by měly být rozvíjeny v ‚běžných‘ nedělích církevního roku. Z Lukášových perikop tomu nasvědčují oddíly 14,16-21 (perikopa pro 2. neděli po Trojici - o velké hostině), dále 15,1-10 (3. ned. po Trojici - o ztracené ovci) nebo 5,1-11 (5. ned. po Trojici - o zázračném Petrově lovu). Ostatní lukášovské perikopy nezapadají přímo do uvedeného kontextu; podávají Ježíšova podobenství nebo zvěst o jeho činech.

Volba evangelia podle Matouše vede k domněnce, že v pozadí je situace církve, která se začíná institucionalizovat; tu vyvstala nutnost zdůraznit ovoce života (7,15-21), nepečování (6,24-34), milosrdenství (18,23-35), pravý vztah ke světu a k státu, dávající Bohu, co mu náleží (22,15-22).

Při volbě těchto perikop nepochybně hrála důležitou roli i otázka vztahu ke Starému zákonu a vyvolanému lidu. Perikopy nedávají možnost postavit jednotlivé ‚běžné‘ neděle církevního roku pod jedno téma. Pro pochopení charakteru tohoto období je třeba studovat celý jejich liturgický rámec. Ten byl v církvi východní v podstatě stejný pro každou neděli; podává jej byzantská liturgie zvaná Chrysostomova.

V této liturgii má církev účast na Kristově vykupitelském díle v celé jeho hloubce a šíři až kosmické. V eucharistii, která byla slavena v každé bohoslužbě, se církev podílela na jednotě Kristova těla, utvrzovala se v ní a přijímala vždy znovu pověření k misii. V této souvislosti, kdy jádro evangelia bylo zvěstováno celou liturgií, je třeba chápat místo perikop, které mají charakter spíše katechetický než kerygmatický.

Tyto perikopy po svátcích svatodušních dosvědčovaly, že zvěst evangelia se týká pozemského života, že k plnosti evangelia patří Boží příkaz k poslušnosti. Aby však při našem kázání na takové perikopy nedošlo k zákonickému moralizování, je třeba pamatovat, že středem shromáždění není etické téma, nýbrž vzkříšený Pán, k němuž se obrácíme v modlitbách a písních.

SLUŽBY BOŽÍ PODLE FORMULÁŘE A A B

(Viz poučení pro uživatele na str. 43n.)

Poznámka: V této kapitole je pořad A a B pro službu stolu Kristova uveden u 20. neděle po Trojici (str. 255) a u neděle Dikčínění (str. 276).

NEDĚLE TROJIČNÍ J 3,1-8 (1-15)

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Chci tě vyvyšovat, můj Bože a králi, tvému jménu dobrořečit navěky a navždy.

Možno rozšířit o v. 3.10.13. (Ž 141,1) • Ž 99,1.5 • Ef 1,3 • Iz 6,3 • 1 Tm 1,17

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Svatý a věčný Bože, děkujeme ti za to, že jsi nás při křtu přijal za syny a dcery a že nám posíláš do srdce Ducha svého Syna, v němž smíme jako znovuzrozené děti k tobě volat: Abba, Otče.

Nebeský náš Otče, ty jsi tak miloval svět, že jsi Syna svého dal, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Pro nás jsi jej poslal z nebe, pro nás byl ukřižován a tak povýšen, aby navždy seděl po tvé pravici a byl nám přímluvcem. Slyš nás, když se připojujeme k prosbě tvého Syna, aby všichni jedno byli, jako ty a tvůj Syn jste jedno, aby svět uvěřil a poznal tebe, Otče.

Pane Ježíši Kriste, v tobě jediném je všechna naše záchrana. Nemáme jinou cestu k Otcí než tebe. Nic bychom nevěděli o jeho lásce, kdybys ty nám ji nezjevil. Upni tedy náš pohled k sobě samému.

Bože Duchu svatý, ve všech dobách a národech povoláváš ty, kdo zvěstují slavný čin Boží lásky v Kristu; dáváš účast na velikém díle spásy světa; naplňuješ srdce křesťanů budoucí radostí. Dej, aby i dnes na všech místech spolu se zpěvy nebeských zástupů zněl také náš hymnus: Sláva Otcí i Synu i Duchu svatému, jakož byla od počátku i nyní na věky věků. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ

Modlitba před kázáním Všemohoucí Bože, vládni nad námi svým slovem a Duchem, abychom ti byli čím dále tím více oddáni. Zachovej a rozmnožuj svou církev, nič dílo ďáblovo i všecko násilí proti sobě, všechny zlé rady, které jsou vymyšleny proti tvému slovu, dokud nepřijde dokonalost tvého království, v němž budeš všechno ve všem. [Amen.]

(Podle reformované agendy 1881)

II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Panovníku Hospodine, prosíme tě, dávej své církvi v Duchu svatém pronikat do tajemství tvého díla spásy v Ježíši Kristu a poznávat tě jako milostivého Otce. Dej, ať dílo, které jsi rozhodl ve své věčné radě a naplnil v Kristu, pokračuje v Duchu svatém v církvi i v našem sboru. Dej, ať se v slyšení slova, v chválách, písničkách i hodování u tvého stolu podílíme na tvých záchranných skutcích pro svět.

Dej, ať všichni, kdo byli pokřtěni, jsou jedno, tak aby svět uvěřil v tebe.

Dej, aby v naší zemi i mezi všemi národy přibývalo těch, kteří uvěří, vyznají víru a přijmou křest.

Dej skrze Ducha svatého do srdcí křesťanů svou lásku ke všem lidem, i k nepřátelům, lásku k utištěným, trpícím, nemocným a všelijak sevřeným.

Dej, aby tvůj pokoj a mír, tvoje spravedlnost a pravda vítězily nad hříchem a nevěrou, nad nespravedlností a nepokojem světa!

Dej, ať tvůj lid v tomto světě je lidem naděje a znamením přicházejícího věku.

Jak nesmírná je hloubka tvého bohatství, tvé moudrosti i vědění! Jak nevyzpytatelné jsou tvé soudy a nevystopovatelné tvé cesty! Kdo poznal mysl Hospodinovu a kdo se stal jeho rádcem? Kdo mu něco dal, aby mu to on musel vrátit? Vždyť z něho a skrze něho a pro něho je všechno! Jemu buď sláva navěky!

Následuje tichá modlitba.

MODLITBA PÁNĚ

Slyš nás, když všichni společně k tobě voláme slovy tvého Syna: Otče náš, který jsi v nebesích...

PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

Ř 11,33-36 • Mt 28,18-20 • Ef 4,2b-6 • Př 3,1-8

POŽEHNÁNÍ

Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi. Amen. (2 K 13,13)

PÍSEŇ

1. NEDĚLE PO TROJICI L 16,19-31

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Pane, v tvém milosrdenství doufám, moje srdce jása nad tvou spásou. Budu zpívat Hospodinu, neboť se mě zastal. (Ž 13,6)

Možno rozšířit o v. 2-4. • Ž 19,8 kral. př. • L 10,16

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Milostivý Otče náš nebeský, pokorně vyznáváme, že věci tohoto světa snadno získávají moc nad naším srdcem a my v nich pak hledáme jediné naplnění života. Strhují na sebe všechny náš zájem i čas. Brání nám soustředit se k modlitbám a ke čtení Písem. Ztrácí se nám výhled k tobě, mizí touha po životě s tebou a přestáváme vidět lidi vedle sebe. Naše srdce se stává tvrdým a sobeckým a nemilosrdným.

Děkujeme ti, že nás v tomto zajetí nenecháváš. Znepokojuješ nás svým Duchem, voláš nás do obecenství své církve a pokáním proměňuješ naše srdce.

Pokorně prosíme, ať nám i dnes zazáří světlo evangelia a vede naše kroky k tomu, co uprostřed života zůstává, k službě lásky a oběti pro druhé. Zmocni nás tak k této službě, abychom se ve všedních dnech nedali zotročit sobectvím, pohodlím, závistí, ale žili radostnou svobodou tvých dítek a sdíleli se s druhými; abychom přede všemi vynávali tvé jméno a v chválách byli spojeni s tvou církví bojující i zvítězilou. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / H. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ /
OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

(V předcházejících ohláškách byla příležitost seznámit sbor s diakonským dílem Světové rady církví v různých zemích.)

Hospodine, tvé slitování je nade všechny tvé skutky. Dokázal jsi to v Kristu. V něm jsi nás přijal za své syny a dcery. Dej, ať i my dovedeme přijímat jedni druhé, žít z tvého odpuštění a slitovat se nad svými bližními. Otevři naše oči, ať dovedeme vedle sebe vidět ty, kdo potřebují pomoc a nepřehlédíme je. Veď naši mysl i naši představivost k účinné pomoci.

Prosíme za ty, kdo na zemi hladovějí: za děti, které umírají podvýživou, za země, kde je neúroda, za vykořisťované národy.

Prosíme za ty, kteří rozdávají jen z přebytků a jejich srdce přitom zůstává chladné; za ty, kdo žijí v hojnosti, a trpí prázdnotou života; za ty, kdo mají nádherné byty, nemají však domovy; za vykořeněné, kteří nemají žádnou naději.

Prosíme za milióny těch, kdo pro boje a války museli opustit domov a vlast.

Zastaň se všech, kteří trpí nesmyslným zbrojením a nespravedlivým uspořádáním světa.

Prosíme za ty, kteří jsou ve věznicích všech světadílů, i za jejich žaláři.

Dopomoz světu ku pokoji a spravedlnosti. Postav se proti zbrojení, proti veškeré tyranii a vykořisťování a nedopusť, aby se na nich podílel tvůj lid.

Prosíme za ty, kdo se v srdci trápí pro své bližní.

Prosíme za ty, kdo trpí pro jméno Ježíše Krista.

Ty jsi Otec sirotků a ochránce vdov, ty ses zastal svého lidu v Egyptě.

Vzbuzuj ve své církvi všude na světě lásku a milosrdenství, rozmnožuj dílo pomoci, buď se všemi, kdo se na něm podílejí. Požehnej dílu služby, které koná Světová rada církví i jednotlivé církve. (Zde je místo pro vyslovení konkrétních přímluv za dia-konské dílo SRC aj.)

V hladových, nemocných, vězněných, strádajících přicházíš k nám ty sám, Pane Ježíši Kriste. Dej, ať tě v nich dovedeme přijmout.

Následuje tichá modlitba.

MODLITBA PÁNĚ

Bože, všechny své vyslovené i nevyslovené prosby vkládáme do modlitby tvého Syna, kterou nyní společně voláme: Otče náš, který jsi v nebesích...

PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

1 J 4,16-21 • 1 J 2,8-11 • 1 J 2,15-17

POŽEHNÁNÍ

Slyš, církvi, Boží požehnání: Hospodin ti požehnej a opatruj tě. Hospodin rozjasni nad tebou svou tvář a buď ti milostiv. Hospodin obrať k tobě svou tvář a obdař tě pokojem. Amen. (Nu 6,24-26)

PÍSEŇ

2. NEDĚLE PO TROJICI L 14,15-24

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Hospodin mě podepíral, učinil mě volným; ubránil mě, protože si mě oblíbil. (Ž 18,19b.20)

Možno rozšířit o v. 2n.7. • Ž 18,31 • Mt 11,28

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Náš milostivý Otče, děkujeme ti, že všechny lidi a národy zveš na hostinu, kterou jsi připravil v nebesích. Každé naše shromáždění je novým pozváním, každé slavení stolu Kristova novou předjímkou svatby Beránkovy. I my vyhlížíme jako poutníci plní naděje a očekávání příchod tvého Syna, Ježíše Krista.

Prosíme tě, dávej nám, pokud jsme tu na cestě, podíl na nebeské radosti, abychom nezemdleli. Vždyť ty sám nejlépe víš, jak nás naše sobecké starosti spoutávají s tímto světem, jak nás pronásledují i na toto místo, kde stojíme před tebou; zbavují nás schopnosti radostně naslouchat tvému slovu a těšit se z tvých zaslíbení.-

Duchu svatý, přijď mezi nás a dej nám poznat, že není v našich životech nic většího než pozvání na hostinu Beránkovu.

Tomu, jenž sedí na trůnu, i Beránkovi dobrořečení, čest, sláva i moc na věky věků. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / N. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Nebeský náš Otče, ty zveš všechny lidi na velikou hostinu do svého království. Posíláš nás, abychom tvé pozvání vyřídili.

Prosíme, dej celé církvi i nám všem, abychom tento úkol pohotově přijali a ochotně jej plnili. Dej, abychom se nedali odradit neúspěchy, abychom našli pravý vztah k člověku i působivé slovo, odhadli vhodnou příležitost a modlili se za zmocnění ke svědectví.

Prosíme tě za ty, ke kterým nás posíláš.

Prosíme za církevníky, kteří si myslí, že nepotřebují tvé slovo a obecenství sboru, jejichž srdce naplňují starosti a zájmy tohoto světa. Nedopusť, aby se proti tvému milosrdenství zatvrdili a odmítali tvé pozvání.

Prosíme za své dospívající děti. Dej, aby jim naše nedostatky nebyly překážkou, aby uslyšely tvé pozvání a zůstaly ti věrné po celý život.

Prosíme za ty, kdo jsou ve všelijakých starostech a trápeních. Dej, abychom je uměli povzbudit a potěšit.

Prosíme za lidi, kteří žijí bez Krista na světě. Dej, ať je dovedeme vyhledat, oslovit, pozvat a mezi sebe přijmout jako bratry a sestry.

Pozehnej dílu evangelizace na celém světě. Vzbuzuj nové zvěstovatele, rozmnožuj charisma misie, aby tvé pozvání znělo mezi všemi národy. Buď s těmi, kteří hledají cesty, jak evangelium dosvědčit tam, kde je neznají. Spojuj rozdělené křesťanstvo, aby svět uvěřil.

Všechny, kdo zvěstují Krista, ujišťuj svým zaslíbením: Aj, já s vámi jsem po všechny dny, až do skonání světa.

Následuje tichá modlitba.

MODLITBA PÁNĚ

(Spojme se k prosbě za příchod Božího království:) Otče náš, který jsi v nebesích ...

PÍSEŇ**III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)**

1 J 3,13-18 • 1J 4,11-15

POŽEHNÁNÍ

Přijmi, církvi, Boží požehnání: Hospodin ti požehnej a opatruj tě. Hospodin rozjasni nad tebou svou tvář a buď ti milostiv. Hospodin obrat' k tobě svou tvář a obdař tě pokojem. Amen. (Nu 6,24-26)

PÍSEŇ**3. NEDĚLE PO TROJICI L 15,1-10***Služba Slova***POZDRAV****INTROIT**

Hospodin je dobrotivý a přímý, proto ukazuje hříšným cestu. (Ž 25,8)

Možno rozšířit o v. 9-11.16.18. • Ez 34,11n • L 19,10

PÍSEŇ**VSTUPNÍ MODLITBA**

Milostivý Otče náš v Pánu Ježiši Kristu! Děkujeme ti, že jsi každého z nás v tomto světě našel. Ve svém slově a v moci svého svatého Ducha jsi nám dal poznat, že tvůj Syn, Ježíš Kristus, zahladil naše viny a hříchy. Už smíme žít z tvé milosti, ne ze své spravedlnosti.

Odpusť nám, že na to tak často zapomínáme, že si zakládáme na vlastní spravedlnosti a jednáme, jako by všechno záleželo na nás. Pane Ježiši Kriste, pastýři dobrý, ty nás zastihuješ tam, kde se bouříme proti tvé milosti a nevážíme si těch, kteří nejsou tak dobří jako my. Chválíme tě však za to, že nás přesto hledáš v našich vinách a hříších, i ve starostech a trápeních. Vždy znovu nám odpouštíš, a tak nám dovoluješ, abychom se s tvým Otcem a se vším jeho lidem radovali.

Naplň při nás a při všech své zaslíbení: ovci ztracenou vypátrám, zaběhlou přivedu zpět, polámanou uvážu a nemocnou posílím.

Požehnej evangelium, kdekoli je dnes zvěstováno. Dej, ať jeho působením opuštění najdou bratry a sestry, ti, kdo, bloudí, pravdu, zahynulí záchranu, odmítní přijetí. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / N. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Hospodine, ty jsi dobrý pastýř. Hledáš zahynulou ovci, polámanou uvazuješ, nemocné se ujímáš. V Kristu ses ujal také nás, ovci zbloudilých.

Modlíme se za děti, které byly pokřtěny a confirmovány, a za všechny, kteří uvěřili nedávno; dej, aby se od tebe nevzdalovali.

Modlíme se za ty, jejichž víra slábne a kteří začínají pochybovat; za ty, jež pokušení sobeckého prospěchu odvádí od tebe; za ty, jimž pro spoustu břemen a starostí pro tebe nezbyvá čas; kteří ze strachu o svou existenci od tebe odpadají; za ty, kdo se dostávají do hříchů, které je od tebe vzdalují.

Nedopuť, abychom byli lhostejní vůči těm, kdo opouštějí naše společenství a mizí ve světě; dej, abychom je dovedli hledat.

Zmocni nás, abychom šli za těmi, kdo upadají do pokušení a bludů; dej nám prožít nebeskou radost s každým, kdo se k tobě navrátí.

Prosíme, obnov svou církev, tak aby mnozí zatoužili po jejím obecnství, aby všichni, kdo ve světě touží po míru a spravedlnosti, kdo hledají smysl svých životů, našli novou naději a sílu ve tvém evangelium.

Následuje tichá modlitba.

MODLITBA PÁNĚ

Dobrý pastýři, přimlouvej se za nás u Otce svého i Otce našeho, když všichni voláme:

OTČE NÁŠ, KTERÝ JSI V NEBESÍCH . . .

PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

1 Pt 5,1-5 1 Pt 5,6-11 • Ez 34,15-23 •

Požehnání Slyš, církvi, požehnání: Hospodin ti požehnej a opatruj tě. Hospodin rozjasni nad tebou svou tvář a buď ti milostiv. Hospodin obrať k tobě svou tvář a obdať tě pokojem. Amen. (Nu 6,24-26)

PÍSEŇ

4. NEDĚLE PO TROJICI L 6,36-42

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Hospodin je světlo mé a moje spása, koho bych se bál? Hospodin je záštita mého života, z koho bych měl strach? (Ž 27,1) Možno rozšířit o v. 4n.7.

• Ž 62,8n • Ga 6,2

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Otče nebeský, ty dáváš slunci svému vycházet na spravedlivé i nespravedlivé. Sli-
továváš se nad námi hříšnými a každodenně nás obdarováváš, ačkoliv si toho neza-
sluhujeme.

Nám však je zatěžko odpouštět. Dlouho setrváváme v hněvu, snadno odsuzujeme
své bližní, vidíme chyby na druhých, a své viny nevidíme. Neumíme se sdílet s bližní-
mi v jejich starostech. Nepracujeme proto, abychom měli z čeho udílet potřebným.

Pane Ježíši Kriste, tys vydal sebe samého v oběť za nás. Sám sebe nám dáváš,
kdykoliv přijímáme chléb a víno v tvé Večeři. Prosíme tě, zůstávej s námi svým Du-
chem.

Duchu svatý, požehnej nyní zvěstovanému slovu, aby přemáhalo naše sobectví a
dalo nám sílu odpouštět a sdílet se s druhými. Pomáhej nám, abychom měli jedni druhé
za přednější než sami sebe. Nedopuť, aby se kdo mezi námi cítil opuštěn nebo přehlí-
žen.

Bože trojjediný, dej, ať nás tvé slovo a Kristův stůl spojují v jedno tělo. O to tě
prosíme pro všechen tvůj lid, který tě dnes chválí. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ /
OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Hospodine, náš Pane, my vzýváme tvé jméno a věrně přicházíme do shromáždění
tvého lidu, ale jak snadno propadáme samospravedlnosti a povyšování, které druhé od-
puzuje! Dokonce i tobě, svatému a svrchovanému Bohu, předepisujeme, co máš dělat a
jak máš lidi hodnotit.

Pokoř si nás, abychom uznali, že tvé soudy jsou spravedlivé a že naše měřítko jsou
tvým soudem a milostí vyřazena.

Nyní se přimlouváme: dej našim sborům, aby v nich všichni hledající nacházeli
srdce pokorná, plná milosrdenství. Modlíme se za všechny křesťany, kteří bez uznání a
odměny tiše slouží tvému království a kteří v lásce přijímají lidi nevěřící, za něž Kris-
tus zemřel.

Dej, ať si zachováme vztah plný lásky a naděje pro ty, s nimiž jsme se rozešli, od nichž už nic neočekáváme a o kterých jsme v stálém pokušení myslet, že jsou horší než my.

Modlíme se za církve, když se povyšuje nad svět a překáží tak misii. Dej jí poznat, že jen tam, kde se spolehne na tvou milost, se otvírají dveře tvého království mnohým.

Modlíme se za všechny, kdo se trápí mdlobou církve a rozdělením křesťanstva i kdo těžce nesou odpovědnost za spravedlnost a mír ve světě.

Dej, aby tvá církev byla útočištěm všem, kdo jsou v soužení. Vždyť ty jsi ve svém Synu zaslíbil: Kdo ke mně přijde, toho nevyvrhnu ven.

Následuje tichá modlitba.

MODLITBA PÁNĚ

Bože, který všechny přijímáš, slyš nás, když voláme slovy tvého Syna: Otče náš, který jsi v nebesích . . .

PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

• Mi 6,8 • Jk 5,8-11 Ř 8,18-23 (18-25) • Za 7,8-10

Požehnání

Takto se vyhlašuje požehnání nad Izraelem: Hospodin ti požehnej a opatruj tě. Hospodin rozjasni nad tebou svou tvář a buď ti milostiv. Hospodin obrat' k tobě svou tvář a obdař tě pokojem. Amen. (Nu 6,24r-26)

PÍSEŇ

5. NEDĚLE PO TROJICI L 5,1-11

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Hospodine, slyš můj hlas, když volám, smiluj se nade mnou, odpověz mi. Neodvrhuj mě a neopouštěj, Bože, moje spáso. (Ž 27, 7.9b)

Možno rozšířit o v. 1.8.9a. • Ž 125,1 • L 9,62

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Oslavujeme tě, Otče náš nebeský, že jsi přede všemi věky zahrnul celý svět i nás do svých spásných plánů. Chválíme tě s nebeskými zástupy a celou tvou církví, že jsi v Ježíši Kristu své záměry naplnil a zjevil nám toto odvěké tajemství.

Radujeme se z toho, Pane Ježíši Kriste, že jsi vstoupil na nebesa, odkud stále sesíláš svého svatého Ducha, a tak si povoláváš vždy nové učedníky. Veliká je řada svědků i mučedníků, které jsi poslal ke všem národům. Chválíme tě za služebníky tvého evangelia, které jsi dával našemu lidu.

Děkujeme ti za všechny, kdo o tobě svědčili nám. Myslíme na své rodiče, kmotry, kazatele, přátele - zvláště na ty, kteří nás předešli k tobě. Kdo jsme my, že za námi přicházíš, že se nám dáváš poznat, že dokonce i nás povoláváš do své služby?

Prosíme tě, Duchu svatý, zmocni a vyzbroj nás, abychom lidi shromažďovali k Ježíši Nazaretskému, Kristu, Pánu a Spasiteli světa. Dej nám k tomu pravé slovo i moudrost a odvahu. Věříme, že i dnes konáš dílo záchrany světa a že to bude slavně a mocně zjeveno při druhém Kristově příchodu, k němuž plni naděje vyhlížíme. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Vzkříšený Pane, ty jsi povolal své učedníky a dal jim příkaz: Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtíte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku. - Přijali jsme toto poslání. Prosíme za dílo evangelizace a misie na všech kontinentech světa.

Požehnej práci všech, kdo slovem a skutky vydávají svědectví o tobě. Dej, aby mnozí uvěřili, aby tvé jméno bylo vyvýšeno a posvěceno mezi národy a tvé království se přiblížilo.

Dej, aby si evangelium podmaňovalo své vyznavače tak, aby do života svých sborů dovedli vnést vše kladné a dobré ze svých kulturních statků a radostně a spontánně, ve svém jazyce a ve své kultuře, tebe chválili.

Požehnej všem, kdo usilují nově a svěže zvěstovat plnou pravdu evangelia lidem, kteří o tobě nic nevědí.

Požehnej těm, kdo usilují, aby všichni tvoji svědkové jedno byli, aby svět poznal, že v tobě je jeho jediná záchrana. Nedopusť, aby světlo tvého slova bylo zatemňováno moudrostí lidskou. Nedovol, aby evangelium bylo oslabováno tím, že je přizpůsobíme sobě samým a druhým lidem.

Dej církvi, aby své svědectví potvrzovala skutky milosrdenství a zastávala se slabých a utiskovaných.

Nedopusť, aby se opírala o moc, a tak činila evangelium pro svět nevěrohodným. Dej, abychom i v našem sboru měli podíl na velikém díle záchrany, které konáš ve světě, abychom slovem i skutky získávali pro evangelium nové bratry a sestry.

Následuje tichá modlitba.

MODLITBA PÁNĚ

V jednotě se všemi křesťany voláme společně: Otče náš, který jsi v nebesích .

PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

1 Pt 3,8-10 (8-15) • 1 Pt 2,9n • Ž 9,10-12 • Mt 5,13-16

POŽEHNÁNÍ

Sám Bůh pokoje nechť vás cele posvěti a zachová vašeho ducha, duši i tělo bez úrazu a poskvrny do příchodu našeho Pána Ježíše Krista. Amen. (1 Te 5,23)

PÍSEŇ

6. NEDĚLE PO TROJICI MT 5,20-26

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Hospodin je síla svého lidu, spásná záštita svého Pomazaného. (Ž 28,8)

Možno rozšířit o v. 1n.6n. • Ž 28,7 • Iz 43,1

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Tobě patříme, Hospodine, Otče, jen tobě za vše vděčíme. Dáváš svému na zlé i dobré a déšť posíláš na spravedlivé i na nespravedlivé. V Kristu jsi zbořil hradbu, která rozděluje, shromáždils a spojil nás vjedno. Zveš do nového království všechen svůj lid.

Tvůj kříž, Pane Jezu Kriste, tvé vzkříšení je jeho základ, jenž nebude zrušen. Jeho spolehlivost smíme prožívat i dnes, ve tvůj den. Jsi mocen vzít nám naši pyšnou spravedlnost a svým Slovem nastolit tu, která roste ze spasení Hospodinova. Do našich ustrnulých cest proniká tvůj nový začátek a všechno má být od základu změněno.

Tebe však, Duchu Stvořiteli, voláme nyní ku pomoci. Jsme poznamenáni napětím, nenávisí a zastrašováním; všechen nepokoj světa proniká s námi až sem. Vyznáváme, že takto k Otci přistupovat nemůžeme. Svou mocí nás přived' až pod Kristův kříž. Jeho smíření ať zavládne a uchrání nás soudu. Dej, ať jsme společenstvím milosti a chvály.

Trojediný Bože, se vši církví prosíme: ve svých skutcích se oslav uprostřed nás ty sám. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / H. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ /
OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

(Bratří a sestry, prosme našeho Pána, aby nad námi nepanoval žádný hněv a nikdo aby mezi námi nebyl snižován.)

Hospodine, ty znáš tento svůj sbor, i jeho neuduživá místa. Prosíme tě, aby naše vztahy pronikala tvoje spravedlnost v Kristu ukřížovaném; abychom své bratry nesoudili naší spravedlností, která jen rozděluje a staví nás pod tvůj soud.

(Pán zbořil rozdělující hradbu; prosme ho, ať se církve už nevracejí k vzájemným předsudkům a cizotě minulých dob.)

Hospodine, vidíš nás, jak si dovedeme vystačit jen sami mezi sebou a nechybí nám společenství víry s druhými křesťany. Modlíme se, abys svým svatým Duchem před očima všech národů přivedl svůj lid k nejhlubší jednotě. Vyslyš naši přímluvu za všechny sbory, které se jako my shromáždily v našem okolí k oslavě tvého jména: za církev bratrskou ..., církev československou husitskou, za církev katolickou.

(Prosme Pána, aby ti, kdo věří, nepohrdali nevěřícími; i za ty, kdo se stavějí proti církvi, prosme.)

Hospodine, ty víš, jak podléháme pokušení zatracovat druhé a jak býváme dotčeni, když nás někdo napadá pro víru v tebe. Voláme o tvou pomoc, abychom se pro lidskou nedůvěru a posměch neuráželi, ale v tichosti brali na sebe Kristovo jho. Skloň se milostivě i k odpůrcům evangelia a nastoluj pokoj v zemi, aby se otevřela cesta života pro ty, kteří se s tvým spasením ještě nesetkali.

(Prosme Pána o sílu odpouštět, kde nám bližní ztrpčují život, a o odvahu k u-smíření s těmi, kteří mají něco proti nám.)

Hospodine, tobě není skryto, jak dlouho nosíme v srdci každou utrpěnou křivdu, ačkoliv ty jsi všechny naše viny jednou provždy v Kristu vymazal. Prosíme pomoz, abychom nebyli nepřáteli svých nepřátel, ale ať nás trápí, když sami zraňujeme druhé. Veď nás, ať se neobáváme učinit ke smíření první krok.

(Prosme Pána za všechny, kdo žijí ve vzájemném nedorozumění, výčitkách a schválnostech.)

Hospodine, napětí, se kterým se všude kolem setkáváme, má nadlidskou moc. Ty víš, že nestačí naše dobrá vůle pomáhat lidem ke smíru. Přivoláváme tvou lásku k těm, kdo mají o sebe takový strach, že propadají závisti, odplácejí zlým, pěstují hněv a vyvolávají konflikty. Prosíme o tvou pomoc pro muže a ženy v rozbitých manželstvích, pro odcizené rodiče a děti, znesvářené sousedy, rozeštané spolupracovníky. Pane, pomoz, kde se lidé soudí a kde již zahynula úcta k člověku.

(Prosme Pána, aby uchránil své stvoření od válečné zkázy.)

Hospodine, před tebou nemůžeme zamlčet svůj podíl na nepřátelství ve světě a hrozící záhubě všeho života. Vzýváme tvoje jméno: ujmi se bloudících národů; zbav je strachu a veď do budoucnosti tvého království. Naplň duchem moudrosti a pokory stát-níky, ať neprosazují vlastní prestiž a výhody na úkor druhých. Žehnej jejich rozhovo-

rům o odzbrojení a o nové důvěře. Dnešním nepřátelům daruj mír, ať skončí rozsévání nenávisti a boje utichnou. Dej, ať všechna země přijme pokoj Kristův.

MODLITBA PÁNĚ

(Bratří a sestry, vyprošujeme v modlitbě Páně příchod království nebeského:) Otče náš, který jsi v nebesích . . .

PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

R 6,3-11 • Mt 6,14n • Mt 6, 19-21 • Ef 4,29-32 • Jr 17,9n

POŽEHNÁNÍ

Sám Bůh pokoje necht' vás cele posvětit a zachová vašeho ducha, duši i tělo bez úrazu a poskvrny do příchodu našeho Pána Ježíše Krista. Věrný je ten, který vás povolal; on to také učiní. (1 Te 5,23n)

PÍSEŇ

7. NEDĚLE PO TROJICI Mk 8, 1-9

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Všickni národové, plesejte rukama, trubte Bohu s hlasitým prozpěvováním. (Ž 47,2)

Možno rozšířit o v. 3n.7n. • Ž 145,10 • Ř 6,19 • Ž 47,2

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Milostivý Bože a Otče, máme v paměti tvé mocné skutky v životě izraelského lidu. Pečovals o něj na cestě do země, kterou jím slíbil. Sytils je na poušti manou a vyváděls jim vodu ze skály. Tak zahanbovals jejich nevěru. Nikdo s nimi neměl sli-tování. Hynuli v nedůstojném otročení za pokrm, který je nemohl nasytit. A tys jim dal poznat lásku, jakou otec obklopuje svého vlastního syna! Staral ses o ně každý den po čas jejich putování a zkoušky, dokud nedošli cíle své cesty.

Radujeme se velikou radostí z toho, žes i nás s mnoha jinými povolal k víře v evangelium. Započetl jsi nás do lidu, ježž si tvůj Syn vydobyl a stal se jeho Pastýřem. Neopustí nikoho, kdo jeho slovo poslouchá. I v čas nouze a zkoušky jej hojně sytí a zachovává jeho sílu.

Otče dobrý, s děkováním vyznáváme, že jsme od tebe nikdy nebyli opuštěni. Mnohokrát nás zahanbila tvá dobrota a štědrost, když jsme pochybovali a byli bezradní. Prosíme, odpusť nám, že jsme pro nedůvěru v tvou lásku a moc byli neúčastní a nečinní v tak mnohé nouzi, jíž trpí naši bližní.

Posilni nás, milostivý Otče, svým slovem k víře a životu. Dej nám svého svatého Ducha, abychom poznali lásku Pána Ježíše Krista v jeho oběti na kříži. Daruj nám na ní živou účast i při jeho stolu, abychom v síle toho pokrmu mohli jít a podle Ježíšova příkladu sloužit až do konce, až k cíli slavného odpočinutí. O to tě prosíme pro všechny, kteří se dnes shromažďují ve jménu Páně. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Mocný Spasiteli, tvé srdce je naplněno lítostí nad zástupy chudých a hladovějících ve světě. Prosíme, sevíj stejnou lítostí také srdce všech, kdo žijí v dostatku a nadbytku. Nemůžeme uhnout tvému pohledu: i my mezi ně patříme.

Prosíme, probouzej svědomí církve a každého z nás, abychom nechtěli tvé dary zdržovat v lakomství jen pro sebe. Nauč nás opravdovému učednictví, horlivé práci lásky a sdílení. Každému, kdo o to již usiluje, dávej víru a moudrost, trpělivost a statečnost. Vzbuzuj pro tuto práci stále širší pochopení a podporu. A ukazuj znamení, že není marná.

Nedopusť, aby opuštění chudí propadli beznaději, aby zmařili svou sílu v násilí a stali se kořistí zloby a slepé msty. Odejmi, prosíme, své těžké soudy, kde se tak děje. Zbav bohatství a moci ty, kteří je zneužívají. Uzdrav zemi spravedlností. Navrať přírodě její požehnání. Nedopusť, aby se pro kořistnickou lačnost lidí stala neplodnou pustinou, nasyčenou jedy, takže by nemohla poskytovat potravu člověku ani ostatním tvorům.

Pane, ty znáš lidi v rozličné nouzi mezi našimi spoluobčany, v našich sborech i v našich rodinách. Dej, abychom o jejich nedostatcích a strádáních i my věděli a dovedli se s nimi pohotově a vytrvale sdílet.

Nauč nás vyhledávat a znát ty, kdo trpí nouzí pro víru a pro vyznávání tvého jména.

Následuje tichá modlitba.

Dej nám a všemu svému lidu, aby kdykoliv slaví tvoji Večeři, dalo se to bez pohoršení, a aby všichni v chválách a jednomyslnosti měli účast na tobě, pravém Chlebu života.

MODLITBA PÁNĚ

Bože, prosíme, slyš nás, když tuto modlitbu uzavíráme slovy tvého Syna: Otče náš, který jsi v nebesích . . .

III. ČTENÍ (POSÍLÁNÍ)

Ř 6,19-23 ek. př. • L 6,35-38 • L 6,25a.21a • Př 28,11-14.20.22.27 • Mt 25,40

POŽEHNÁNÍ

Sám pak Bůh pokoje nechť vás cele posvěti a zachová vašeho ducha, duši i tělo bez úrazu a poskvrní do příchodu našeho Pána Ježíše Krista. Věrný je ten, který vás povolal; on to také učiní. Amen. (1 Te 5,23n)

PÍSEŇ**8. NEDĚLE PO TROJICI MT 7,15-23***Služba Slova***POZDRAV INTROIT**

Na mysli máme tvé milosrdenství, Bože, uprostřed tvého chrámu. Jak tvé jméno, Bože, tak i tvoje chvála zní až do končin země. (Ž 48,10n)

Možno rozšířit o v. 2.3a.9.14b.15a. • Ž 1,1n • Ef 2,9 • Ž 48,10n

PÍSEŇ**VSTUPNÍ MODLITBA**

Panovníku Hospodine, svatý Otče v našem Pánu a Vykupiteli Ježíši Kristu, děkujeme, že nás staviš tam, kde právě stojíme - na místo, kde se zvěstuje tvé slovo. Byla to tvá odvážná rada, v níž jsi usoudil, abychom s tebou měli obecnství a slyšeli tvůj hlas. Zjevuješ nám svou svatost a náš hřích; dáváš nám poznat svou vůli a naši vzpuru; evangeliem vyhlášeš svoje smíření a ujišťuješ nás o vykoupení ze života v marnosti. Všechno svědčí proti nám, a přece ty nám v Kristu podáváš ruku. Milost a pokoj sestupují od tebe a naplňují tvůj dům. Vzhlížíme k tobě s chválami.

Prosíme, ať nic mezi námi neruší tvé království. Kde hrozí, že tvé slovo bereme po svém a falšujeme jeho zvěst, ochraň je svým Duchem proti nám. Kde hrozí, že bychom tě ústy ctili, ale srdcem byli daleko od tebe, podmaň nás pod svou vládu, ať uznáme tvou svrchovanost, ať činíme tvou vůli, ať se ujímáme laskavě Kristových bratří nejmenších.

Otče, smiluj se nad námi. Požehnej službu Slova [a svátostí], aby přiblížila tvůj lid věčnému životu s tebou. Skrze Pána Ježíše Krista, tvého jednorozeného Syna, jenž je učiněn naším bratrem. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane, tvoje soudy nás lekají. Poznáváme, že jsme chtěli panovat nad tvou pravdou, ačkoli jí máme být poddáni jako tvoji služebníci.

Proto s pokorou prosíme: Jen ty sám vládni v církvi. Autorita tvého slova ať není ničím zastíněna.

Dej, aby kazatelé a svědkové nevyhlašovali svoje úvahy a rady, neprosazovali své já, ale směli být tichými nástroji díla, které konáš ty.

Prosíme, aby v životě našeho sboru nerozhodovala chytrost a zkušenost, podnikavost a hledisko úspěchu, ale ať každý, kdo něčím slouží, i ten, kdo službu přijímá, jedná pod vnitřním tlakem evangelia, z Ducha svatého.

Prosíme, aby tvoje církve v těchto nebezpečných časech nebyla strhována pokusem vlastní důležitosti a obrany proti světu, ale aby následovala Pána trpícího, který žehnal nepřítelům. Jeho obětivná láska ať prostupuje naše sbory a stává se útočištěm slabých a tápajících.

Prosíme za všechny, kdo jsou ohrožováni falešným učením a nabídkami jiných spasení, než je spása hříšných v ukřižovaném a zmrtvýchvstalém Kristu. Ujmi se jich a daruj jim jistotu vyznání jediného Pána, před nímž se nakonec budou sklánět všichni národové.

Pomoz i nám, Otče přelaskavý, abychom již nesli dobré ovoce víry, a tak směli jednou obstát v ohni posledního soudu.

Prosíme tě nyní ve svých srdcích tiše za všechny bližní, které jsi svěřil naší lásce a odpovědnosti. Vyslyš tyto prosby!

Následuje tichá modlitba.

MODLITBA PÁNĚ

Skrze Pána Ježíše Krista k tobě voláme se vším tvým lidem: Otče náš, který jsi v nebesích ...

PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSÍLÁNÍ)

Ř 8,12-17 • Jk 3,12n (-18) ekum. př. • Př 22,9.16; 23,4-6 • Ju 17-23

POŽEHNÁNÍ

Sám Bůh pokoje nechť vás cele posvětil a zachová vašeho ducha, duši i tělo bez úrazu a poskvrny do příchodu našeho Pána Ježíše Krista. Věrný je ten, který vás povolal; on to také učiní. Amen. (1 Te 5,23n)

PÍSEŇ

9. NEDĚLE PO TROJICI L 16,1-9

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Bože, pro své jméno mě zachraň, ujmi se mé pře svou mocnou silou. (Ž 54,3)
Možno rozšířit o v. 5n.8. • Ž 111,10 • Ef 5,15 • Ž 55,2; 54,9

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Bože bohatý v milosrdenství! Ty jsi poslal svého Krista, aby vzal na sebe naše odsouzení a daroval nám odpuštění všech vin. S velikou bází tě pro to chválíme. Mysleli jsme, že se o sebe umíme dobře postarat, a zatím jsme úplně slepí pro jedinou skutečnou záchranu. V nicotných věcech se rozhodovat dovedeme, ale tam, kde jde o poslední soud, jsme pošetilí a neteční. Dej nám Ducha svatého, aby nás naučil pravé prozíravosti. Když jsi nám poslal Spasitele, pomoz nám, abychom se ho bez odkladu uchopili a byli ze soudu vyňati. Dej, ať nás k tomu vyburcuje to slovo, na jehož zvěstování dnes čekáme. Prosíme, aby pronikalo i k těm, kteří tvou milost dosud nepoznali. Co jsi svěřil své církvi, ať slouží ke spáse všem lidem a národům. Světlo Kristova evangelia stačí osvětlit naši mysl a proniknout všechny temnoty světa. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ /
OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Bože, náš soudce, dal jsi zvěstovat v Kristu spasení. Pozvedáš všechny, kdo ve tvém slovu rozpoznali příležitost záchranu. Prosíme, dej nám na tento dar pohotově odpovídat. Dej prozíravost ve věcech tvého království.

Ať své rodiny spravujeme podle tvého práva a soudu.' Ať neutrácíme čas svého života v marnosti, ale jsme celí ve tvé službě.' Ať se naše děti naučí rozlišovat pravý život od povrchních zážitků.' Ať jsou unavení a staří povzbuzováni k nové rozhodnosti vzhledem ke dni tvého příchodu.' Ať nikdo už neodkládáme příležitost ke smíření, obnově věrnosti a k lásce. Ať je tvá církev v tomto posledním čase naplněna střízlivou rozhodností, aby dosvědčovala na všech místech tvé evangelium každému člověku.' Ať se kazatelé a presbytři sboru nebojí vzít znovu vážně tvé dno.

Prosíme za lidi a národy, kteří jsou v mezní situaci: proměň jejich nouzi v počátek nového života. Shlédni na zemi a přijď svým královstvím skrze Krista, v jehož jménu ti v tichosti předkládáme své prosby.

Následuje tichá modlitba.

MODLITBA PÁNĚ

(Pomodleme se společně, jak nás Pán Ježíš naučil:) Otče náš, který jsi v nebesích...

PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

1 K 10,12n • Ef 5,8-10 • 1 Tim 6,6-11 • Př 29,11.25n

POŽEHNÁNÍ

Kéž je nám Bůh milostiv a dá nám požehnání, kéž nad námi rozjasní svou tvář! Ať je známa na zemi tvá cesta, mezi všemi pronárody tvoje spása! Amen. (Z 67,2n)

PÍSEŇ

10. NEDĚLE PO TROJICI L 19,41-48

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Dopřej, Bože, modlitbě mé sluchu, neskrývej se před mou prosbou. (Ž 55,2)
Možno rozšířit o v. 5.17.23. • Ž 85,10.12 • Př 14,34

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLTBA

Předivný Bože, Otče všemohoucí v lásce, smiluj se nad námi. Ty jediný jsi svatý a svrchovaný Pán. Tvé srdce není těkavé: věrný jsi ve své pomoci. Vyvolils na světě svůj lid, aby ti vydával svědectví ke spáse všech národů. My ti však bez ustání klademe překážky ' a před lidmi zakrýváme tvou milostiplnou blízkost ' nejnynalézavějšími způsoby. Ale ty se neměníš. Ve svém Synu jsi přišel až na místa, kde jsme se ve své pýše proti tvému dílu opevnili. On i zde zachoval tvou věrnost až do konce a naší věrolomnosti postavil hráz. Ještě ve své smrti se přimlouval za nás a za všechny své nepřátele. Pro něho smíme vědět, jak ti záleží na církvi a na všech národech země.

Pane Ježíši, Mesiáši, tvůj lid ti visí na rtech. Mocí svého slova vyžeň naši falešnou zbožnost. Očisti nás, když se k tobě shromažďujeme.

Duchu svatý, naplň toto shromáždění až do posledního místa ' a zjev v Ježíšovu kříži a vzkříšení ' Pána plného pokoje pro všechny končiny země.

Chvála tobě, Otče, Synu i Duchu svatý, jako byla na počátku i nyní i vždycky. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ /
OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Bože, který jsi v Kristově kříži a vzkříšení očistil svůj lid a povolal církev, aby před tebou stála za všechny národy země: děkujeme ti, že k tobě smíme v modlitbách přistupovat. Ty nás svou přítomností voláš do služby přímluv a lásky.

Obnovuj bohoslužebný život své církve: ať se radujeme ze slova a stolu Kristova, ve zpěvech, v modlitbách, v čtení, v obětech, v plném společenství lásky.

Naplň naše shromáždění svou pomocí a slitováním. Učiň je srozumitelné všem lidem.

Z našich domovů si učiň místa, která by dávala občerstvení domácím i příchozím.

Veď nás za nemocnými, souženými a od tebe vzdálenými, ať jim sloužíme tvým slovem a milosrdenstvím.

Sjednot' všechny svůj rozdělený lid a národům otevři své království se spravedlností a pokojem.

Následuje tichá modlitba.

MODLITBA PÁNĚ

Otče náš, který jsi v nebesích...

PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

1 Pt 4,10n • Jk 5,16-20 • Ef 6,14-18 (vesměs ekumenický překlad)

POŽEHNÁNÍ

Kéž je vám Bůh milostiv a dá vám požehnání, kéž nad vámi rozjasní svou tvář! Ať je známa na zemi jeho cesta, mezi všemi pronárody jeho spása! Amen. (Ž 67,2n).

PÍSEŇ

11. NEDĚLE PO TROJICI L 18,9-14

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Povstane Bůh a rozprechnou se jeho nepřátelé, na útěk se před ním dají, kdo ho nenávidí. Spravedliví se však zaradují a jáсотem budou oslavovat Boha, budou se radostně veselit. (Ž 68,2.4)

Možno rozšířit o v. 20n. • Ž 113,5-7a • 1 Pt 5,5 • Ž 68,36

PISEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Bože, máš srdce plné slitování - jak podivuhodné jsou tvé skutky! Od počátku světa a do jeho posledních končin se ujímáš všech sevřených a zotročených lidí. Stvoření lká po tvé spravedlnosti a ty se ho zastáváš. Tvůj svatý Duch neustává vkládat do lidských srdcí touhu po tvém slitování, ale my - tvůj lid - to nechceme vidět. Tvou lásku jsme dostali, ale nechali jsme šiji pro sebe.

Sami u sebe se snažíme žít spravedlivě a zbožně, ale pro hříšníky tohoto světa jsme zůstali bez citu a tvé slovo jim upíráme, ba ještě si na nich budujeme své sebevědomí. Uznáváme ty, kdo jsou mezi námi nejlepší, a na slabé shlížíme svrchu. Ale kříž tvého Syna odsoudil toto naše jednání. Hříšným a poníženým se stal nadějí, a nikdo a nic ve světě ani v církvi jim nezabrání na tvou milost očekávat.

Prosad' jí i v tomto shromáždění a dej, abychom se jí všichni podřídili. Dej, ať celé stvoření patří tvé milosrdenství a vzdá ti chválu skrze Krista v jednotě Ducha svatého. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Chválíme tě, Bože, že máš stále na mysli lidi zakřiknuté, odstrčené a ponížené. Tvému dílu se otvíráme a prosíme za ty, kdo nemají nikoho než tebe,' za ty vedle nás, kteří se ani neodvažují na tebe myslet,' za ty, kteří jen nesměle vzhlízejí k jediné naději - ke tvému Synu, Pánu Ježíši

Kristu,' za ty, kdo se dostali do lidských řečí,' kdo jsou terčem lidského posuzování,' kdo nemají mezi lidmi důstojné postavení,' kdo si nevědí rady,' kdo přicházejí do našich shromáždění plaší ve svých úzkostech, ' kdo jsou mezi námi přehlíženi. Pozdvihls je k sobě - pozdvihni je v našich očích. Dej nám k nim lásku, která by jim navracela čest a slitování, jaké u tebe mají tvoji milovaní.

Po celém světě přemáhej svým slovem vzpurnou církev, aby v ní bylo pro všechny čestné místo u tvého stolu. Dej nám, ať se tebou přemoženi pokorně rozhlížíme kolem sebe po všech, které chceš přivolat ke své lásce, a ved' nás za těmi, kdo jsou pod tíhou nemoci, zklamání, vin a strachu. Přemoz zpupné a spas národy země.

Následuje tichá modlitba.

MODLITBA PÁNĚ

(Všechny své prosby vložme do modlitby Páně.) Otče náš, který jsi v nebesích...

PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

1 J 2,20-24 • Ř 12,9-16 • Mt 7,1-5 ekum. př.

POŽEHNÁNÍ

Kéž je vám Bůh milostiv a dá vám požehnání, kéž nad vámi rozjasní svou tvář! Ať je známa na zemi jeho cesta, mezi všemi pronárody jeho spása! Amen. (Ž 67,2n)

PÍSEŇ

12. NEDĚLE PO TROJICI Mk 7,31-37

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Hospodine, utíkám se k tobě, kéž nikdy nejsem zahanben! (Ž 71,1)

Možno rozšířit o v. 2-5. • Ž 30,5n • Mt 12,20

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Bože, nepostižitelný ve své svatosti. Nikdo tě nemůže pochopit. I my - tvůj lid - se všemi národy jsme napořád hluší k tvému slovu. A naše řeč, kterou se obracíme k tobě a k lidem, je plná zmatků. Ani s tvým stvořením si nerozumíme. Avšak svědkové tvého evangelia nás k tobě přivedli a my jsme uvěřili, že máš moc všechno napravit. Ve svém Synu, který přišel do tohoto světa, jsi nastavil ucho sténání všeho tvorstva. Tvůj poslušný Ježíš z Nazareta nás pozvedá ke tvé lásce a tvůj svatý Duch má moc učinit z nás nové stvoření. Dej, ať v jednotě s tvou církví znovu slyšíme tvoje slovo, ať porozumíme jeho plnosti a správně odpovíme. Přemoz naši bezmocnost a úzkost, abychom ti zase věřili a tebe vyznávali. Vlož své slovo do našich úst, abychom jedni s druhými dobře mluvili. Ať tě velebí každý jazyk a všechny národy ať ti vzdávají chválu skrze Krista, jenž s tebou a Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ /
OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane, ty jsi pohlédl k nebi a otevřel svá ústa k naší záchraně. I naše oči pozvedáš, abychom v přímluvách skrze tebe volali za všechny:

Za všecku církev; ať přemáhá zlo jedním hlasem a slouží všemu stvoření k dobrému.

Za kazatele tvého slova, za jejich uši i jazyk; ať jsou vždy způsobilí ke tvé službě.

Za ty, kdo o tobě lžou; ať jsou vytrženi z područí ďábla a mluví pravdu se svými bližními.

Za všechny, kdo o tobě mluví nesrozumitelně; ať zvěstují tvé slovo jasně všemi jazyky.

Za ty, kdo spolu mluvit neumějí nebo už nemohou; ať naleznou společnou řeč obnovy.

Za všechny němé; ať tě mohou chválit a sdílet se s druhými dobrou řečí.

Za všechny umlčené; ať tě velebí v shromáždění tvých svatých a po tváři celé země.

Za všechno tvé stvoření, které sténá nevědomky vstříc tobě. Všechny nauč nové písní tvých vykoupených před trůnem svatého Boha, jemuž buď sláva s tebou i svatým Duchem po všechny věky věků.

Následuje tichá modlitba.

MODLITBA PÁNĚ

Pro oběť tvého Syna se odvažujeme k tobě společně volat: Otče náš, který jsi v nebesích...

PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

Jk 5,13-15 • Jk 1,26n • Př 16,19n.28.32 '

POŽEHNÁNÍ

Bůh nám žehná, Bůh náš. Bůh nám dává svoje požehnání. Nechť se ho bojí všechny dálavy země! Amen. (Z 67,7n)

PÍSEŇ

13. NEDĚLE PO TROJICI L 10,23-37

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Jak je Bůh dobrý k Izraeli, k těm, kdo jsou čistého srdce! (Ž 73,1)

Možno rozšířit o v. 2.23n. • Ž 112,1.5n • Mt 25,40 • Ž 73,28

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Otče, Pane nebe i země, radostí je naplněno naše srdce, že nerozděluješ lidi podle dokonalosti a nehodné neodmítáš; nás všechny, odcizené a zneprátelené, zahrnuješ do svého milosrdenství a prokazuješ nám pomoc k životu. O tvé nepochopitelné milosti a lásce můžeme všichni vydat vděčné svědectví i za tyto uplynulé dny. Shromáždili jsme se, abychom tě pro ni skrze Ježíše Krista velebili a chválili.

Ale můžeš, svatý Bože, tuto chválu přijmout, když víš, že vychází ze sobeckého, necitlivého srdce, z úst plných falše a jedu? Bojíme se, že ani předstoupit před tebe nemůžeme bez tvého nového smilování. Nenaplní-li nás tvůj svatý Duch, zůstanou marným počínáním naše modlitby a služby, a svědectví Písem budeme naslouchat jen tak, aby nám potvrdilo vlastní myšlenky.

Věříme, že ty máš pro nás připravenou jinou cestu. Proto se odvažujeme k tobě volat: Nevyhni se nám, ujmí se nás. Vysvobod' nás od nás samých. Promluv svoje slovo. Dej nám nově poznat a přijmout milosrdenství Kristovo, a tak nás proměň ve svůj lid, požehnaný pro všechna pokolení země. Ke chvále svého svatého jména. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ /
OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Bože, plný milosrdenství! Tvůj milý Syn při své pozemské cestě nebyl netečný k mdlým a hynoucím lidem; jeho cíl byla záchrana všech podle tvé vůle.

Skrze něho se proto před tebou skláníme k modlitbám. Prosíme, popatří na ubité, zraněné, trpící bolest.

Hledej ty, kdo jsou obtíženi a ohroženi, od lidí zapomenuti.

Lekáme se, kolik my sami opomíjíme bližních v nouzi. Voláme tě: vezmi je do své láskyplné péče!

Přimlouváme se za ty, s nimiž sice žijeme v těsné blízkosti, u jednoho stolu, pod stejnou střešou, v těžce ulici, ale zaujati vlastními cíli je nevidíme.

Prosíme za ty, kterým zůstáváme dlužní návštěvu nebo dopis, i za ty, kdo marně čekají, až splníme, co jsme jim slíbili. Prosíme tě, všemohoucí Pane, zastav a obrať nás. Nemůžeme usilovat o veliké věci tvého království, a nebýt přitom bližními těch

nejmenších bratří Kristových. Prosíme za všechny lidi otupělého svědomí, kteří nevnímají, pod jaký otazník staví / evangelium jejich zbožnost. Prosíme za všechny, kdo se ' již smířili s tím, že jen některé bližní dovedou milovat jako sebe samy.

Přimlouváme se za staršovstva. Ať jim neleží na srdci jen chod církevního \ života. Ať nepočítají jen s výraznými členy sboru, ale v lásce si hledí zvláště postižených, bezvýznamných a opuštěných sester a bratří. Prosíme, aby tvůj Duch otevíral oči všech pro Pána Krista a probouzel je ke spontánní účasti na životě bližních. Přimlouváme se za křesťanskou službu a za ty, kdo ji u nás konají; prosíme však, přidej i další, kteří by

do ní vstoupili, aby dílo Kristovy lásky netrpklo mezi námi tím, že se každý staráme sám o sebe.

Obracíme se k tobě, Pane, také s prosbami za požehnání lékařům, ošetřovatelům, pečovatelkám. Žehnej dílu Červeného kříže, zvláště v jeho samaritánské službě mezi válčícími stranami. Udílej požehnání všem organizacím, které slouží záchraně člověka a dobru lidské společnosti.

Pane, obnovuj jednotu svého lidu, otevřej evangelium národům, vládám daruj odpovědnost a naplň svět svým pokojem. S pohledem ke Kristu, účastnému vši naší slabosti, předkládáme ti v tichých přimluvách jména těch, kdo nám leží na srdci a potřebují tvoji věčnou pomoc.

Následuje tichá modlitba.

Budiž požehnán Bůh Hospodin, Bůh Izraele; jedině on koná divy. Budiž na věky požehnáno jeho slavné jméno, celou zemi necht' naplní jeho sláva. Amen, amen.

MODLITBA PÁNĚ

Pomodleme se modlitbu Páně: Otče náš, který jsi v nebesích ...

PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

1 Pt 1,13-16 • Ř 13,8-10 • Př 21,21.23-26

POŽEHNÁNÍ

Kož je nám Bůh milostiv a dá nám požehnání, kožež nad námi rozjasní svou tvář! Ať je známa na zemi tvá cesta, mezi všemi pronárody tvoje spása! Bůh nám žehná, Bůh náš. Bůh nám dává svoje požehnání. Necht' se ho bojí všechny dálavy země! Amen. (Ž 67,2n.7n)

PÍSEŇ

14. NEDĚLE PO TROJICI L 17,11-19

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Jak je tvůj příbytek milý, Hospodine zástupů! Má duše zmirá steskem po Hospodinových nádvořích, mé srdce i mé tělo plesají vstříc živému Bohu. (Ž 84,2n)

Možno rozšířit o v. 5.10-12. • Ž 95,1n • Ž 103,2

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Milosrdný Bože, věčný Otče, stojíme v tomto shromáždění před tebou – lidé nestejně minulosti, rozdílných kvalit, jeden od druhého velmi odlišní. Ale přes svou odlišnost všichni stejní svou vzdáleností od tebe: všichni stejně hříšní a stejně pospíchající vstříc smrti. V tom není mezi námi rozdíl. Stejná je však i naše závislost na tvém smilování a mocném promluvení v Kristu Ježíši; společná je nám všem potřeba setkat se s ním, jenž nemoci naše nesl a naše bolesti na sebe vzal, jenž byl na Golgotě obětován za nás. A proto tobě děkujeme, žes z lásky k tomuto světu dal svého Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Děkujeme, že tato záchrana je bez rozdílu a výhrad zaslíbena každému z nás. Pokorně tě prosíme, posvět' nás Duchem, abychom se v dnešní den s důvěrou světili slovu našeho Pána a zakusili i jeho moc. Ať v něm trvale zakotvíme a ve společenství omilostněných hříšníků s celou tvou církví děkujeme a na věky tě velebíme. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Hospodine, Pane náš, ty můžeš Duchem svatým způsobit, aby slovo o Kristu vyvolalo víru. Prosíme, učiň to při všech, kdo dnes slyšeli evangelium: ať se na ně spolehnou,' ať se s důvěrou uchopí tvého Syna ' jako přemožitele kletby hříchu a smrti - i nemoci, 'jen ať jej nehledají pouze pro okamžitou tíseň,' ale plností svého života se k němu přimknou - za soužení i pohody,' v nemoci i ve zdraví,' prosbami i vděčnými chválami. Prosíme tě, aby se moc evangelia prosadila ke spasení i při nevěřících, nad kterými lámeme hůl.

Pohlédni z nebes, Stvořiteli, prokaž svou časnou i věčnou spásu našim nemocným. Stůj zvláštní milostí při těch, kdo po lidsku nemají už naději na uzdravení a ubírají se vstříc smrti. Zakroč také, prosíme, na pomoc malomocným i všelijak jinak trpícím lidem třetího světa. Toužíme po tom, aby je láska Kristova nesla a aby ji nakonec i vědomě mohli vyznávat.

Pane, otevři národům své království,' svým pokojem a spravedlností naplň svět,' uved' církve v jednotu Ducha.

Následuje tichá modlitba.

MODLITBA PÁNĚ

(Všechny přímluvy a žádosti vložíme do modlitby Páně.) Otče náš, který jsi v nebesích . . .

PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

Ga 5,16-26 • 1 Te 5,16-18 • Př 19,13-18a.26

POŽEHNÁNÍ

Pokoj Boží, převyšující každé pomýšlení, bude střežit vaše srdce i mysl v Kristu Ježíši. Amen. (Fp 4,7)

PÍSEŇ**15. NEDĚLE PO TROJICI Mt 6,24-34***Služba Slova***POZDRAV****INTROIT**

Hospodine, nakloň ucho, odpověz mi. Spas, můj Bože, svého služebníka, který v tebe doufá. (Ž 86,1a.2b)

Možno rozšířit o v. 3n.11. • Ž 37,5.4 • 1 Pt 5,7

PÍSEŇ**VSTUPNÍ MODLITBA**

Ve tvém jménu, Hospodine, Pane náš, je naše pomoc. Nezměrným bohatstvím darů zahrnuješ svůj lid. Každého dne znovu směli jsme až podnes okoušet tvou věrnou péčí. Tebou žije, hýbe se i trvá všechno stvoření. Proto církev, i my všichni v tomto shromáždění, zpíváme chvalozpěv a oslavujeme tvoje milosrdenství.

Před tebou však, milostivý Bože, také vyznáváme, že jsme nikdy nežili jenom ve spolehnutí na tvou dobrotu. Naše srdce nebyla stále naplněna pokorou a vděčnými chválami. Namísto lásky k tobě, dárci každého dokonalého obdarování, jsme se častěji zahleděli do věcí, které jsi dával. Odpoutáváme se od toho, cos pro nás učinil a co činíš. Zaměřili jsme se jen na svou práci a zdatnost, jako by nás mohla spasit.

Mnohem silněji než na tvá zaslíbení spoléháme na majetek. Stále dychtíme mít víc, abychom se zajistili proti zlým věcem; právě tím se však vydáváme v moc Zlého, a nakonec nás o vše připraví smrt.

Vyznáváme to společně v hlubokém pokání. Prosíme, smiluj se nad námi, odpusť náš hřích pro Ježíše Krista. Skrze něho nás vyved' ze zajetí. Pomož nám, abychom u něho poznali pravdu o sobě. Jeho slovem nás přived' k důvěře, že ze tvé štědrosti je možno žít. Vždyť tobě na nás otcovsky záleží a jednou provždy jsi to zpečetil smrtí a vzkříšením svého Syna. Tak Duchem svatým uvolni naše srdce k velební tvého jména a k lásce bratrské.

Tobě, který jsi mocen učiniti nade všechno hojněji, než my prosíme a rozumíme, tobě budiž sláva v církvi skrze Krista Ježíše po všechny věky. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ /
OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Náš Otče nebeský, dobrořečíme ti za to, že z nás nikdo si nemusí dělat starost o zítřejší den. Ale milióny lidí na zemi, ba celé národy, také dnešního dne postrádají střechu nad hlavou, nemají se do čeho oblékat, hynou vyhladověním,¹ jejich malé děti umírají,² mnohde i voda k pití chybí.

To, co my dostáváme tvým štědrým darem a přece na tom ještě nemíváme dost, zástupy jiných ani neznají. Věříme s jistotou, že tobě nejsou lhotejní. Vždyť ses v Ježíši Kristu nad jejich bídou ustrnul a celé jejich utrpení vzal na sebe.

Chválíme tě pro zastání, které v tobě mají,³ a pro ně před tvou tváří připomínáme jejich tělesnou zbědovanost i lidské ponížení,⁴ jaké si my sami ani představit neumíme. Ty víš o nich všechno, můžeš zasáhnout do údělu všech končin země, a již se ujímáš sténajícího stvoření. Chvála tobě, Pane!

Prosíme: svou otcovskou láskou přiveď také nás a všechny své učedníky k spravedlivému rozdělování darů se strádajícími. Pane, naplň svět svým pokojem, vládám daruj odpovědnost, otevírej evangelium národům a obnovuj jednotu svého lidu.

MODLITBA PÁNĚ

S Kristem a skrze Krista voláme k tobě: Otče náš, který jsi v nebesích ...

PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

Ga 6,1-10 • 2 K 6,14-18 • Fp 4,6n • 1Pt5,6

Požehnaní Pokoj Boží, převyšující každé pomyšlení, bude střežit vaše srdce i mysl v Kristu Ježíši. Amen. (Fp 4,7)

PÍSEŇ

16. NEDĚLE PO TROJICI L 7, 11-17

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Smiluj se nade mnou, Panovníku, po celé dny k tobě volám, neboť ty jsi, Panovníku, dobrý a nabízíš odpuštění; ke všem, kdo tě volají, jsi nanejvýš milosrdný. (Ž 86, 3.5)

Možno rozšířit o v. 12n.15n. • 1 S 2,2.6 • 2 Trn 1,10

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Hospodine, Bože věčného milosrdenství, na nebesích i po vší zemi je rozhlášeno tvé panování v Ježíši Kristu. On jako velikonoční beránek vzal na sebe náš hřích, naše nemoci, naši smrt; a jako Vzkříšený obdržel místo na trůnu tvé velebnosti a všechno mu je poddáno. Před jeho mocí neobstojí žádná moc ďáblova. Děkujeme tobě, že poslední slovo naprosto nepatří tomu, co nás sužuje a zotročuje, pod čím klesáme a hyneme. Děkujeme, žes nás svolal, abychom byli svědky vysvoboditelské moci slova našeho Pána. Zastav nás, Hospodine, svými skutky v Kristu, jež přesahují každou naši zkušenost a mění všechno, nač jsme si v životě už zvykli. Prosíme tě, ty sám nás potěš nadějí, když jsme náchylní sklánět se před neodvolatelnou mocí smrti; způsob, aby užasli a počali tě respektovat i ti, kteří se ještě se skutečným bohatstvím tvé milosti nesetkali. Dotkni se nás dnes v tomto sboru, abychom tě beze všech zábran společně oslavovali a všude potvrzovali, že Bůh navštívil svůj lid. Pane, utvrď mezi námi, provinilými a zbloudilými, svou vládu v Duchu svatém, oslav svoje svaté jméno. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

- vhodná zejména, předcházel-li v týdnu pohřeb ve sboru

Všemohoucí Bože, zbořils v Kristu žalář smrti, aby mohlo být zjevné všem lkajícím, kdo je tady Pánem a komu náleží poslední slovo nade všim.

[Myslíme teď na všechny, které zahlcuje žal nad odchodem těch, jež milovali, zvláště na rodinu... Vyprošujeme jim od tebe, aby přes spuštěnou oponu smrti směli vírou prohlédnout až k slavnému Kristovu vítězství a k životu věčnému.]

Myslíme na ovdovělé nebo osiřelé, kteří ztratili živitele a zastánce, svou nejbližší oporu. Vyprošujeme jim, aby uprostřed své bezmoci každý den okoušeli neskonalou moc a pomoc věrného Pána.

Myslíme na skeptické lidi tohoto věku, jimž zbyla již jenom nejistá naděje v trvalé zdraví a pracovitě ruce. Dej jim, prosíme, ať je zasáhne a potěší svědectví církve: Hospodin bude bojovat za vás a vy budete mlčky přihlížet.

Myslíme na tvůj lid, na tento sbor. Ať si v něm Duch svatý vzdělává prostor, kde by lidé, zdraví a nemocní, již nepodléhali strachu o život, tváří v tvář smrti neotupěli, ale žili směle z Kristovy oběti a jeho vzkříšení. Tak učiň, prosíme, všechnu církev ve světě znamením svobody a poslem tvého království.

Myslíme ve svých srdcích na široké oblasti světa ležící v stínu a stejně i na naše jednotlivé, břemeny obtížené bližní. Prosíme, slyš naše tiché přímluvy. Následuje tichá modlitba.

Pane, obnov jednotu svého lidu, otevírej evangelium národům, vládám daruj odpovědnost a naplň svět svým pokojem.

MODLITBA PÁNĚ

Všechno skládáme do tvé ruky a společně tě takto vzýváme: Otče náš, který jsi v nebesích...

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

Žd 12,1n • 1 K 6,19n • Př 20,1.3.6.19n

POŽEHNÁNÍ

Pokoj Boží, převyšující každé pomyslení, bude střežit vaše srdce i mysl v Kristu Ježíši. Amen. (Fp 4,7)

PÍSEŇ**17. NEDĚLE PO TROJICI L 14,1-11***Služba Slova***POZDRAV****INTROIT**

Ty jsi, Hospodine, spravedlivý, přímý ve svých soudech. Nalož se svým služebníkem podle svého milosrdenství. (Ž 119,137.124)

Možno rozšířit o v. 10-12.18. • Ž 119,116 • Mi 6,8

PÍSEŇ

obsahující chvály Boží

VSTUPNÍ MODLITBA

Bože, náš Otče! Zde jsme a chceme slavit neděli. Ty nás vidíš a víš, jací jsme i dnes ráno, když jsme se tu shromáždili. Toužíme prožít něco svátečního, ale přitom se nechceme změnit. V našem srdci je zakořeněna neúcta k tobě a ke tvému slovu. Ty ses v Ježíši Kristu postavil na stranu těch, které my přehlízíme a k jejichž utrpení jsme lhostejní, poněvadž by rušilo naši sváteční pohodu.

Žijeme ve světě, kde se mnozí derou na přední místa. Ani my nejsme jiní. Chceme vyniknout nad druhé a neradi se ujímáme služby, která nepřináší ani zisk ani slávu. Ano, takoví jsme i v toto nedělní ráno. Pane, smiluj se nad námi a neodmítej nyní vstoupit do našich shromáždění, na naše kazatelny, vstoupit do našich srdcí.

Dej, aby mezi námi nyní měl první místo Ježíš Kristus. Jeho, toho poníženého a ukřižovaného služebníka všech, mezi námi vyvyš a oslav. To učí nám i všem, kteří dnes s námi vzývají tvé jméno. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ /
OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Bože, ty jsi dal první místo poníženému Služebníku všech, svému milému Synu a našemu Pánu, Ježíši Kristu. Tobě patří sláva za to, že se přiznáváš ke všem odstrčeným a přehlíženým.

Setřij pýchu a tvrdost, která je v našich srdcích. Dej, ať mezi námi není nikdo opomíjen, ať mezi námi nenajde místa ten, kdo sebe a své zájmy chce bezohledně prosazovat. Pomoz nám, abychom se rádi ujímali těch, kdo mezi lidmi ničím nejsou. Pokoru a ochotu k službě dávej všem, kdo v našem sboru a v církvi stojí na předních místech: kazatelům, presbyterům, seniorům, bohoslovcům. Posiluj ty, kdo se starají o nemocné, staré a opuštěné. Povzbuzuj všechny, kdo věrně slouží a nehledají přitom ani zisk, ani uznání od lidí. Dej, aby naše děti » a lidé kolem nás jasně viděli, že nejsme oddáni kariérismu ani chtivosti zisku.

Rozpomeň se, Hospodine, na svůj lid izraelský. Dej jednotu lidu Kristovu. Obnovuj mír na tváři vší země. Nyní nakloň svého ucha a slyš tiché prosby každého z nás. Následuje tichá modlitba. Spas lid svůj, Hospodine, a požehnej dědictví svému, pas je a vyvyš je až navěky.

MODLITBA PÁNĚ

(Pomodleme se nahlas modlitbu Páně:) Otče náš, který jsi v nebesích ...

PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

Ef • 1 Pt 5,5b-7 • Žd 13,1-6 ekum. př.

Požehnání Hospodin je tvůj ochránce, Hospodin je ti stínem po pravici. Ve dne tě nezasáhne slunce ani za noci měsíc. Hospodin tě chrání ode všeho zlého, on chrání tvůj život. Hospodin bude chránit tvé vycházení a vcházení nyní i navěky. Amen. (Ž 121,5-8)

PÍSEŇ

18. NEDĚLE PO TROJICI MT 22,34-46

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Pozvedám své oči k tobě, jenž v nebesích trůníš. Hle, jak oči služebníků k rukám jejich pánů, jako oči služebnice k rukám její paní, tak vzhlížejí oči naše k Hospodinu, našemu Bohu, dokud se nad námi nesmiluje (Ž 123,1n)

Možno rozšířit o v.3n. • Ž 31,24n • 1 J 4,21

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Otče náš nebeský, ty jsi dobrý a tvé milosrdenství nezná hranic. Jsi svatý, a přesto chceš mít nás lidi svými dětmi. Jako nejlaskavější Otec nás miluješ.

Pane Ježíši Kriste, ty jsi dosvědčil mezi lidmi Boží lásku, když jsi zemřel na kříži. Tak jsi nás naučil, co znamená skutečně milovat. Z tvé lásky jsme živi.

Duchu svatý, otevíráš nám nové obzory: ukazuješ nám Otce a stáváš před námi bližní. Dáváš nám moc a sílu, abychom o lásce nemuseli jen mluvit, ale mohli láskou žít.

Bože trojjediný, smiluj se nad námi. Odpusť, že nejsme schopni milovat. Prosad svoji lásku mezi námi a na celém světě. Dej, ať tomu slouží i toto shromáždění.

Spolu s tvou církví i s anděly tě chválíme, vzdáváme ti díky, vyzýváme tvé jméno. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane a Otče náš nebeský! Ty jsi nás svou láskou, až do krve dosvědčenou v Ježíši Kristu, vysvobodil z moci hříchu a spojil v jedno tělo.

Stojíme tu spolu s celou tvou církví a prosíme, rozpomínej se neustále na oběť svého Syna. - Pamatuj na všechny, kteří žijí bez lásky, na lidi opuštěné, zapomenuté, ubité, vykořisťované; i na ty, jejichž srdce ztvrdla nenávistí, zlobou, pýchou. Pamatuj na děti bez domova, na rodiče opuštěné dětmi, na manželství ubitá a troskotající.

Prosíme, rozpomínej se neustále na oběť svého Syna. - Pamatuj i na ty, kteří se v lásce radují. Rodiny dobré a manželství spokojená svěřujeme tvé péči; 'bud' s mladými, kteří spolu začínají žít; s rodinami, které očekávají narození dítěte; 'bud' s těmi, jež jsi dětmi už obdaroval. Prosíme, tvá láska nechť v nich zůstává. Bud' se všemi, kteří vytvářejí třeba i drobná společenství na zemi.

Prosíme, rozpomínej se neustále na oběť svého Syna. - Pamatuj, Pane, na ty, kdo vládnou. Bud' s těmi, kdo rozhodují. Stůj při všech, kteří mají odpovědnou práci. Prosíme za lékaře a zdravotní sestry, za ředitele podniků, za ministry a vlády. Vlož jim do srdce dobro, poctivost a pokoj, veď ke smíření. Přej mír celému svému stvoření.

Prosíme, rozpomínej se neustále na oběť svého Syna. - Pamatuj, Bože, na náš sbor. Dej, ať je svěděctvím tvé lásky; zbavuj nás vzájemné nevráživosti, ješitnosti, pýchy a pohodlnosti.

Prosíme, rozpomínej se neustále na oběť svého Syna. - Pamatuj, na všechny svůj lid. Dej své církvi Ducha jednoty. Žehnej těm, kteří v církvích slouží slovem a svátostmi. Tvé lásce připomínáme všechny, kdo konají ve sborech dílo milosrdenství. Stůj při těch, kteří zvěstují evangelium tam, kde ještě nebylo slyšeno. Otvírej oči slepým a uši hluchým. Proměň srdce těch, kteří se brání tvému milosrdenství.

Prosíme, rozpomínej se neustále na oběť svého Syna. - V tiché modlitbě ti přinášíme ty, kteří jsou blízcí našemu srdci.

Následuje tichá modlitba.

Pane, buď i s těmi, na které jsme zapomněli. Ty jsi láska. Vyslyš naše modlitby. Učiň více, než zač prosíme.

MODLITBA PÁNĚ

V Kristovu jménu společně k tobě voláme: Otče náš, který jsi v nebesích ...

PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

1 K 1,9n • 1 Tm 1,5 ekum. př. • Jk 2,8.12-17 • Jr 9,23n

POŽEHNÁNÍ

Hospodin je tvůj ochránce, Hospodin je ti stínem po pravici. Ve dne tě nezasáhne slunce ani za noci měsíc. Hospodin tě chrání ode všeho zlého, on chrání tvůj život. Hospodin bude chránit tvé vycházení i vcházení nyní i navěky. Amen. (Ž 121,5-8)

PÍSEŇ

19. NEDĚLE PO TROJICI Mt 9,1-8

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Co jsme slychali a o čem víme, to, co nám otcové vyprávěli, nebudeme tajit jejich synům. Budeme vyprávět budoucímu pokolení o Hospodinových chvályhodných činech, o mocných skutcích a divech, jež konal. (Ž 78,2-4)

Možno rozšířit o v. 69nn. • Ž 145,8n • Jr 17,14

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Bože, ve vděčném úžase stojíme před tajemstvím tvého odpuštění. Tys nechtěl, abychom se nekonečně trápili pod tíhou svých hříchů. Poslals toho, který vzal naše provinění na sebe a nesl naše nemoci. Slitoval ses i nad svým lkajícím stvořením, které jsme hříchem porušili. Už zde na zemi máme ke komu přicházet se vším, co souží nás i druhé lidi. Děkujeme ti, že už nemusíme na odpuštění čekat v nejistotě. Ano, Bože, děkujeme za to, že nám je dáváš zvěstovat. Proto tě prosíme, abys nám i dnes požehnal Kristovo evangelium a jeho kázání. Tak posiluj naši víru, abychom ke Kristu směle přinášeli vše, s čím si nevíme rady a co sklíčuje naše bližní. Pane Ježíši Kriste, pro svou oběť přijď a buď nyní Duchem svatým uprostřed nás. Ty Zmrtvýchvstalý a Přicházející, brzy skoncuješ se vším starým a všechno učíš nové. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / OHLAŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Velebíme tě, Bože, že svým odpuštěním překonáváš moc našeho hříchu.

Pane Ježíši Kriste, tys vzal na sebe naše nepravosti, a proto smíme již nyní povstávat k novému životu.

Dej, aby tvé evangelium mezi námi každý den působilo věci, které nás naplní úžasem. Zmocni všechny, kdo je zvěstují v církvi i ve světě. Dotkni se, Pane, své církve, aby nenařkala, ale děkovala; aby trpělivě snášela souzení pro tvé jméno; aby ve tvém jménu zvěstovala odpuštění všem; aby proti smrti stála v naději na vzkříšení; aby se nebála, ale přede všemi vyznávala tvou vládu; aby se nespolečovala s bohatými a mocnými, ale očekávala tvůj příchod.

Prosíme za ty, kdo vládou národům, aby nebojovali o nadvládu, ale zasazovali se o mír a spravedlnost pro všechny. Každý z nás má v srdci své zvláštní bolesti i přání, která ti nyní chceme předložit. Následuje tichá modlitba. Bože, smiluj se nad námi a požehnej nám, zasvěť obličej svůj nad námi, tak aby poznali na zemi cestu tvou, mezi všemi národy spasení tvé.

MODLITBA PÁNĚ

(Pomodleme se modlitbu Páně:) Otče náš, který jsi v nebesích ...

PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

Ef 4,22-32 • Fp 2,12b-16a

POŽEHNÁNÍ

Hospodin je tvůj ochránce, Hospodin je ti stínem po pravici. Ve dne tě nezasáhne slunce ani za noci měsíc. Hospodin tě chrání ode všeho zlého. On chrání tvůj život. Hospodin bude chránit tvé

vycházení i vcházení nyní i na věky. Amen. (Ž 121,5-8)

PÍSEŇ**20. NEDĚLE PO TROJICI MT 22,1-14***SHROMÁŽDĚNÍ S VEČERÍ PÁNĚ*

Služba Slova

POZDRAV**INTROIT**

Dobrořečit budu Hospodinu v každém čase, z úst mých bude znít vždy jeho chvála. Možno rozšířit o v. 3n.16. (Ž 34,5) • Ž 22,28 • Zj 3,5 Píseň

VSTUPNÍ MODLITBA

Milostivý Bože a Otče náš! Ty nepřestáváš působit svým Duchem mezi lidmi. Neustále nás voláš k sobě. Budiš v člověku touhu po svém slovu.

Tvůj Syn, Ježíš Kristus, přišel do tohoto světa: hledal ztracené, 'uzdravoval nemocné, ' vysvobozoval posedlé, ' shromáždil rozptýlené, ' ztraceným otevřel dveře domova, ' hříšným zvěstoval evangelium. Tak mnoho radosti jsi v něm pro nás připravil!

My tvé pozvání chceme přijmout. Ale kde nás zatím vidíš? Toneme ve svých starostech. Dáváme přednost svým zájmům před tvým královstvím. Tvoje království však není závislé na nás, na našich rodinách, našich sborech. Pokorně to vyznáváme.

Prosíme, smiluj se nad námi: oťres námi skrze své slovo, přiveď nás k sobě samému. Učiň to i všem, kteří spolu s námi na tebe očekávají. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / N. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / *
VYZNÁNÍ VIN (AGENDA I, STR. 32N, 39N, 48N)

*** SLOVO MILOSTI: JR 31, 3B SLUŽBA STOLU KRISTOVA**

(Zde uvedený způsob je možno použít v kteroukoliv neděli po Trojici kromě Díkčinění. Pořad podle formuláře A Agenda I, str. 33nn, podle formuláře B str. 41 nn.)

* PÍSEŇ / * SLOVA USTANOVENÍ / * MODLITBA /

* APOŠTOLSKÉ VYZNÁNÍ

* POZVÁNÍ PŘED VYSLUHOVÁNÍM: ZJ 3,20

* PŘIJÍMÁNÍ

* SLOVO PŘI PROPOUŠTĚNÍ: J 6,35NN; Iz 41,10

* MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ (ŽALM DOBROŘEČENÍ): Ž 68,21 AŽ 104,24.30-35

* PÍSEŇ

OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Milostivý Bože, náš Otče, ty jsi nás našel v Ježíši Kristu i tam, kde jsme byli zapomenuti, uprostřed trápení a bolesti, hříchu a zlosti. Pozval jsi nás k svému stolu, otevřel jsi nám společenství svého lidu, učinil jsi z nás svoji rodinu. Tvoje láska nám dává odvahu otevřít ústa a prosit.

Prosíme za víru, naději a lásku:

Dej, ať se tvůj lid nikde za tvé evangelium nestydí, tvým slovem nepohrdá, tvoji lásku nezneužívá. Nám dej sílu, ať nás starosti o chléb vezdejší, o dobrý a pohodlný život nečiní hluchými k tvému volání, a tak ať nejsme překážkou bližním okolo nás.

Prosíme za pokoj mezi lidmi a mír na zemi:

Dej, ať lid Kristův všude na světě vnáší pokoj a smíření do lidských srdcí, tak aby nenávisť ustupovala; ať posiluje a podepírá všechny, kdo usilují o pokoj na světě. - Nám dej sílu, abychom byli svědky tvého pokoje v obci, kde žijeme, na svém pracovišti, ve škole, v učení.'

Prosíme za pokoj a jednotu církve:

Dej, ať si křesťanské společenství svou rozmanitostí navzájem slouží k zbohacení, k růstu známosti tvé pravdy a k hojnějšímu dílu lásky. -Nám pak dej sílu, abychom neměli křesťany jiných vyznání v [nenávisti a] pohrdání. Zbav nás zbožné pýchy, abychom si nemysleli, že jen my máme pravdu.'

Prosíme za dostatek chleba, za spravedlnost, za dobré domovy:

Dej, ať tvůj lid nikde nestrání bohatým, netouží po moci a majetku, nepodporuje vykořisťování a násilí. - Nám dej sílu, abychom sobecky nehromadili majetek, ale byli ochotni k oběti pro všechny bližní nablízku i v dáli, kteří potřebují naši pomoc.

Prosíme za všechny, kdo jsou v trápení a bolestech:

Dej své církvi takové dary Ducha, aby dosvědčovala naději, kde už není naděje,' nesla pomoc, kde není pomoci,' otvírala dveře zamčené pro tvrdost lidských srdcí' a posilovala tam, kde je už jen sklíčenost a únava. - Nám dej sílu být věrnými služebníky tvého díla.' Vždyť ty jsi v Ježíši Kristu naděje všech, záchrana uprostřed bouře, lék pro

nemocné, ty víš o každém, kdo prosí,' i o tom, kdo k prošení nemá sílu,' znáš všechny, kdo k tobě lkají,' i všechny, kdo tebou pohrdají,' vidíš ty, kteří tě hledají,' i ty, kteří hledají jen své cesty. Prosíme, skloň se v milosrdenství ke svému stvoření.

MODLITBA PÁNĚ

Pro Krista, v jehož jménu k tobě voláme: Otče náš, který jsi v nebesích...

PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

Efez 5,15-21 • 2 Kor 9,10 • Ž 112,1.4-8a.9

POŽEHNÁNÍ

Hospodin je tvůj ochránce, Hospodin je ti stínem po pravici. Ve dne tě nezasáhne slunce ani za noci měsíc. Hospodin tě chrání ode všeho zlého, on chrání tvůj život. Hospodin bude chránit tvé vycházení a vcházení nyní i navěky. Amen. (Ž 121,5-8)

PÍSEŇ

21. NEDĚLE PO TROJICI J 4,46-54

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Hospodine, tys můj úděl, držím se tvých slov. O shovívavost tě prosím celým srdcem, smiluj se nade mnou, jak jsi řekl. (Ž 119,57n)

Možno rozšířit o v. 63n. • Z 84,12

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Svatý a milosrdný Bože, ty jsi ve svém Synu přišel za námi, abychom my směli přicházet za tebou. Tys jej poslal, abychom se měli ke komu utíkat, když nás a naše bližní sevrou úzkostí smrti. A tak jsme se i dnes k tobě shromáždili, abychom tě společně vzývali a společně očekávali na povzbuzení a napomenutí tvého slova. Ty víš, jak je nám zatěžko věřit a spolehnout se na tvou moc. Ale ke komu jinému bychom se měli obrátit? Jen ty jsi milosrdný, jen ty s námi máš trpělivost, jen ty nás přijmeš.

Proto tě nyní prosíme: přijmi nás i dnes. Mluv k nám a dej, ať odtud odcházíme s vírou, jež očekává nové projevy tvé moci a lásky, s vírou, která je schopna zapalovat k víře i jiné. To učiň nám a všem, kdo se k tobě tuto neděli modlí. Ty můžeš, co my nemůžeme. My nejsme dobří a silní. Ty jediný jsi dobrý a silný.

Vyslyš nás pro Ježíše Krista, jemuž s tebou a Duchem svatým patří všechna moc i sláva. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Hospodine, ty prokazuješ svou moc při blízkých i dalekých. Tvá láska je určena všem. Svě jméno jsi skrze svého Syna oslavil po vší zemi. Ve všech národech máš ty, kdo se k tobě vírou přimkli. Nikdo není tak vzdálen, abys mu nemohl prokázat svou pomoc. Slyšíš volání všech. Proto tě chválí malí i velicí.

Bože, náš Otče! Slituj se nad svým světem, nad všemi svými lidskými dětmi. Slyš, jak lká všechno tvé stvoření. Vztáhni svou ruku a zasáhni všude, kde lidé a národy trpí. Přemáhej všechnu nevěru, která se staví do cesty tvému dílu. Mař plány těch, kdo páchají násilí a prolévají nevinnou krev. Poroučíme do tvé péče všechny jakkoliv trpící.

I sami sebe ti poroučíme a prosíme: působ dobro skrze práci našich rukou a slova našich úst. Dej nám vždy více nalézat jednotu se všemi, kdo vzývají jméno Pána Ježíše. Zachovej nám víru a veď nás dalším týdnem tam, kde nás potřebuješ. Nyní tě prosíme: vyslyš tiché prosby každého z nás.

Následuje tichá modlitba.

Vyslyš nás pro Ježíše Krista, který s tebou a s tvým dobrým svatým Duchem je živ a vládne od věků na věky.

MODLITBA PÁNĚ

S církví rozptýlenou po celém světě k tobě voláme slovy Pána Ježíše Krista: Otče náš, který jsi v nebesích ...

PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

Ef 6,10-17 • Ju 20-25

POŽEHNÁNÍ

Sám Pán pokoje ať vám uděluje pokoj vždycky a ve všem. Pán se všemi vámi. Amen. (2 Te 3,16)

PÍSEŇ

22. NEDĚLE PO TROJICI MT 18,23-35

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Hospodine, budeš-li mít na zřeteli nepravosti, kdo existují? Ale u tebe je odpuštění; tak vzbuzuješ bázeň. (Ž 130,3n)

Možno rozšířit o v. 5-8. • Ž 103,10n

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Bože, nebeský Otče Ježíše Krista, ty nakládáš se svými služebníky tak slitovně, že to v nás stále znovu probouzí bázeň. Jak se můžeme před tebe postavit, když tvá láska odhaluje všechno naše sobectví! Tvé odpuštění působí, že hned vystupuje na povrch, jak tvrdě jednáme s bližními i jak je zneužíváme. Ty víš, jak jsme nedůtkliví v nárocích na jejich porozumění. Víš také, že jsme jim odpláceli za zlé horším, jejich chyby jsme jim stále připomínali a neseme ve svém srdci odsuzování a nenávist až sem, na toto místo. Odpusť nám dluhy naší lásky, jako i my odpouštíme těm, kdo jsou nám dlužní. Obnov v našem sboru obecenství svatých, a staré spory a hrdlování od nás vzdal. Pro Ježíše Krista, který všechny naše viny a dluhy vynesl na kříž, aby už nebylo soudu pro ty, kdo v něho uvěří. Dej nyní mocně zaznít Kristovu evangelium. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane, dal jsi nám dnes vyhlásit soud svého slitování a právo svého odpuštění.

Ujistil jsi nás, že je smíme v Ježíši Kristu přijmout. Dej, ať v jeho lásce spěcháme rozvázat všechna pouta dluhů.

Prosíme za vykořisťované lidi, národy a rasy. Pane, osvobod' je! - Prosíme za všechny, kdo nemohou dostát svým povinnostem a jsou vydáni všanc nemilosrdným lidem. Pane, smiluj se! - Prosíme za všechny, kdo se dostali do vleku špatných a svévolných lidí. Pane, vytrhni je! - Prosíme za ty, kdo jsou souzeni za své viny. Pane buď jim milostiv! - Prosíme za ty, kterým jsme neprokázali milosrdenství. Pane, dej nám pokoru a novou lásku. - Prosíme za naše rodiny a manželství. Pane, dej nám naslouchající srdce. - Prosíme také za ty, kdo nesou ve světě odpovědnost. Ať tvé evangelium vstupuje do jejich myslí a srdcí, aby vedli svěřená pracoviště, obce a státy k pokoji a spolupráci a aby měli vždycky ohled na slabé. Pane, ty to můžeš učinit. Duchu svatý, naplň církev mocí odpuštění Kristova a silou jeho oběti, aby v jedné službě vydávala všem končinám světa pravdivé svědectví o milosti Otcově. Pane, přijď' a stvoř tu novou věc.

Přijď, vzkříšený Ježíši, přemoz pláč a smrt, vyved' živé i mrtvé k chválení a zjev svou spásu navěky.

(Tíše se odevzdejme Pánu.) Následuje tichá modlitba.

MODLITBA PÁNĚ

Pro Boží milosrdenství se odvažujeme volat: Otče náš, který jsi v nebesích...

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

Fp 1,9-11 • Ř 12,17-21 ekum. překlad • Mk 11,24b-26

Požehnání Sám Pán pokoje ať vám uděluje pokoj vždycky a ve všem. Pán se všemi vámi. Amen. (2 Te 3,16)

PÍSEŇ

23. NEDĚLE PO TROJICI MT 22,15-22

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Hospodine, celým srdcem ti vzdávám chválu, klaním se ti před tvým svatým chrámem, tvému jménu vzdávám chválu za tvé milosrdenství a za tvou věrnost. (Ž 138,1a.2)

Možno rozšířit o v. 2c.3.6.7ac. • J1 2,21.27 • 1 Tm 6,15n

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Chválíme tě, velebíme tě, klaníme se ti, Pane a Bože, nebeský vládce. Ty jsi svému milému Synu poddal celý svět. Jeho kříž jsi učinil výsostným znakem své vlády na zemi. Podle své vůle ponecháváš lidské vladaře na jejich místech, a přitom buduješ na zemi své království. Dáváš hlásat své evangelium do všech národů. Dnes, když se tvá církev k tobě shromažďuje, promluv k nám své slovo, abychom vzdávali čest kříži Kristovu a byli zbaveni všeho chytračení.

Vzkříšený Kriste, ve své lásce svrchovaný a všemu nadřazený Pane, přemáhej v nás nadutost a všechny pocity povýšenosti, vždyť ty, Králi, jsi zemřel na kříži.

Duchu svatý, dárci života, nauč nás moudrosti, ve které není pýchy ani netrpělivosti ani taktizování. Dej nám v tomto čase, abychom vzdávali čest Otci s pohledem upřeným na Ježíše. Ať je on mezi námi oslaven před očima všech lidí. Smiluj se nad námi, Bože trojjediny, a dej nám zahlédnout konec všech věcí u trůnu Beránkova. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ /
OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Svatý Bože, Stvořiteli a Zachránce světa, chválíme tě za to, že smíme hledět na ukřižovaného Krista, obraz Boha neviditelného. Ty jsi jej učinil králem králů. Prosíme tě za tvou církev a za sebe: Uč svůj lid nést kříž následování, ať o tobě svědčíme v pokoře a tichosti a nezaplétáme se do věcí, k nimž jsi nás neposlal.' Prosíme tě za náš sbor, ať je na nás vždycky vidět Kristova láska.'

Prosíme tě za učitele církve, za kazatele, bohoslovce a presbytery, ať vedou tvůj lid podle tvého slova a ne podle lidských přání.' Prosíme tě za ty, kdo se ti v nadšení odevzdávají, aby se učili u poníženého Krista, vůdce a dokonavatele víry.

Prosíme tě za všechny sevěné lidi. Dej jim pokoj Kristův.' Prosíme tě za ty, kdo trpí pod mocí nespravedlivých vládců. Osvobod' je a přiveď na cestu následování Ježíše.' Prosíme za ty, kdo nesou svůj úděl jako trest za hříchy. Ujišťuj je svým milosrdenstvím a dej jim trpělivost Kristovu.

Prosíme za svět a za ty, kdo v něm vládnou, ať konají své povinnosti spravedlivě jako službu všem poníženým, v moudrosti a statečně, bez vedlejších úmyslů. Dej nám mír, na pracovištích probouzej ochotu ke spolupráci na dobrých věcech. Svou církev přiveď k jednotě ve službě evangelia. A všem dej účast na vzkříšení skrze Kristův kříž.

Své kříže i kříže svých bližních ti předkládáme v tiché modlitbě.

Následuje tichá modlitba.

MODLITBA PÁNĚ

(Volejme všichni k Bohu slovy Ježíšovými:) Otče náš, který jsi v nebesích . . .

PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

Tm 2,1-6 • 1 Pt 2,12-19 • 1 Te 5,11-15 1

POŽEHNÁNÍ

Sám Pán pokoje ať vám uděluje pokoj vždycky a ve všem. Pán se všemi vámi. Amen. (2 Te 3,16)

PÍSEŇ

24. NEDĚLE PO TROJICI Mt 9,18-26

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Když Hospodin úděl Sijónu změnil, bylo nám jak ve snu. Tehdy naše ústa naplnil smích a náš jazyk plesal. (Ž 126,1.2a)

Možno rozšířit o v. 2b.3.

• Ž 118,14.17n • Ko 1,12 • Iz 35,10

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Otče milosrdenství, Bože všeho potěšení, chválíme tě za to, že jsi zjevil na naší zemi své neskonale milosrdenství. V Ježíši Nazaretském jsi přišel za námi až tam, kde končí všechna lidská naděje. Snížil ses do naší bezmoci a ponížení. Ústa těch, kdo tě hledali, jsi otevřel k odvážným prosbám. Přivedl jsi je k tomu, že ve své úzkosti nehledali pomoc lidskou, ale pomoc a spásu od tebe. Ve svém velkém slitování ses sklonil i k těm, jejichž ústa byla uzamčena bázni, kteří jako nečistí se neodvažovali k tobě vzhlednout, k těm, kteří sníženi a ubiti svým dlouhým trápením, zklamáním a nezdary se skrývali před lidmi. Nečekals, až budou umět ve své bídě vyznat víru a vypovědět své prosby.

Rozumíš i němému výkřiku o pomoc a slitování. V laskavosti Kristově jsi pozvedl jejich tvář ke své tváři a daroval jim víru, která se k tobě přede všemi hlásí. Mrtvé jsi probudil k životu. Ve svém ukřížovaném a zmrtvýchvstalém Synu dáváš dokonalou naději ve vzkříšení našich těl z mrtvých.

Otče náš nebeský, ty i nás znáš. Věříme, že jsi nám v tomto shromáždění blízko. Pomoz naší nedověře a smiluj se nad námi a nad každým, kdo má sevřené srdce. Vyvyš nad celým svým stvořením své milosrdenství. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / II ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ /
OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane Ježíši, ty jsi vstupoval na cestu nešťastných, nemocných a vyřazených jako jejich jediná naděje. Ujímal ses jich ve svém mocném milosrdenství a z jejich soužení jsi je vysvobozoval. Jako Pán a dárce nezrušitelného života jsi stanul i u umírajících a nad mrtvými.

Tvé božské pomoci předkládáme své nemocné, blízké a známé, ale i ty, kteří jsou známi jen tobě. Myslíme zvláště na ty, kdo trpí dlouhá léta a jsou velmi zdeptáni, takže nedovedou mít už naději v uzdravení. Prosíme tě za nevyčísitelně nemocné a za ty, kdo jsou postiženi zvláště odpudivými chorobami a nakažlivými nemocemi, takže trpí v osamění a nesou svou nemoc jako pohanu. Otevři jim pohled ke vzkříšení, kdy proměníš naše ponížené tělo, aby bylo podobno tělu slávy tvé.

Modlíme se vroucně za nemocné děti a mezi nimi za ty, u nichž selhává všechno úsilí lékařů. Věříme, že je obzvláště miluješ. Smiluj se nad jejich zkoušenými rodiči. Dávej jim víru, skrze niž bys je mohl potěšit a obdarovat je dokonalou nadějí. Zmocňuj je k trpělivé službě v duchu vděčnosti, že tě mohou i v tomto kříži následovat a svým nemocným dětem dosvědčovat tvou lásku.

Děkujeme ti za všechny možnosti, kde církev smí sloužit nemocným. Žehnej práci diakonie v církvích, které ji mohou veřejně konat. Dej, aby naše církev ani v přítomných těžkostech nevzdala povolání k této službě. Uchraň ji toho, aby svou nečinností zplaněla ve víře. Dávej nám opravdovou lásku k nemocným a dar sloužit jim pravým slovem a skutkem. Dej lékařům umění léčit a těm, kdo o nemocné pečují, sílu k svědomité, trpělivé, laskavé péči.

MODLITBA PÁNĚ

Sešli své království, na jehož paprscích je zdraví, v odpověď na tyto naše společné prosby: Otče náš, který jsi v nebesích . . .

PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

Ko 1,9-14 • Ko 2,6-9 • Mt 7,7n

POŽEHNÁNÍ

Sám Pán pokoje ať vám uděluje pokoj vždycky a ve všem. Pán se všemi vámi. Amen. (2 Te 3,16)

PÍSEŇ

25. NEDĚLE PO TROJICI Mt 24,15-28

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Hospodine, projevoval jsi své zemi přízeň, úděl Jákobův jsi změnil. (Ž 85,2)

Možno rozšířit o v. 5.10.12.

• Sf1,7.14n • 1 Pt 1,24 • Mt 24,13 • Iz 38,17

PÍSEŇ

VSTUPNÍ MODLITBA

Otče, Pane nebe i země, voláme k tobě z velkých těžkostí tohoto času. Lekáme se zlých zpráv o bojích, o hrozící válce, katastrofách i nových zhoubných nemocech a o bídě, která doléhá na velké množství lidí. Jak veliké je zmatení o tom, co je dobré a kde je vysvobození!

Nejsme vyňati ze žádných strážní a svodů. Ztrácí se nám světlo a moc tvého slova, proto jsme se všemi ostatními oslňováni tím, co člověk dokáže, dáváme se strhnout tím, co všichni uznávají a na co spoléhají; jdeme za tím, co je úspěšné, a opouštíme lásku, službu a obět'.

Děkujeme ti za to, že zachovávaš na zemi svou církev, kde nad sklíčeností vítězí naděje, a že do ní i se svým sborem smíme patřit. Tu smíme vědět, že už jsi ve své moudré radě ustanovil den, kdy zjevíš Kristovo vítězství nad hříchem a nad smrtí před očima všech národů a pokolení. Tu svým slovem strhuješ masku tomu, co nám chce tebe nahradit.

Otče, prosíme o slovo tomuto shromáždění. Sešli na ně Ducha svatého, Ducha modliteb a bdělosti. Tobě jedinému, moudrému, svatému Bohu buď sláva, čest a dík nyní a po všechny dny až do konce. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / N. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane Ježíši Kriste, řekl jsi svým věrným, aby nebyli překvapeni a zaskočení zkouškami ani protivenstvím, jež musí přijít, ale nemůže nakonec ublížit vykoupeným.

Prosíme tě, Vykupiteli a Králi, aby všechen tvůj lid znal nepohyblivost tvého vyvolení. Dej mu slyšet svůj hlas, hlas dobrého Pastýře, a rozpoznávat všechna mínění nepravá. Zataras svému lidu cestu falešného bezpečí. Prosíme za představitele církve, aby byli věrnými pastýři. Kazatele evangelia udržuj v pravdě. Dej, aby se tvá pravda prosazovala také v rozhodování staršovstev, ve všech církevních jednáních i v eku-
meně.

Jestliže tvé království nemůže jít ve světě kupředu než skrze soužení, dej své církvi milost trpělivě nést uložený kříž. Dej, abychom neodsuzovali, a nestranili se těch, kdo trpí způsobem, jakému nerozumíme, ale abychom se za všechny modlili a prokazovali jim lásku.

Modlíme se za všechny lidi, kteří trpí násilím, nespravedlností a krutostí, v krajích stížených válkou a v obléhaných městech. Předkládáme tvému milosrdenství nejubožejší a nejpotřebnější z nich: těhotné ženy, malé děti, staré a nemocné. Dej, aby nacházeli útočiště a přízeň milosrdných lidí. Rozsvěcuj trpícím vždycky světlo naděje. Daruj mír.

Přimlouváme se před tebou za ty, kdo podlehli svodům a hrozbám, nevydrželi ve zkoušce a těžce nesou své selhání. Pozdvihni je, milostivý a věrný Pane, svým odpuštěním a dej jim milost obnovené věrnosti pravdě.

Vysvobod' i ty, kdo konají vůli Zlého: pronásledovatele a mučitele. Ty jsi mocen i je obrátit a povolát do služby svého království. Neotálej, Pane, vytrhni doufající v tebe. Přijdi, Pane Ježíši, přijdi brzo!

Následuje tichá modlitba.

MODLITBA PÁNĚ

Spojme své hlasy k modlitbě, kterou nás učí náš Pán: Otče náš ...

PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

1 Te 4,13-18 • Jk 1,9-12 • R 12,9—13

POŽEHNÁNÍ

Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi. Amen. (2 K 13,13)

PÍSEŇ

26. NEDĚLE PO TROJICI MT 25,31^6

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Hospodine, slyš mou modlitbu, přej sluchu mým prosbám, odpověz mi pro svou pravdu, pro svou spravedlnost. (Ž 143,1)

Možno rozšířit o v. 2.6.8.

• Ž 96,13 • J 5,28n • 2 K 5,10 • Iz 66,15 Píseň

VSTUPNÍ MODLITBA

Pane a Otče náš, chválíme tě, že jsi poslal svého Syna, Ježíše Krista, aby pro tebe hledal všechny mdlé, ztracené a odcizené a pozval do tvého království bezvýznamné, ponížené a trpící. Byl ti věrný a poslušný až do smrti kříže; tak tvé milosrdenství zjevil všem. Takovou láskou jsme vyvedeni z míry. Nedovedeme si představit, že by někdo mohl tak milovat!

Pane Ježíši Kriste, tvé milosrdenství je soudem nad naší tvrdostí. My tě čekáme, s radostí tě chceme uvítat, ale nevidíme, že přicházíš ve všech trpících a ponížených kolem nás. Prosíme, odpusť naši zaslepenost, svým slovem nám otevři oči a svým Duchem proměň naše srdce. Učiň tak i v tomto shromáždění. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Bože plný milosrdenství! Ty jsi nás v Ježíši Kristu povolal ze tmy do svého světla. Našel jsi nás tam, kde už nikdo nikoho nehledá. Pro tvoji nesmírnou lásku se odvažujeme předstoupit před tebe a prosit:

Dej nám svého svatého Ducha, ať máme sílu jít tou cestou, kterou šel tvůj Syn: cestou za všemi, na které svět zapomněl, kterých se straní, kterými opovrhuje, a nést

jim evangelium naděje. Nauč nás modlit se a přimlouvat za ty, ke kterým nás posíláš a na které zapomínáme.

Prosíme tě za opuštěné a osamocené ve světě i v církvi,' za nemocné a umírající doma i v nemocnici,' za hladové a ponížené,' za tělesně a duševně postižené, kteří žijí u svých rodin i v ústavech,' za rodiče opuštěné děti,' za děti bez domovů. Prosíme, vyslyšej, co ti v tichosti předkládáme.

Následuje tichá modlitba.

Prosíme, Pane, za pokoj ve světě! Posiluj ty, kteří pokoj hledají, zastav a obrať ty, kdo hledají jen nadvládu a všechno chtějí řešit násilím. Buď se všemi, kteří život chrání. Stůj při těch, kteří dbají o zachování tvého stvoření. Zastávej se těch, kdo zápasí o spravedlivé rozdělení životních darů.

Prosíme za tvůj lid po vší zemi. Dávej mu své slovo i dary Ducha, aby nezpychl, nestáhl se do sebe a nepřestal vidět svět kolem. Ať nachází jednotu v lásce a pokoj v službě. Stůj při díle misie a přiváděj do svého království všechny národy.

MODLITBA PÁNĚ

Pro Ježíše Krista, který s tebou i s Duchem svatým jedno jest, voláme: Otče náš, který jsi v nebesích ...

PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

Ju 17-25 • Ž 62,10-13 • 1 Pt 1,22-25

POŽEHNÁNÍ

Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi. Amen. (2 K 13,13)

PÍSEŇ

POSLEDNÍ NEDĚLE PO TROJICI Mt 25,1-13

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Bůh sám, Bůh Hospodin promluvil a volá zemi od slunce východu až po západ. Možno rozšířit o v. 2.3a.22n. (Ž 50,1) • Mt 24,35.42 • 2 Pt 3,13 Píseň

VSTUPNÍ MODLITBA

Pane a Otče náš nebeský, chválíme tvou velikou věrnost a shovívání, které jsi nám prokázal; zachovával jsi světlo evangelia uprostřed nás, tvé slovo smělo být veřejně

zvěstováno, tvůj stůl byl připraven pro všechny lačníci a žíznicí. Směli jsme se shromážďovat a žít jako tvůj lid, staří i mladí, rodiče i děti, ve sboru vyrostlí i nově příšlí. Tobě za to patří čest i sláva.

Dnes, když očekáváme advent tvého Syna, dovoláváme se tvého milosrdenství, které jsi nám dával okusit, a prosíme o tvoji lásku. Čas se nachýlil, tvůj Syn přichází, a my jsme prázdní a bezradní. V pokoře vyznáváme, že už jsme s tebou nepočítali, tvé slovo odložili na svátek, na stáří nebo snad do záhrobí, a své dny si žijeme podle svého.

Pane Ježíši Kriste, ty přicházíš v slávě. Tváří v tvář tvému příchodu máme strach, že zavřeš dveře a už nás nepřijmeš, protože jsme vyplývali síly na své zájmy, své starosti a své radosti. V nouzi a sevření tě prosíme: smiluj se nad námi lhostejnými a odpusť naše viny. Dovoláváme se tvé lásky, kterou jsi prokázal na kříži. Dej nám novou možnost a mocí Ducha si nás připrav, rozvlaž a zmocni, dokud je čas.

Dej, ať i my patříme k těm, kteří tě vítají, a spolu se všemi nebeskými zástupy a celou tvou církví zvítězili a bojující ať tě chválíme. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / N. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Tvé slovo, Pane, jako světlo z nebe proráží temnotu našeho strachu, probouzí z unavené rezignace, dává novou sílu i tam, kde jsme to nečekali. Osvět' nás všechny svým evangeliem, ať s hlavou vztyčenou očekáváme svého Pána, tvého Syna Ježíše Krista.

Prosíme tě, Pane, za tvoji církev po celém světě. Dej, ať je všemu stvoření znamením nových věcí, které ty chceš ve svém přicházejícím Synu učinit. Dávej jí Ducha jednoty.' Prosíme tě za všechny, kteří v církvi slouží tvým slovem. Dej, ať se ho drží pevně a nespolehají na své nápady, zkušenosti, rutinu.

Prosíme tě za bratry a sestry, kteří nejrůznějším způsobem pracují uprostřed tvého lidu. Přidávej jim dary Ducha, utvrzuj jejich víru, rozhojňuj v nich lásku, obnovuj nádeji. 'Prosíme za svůj sbor. Dej, ať nezaspíme v temnotě svých pochybností, neprodáme v pohodlnosti svých zvyků. I Prosíme za seniorátní výbory, za synodní radu, za učitele i studenty bohosloví, za pracovníky v ekumeně a křesťanském mírovém hnutí.' Prosíme za všechny, kteří ztratili naději; za ty, kteří už nic a nikoho nečekají; za ty, kteří promarnili svůj život a nejsou připraveni. Pane, prosíme, smiluj se! ' Prosíme za ty, kteří mají trápení. Uzdrav nemocné, potěš zarmoucené, pozdvihni padající, nasyť hladové, dej spravedlnost poniženým.'

Prosíme za pokoj a mír ve světě. Naplň pokojem srdce státníků, posiluj ty, kteří hájí spravedlnost.' Proměň ty, kdo smýšlejí zle a jsou plni nenávisti. Obrat' je dřív, než bude pozdě.' Nechť světlo tvého evangelia svítí všem a ukazuje k nové budoucnosti, kterou jsi připravil.

Vyslyš i prosby, které chceme vyslovit v tichosti každý osobně.

Následuje tichá modlitba.

Do tvé lásky se odevzdáváme. Kriste králi, na tebe čekáme. Přijď!

MODLITBA PÁNĚ

V tvém jménu také voláme: Otče náš, který jsi v nebesích...

PÍSEŇ

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

1 Te 5,1-11 • 2 Pt 3,13n.15n • 2K 5,19-21

POŽEHNÁNÍ

Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi. Amen. (2 K 13,13)

PÍSEŇ

NEDĚLE DÍKUČINĚNÍ L 12,15-21

SHROMÁŽDĚNÍ S VEČEŘÍ PÁNĚ

Služba Slova

POZDRAV

INTROIT

Oči všech s nadějí vzhlížejí k tobě a ty jim v pravý čas dáváš pokrm, otvíráš svou ruku a ve své přízni sytíš všechno, co žije. (Ž 145,15n)

Možno rozšířit o v. 17-19.21. • Ž 103,1.5 • Ž 104,27n Píseň

VSTUPNÍ MODLITBA

Hospodine, za všechen lid této země ti dnes skrze Ježíše přinášíme oběť chvály a díky. Od tebe pochází všechno dobré v našem životě i světě. Ano, nebeský Otče, ty jsi hoden chvály, protože dáváš svému slunci svítit na zlé i dobré a déšť posíláš na spravedlivé i nespravedlivé.

Dobrořečíme ti za dobré výsledky každé lidské práce. Děkujeme ti za zdraví a sílu, za své spolupracovníky, za vše, co nám usnadňuje život. Přijmi naše poděkování za to, že se svými dětmi a se vším naším lidem smíme žít v míru a bezpečí.

Vyznáváme, Pane, že nejsme hodni všech těchto tvých dobrodiní. Nejsme lepší než naši otcové a ti, kteří tě vůbec neznají. Ty se přece o nás staráš jako o své děti, a my se přesto o sebe bojíme, nedokážeme na tebe spoléhat, propadáme do nekonečných starostí, nedovedeme se vděčně radovat, nemáme čas ani na modlitby ani na své bližní.

Slituj se nad námi, Bože, a odpusť nám. Dej nyní nově zaznít Kristovu evangeliu a obnov jím naši víru. U stolu Páně nám dej znovu okusit, jak jsi dobrý, tak abychom se

mohli znovu radovat z tvé přítomnosti. Pro Ježíše Krista, který s tebou a s Duchem svatým je živ a vládne na nebi i na zemi, nyní a až do konce časů. Amen.

I. ČTENÍ / PÍSEŇ / N. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / KÁZÁNÍ / MODLITBA PO KÁZÁNÍ / PÍSEŇ / *
VYZNÁNÍ VIN (AGENDA I, STR. 32N, 39N, 48N)

* SLOVO MILOSTI: Ž 34,9-11

Služba stolu Kristova

POŘAD PODLE FORMULÁŘE A AGENDA I, STR. 33NN, PODLE FORMULÁŘE B STR. 41NN.

* PÍSEŇ / * SLOVA USTANOVENÍ / * MODLITBA /

* APOŠTOLSKÉ VYZNÁNÍ

* POZVÁNÍ PŘED VYSLUHOVÁNÍM: Ž 81,11

* PŘIJÍMÁNÍ

* SLOVO PŘI PROPOUŠTĚNÍ: Iz 55,10-12A; Ef 5,19N

* MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ (ŽALM DOBROŘEČENÍ): Ž 104

* PÍSEŇ

OHLÁŠENÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Otče všech lidí, na tebe očekává všechno tvé stvoření, že mu dáš pokrm v každý čas. Bereme jen to, co rozdáváš, sytíme se dobrými věcmi, které uděluješ ze své štědré ruky. Kdybys skryl svou tvář, propadli bychom úzkosti a děsu. Nad námi však září jas tvé tváře, a proto tě chválíme a oslavujeme. Dnes ti zvláště děkujeme za úrodu na polích, v sadech a na vinicích, kterou jsme směli sklídit. Děkujeme ti za možnost práce v našich povoláních i za všechny prostředky, jež jsme směli přijmout ke svému životu. Ty nechceš, aby lidé hladověli. Dáváš jim rozumnost, aby mohli plánovat a rozdělovat.

Odstraň, prosíme, všechnu ziskuchtivost i tvrdost lidského srdce, hledícího jen k vlastnímu prospěchu. Dávej ducha ohleduplnosti a ochoty bohatým národům, aby uměly pomáhat nuzným. Nedopusť, aby jedni hladověli a druzí žili v nadbytku.

Pomoz své církvi u nás i ve všech zemích, aby v ní byla živá myšlenka na všechny strádající, bezmocné a hladovějící. Nechť je příkladem účinné lásky a obětavosti. Spojuj církev v jejich společné odpovědnosti za odstranění bídy ve světě.

Pane Ježíši Kriste, ty sám jsi chlebem života. Dej, ať nezapomínáme, že nejsme živi jen chlebem vešdejší, nýbrž tvou láskou, odpuštěním a mocí tvého slova. Ty sám utišuj hlad po spravedlnosti a lásce. Pomáhej nám i v tomto sboru, abychom se odevzdávali službě druhým. Smiluj se nad těmi, kdo potřebují tvou pomoc. Modlíme se za

malomyslné a zmatené, pochybující, bezprávné,' za nemocné a umírající. Pošli jim svědky, kteří by jim v tvém slovu přinesli chléb života.

Dej, ať v poslední den tvé veliké žně všichni spatří, že setba Slova a moc tvé lásky přinesly ovoce, které nepomijí. K tobě vztahujeme prázdné ruce a předkládáme ti své tiché modlitby. Následuje tichá modlitba.

MODLITBA PÁNĚ

Vyslyš nás, když společně voláme: Otče náš, který jsi v nebesích . . .

Píseň

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ)

1 Tim 6,6-1 la • Dt 6,10-13

POŽEHNÁNÍ

Bože, smiluj se nad námi a požehnej nám, zasněť obličej svůj nad námi, tak aby poznali na

zemi cestu tvou, mezi všemi národy spasení tvé. Země také vydá úrodu svou. Požehnání svého udělíš vám Bůh, Bůh váš. Požehnej vás Bůh a bojtež se jeho všechny končiny země. Amen. (Ž 67,2n.7n)

PÍSEŇ

SLUŽBY BOŽÍ PODLE FORMULÁŘE C A D

(VIZ POZNÁMKU PRO UŽIVATELE NA STR. 43N.)

DOBA PO SVATODUŠNÍCH SVÁTCÍCH (PO TROJICI)

Níže uvádíme tři možnosti pořadu pro neděle tohoto období; třetí je určen pro neděli díkčinění.

I. POŘAD

VYZNÁNÍ VIN (CONFITEOR)

D1

Blahoslavený je ten, jemuž odpuštěno přestoupení a jehož hřích přikryt jest. / Blahoslavený člověk, jemuž nepočítá Hospodin nepravosti a v jehož duchu lsti není. Já když jsem mlčel, prahly kosti mé v úpění mém každého dne. / Neboť dnem i nocí obtížena byla nade mnou ruka tvá, takže přirozená svěžest má obrátila se v sucho letní. Proto hřích svůj oznámil jsem tobě a nepravosti své jsem neukryl. / Řekl jsem: Vyznám na sebe Hospodinu přestoupení svá. A ty jsi odpustil nepravost hříchu mého. (Žalm 32)

D2

Pane Ježíši Kriste, který jsi přišel sloužit, slovy vyznáváme, že ti patříme v životě i ve smrti. Avšak svým životem to nedosvědčujeme. Vždyť tobě patřit znamená patřit bratřím a sestrám nejmenším a přinášet jim oběť služby a lásky. Vyznáváme, že své bližní v nouzi přehlízíme, že se jejich utrpení a trápení vyhýbáme. Raději se stýkáme s těmi, kteří mají v životě úspěch a od nichž něco očekáváme. Zapomněli jsme, že blahoslavenější je dáti nežli bráti. Pane, smiluj se nad námi.

KOLEKTY C, D1 PRO OBDOBÍ PO TROJICI VIZ STR. 321 NN. .

DOVĚTKY PO I. ČTENÍ PÍSMO VIZ STR. 337.

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Kristova láska je tak veliká, že přesahuje všechno naše chápání. Proto mu s důvěrou předložme prosby celé církve:

Pane Ježíši, plný lásky a smilování, odpusť své církvi její slabost a dej jí sílu, aby ti vydávala opravdové svědectví. Pane, smiluj se!

Vlož do srdce svých vyvolených touhu po hlásání evangelia a pošli nové dělníky na svou vinici. {S}

Dej všem lidem, aby lačněli a žíznilo po spravedlnosti a míru. {S}

Dej Duchu moudrosti a rady těm, na jejichž rozhodování závisejí lidské životy. {S}

Pomáhej všem, na něž dolehla těžká utrpení, a nauč je pochopit jejich smysl. {S}

Dej těm, kdo jsou unaveni a přetížení, aby našli u druhých pochopení a lásku. {S}

Požehnej setbě svého slova v našem sboru. {S}

A spoj nás v jednotě víry s církví zvítězilou. {S}

Pane Bože, ty všechny lidi dobře znáš, ty víš, co potřebujeme; smiluj se nad námi a dej nám hojnost svých darů. Skrze Krista, našeho Pána, který v jednotě Ducha svatého s tebou žije a kraluje na věky věků.

[Amen].

PREFACE

D1

Je spravedlivé tobě, náš Bože, každého dne a na každém místě děkovat ve jménu našeho Pána Ježíše Krista. Neboť on je cesta, pravda i život. V jeho světle světlo vidíme. A proto se připojujeme ke zpěvu andělů a spolu s nimi tě chválíme a radostně voláme:

SANCTUS Svátý, svátý, svátý jsi, Hospodine zástupů, plná jsou nebesa i země tvé slávy. Požehnaný, který přicházíš ve jménu Páně. Hosana na výsostech.

D2

Chválíme tě, Pane. Vzdáváme ti díky, protože ty jsi dobrý. Napořád nám prokazuješ své milosrdenství. Prostíráš nám svůj stůl, abys nám dal ochutnat slavnou budoucnost svého království. A tak již nyní smíme prohlédnout až k tomu, co jednou budeme žít v plnosti u tvého trůnu spolu s Kristem. On zemřel za naše viny, byl vzkříšen a nyní kraluje v jednotě s tebou i s Duchem svatým.

MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ

Bože a Otče náš, dobrořečíme ti, že jsme směli být hosty u stolu tvého Syna.

Pane Ježíši Kriste, ty sám jsi nás nasytil k životu věčnému. Otevřel jsi nám všechno bohatství nového stvoření. Znovu jsi nás připojil ke svému tělu. Dal jsi nám prožít jednotu lidu, který tu máš od pokolení do pokolení. Chválíme tě za to. Duchu svatý, tobě dobrořečíme za plnost darů, které jsme přijali. Prosíme, nauč nás milost Kristovu neznevažovat, lásku Otcovu nezašlapávat a tvými dary nepohrdat. Amen.

II. PORAD

VYZNÁNÍ VIN (CONFITEOR)

D1

Z hlubokosti volám k tobě, Hospodine, Pane, vyslyš hlas můj, nakloň uší svých k hlasu pokorných proseb mých. Budeš-li nepravosti šetřiti, Hospodine, Pane, kdo ob stojí? / Ale u tebe je odpuštění, tak aby uctivost k tobě zachována byla.

Očekávám na Hospodina, očekává duše má, a ještě očekává na slovo jeho. / Duše má čeká Pána víc než ponocní svtání, kteří ponocují až do jitra. Očekávej, Izraeli, na Hospodina, neboť u Hospodina je milosrdenství a hojné u něho vykoupení. / On zajisté vykoupí Izraele ze všech nepravostí jeho. (Žalm 130)

D2

Hospodine, Pane náš, tak jsme se vzdálili od tvé tváře, že nedovedeme rozpoznat své hříchy a vyznat je.

Ani si neuvědomujeme, že hřešíme, když na tebe, svého dobrodince, nemyslíme, nepřipomínáme si skutky tvého milosrdenství, nevážíme si tvého stvoření, nemodlíme se a nechválíme na každý den tvé svaté jméno.

Hřešíme, když neneseme svědectví o tobě svým bližním, když netoužíme po jednotě tvého lidu a neusilujeme o ni, hřešíme, když nesloužíme tvému Synu Ježíši Kristu v svých bratřích a sestřích, hřešíme, když na sebe nebereme viny druhých a když se nad ně povyšujeme.

Pane, smiluj se nad námi hříšnými.

KOLEKTY C, DI PRO OBDOBÍ PO TROJICI VIZ STR. 321 NN. DOVĚTKY PO I. ČTENÍ VIZ STR. 337.

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Modleme se za nás za všechny a za celý svět, neboť Bůh je věrný a miluje všechny lidi: Prosíme, tě, Bože, za ty, kdo uvěřili a uznali Ježíše Krista za svého Pána; dej, ať jsou ve víře pevní.

Prosíme tě, vyslyš nás!

Prosíme tě, Bože, za lid této země; buď mu milostiv, zjev se mu, ukaž mu své světlo, aby všichni poznali tebe, nebeského Otce, i tvého jednorozeného Syna, Ježíše Krista. {S}

Prosíme za ty, kdo vládou; ať je jejich vláda pokojná a přinese tvému lidu mír. {S}

Prosíme tě, Bože nekonečného milosrdenství, za všechny lidi; rozestři svou dobrotu nade všemi: nad muži i ženami, nad starými i mladými, nad silnými i slabými, nad chudými i bohatými; nade všemi se smiluj a veď je k sobě. {S}

Prosíme tě za ty, kteří jsou na cestách. Ať se jim nestane nic zlého; dej jim bezpečně dorazit k cíli. {S}

Prosíme tě za všechny trpící a nešťastné; dej jim sílu; vysvobod' je ze všeho, co je tíží. Buď ty sám jejich úlevou a útěchou. {S}

Prosíme tě za nemocné; dej, ať se vyléčí ze své nemoci, a ať jsou zdraví na těle i na duši. {S}

Neboť ty jsi náš zachránce a náš dobrodinec, ty jsi náš Pán a Král; a my ti předkládáme své modlitby skrze tvého jednorozeného Syna, Ježíše Krista. Skrze něho ti vzdáváme čest a slávu v Duchu svatém nyní i na věky věků. [Amen.]

(Z eucharistické modlitby biskupa Serapiona z Egypta)

PREFACE

D1 Vpravdě je důstojné a spravedlivé, dobré a spasitelné, svatý Pane, všemohoucí Otče, věčný Bože, abychom ti vždy a všude vzdávali chválu skrze našeho Pána Ježíše Krista. Neboť on je vinný kmen pravý. Kdo zůstává v něm, nese ovoce mnohé. Bez něho nemůžeme nic učiniti. Proto tě slavíme se všemi, kdo ti patří, a vzdáváme s nimi chválu tvé velebnosti:

SANCTUS Svátý, svátý, svátý jsi, Hospodine zástupů, plná jsou nebesa i země tvé slávy. Požehnaný, který přicházíš ve jménu Páně. Hosana na výsostech.

D2

Pokoj vám! Vzkříšený Kristus nám přichystal tento hod. On nás zve jako hostitel k životu nového stvoření. Vzdejme mu díky: Kriste Ježíši, ty vládneš v jednotě s Otcem i Duchem svatým. Ty jsi smrtí smrt přemohl a svým vzkříšením otevřel dveře života věčného. S celou tvou církví tě chválíme, že ses rozhodl dát nám podíl na svém vítězství. Oslavujeme tě, že z tvé ruky smíme přijímat dary stvoření, chléb a víno, jako pokrm k životu věčnému. Tobě buď sláva navěky.

MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ

Bože Otče, Synu i Duchu svatý, nemáme nic, než co nám dáš ty. Jak štědrý stůl jsi nám opět prostřel! Nemůžeme než tě chválit. Děkujeme ti za společenství sboru i církve, za ty, kteří nás sem přivedli, i za ty, které smíme přivádět my. Dej, ať s nimi vrůstáme do Kristova těla, až bychom tě jednou všichni bez přestání slavili u tvého trůnu. Amen.

III. POŘAD (NEDĚLE DÍKČINĚNÍ)

VYZNÁNÍ VIN (CONFITEOR)

D1

Hospodine, odpusť, kdykoliv nasyceni nedobrořečíme tobě za zemi výbornou, kterou jsi nám dal.

Bydlíme v domech krásných a máme hojnost ve všech věcech, ale naše srdce se pozdvihuje a my zapomínáme na tebe, Hospodina, Boha svého. A říkáme v srdci svém: Moc má a síla ruky mé způsobila mi toto bohatství. Odpusť nám a dej, ať pamatujeme na tebe, Hospodina, Boha svého, který nám dáváš moc k nabývání dobrých věcí a utvrdil jsi smlouvu svou. (Podle Dt 8)

D2

Stvořiteli všech věcí, tvůj zákon nedovoluje vykořisťovat člověka ani přírodu. My se však na tom podílíme. Tvůj zákon nedovoluje znevažovat vztah muže a ženy. My však podléháme nevázanosti naší doby. Tvůj zákon nedovoluje sloužit mamonu. My však nedokážeme odolávat jeho pokušením. Tak propadáme silám, které ničí život i tvé stvoření. Pane, smiluj se nad námi a vysvobod' nás.

KOLEKTY C, DI K DÍKČINĚNÍ VIZ STR. 331 N.

DOVĚTEK PO I. ČTENÍ

Ze svých síní zavlažuješ hory, země se sytí ovocem tvého díla. (Ž 104,13)

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Tebe, dobrotivý Pane, který miluješ člověka, s důvěrou prosíme a vzýváme: Pane, vyslyš nás!

Rozpomeň se, Pane, na svou svatou, jedinou, obecnou a apoštolskou církev, jež je rozseta od končin do končin země; na všechny lidi, kteří na ní žijí, i na všechny, kteří patří k tvým ovčím. {S}

Nebeský pokoj uděl našim srdcím a neodejmi od nás ani pokoj tohoto pozemského života. {S}

Králi míru, dej nám svůj mír, vždyť všechno máme od tebe. Ať žijeme pod tvou vládou ve svornosti a lásce. Kromě tebe jiného neznáme, a proto vzýváme tvé jméno. Dej našim duším život, ať nezvítězí nad námi smrt hříchu, nad námi ani nad nikým z lidí. {S}

Ve svém milosrdenství a slitování navštiv a uzdrav nemocné, Pane. Odvrát' od nich veškerou nemoc a slabost. Zazeň ducha skleslosti. Dlouhodobě nemocné pozvedni. Uzdrav také ty, kteří jsou trápeni duchy nečistými. {S}

Všem křesťanům, kteří trpí a prožívají úzkost, dej milost, odpuštění a útěchu. {S}

Uzdrav, Pane, i naše nemoci, jak duše, tak těla. Ty jsi lékař duší i těl, jsi správce všeho stvoření, navštiv a uzdrav nás a dej nám spásu. {S}

Ty, kteří jsou na cestách nebo se na ně chystají, na každém kroku veď, na zemi, moři, řekách a všude. Všechny doveď do cíle, přístavu klidu a spásy. Při plavbě i na cestách jim buď průvodcem, navrat' je jejich blízkým, zdravé zdravým, radující se radujícím. A celé naše životní putování, Pane, chraň před neštěstím a bouří až do konce. {S}

Sešli ze svých pokladnic dobré deště tam, kde je třeba. Obšťastni a obnov jejich příchodem tvář země, ať ji tyto krůpěje oplodní k naší radosti. {S}

Ať je v řekách potřebné množství vody, která zúrodňuje zemi; ať nevyschnou potoky a ve vodách ať je dostatek ryb. {S}

Požehnej, Pane, plodům země, dej, ať dozrají, a uchovej je neporušené, abychom jich mohli užívat a znovu je sázet a sít. {S}

Požehnej celý běh roku tvé dobrotivosti kvůli chudým tvého lidu, kvůli vdově a sirotku, kvůli poutníkům a bezdomovcům. Oči všech doufají v tebe a ty jim dáváš pokrm v čas příhodný. Ty, který všechno živíš, naplň radostí a plesáním naše srdce, abychom vždy měli, co potřebujeme a abychom oplývali v každém dobrém díle v Kristu, našem Pánu. [Amen.] (Z tzv. anafory Marka Evangelisty)

PREFACE

D1

Děkujeme ti, nebeský Otče, všemohoucí, věčný Bože, a oslavujeme tě skrze našeho Pána Ježíše Krista. Neboť on je chléb života. Kdo přichází k němu, nebude lačněti, a kdo věří v něho, nebude žízni nikdy. Proto tě chválíme se všemi anděly a svatými a voláme s nimi:

SANCTUS Svátý, svátý, svátý jsi, Hospodine zástupů, plná jsou nebesa i země tvé slávy. Požehnaný, který přicházíš ve jménu Páně. Hosana na výsostech.

D2

Pokoj vám! Chvalme Boha, svého Stvořitele, že dává chléb a víno, abychom byli živi: Chválíme tě, Pane života, že nám pro Kristovu oběť zachovááš své dobré stvoření a že smíme žít z tvých darů. Chválíme tě, že se pro Kristovu smrt můžeme radovat ze všech darů života a pro Kristovo vzkříšení se vším tvorstvem radostně vyhlížet k tvému království. Pro nás je připraven tento hod! Dej, ať nás sytí k životu nového věku.

MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ

Vzkříšený Pane, dobrořečíme ti, že jsi nás nasytil svou milostí a ujistil o novém životě. Nejsme ztraceni ve svém hříchu, zapomenuti před tvou tvář. Znáš nás, jako jsi znal naše otce. Děkujeme ti za obecnství s církví zvítězilou i bojující. Prosíme, dej, ať i my smíme v pokoji jíst chléb, který nám dáváš; i naše děti ať mají dostatek chleba a pokoje. Vždyť z tvé ruky je náš život. Uč nás ve sdílení darů být zvěstovateli tvého království. Amen.

ALTERNATIVNÍ MODLITBY

Vstupní modlitby v pořadech A a B pro jednotlivé neděle (str. 45-279) vycházejí z velkých Božích skutků, jak si je církev připomíná v průběhu církevního roku. V rozpominání a ve vděčných chválách se na těchto skutcích podílíme a prožíváme vysvobození Božího lidu.

Pro mnohé účastníky shromáždění je však tento vstup příliš náhlý; obtížně se vymaňují z prostředí, odkud přicházejí, potřebují se teprve připravit a soustředit. Modlitby, které odpovídají této situaci, jsou níže uvedeny jako alternativní. Ovšem i mezi modlitbami uváděnými v předchozí kapitole v rámci církevního roku najdeme takové, které zmíněné potřebě vycházejí vstříc.

V závěru připojujeme jednak alternativní modlitbu přímluv, jednak eucharistickou modlitbu vhodnou pro pořady večere Páně ve formulářích B a D. Volnou tvorbu eucharistických modliteb dalších však nedoporučujeme.

VSTUPNÍ MODLITBY (A A B)

Hospodine, náš Pane, stojíme před tebou. Myšlenky však se nám rozbíhají různým směrem. Ty sám nejlépe víš, co koho z nás zaměstnává, jaké viny na nás leží, jaké starosti nás tíží, co nám brání cele se soustředit na tvé slovo a spolehnout na tvá zaslíbení. Prosíme tě, dotkni se svým svatým Duchem našich srdcí. Vysvobod' nás z naší rozptýlenosti, nesoustředěnosti, z naší nedůvěry i z našich pochyb,' upni náš pohled k sobě, k naději, kterou jsi zjevil světu v Kristově vzkříšení. Dej nám, ať v této chvíli nikoho jiného nevidíme a neslyšíme než Ježíše. Amen.

•

Hospodine, ty nás zveš k radostné hostině svého království. Avšak myšlenky, které nás pronásledují až sem, před tvou svatou tvář, nejsou radostné. Nevíme, z čeho bychom se měli radovat a zač bychom měli děkovat. Umíme spíše naříkat a vyčítat svým bližním i tobě. Nic svátečního při nás není. Naše srdce zaplavuje i v toto nedělní jitro šed' všednosti. Nedovedeme se pro nic zaujmout, pro nic zapálit. Jsme si navzájem všední. Vždyť se všichni tak dlouho známe. Co by při nás mohlo být nového? Nic, jestliže svým Duchem ty sám nepohneš našimi srdci. Proto tě prosíme: zbav naše srdce jejich tvrdosti a uzavřenosti. Přemoz v nich všechno, co je drží v zajetí zlých mocností. Spal ohněm své lásky vše staré, tak aby se naše srdce obnovila a zahořela svěží vírou. Dej, ať odtud odcházíme jako jiní lidé, proměnění k obrazu tvého Syna a našeho Pána, Krista Ježíše. Amen.

•

Hospodine, náš Bože! Ty víš, kdo my jsme: lidé s dobrým a lidé se zlým svědomím, spokojení a nespokojení, lidé jistí i nejistí, křesťané z přesvědčení i křesťané ze zvyku, věřící i málo věřící a nevěřící.

A ty víš, odkud přicházíme: z okruhu příbuzných, známých a přátel nebo z veliké osamocení, z klidu a pohody či z různých nesnází a tísní, ze spořádaných nebo napjatých či porušených rodinných poměrů, z užšího kruhu či z okraje křesťanské církve.

Nyní však stojíme všichni před tebou. Ve vši své nestejnosti jsme stejní v tom, že žádný před tebou ani jeden vůči druhému nemáme pravdu, že všichni musíme zemřít, že bychom bez tvé milosti byli ztraceni; ale jsme stejní také v tom, že nám všem je zaslíbená a darována tvá milost ve tvém milém Synu, našem Pánu Ježíši Kristu.

Jsem tu pohromadě, abychom tě oslavovali tím, že tě necháme k sobě mluvit. O to, aby k tomu v tuto chvíli došlo, tě prosíme ve jménu tvého Syna, našeho Pána. Amen. (Podle K. Bartha)

•

Bože, náš Otče a Pane! Zde jsme shromážděni před tvým obličejem, tvůj lid, tvá církev. Dobře víme, že jsme lidem, který ti dělá málo cti, a že jsme církví, které bys právem mohl vytýkat, že ve svém celku i ve všech svých údech vždy znovu od tebe odstoupila. Ty jsi nás však ve svém velikém milosrdenství zavolal, a tak jsme přišli, abychom se k tobě modlili, tobě děkovali, tebe oslavovali, tak dobře či tak špatně, jak to dovedeme.

A tak buď v tuto chvíli mezi námi! Odejmi z našeho mluvení i slyšení všechno, co je falešné, převrácené a nebezpečné, odejmi všechno rozptýlení, všechno nedorozumění i nudu. Otevři nám ústa i uši a osvět' a občerstvi nás tak, abychom nemluvili a nenaslouchali naprázdno, ale abychom v Ježíši Kristu, jehož jsi nám poslal, byli činiteli tvého slova a tak lidmi, v nichž máš zalíbení. Amen.

(Podle K. Bartha)

•

Pane Bože, přicházíme za tebou a neseme s sebou všechny své strasti a bolesti, strach o své blízké i o sebe samé. Přicházíme unaveni shonem všedního dne, bezradní ve svých těžkostech i ztraceni v běhu světa. Přicházíme za tebou a neseme s sebou i to, co se nám nepovedlo, jed slov pronesených v zlosti, výčitky z toho, že jsme se nepohodli v rodině, že jsme ublížili dětem. A ještě jsme plni zloby, zatrpklí, uražení, ukřivdění. –

Tys nás oslovil Pozdravením pokoje! Tys nás pozdravil jako obdarované milostí! Nerozumíme tomu! Na nás, soustředěná na sebe, jsi soustředil svou lásku, na nás, zahleděná do sebe, jsi shléd' a dal nám svého Syna! Stydíme se před tak velikým milováním.

Prosíme, odpusť nám! Probud' si nás svým svatým Duchem, mluv k nám své slovo, ať tebou proměnění tě chválíme se vším tvým lidem po celé zemi. Amen.

•

Panovnice Hospodine, všechno stvoření tě chválí. Vždyť ty jsi všechno učinil dobré. Dobrou zemi jsi dal lidem, do ráje jsi postavil člověka. Tak svědčí tvé slovo.

My víme, že bychom se měli přidat k díkům a chválám. Chvála nám však nejde ze srdce a nevíme, zač bychom ti měli děkovat. Vždyť i ten uplynulý týden byl plný starostí a trápení, jsme uštvaní a udření a život se nám zdá pustý a prázdný. Vidíme narušenou přírodu, špinavé vody a uschlé lesy, a z nebe padá kyselý déšť. Vidíme národy,

jak proti sobě pozdvihují zbraně, vidíme sousedy, kteří si nemohou přijít na jméno, a nám se zdá, že naše víra je zbytečná a přežilá. Nemáme sil tě chválit, dovedeme jen naříkat.

Prosíme, promluv k nám. Mocně a silně! Probud' nás z našeho umírání zvěstí naděje, že tvůj Syn zemřel a vstal z mrtvých. Amen.

•

Hospodine, náš Pane, ty víš, jak snadno se nás zmocňují myšlenky, že se ti všecko vymyká z rukou. Ty víš, jak se zneklidňujeme nad tím, že netrestáš nespravedlnost tak, jak bychom si přáli. Ty víš, jak bychom již nyní chtěli žít z vidění, a ne z víry. Hospodine, jak dlouho ještě? Proč nedokazuješ svoji moc?

My sami se ze zajetí takových myšlenek osvobodit nedokážeme. Vypuď je ty sám z našich srdcí. Obrat' naši mysl ke skutkům svého milosrdenství a své moci. Vždyť jsi v Kristu přemohl zlo, zastal ses spravedlnosti, otevřels cestu kupředu. Zůstáváš Pánem. Dej, ať se nám v tomto shromáždění otevrou oči víry, abychom se ujistili, že nás nic nemůže vytrhnout z tvé ruky, že hřích a nespravedlnost jsou a budou souzeny. Dej, ať v tvých zaslíbeních najdeme pevnou naději i radost, o kterou se rozrážejí pochybnosti. V této naději a radosti utvrď svůj lid, kdekoli se dnes shromažďuje. Amen.

•

Hospodine, Pane! Jak jsme nakloněni k tomu vidět ve svých životech jen zlé věci: nemoci, zklamání, starosti, úkoly, které jsou nám břemenem. To vše na nás doléhá a strhává nás do pocitu prázdnoty života a do úzkosti. Dotkni se nás svým Duchem, Utěšitelem. Ukaž, kolik dobrých věcí každý den z tvé ruky přijímáme. Tvůj je to dar, že jsme živi a že tu stojíme uprostřed bratří a sester před tebou, že zachováváš svou církev. Tvůj je to dar, že víme o tvém milosrdenství v Kristu. Tvůj je to dar, že se máme o koho starat. Tvé milosrdenství je větší, než dovedeme vypovědět. Dej, ať se jím nasytíme i v tomto jítře a žijeme z něho tiše své dny, chválice tvé svaté jméno. Amen.

•

Náš milostivý Pane, ty víš, co naplňuje naše srdce, když stojíme před tebou v tomto shromáždění tvého lidu. Zpívali jsme ti píseň, ale nebyla to pro mnohé z nás píseň nová, nýbrž stará. Naše srdce jsou od tebe daleko. U některých z nás je naplňují myšlenky povrchní a prázdné. Jiným vyvstávají právě na těchto místech myšlenky tíživé, plné starostí.

Prosíme tě, promluv k nám a oťes naší povrchností a prázdnotou, abychom poznali, že stojíme před tebou, svatým Bohem. Tak k nám promluv, abychom se potěšili v starostech, poznali svobodu Božích synů a dcer, našli sami sebe a zahořeli radostí, vděčností i touhou sloužit tvé věci ve sboru i ve světě. Amen.

•

Hospodine, náš Pane, když se díváme na tvé dílo ve světě a v našich sborech, přepadá nás pocit bezmoci a tísně. Ani náš sbor není solí země a světlem světa. Život v něm se nám stává jen společenskou zvyklostí. Tvé jméno není posvěcováno mezi národy, tvé království je tak daleko, že se nám zdá neskutečné.

Sami se z těchto pochyb a tísní vysvobodit nedokážeme. Přijď ty sám svým Duchem doprostřed nás. Otevři naše oči, abychom ve víře viděli, že ty, který jsi stvořil nebe i zemi, ve svém díle neumdléváš a nepřestáváš. I dnes je konáš uprostřed všech národů, i dnes se po celém světě zvěstuje záchrana v Kristu, i dnes jsou na celé zemi ti, kteří Krista statečně vyznávají, a v našich sborech se děje dílo lásky a pomoci.

Dej, ať se nám toto shromáždění stane místem, kde je tvé království v Duchu svatém přítomno, kde na něm máme ve víře účast a kde nalezneme radost a pokoj i naději pro sebe a pro svět. Amen.

•

Bože, poslal jsi svědky svého ukřižovaného a vzkříšeného Syna Ježíše a nepřestáváš je posílat ani dnes. Pane Ježíši, Synu svatého Boha, který tě ze své otcovské lásky poslal k nám na svět, abys uzdravoval nemocné, osvobozoval od démonů spoutané, přivedl k bázni pyšné a všechny ubožáky a hříšníky obdaroval důstojností, zastaň se nás hned zrána. Nabyli jsme sílu spánkem a dobrým pokrmem. Nový den je před námi. A přece není v našem srdci dost důvěry v tebe vzkříšeného. Ty sám nás oslov laskavým slovem, ty jediný znáš naše jména, abys nás povolal k životu víry. A vkládej i do našich úst novou řeč k potěšení bratrstva věřících, ať tě s novou radostí a plní tvého života vyznáváme, oslavujeme tě a věrně ti sloužíme spolu se všemi tvými svědky po celé zemi a jednou v nebesích. Tobě buď s Otcem i svatým Duchem sláva a čest navěky. Amen.

•

(Advent) Hospodine, Otče, ze svých smutků, starostí, vin vzhlížíme k tobě. V tobě nepřestává být naše naděje, v tobě skládáme své doufání. Prosíme o tvůj advent: aby také nad našimi hlavami zazářil paprsek světla; abychom přestali živořit a začali žít! Stokrát jsme se o to pokoušeli, stokrát jsme ztroskotali: není to v našich silách, Pane. Ale tvá moc je počátkem nových věcí; vždycky začínají nové věci tam, kam vstoupíš svým slovem. Prosíme, smiluj se nad námi: Odstraň svou svatou přítomností z našich srdcí všechno, co ti překáží; svým Duchem nás naplň a zmocni - ty, který jako Panovník přicházíš, aby ses ujal vlády nad svým stvořením. Amen.

•

Pane, ty víš, jak jsme naplnění stýskáním a stížnostmi na všechno kolem sebe. Tak přicházíme i před tvou tvář: Neseme s sebou své bolesti, obtíže, zklamání a chceme tě poprosit, abys s tím vším, co nás trápí, něco udělal. A přece, Pane, kdybys po zásluze nám odplácel, jaké teprve pokuty bychom museli nést? A tak se znovu chceme sklonit před tebou v pokoře a chválách. Velebíme tě za dobrodiní, které jsme zakoušeli v celém svém životě až posavad; i v uplynulých dnech jsme znovu brali z tvé štědré ruky vrchovatě. Tobě nemůžeme předložit ani jedinou svou zásluhu: Jestliže jsme jednali v čem správně, byli jsme to povinni; jestliže jsme si v čem počínali dobře, bylo to z tvého Ducha. Prosíme, abys nám odpustil, v čem jsme selhali, a nepočítal nám, co jsme zůstali dlužní. Svým slovem, prosíme, nás posvěť ve svůj lid. Amen.

•

Nad naši temnotou, Hospodine, zazářilo tvé světlo; nad našimi vinami tvé odpuštění. Přicházíme v tíživém vědomí, že jsme selhali, byli jsme slabí, provinili se vše-

lijak proti tobě. Prosíme, odpusť nám to, měj soucit s naší křehkostí. Velebíme tě, že jsi dal svého svatého Syna pro nás nesvaté; jak nevýslovná je tvá láska! Ze své nouze hledíme k němu, Ježíši Kristu, naší záchraně. Pane, prosíme, přiblíž se k nám, když v pokoře přistupujeme k tobě. Buď přítomen všude, kde se v očekávání tvůj lid shromažďuje. Své slovo učiň mocným mezi námi. Amen.

ALTERNATIVNÍ PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Kristus je Spasitel celého světa, on je cesta, pravda i život, v něm má všechen život smysl a cíl. Prosme ho proto za všechny lidi, za celý svět.

Pane, který jsi přišel do tohoto světa jako chudé dítě, dej, ať tě dovedeme vidět a milovat ve všech lidech, zvláště v pohrdaných a trpících, ve všech, kterým se děje bezpráví.

Ty, který jsi vyrůstal v tesařské dílně, pomoz nám učit se s trpělivostí a rozšafností všemu, čeho je třeba k pořádné práci a k poctivému životu; dej nám sílu překonávat všechny nesnáze a překážky s věrností a humorem.

Ježíši, který jsi chodil po této zemi a vracel slepým zrak, chromým chůzi a hluchým sluch, nedopusť, aby se nám skrytost tvého království stala omluvou vlastní zbabělosti a lenosti, abychom tichostí zastírali slabost a pokorou nestatečnost. Dej nám sílu a moudrost, abychom dovedli jednat, když jednat máme, a čekat, když je čekat třeba. Nauč nás mlčet, když je čas ticha, a mluvit, když je čas slov.

Příteli celníků a hříšníků, prosíme o odpuštění svých vin, prosíme též, abychom tvou milost nebrali lacino.

Beránku obětovaný za hříchy světa, ukřižovaný o Velikém pátku, dej, abychom také dovedli položit život za své bratry, ať už to od nás bude požádáno v jakékoliv podobě.

Pane, který jsi sestoupil do pekel a třetího dne vstal z mrtvých, dopřej nám vždycky vědět, že láska je silnější než peklo, že láska přemáhá smrt.

Zmrtvýchvstalý vítězný Králi, nauč nás vidět své království, které v tomto světě trvá i po tvém vyvýšení na nebesa. Daruj nám sílu, abychom se nerozpakovali dát pro toto skryté království všechno, co máme.

Vtělené Slovo, Moudrosti Otce, ty, který jsi deset dnů po svém nanebevstoupení seslal požár lásky Ducha svatého, dej, ať tohoto Ducha, jenž vane, kam chce, neumlčujeme svou zatvrzelostí, omezeností, stařomilstvím a pohodlností.

Kriste, který jsi slíbil, že zůstaneš se svými učedníky až do konce časů, dej, ať je tvá církev přes bolest svého rozdělení i ostudu nevěry přece znamením pravdy a lásky v tomto světě.

Králi, který přijdeš k soudu na konci věků, svěřujeme do tvých rukou celé dějiny světa i bouře jeho přítomnosti. Prosíme za země, kde je válka či hlad, kde panuje bezpráví a útlak, kde je pravda umlčována a zapírána, kde jsou lidé ohlupováni a manipulováni. Smiluj se, Spasiteli světa, sešli svého Ducha a obnov tvář země. Amen.

ALTERNATIVNÍ EUCHARISTICKÁ MODLITBA

pro službu stolu Kristova podle formulářů B a D

Pokoj vám! Vzdejme díky Hospodinu, našemu Bohu:

Svatý, svatý, svatý jsi, Hospodine, a plná jsou nebesa i země tvé slávy. Spojení s celou tvou církví ti skrze tvého Syna vzdáváme díky ' za všechny dary stvoření, za dař života a všechno jeho bohatství, ' za evangelium, kteréš zjevil národům i nám, ' za lásku, do které jsme se narodili, ' za církev, ve které jsme byli pokřtěni, ' za všechna tvá dobrodiní, zjevná i skrytě působící.

A zvláště ti děkujeme za nevýslovnou lásku, kterou prokázal ke svému stvoření, když jsi poslal na svět svého Syna, našeho Pána Ježíše Krista, aby zvěstoval tvé království a zachránil ty, kdo hynou: uzdravoval nemocné, vysvobozoval ty, jež ovládla zlá moc, ' navštěvoval odstrčené, ' stoloval s hříšníky, ' pyšné volal k pokání, ' chudým zvěstoval evangelium. Tak naplnil tvou vůli, l byl věrný až do smrti kříže ' a zjevil slávu vzkříšení.

A v té noci, kdy byl zrazen, vzal chléb, vzdal díky, lámal jej a řekl: Toto jest mé tělo, které se za vás vydává. To číňte na mou památku. Stejně vzal po večeři kalich a řekl: Tento kalich je nová smlouva, zpečetěná mou krví; to číňte, kdykoli budete pít, na mou památku.

Pamětlivi tedy tohoto příkazu svého Pána ' a dovolávající se všeho, co on pro nás učinil svým křížem a vzkříšením, vstoupením na nebe a sesláním Ducha svatého, odvažujeme se svobodně postavit před tvou tvář, Otče, ' s obětí důků a chvály, kterou přinášíme jako prvotiny všeho stvoření.

A ještě tě v pokoře prosíme: Sešli svého svatého Ducha na toto společenství jednoho chleba a jednoho kalicha, ' ať nás uvede do tvé pravdy, ' přivede k jednotě s celou tvou církví, ' posílí k ochotné službě světu, ' v němž se má zjevit tvá sláva.

A dej nám společenství se všemi tvými vyznavači, ' a také s těmi, s nimiž jsme u stolu Kristova stávali ' a kteří jsou nyní v pokoji u tebe.

Abychom všichni, pozváni k slavné hostině ve tvém království, s celým vesmírem, vykoupeným z hříchu a zmaru, ti skrze Ježíše Krista vzdali čest.

Neboť tobě, Otče, spolu s ním a v jednotě Ducha svatého patří všechna čest a sláva nyní a vždycky i na věky věků. Amen.

IV.

KOLEKTY PRO FORMULÁŘE C A D

Forma kolekty, její obsah a místo v bohoslužbách jsou vyloženy v úvodu k modlitebním částem pořadů C a D, str. 36. Užití tohoto typu modlitby u reformátorů se týká mj. také zmínka na str. 31 a 350n.

1. NEDĚLE ADVENTNÍ

Bůh silný, Bůh Hospodin mluvil a přivolává zemi od východu slunce i od západu jeho: / Zastávejte bídneho a sirotka, utištěného a chudého spravedlivým vyhlášte, vytrhněte bídneho a nuzného z ruky nešlechtných.

Ze Siona Bůh v dokonalé kráse zaskvěl se; bere se Bůh náš a nebude mlčeti. / Oheň před ním vše zžirati bude a vůkol něho vichřice náramná, když zavolá i zemi shůry nebes, aby soudil lid svůj.

Shromážďte mi svaté mé, kteří smlouvu se mnou učinili při obětech. / I budou vypravovatí nebesa spravedlnost jeho, neboť Bůh soudce jest až na věky věků. Amen. (Žalm 50 a 82)

•

Pane Ježíši Kriste, rozpomeň se na svůj lid a přijď brzy,' abys nás zachránil z nebezpečí, jimž jsme vydáni pro své hříchy. Blaženými nás může učinit jen tvé vykoupení, Pane,' který s Otcem i s Duchem svatým jsi živ a kraluješ na věky věků. Amen.

•

Všemohoucí Bože, učíš ze své milosti, abychom odvrhli skutky temnoty,' a vyzbroj nás oděním světla v tomto pomíjejícím čase, jež s námi přišel sdílet tvůj pokorný Syn Ježíš Kristus. Tak abychom v poslední den, kdy znovu přijde ve své důstojnosti a slávě soudit živé i mrtvé, vstali k novému životu ' skrze něho, který žije a kraluje s tebou a s Duchem svatým nyní i na věky věků. Amen.

2. NEDĚLE ADVENTNÍ

Náš milý Pane a Bože, prosíme, probud' si nás,' abychom byli hotovi s radostí přijmout tvého Syna, až přijde.

Tobě, tobě samému chceme sloužit čistým srdcem.' Pro Ježíše Krista, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Pane Ježíši Kriste, ty, který jsi při svém prvním příchodu poslal svého předchůdce, aby připravil cestu před tebou, ' učíš ze své milosti, aby tvoji služebníci a správcové

tvých tajemství připravovali tvou cestu a obraceli lidská srdce od neposlušnosti k pravé moudrosti.

Tak, abychom při tvém druhém příchodu, až přijdeš soudit svět, mohli obstát ve tvých očích. 'Vždyť ty žiješ a kraluješ se svým Otcem a s Duchem svatým, jeden Bůh, na věky věků. Amen.

3. NEDĚLE ADVENTNÍ

Prosíme tě, Pane, nakloň své ucho k našim modlitbám.' A pro své slitování se nás dotkni svou milostí.

Rozptyl svým světlem temnotu našich srdcí. ' Pro Ježíše Krista, svého Syna, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Ó Pane, prosíme, konej svou pravici mocné činy, přijď mezi nás, buď nám spomocníkem; ' vždyť naše hříchy a špatnost nám brání v dobrém boji víry a působí nám zármutek.

Nechť nám tvá milost a laskavá dobrota rychle přijde ku pomoci a osvobodí nás od našich vin.' Pro zásluhu tvého Syna a našeho Pána, jemuž s tebou i s Duchem svatým budiž vzdávána čest a sláva nyní i na věky věků. Amen.

4. NEDĚLE ADVENTNÍ

Pane, náš Bože, každý rok znovu nás potěšuješ zvěstí o příchodu svého jednorozeného Syna. ' Učiň, prosíme, abychom jej přijímali s radostí.

Když pak přijde k soudu, dej, abychom mu šli vstříc bez úzkosti, 'jemu, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Prosíme tě, všemohoucí Bože a náš Otče, ' abys očisťoval každý den naše svědomí, tak aby v nás tvůj Syn a náš Pán při svém příchodu našel pro sebe připravený příbytek. ' Jemu s tebou a s Duchem svatým budiž vzdávána čest a sláva na věky věků. Amen.

ŠTĚDRÝ DEN

Pane, náš Bože, tebe, který jsi rozjasnil tuto noc září pravého světla, prosíme: ' zažeň temnotu hříchu z našich srdcí.

A obdař nás svou milostí, abychom jednou okoušeli plnou radost toho světla, které jsi světu zjevil v předivném narození svého Syna, ' který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Všemohoucí Bože, dal jsi nám svého jednorozeného Syna,' aby na sebe vzal naše tělo a aby se narodil z čisté panny.

Dej, abychom tvou milostí znovu- zrození a přijetí za tvé děti byli denně obnovováni Duchem svatým,' skrze našeho Pána Ježíše Krista, který žije a kraluje s tebou a s Duchem svatým na věky věků. Amen.

HOD BOŽÍ VÁNOČNÍ

Zpívejte Hospodinu píseň novou, zpívej Hospodinu všechna země. Zpívejte Hospodinu, dobrořečte jménu jeho, neboť jest divné věci učinil. / V známost uvedl spasení své, před očima národů zjevil spravedlnost svou.

Vypravujte mezi národy slávu jeho, mezi všemi lidmi divy jeho. / Neboť se rozpo-
menul na milosrdenství své a na pravdu svou k domu izraelskému; všechny končiny země vidí spasení Boha našeho.

Vzdejte Hospodinu čest jména jeho, přineste dary a vejděte do síňcí jeho. / Neboť se bére, aby soudil zemi. Bude souditi svět v spravedlnosti a národy v pravdě své nyní i na věky věků. Amen. (Žalm 96 a 98)

•

Všemohoucí Bože, ty jsi se slitoval nad naši bídou ' a poslal svého jediného Syna, aby se pro nás stal člověkem.

Prosíme tě, osvět' nás, abychom měli dosti na tvém potěšení, radovali se z narození tvého Syna a chválili tě s tvými anděly. ' Pro Ježíše Krista, tvého Syna a našeho Pána, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Věčný Bože, který jsi prozářil tuto svatou noc jasností pravého světla, ' způsobil, že jsme poznali zjevení tohoto světla na zemi.

Dej nám jednou uvidět zář tvé nebeské slávy, ' kde tvůj Syn s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

MUČEDNÍKA ŠTĚPÁNA - 2. SVÁTEK VÁNOČNÍ

Všemohoucí Bože, prosíme tě, vyslyš nás pro svou milost a posiluj nás, ' abychom se podle příkladu tvých mučedníků nebáli pronásledování a utrpení pro tvou pravdu.

Dej nám sílu, abychom ve všech protivenstvích obstáli a před tvými nepřáteli tě směle vyznávali. ' Pro našeho Pána Ježíše Krista, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Nebeský Otče, dej nám milost, abychom ve všem utrpení pro pravdu hleděli k nebesům a ve víře spatřovali budoucí slávu. ' Naplň nás svým Duchem, abychom podle příkladu mučedníka Štěpána milovali ty, kdo nás pronásledují, a modlili se za ně.

Dej nám to pro našeho ukřižovaného Pána, jediného prostředníka a přímlyvce Ježíše Krista, ' který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

NEDĚLE PO VÁNOCÍCH

Všemohoucí Bože, tvé věčné Slovo se stalo tělem, aby nás naplnilo září tvého světla. ' Dej, aby se v našich dobrých skutcích odráželo to, co skrze víru svítí v našich srdcích.

O to tě prosíme skrze tvého Syna a našeho Pána Ježíše Krista, ' který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Všemohoucí Bože, vylil jsi na nás nové světlo svého vtěleného Slova. ' Dej, aby toto světlo bylo rozžato v našich srdcích a svítilo v našich životech.

Skrze Krista, tvého Syna a našeho Pána, ' který s tebou i s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

POSLEDNÍ DEN V ROCE

Všemohoucí, věčný Bože, prokazoval jsi nám v uplynulém roce mnoho dobrého. ' Prosíme tě, daruj nám nový rok plný tvé milosti.

Vylej na nás své svaté požehnání.' Pro našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Všemohoucí Bože, chránil jsi nás v uplynulém roce před vším zlým. ' Prosíme tě, nevzpomínej našich starých provinění, ale skloň se k nám svou milostí: tak abychom se starým rokem odložili starého člověka a chodili v novotě života. ' Skrze našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

NOVÝ ROK

Hospodine, Pane náš, jak důstojné je jméno tvé na vší zemi. Vyvýšil jsi slávu svou nad nebesa a z úst nemluvnátek dokazuješ sílu. / Když spatřuji nebesa tvá, dílo prstů tvých, měsíc a hvězdy, které jsi tak upevnil, říkám: Co je člověk, že jsi naň pamětliv a syn člověka, že jej navštěvuješ?

Pánem jsi ho učinil nad dílem rukou svých, všechno jsi poddal pod nohy jeho. / Proto říkám: Vždy přece měj se k Bohu mlčenlivě, duše má, neboť od něho je spasení mé.

On je zajisté skála má, má spása, vysoký hrad můj, nepohnu se. / V Bohu je spasení mé a sláva má; skála síly mé a doufání mé v Bohu je až na věky věků. Amen. (Žalm 8 a 62)

•

Pane Bože, nebeský Otče, poslal jsi svého milého Syna pro naši záchranu; ' pomoz nám, abychom tento nový rok započali ve jménu Ježíšovu.

Dej nám, náš Otče, abychom ti ve všem svém počínání vzdávali chválu. ' Pro Ježíše Krista, tvého Syna a našeho Pána, který tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Věčný Bože, dal jsi svému vtělenému Synu svaté jméno Ježíš, ' aby bylo znamením naší spásy.

Vlož, prosíme, do každého srdce lásku k němu, Spasiteli světa, našemu Pánu Ježíši Kristu, ' který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

2. NEDĚLE PO VÁNOCÍCH

Milostivý, věčný Bože, daroval jsi tomuto světu ve svém Synu plnost spasení. ' Prosíme tě, učiň, abychom po všechny dny nového roku rostli ve víře, lásce a naději.

Pro Ježíše Krista, tvého Syna a našeho Pána, ' který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Bože, který jsi nás podivuhodně stvořil a ještě podivuhodněji obnovil skrze svého Syna Ježíše Krista, ' dej, abychom tak, jako on přišel sdílet naše lidství, mohli mít podíl na jeho božství.

O to tě prosíme ve jménu našeho Pána a Spasitele, ' který žije a kraluje s tebou a s Duchem svatým, jeden Bůh, na věky věků. Amen.

ZJEVENÍ PÁNĚ (EPIFANIE)

Pro tuto dobu lze užít žalmovou kolektu vánoční nebo novoroční.

Věčný Bože, který jsi září hvězdy přivedl mudrce, aby vzdali čest tvému Synu, ' ved' jeho světlem národy země, aby celý svět mohl spatřit jeho slávu.

Skrze tvého Syna a našeho Pána Ježíše Krista, ' který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Svatý Bože, ty jsi září hvězdy zjevil svého jednorozeného Syna lidem celé země. ' Ved' nás, kteří jsme tě poznali, skrze víru do své přítomnosti, tak abychom spatřovali tvoji slávu tváří v tvář. ' Skrze tvého Syna Ježíše Krista, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

1. NEDĚLE PO ZJEVENÍ PÁNĚ

Pane, všemohoucí Bože, vzýváme tvou otcovskou dobrotu: ' popatří na naše prosby, které k tobě úpěnlivě vysíláme.

Dej, abychom poznávali tvou svatou vůli a měli sílu ji naplnit. ' Pro našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Otče v nebesích, prohlásil jsi při Ježíšově křtu v řece Jordánu, že je tvým milovaným Synem ' a pomazal jsi jej Duchem svatým.

Dej, aby všichni, kdo jsou pokřtěni v jeho jméno, zachovávali smlouvu, jíž se zavázali, a statečně jej vyznávali jako svého Pána a Spasitele, ' který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

2. NEDĚLE PO ZJEVENÍ PÁNĚ

Všemohoucí, věčný Bože, ty řídíš a spravuješ všechno na nebi i na zemi; ' přívětně vyslyš úpěnlivé lkaní svého lidu.

A dopřej svůj pokoj našim časům. ' Pro našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Všemohoucí Bože, tvůj Syn a náš Spasitel je světlem světa. ' Dej, aby tvůj lid osvěcen slovem a svátostmi zářil slávou Kristovou, tak aby Kristus byl znám, vzýván a

poslouchán až do končin země.' Vždyť on s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje až na věky věků. Amen.

3. NEDĚLE PO ZJEVENÍ

Všemohoucí Bože a Otče, povolal jsi Židy i pohany do společenství tvého Syna, protože chceš, aby všem lidem bylo pomozeno.' Prosíme tě, dej ať se tvé slovo šíří po celé zemi.

Nechť je evangelium kázáno všemu stvoření, tak aby tě všechny národy chválily a tobě sloužily. ' Pro našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Dej nám tu milost, Pane, abychom pohotově odpověděli na povolání našeho Spasitele Ježíše Krista ' a zvěštovali všem lidem dobré zprávy jeho spasení, tak abychom s celým světem mohli chápat slávu jeho podivuhodných činů. ' Vždyť on s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

4. NEDĚLE PO ZJEVENÍ PÁNĚ

Pane Bože, nebeský Otče, ty znáš naši lidskou slabost, ' pro kterou nemůžeme obstát v mnohých nebezpečích.

Posiluj, prosíme, naše tělo i duši, abychom s tvou pomocí překonávali všechna protiventství. ' Skrze našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Všemohoucí, věčný Bože, ' ty vládneš všemi věcmi na nebi i na zemi.

Milostivě slyš prosby svého lidu a daruj nám svůj pokoj. ' Skrze Ježíše Krista, našeho Pána, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

5. NEDĚLE PO ZJEVENÍ PÁNĚ

Pane Bože, nebeský Otče, zaslíbil jsi ve své nekonečné věrnosti, ' že vezmeš svoje děti v ochranu.

Prosíme tě, dej, abychom svou celou nadějí skládali jen ve tvé milosti.' Skrze našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Osvobod' nás, Bože, od pout hříchu ' a dej nám, prosíme, svobodu a bohatství života, který jsi nám zjevil ve svém Synu a našem Spasiteli Ježíši Kristu, ' který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

POSLEDNÍ NEDĚLE PO ZJEVENÍ PÁNĚ

Pane Bože, nebeský Otče, přiznal ses z nebes k svému jedinému Synu. ' Dej, abychom zjevení jeho slávy vírou přijímali a jej ochotně následovali.

Učiň, abychom pro jeho kříž a utrpení dospěli k slávě vzkříšení. 'Skrze našeho Pána Ježíše Krista, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Bože, zjevil jsi slávu svého jednorozeného Syna na svaté hoře před jeho utrpením. Dej nám, abychom hledíce ve víře na světlo jeho obličeje byli posíleni k nesení svého kříže.

Proměň nás svou mocí v podobu jeho slávy.' Vždyť on s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

NEDĚLE SEPTUAGESIMAE (DEVÍTNÍK)

K tobě, Hospodine, duše své pozdvihuji. Bože můj, v tobě naději skládám. Nechť nejsem zahanben. / Dej, ať chodím v pravdě tvé, a poučuj mne; neboť ty jsi Bůh spasitel můj, na tebe očekávám dne každého.

Popatři na mne a smiluj se nade mnou, neboť jsem opuštěný a ztrápený. / Soužení srdce mého rozmnožují se, z úzkostí mých vyved' mne a odpusť všechny hříchy mé.

Rozpomeň se na slitování svá, Hospodine, a na milosrdenství svá, která jsou od věků. / Hříchů mladosti mé a přestoupení mých nevzpomínej, ale podle milosrdenství svého pamětliv buď na mě nyní i na věky věků. Amen. (Žalm 25)

•

Pane Bože, nebeský Otče, takoví, jací jsme, nemůžeme před tebou obstát. 'Proto tě prosíme, vlož svého svatého Ducha do našich srdcí, abychom našli útěchu v tvé milosti.

Dej, abychom s tvou pomocí překonávali všechno, co nás souží. 'Skrze našeho Pána Ježíše Krista, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Bože, sílo všech, kdo svou naději skládají v tobě: milostivě přijmi naše modlitby. 'Poněvadž pro mdlobu svého smrtelného těla nemůžeme nic konat bez tebe, pomoz nám svou milostí, abychom, zachovávajice tvá přikázání, se ti líbili v tom, co chceme, i v tom, co konáme.' Skrze našeho Pána Ježíše Krista, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

NEDĚLE SEXAGESIMAE

Pane Bože, ty zpytuješ naše srdce a víš, že se sami na sebe nemůžeme spolehnout.' Dopřej nám posilu a útěchu ve tvé milosti.

Ty buď naším útočištěm před svody světa a ďábelským pokušením. 'Skrze našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Pane, učil jsi nás, že všechny naše činy bez lásky nic nejsou.' Pošli svého svatého Ducha a rozlej v našich srdcích tento jedinečný dar lásky, pouto pokoje a všech ctností.

Každý živý je před tebou mrtvý bez tvého Ducha, ' který žije a kraluje s tebou a s tvým Synem Ježíšem Kristem na věky. Amen.

NEDĚLE QUINQUAGESIMAE (MASOPUSTNÍ)

Věrný Bože, činíš nás hodnými, abychom byli účastníky svatého utrpení, ' jímž tvůj milý Syn překonal moc hříchu i smrti. Dej, abychom zachovávali památku jeho utrpení s vážností a zbožností, v jeho následování vzali na sebe kříž, a tak naplnili tvou svatou vůli. ' Skrze našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•
Nejmilovanější Otče, ty chceš, abychom vložili všechnu péči na tebe, který se o nás staráš. ' Zachraň nás od strachu nevěry a světských úzkostí.

Dej, aby žádné mraky tohoto života nepohltily světlo lásky, jež jsi nám zjevil ve svém Synu Ježíši Kristu, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

1. NEDĚLE POSTNÍ (INVOCAVIT)

Pane Bože, nebeský Otče, poslal jsi do tohoto světa svého Syna, aby bojoval s tyranii ďábla a chránil nás před nepřítelem. ' Prosíme tě, zachovej nás ve všech pokušeních a dej nám svého Ducha, tak abychom satanu odpírali, tvým slovem jej od sebe odháněli a slavili nad ním vítězství. ' Skrze našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna, který s tebou a s Duchem svatým žije a Kraluje na věky věků. Amen.

•
Všemohoucí Bože, tvůj pozeňnaný Syn byl veden Duchem, aby ho satan pokoušel. ' Přispěj ku pomoci svým služebníkům, na které rovněž útočí mnohá pokušení.

Ty znáš jejich slabosti; dej, aby každý z nich poznal, že jsi mocen jej zachránit' skrze Ježíše Krista, tvého Syna, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

2. NEDĚLE POSTNÍ (REMINISCERE)

Všemohoucí Bože, nebeský Otče, tys nám přikázal bdělost a střízlivost. ' Uzpůsob nás k tomu, abychom s trpělivostí nesli ovoce dobrých skutků.

Dej, abychom jako tvé děti byli nalezeni v pravé poslušnosti. ' Skrze našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•
Bože, tvou slávou je tvoje milosrdenství. ' Buď milostiv všem, kdo zbloudili z tvých cest. Přiveď je znovu k tomu, aby se s kajícím srdcem a pevnou vírou chopili neproměnlivé pravdy tvého slova a zachovávali ji. ' Skrze tvého Syna Ježíše Krista, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

3. NEDĚLE POSTNÍ (OCULI)

Všemohoucí, věčný Bože, prosíme tě, popatří na upřímnou žádost svých věrných' a rozprostří nad námi svou všemocnou ruku, tak abychom bojovali proti všem útokům Zlého.' Skrze našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen. Pane Bože všemohoucí, dopřej svému lidu milost,' aby odporoval pokušením světa, těla a ďábla.

Ať s čistým srdcem a čistou myslí tvá církev následuje tebe, jediného Boha.' Skrze Krista, tvého Syna a našeho Pána, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

4. NEDĚLE POSTNÍ (LAETARE)

Pane náš a Bože, ty ses ve svém Synu podivuhodně smířil s lidským pokolením.' Dej svému lidu, aby v pohotové víře a s radostnou oddaností spěchal vstříc velikonočním svátkům.

Skrze Ježíše Krista, tvého Syna a našeho Pána,' který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Milostivý Bože, tvůj požehnaný Syn Ježíš Kristus sestoupil z nebe,' aby jako pravý chléb dával život světu. Dávej nám tento chléb stále, aby On žil v nás a my v něm,' jenž s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

5. NEDĚLE POSTNÍ (JUDICA)

Pane, náš nebeský Otče, připravil jsi nám cestu spásy ve svém Synu.' Prosíme, dej, abychom mu byli oddáni a v jeho následování se učili poslušnosti.

Ved' nás pro Krista do své nebeské slávy,' kde on s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Všemohoucí Bože, ty jediný můžeš vládnout nad zlo vůlí a vášněmi hříšných lidí.' Dej, aby tvůj lid miloval ty věci, které přikazuješ a toužil po těch, které zaslubuješ.

Nechť naše srdce prostředřed soudu a proměn ve světě jsou pevně upřena tam, kde lze nalézt pravou radost.' Skrze našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

KVĚTNÁ NEDĚLE

Milosrdný, věčný Bože, nelitoval jsi svého jediného Syna,' ale vydal jsi ho za nás všechny, aby nesl na kříži naše hříchy.

Dej, ať se naše srdce pod křížem nezalekne a nepozbude odvahy.' Skrze našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Všemohoucí, věčný Bože, poslušen tvé vůle vzal náš Vykupitel na sebe naše tělo,' sklonil se pod potupou kříže a ponižil sám sebe.

Milostivě dej, abychom ho následovali v jeho utrpení a byli účastníky jeho vzkříšení.' Skrze něho, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

VELKÝ PÁTEK

Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil? Vzdálil ses od spasení mého a od slov naříkání mého. / Bože můj, přes celý den volám, a neslyšíš, i v noci, a nemohu se ztišit.

V tebe doufali otcové naši a vysvobozovali je; k tobě volávali a spomáhals jim; v tebe doufali a nebývali zahanbeni. / Já pak červ jsem, a ne člověk; všichni, kteří mě vidí, posmívají se mi.

Dělí mezi sebou roucha má a o můj oděv metají los. / Ale ty, Hospodine, nevzdaluj se, neboť soužení blízké je; sílo má, přispěj k spomožení mému nyní i na věky věků. Amen. (Žalm 22)

•

Všemohoucí Otče, věčný Bože, pro nás jsi vydal svého Syna bolestnému utrpení na kříži,' abys nás vytrhl z moci zlého nepřitele.

Učiň, abychom jeho obět' vděčně přijímali, a tak dosáhli odpuštění vin a vysvobození z věčné smrti.' Skrze našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Všemohoucí Bože a náš laskavý Otče,' prosíme tě, abys milostivě pohleděl na svou shromážděnou církev.

Vždyť pro ni náš Pán Ježíš Kristus byl zrazen a vydán v ruce hříšných a trpěl smrt na kříži.' Slyš nás pro něho, který nyní s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

NEDĚLE VELIKONOČNÍ

Oslavujte Hospodina, neboť je dobrý, neboť na věky trvá milosrdenství jeho! / V úzkosti vzýval jsem Hospodina a vyslyšel mě. Hospodin se mnou je, nebudu se báti.

Všichni národové obklíčili mě, doráželi na mě jako vosy, avšak zhasli jako oheň, neboť ve jménu Hospodinově jsem se ubránil. / Síla má a písnička máje Hospodin, on byl můj vysvoboditel.

Pravice Hospodinova povýšila se, pravice Hospodinova dokázala síly. / Kámen, který zavrhlí stavitelé, učiněn je v hlavu úhelní.

Od Hospodina stalo se to a jest divné před očima našima. / Tento je den, který učinil nám Hospodin, a proto se radujme a veselme se v něm nyní i na věky věků. Amen. (Žalm 118)

•

Všemohoucí, věčný Bože, v tento den jsi skrze svého Syna zvítězil nad smrtí a otevřel nám přístup k věčnému životu. ' Proto v radosti slavíme svátek jeho vzkříšení. Stvoř nás nově mocí jeho Ducha, abychom i my povstali a chodili v světle života. O to tě prosíme pro Ježíše Krista, tvého Syna a našeho Pána, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•
Svatý Bože, pro naše spasení jsi vydal svého jednorozeného Syna na smrt na kříži a jeho slavným vzkříšením jsi nás vysvobodil z moci našeho nepřítelů.

Dej, abychom denně umírali hříchu a navždy s Kristem žili v radosti jeho vzkříšení.1 Skrze něho, tvého Syna a našeho Pána, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

PONDĚLÍ VELIKONOČNÍ

Všemohoucí Bože, vzkříšením svého jednorozeného Syna jsi otevřel nový věk svého království. Prosíme tě, dej nám podíl na ovoci Kristova zmrtvýchvstání.

Učiň, abychom dosáhli svobody tvých dětí a blížili se k věčnému životu.' Skrze našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•
Milosrdný Bože, každoročním slavením velikonoce obnovuješ víru svého lidu.1 Dej nám vždy hlouběji poznávat, jak svaté je obmytí křtu, kterým jsi nás očistil.

Mocný je Duch, jímž jsme znovuzrozeni a drahá je krev, kterou jsme byli vykoupeni. Skrze našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

1. NEDĚLE PO VELIKONOCÍCH (QUASIMODOGENITI)

Všemohoucí, věčný Bože, ty jsi nás vzkříšením svého Syna znovuzrodil k živé naději a posíláš nás, abychom zvěstovali evangelium pokoje.

Učiň, abychom mocí Kristova vzkříšení byli probuzeni k víře, a tak přemáhali svět.' Skrze našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•
Všemohoucí, věčný Bože,' ve velikonočním tajemství jsi ustanovil novou smlouvu smíření.

Dej, ať všichni, kdo byli znovuzrozeni do společenství Kristova těla, dosvědčují svými životy to, co vyznávají. Skrze zásluhu tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

2. NEDĚLE PO VELIKONOCÍCH (MISERICORDIAS DOMINI)

Pane, náš Bože, ponížením svého Syna jsi pozdvil tento svět z hlubin zahynutí. Dej těm, kdo v tebe věří, statečnou a radostnou mysl.

Učiň, aby zachránění z hrůz věčné smrti měli podíl na nehynoucí radosti. ' Skrze našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•
Všemohoucí, svatý Bože,' tvůj požehnaný Syn se zjevil svým učedníkům v lámání chleba.

Otevři, prosíme, oči naší víry, abychom ho spatřovali v celém jeho vykupitelském díle.' Skrze něho, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

3. NEDĚLE PO VELIKONOCÍCH (JUBILATE)

Všemohoucí, věčný Bože a Otče, sesíláš bloudícím světlo své pravdy, aby se navrátili na cestu spravedlnosti.

Prosíme dej, aby ti, kdo v tebe věří, odložili všechno, co se přičí tvému jménu, a drželi se toho, co mu slouží.' Pro našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Bože, tvůj Syn Ježíš je dobrým pastýřem svého lidu. Dej, abychom, slyšíce jeho hlas, poznávali jej jako toho, který každého z nás volá jménem.

Dej, abychom ho následovali, kamkoliv nás povede, on, jenž s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

4. NEDĚLE PO VELIKONOCÍCH (CANTATE)

Bože, náš nebeský Otče, tebe stále chválí andělské sbory. Sešli nám, prosíme, svého Ducha, aby také nás učil zvěstovat tvou chválu.

Přived' nás tam, kde tě s nebeskými zástupy spatříme tváří v tvář, pro Ježíše Krista, tvého Syna a našeho Pána, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Všemohoucí Bože, tebe znát jest život věčný. Dej nám, abychom dokonale znali tvého Syna Ježíše Krista, cestu, pravdu i život.

Ať bez kolísání následujeme jeho šlépěje na cestě, která vede k životu věčnému.' Skrze něho, který s tebou i s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

5. NEDĚLE PO VELIKONOCÍCH (ROGATE)

Všemohoucí Bože, ochránce všech, kdo v tebe doufají, jen tvou milostí jsme to, co jsme.' Dej, prosíme, abychom porozuměli bohatství tvého milosrdenství.

Učiň, ať mocí tvého Ducha poznáváme dobré věci a ať o ně usilujeme ve tvé síle.' Skrze našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Bože, pro ty, kdo tě milují, jsi připravil věci nevidané. Vlej do našich srdcí takovou lásku k tobě, abychom tě milovali ve všem a nade všechno.

Dej, ať se při nás naplní tvá zaslíbení, která převyšují všechna naše přání. Skrze Krista, Pána našeho, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

NANEBEVSTOUPENÍ PÁNĚ

Všichni národové plesejte rukama, trubte Bohu s hlasitým prozpěvováním. / Neboť Hospodin nejvyšší je Král veliký nade vši zemí.

Vystoupil Bůh s troubením, Hospodin se zvukem trouby. / Žalmy zpívejte Bohu, zpívejte; zpívejte žalmy králi našemu, zpívejte.

Neboť Bůh je král vší země, zpívejte žalmy. / Kraluje Bůh nad národy, Bůh sedí na trůnu svém svatém nyní i na věky věků. Amen. (Žalm 47)

•

Prosíme tě, věčný Bože, aby naše občanství bylo v nebesích, kam se ctí a slávou vstoupil náš vzkříšený Pán.

Dej abychom tam, kam hledí naše víra, nalezli svůj věčný domov. 'Skrze Pána Ježíše Krista, tvého Syna, který vystoupil na nebesa a který s tebou i s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Všemohoucí Bože a náš svatý Otče, tvůj Syn a náš Spasitel vstoupil na nebesa, aby naplnil všechno.

Milostivě nám daruj víru, že podle svého zaslíbení zůstává se svou církví na zemi až do konce věků; vždyť on, tvůj Syn a náš Pán, s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

6. NEDĚLE PO VELIKONOCÍCH (EXAUDI)

Pane Bože, králi slávy, povýšil jsi svého jednorozeného Syna, aby byl na tvé pravici.' Prosíme, nenechávej nás bez útěchy, ale pošli nám svého svatého Ducha.

Dej, ať nás chrání ve všech protivenstvích a vede nás tam, kde je hlava Církve, Ježíš Kristus,' který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Všemohoucí, věčný Bože, naplň nás radostí a vděčností,' neboť v nanebevstoupení svého Syna jsi vyvýšil člověka.

Obdař nás pevnou důvěrou, že i my jsme povoláni k slávě, do níž nás Kristus předešel,' on, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

NEDĚLE SVATODUŠNÍ

Hospodine, až do nebes milosrdenství tvé, pravda tvá až do nejvyšších oblaků. / Spravedlnost tvá jako nejvyšší hory, soudové tvoji jako hlubokost nesmírná.

Jak převelmi drahé je milosrdenství tvé, Bože, a proto synové lidští v stínu křídel tvých doufají. / Tučností domu tvého rozvlažování bývají a potokem rozkoší svých napájíš je.

Neboť u tebe je studnice života a v světle tvém světlo vidíme. / Rozprostři milosrdenství své na ty, kteří tě znají, a spravedlnost svou na upřímné srdcem. Nyní i na věky věků. Amen. (Žalm 36)

•

Bože, ty jsi učinil královský a kněžský lid z těch, kdo jsou znovuzrozeni v Kristu.' Dej nám ochotu a sílu konat, co přikazuješ.

Nechť má tvůj lid, povoláný k věčnosti, ve svém srdci jednu víru a ve svých činech jedno zaměření.' Skrze Krista, našeho Pána, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Pane, náš Bože, ty jsi v události letnic dokonal velikonoční tajemství ' a lidem ze všech národů jsi zjevil spasení. Sjednot' v Duchu svatém lidi všech jazyků a národů k vyznávání tvého jména.' O to tě prosíme skrze našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Všemohoucí Bože, náš milostivý Otče,' v tento den jsi zaslíbeným darem svého svatého Ducha všem rasám a národům otevřel cestu věčného života. Rozlej tento dar po celém světě kázáním evangelia až do posledních končin země.' Skrze Ježíše Krista, tvého Syna a našeho Pána, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

PONĚLÍ SVATODUŠNÍ

Všemohoucí Bože, prosíme tě o tvého svatého Ducha, aby nás podle tvé vůle spravoval a vedl,' utěšoval ve všem protivenství a vyváděl z bludů k tvé pravdě.

Dej, abychom posílení ve víře, upevnění v lásce a zmocnění v dobrém díle dosáhli věčného života. Skrze našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Bože, dal jsi pravé poznání svému věrnému lidu, když jsi mu poslal svého svatého Ducha.' Dej nám skrze téhož Ducha pravou moudrost ve všech věcech, tak abychom se stále radovali v jeho svatém potěšení,' skrze něho, který žije a kraluje s tebou i tvým Synem a naším Pánem Ježíšem Kristem na věky věků. Amen.

NEDĚLE TROJČNÍ

Všemohoucí Pane a svatý Bože, ty jsi nás vyučil, abychom v pravé víře znali, vyznávali a vzývali tebe,' Otce, Syna i Ducha svatého, jako jediného, věčného Boha.

Prosíme tě, utvrzuj nás stále v této víře navzdory všemu, čím jsme ohroženi.' Skrze našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna, který s tebou a s Duchem svatým, jeden Bůh, žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Bože, nebeský Otče, tys poslal na svět slovo pravdy a Ducha posvěcení,' a tak ses nás hříšných ujal v našich zkouškách a souženích.

Dej, abychom na této víře měli dosti, než se nám dáš poznat ve svém království.' O to tě prosíme, trojjediný Bože, Otče, Synu i Duchu svatý, požehnaný na věky věků. Amen.

1. NEDĚLE PO TROJICI

Pane, náš Bože, ty jsi silou všem, kdo v tebe doufají. 1 Skloň se k naší modlitbě, a poněvadž bez tebe nemůžeme nic učinit, uděl nám svou milostivou pomoc.

Dej, abychom tvá přikázání zachovávali, tak aby naše chtění i činění se ti mohlo líbit.' Skrze našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Rozpomeň se, Pane, na to, co jsi s námi učinil, a ne na to, co si zasluhujeme. Když jsi nás povolal do své služby, učíš nás hodné tohoto povolání.' Skrze Ježíše Krista, Syna tvého a našeho Pána, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

2. NEDĚLE PO TROJICI

Všemohoucí Bože, dej své církvi svého Ducha a svou božskou moudrost,' tak aby tvé slovo mezi námi rostlo, bylo zvěstováno svobodně a směle a tvá církev jím byla budována.

Učiň, abychom ti v pevné víře sloužili a vyznávali tvé jméno až do konce.' Skrze Ježíše Krista, tvého Syna a našeho Pána, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Všemohoucí, nejmilostivější Bože, zachovávej nás ve své nekonečné dobrotě od všech věcí, které by nám mohly uškodit, tak abychom tělem i duší mohli v svobodných srdcích naplnit ty věci, které patří k tvým záměrům. Skrze Ježíše Krista, tvého Syna a našeho Pána, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

3. NEDĚLE PO TROJICI

Pane Bože, ochránce všech, kdo v tebe doufají, bez něhož není moci ani slávy,' spravuj nás a veď ve svém milosrdenství, tak abychom pro časné bohatství neztratili věčné.' Skrze Pána Ježíše Krista, tvého Syna, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Všemohoucí a dobrotivý Pane, náš nebeský Otče,' dej, aby běh tohoto světa byl tvou prozřetelností řízen na cestu míru, ' tak aby ti tvá církev mohla radostně sloužit v důvěře a pokoji.' Skrze Ježíše Krista, tvého Syna a našeho Pána, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

4. NEDĚLE PO TROJICI

Pane Ježíši Kriste, ustanovil jsi na zemi svou svatou církev a pověřils ji zvěstí smíření.' Prosíme tě, sešli nám Ducha svatého, abychom spásitelnou pravdu vyznávali.

Dej, abychom navzájem žili jako děti svého nebeského Otce,' vždyť ty, Pane, s Otcem i s Duchem žiješ a kraluješ na věky věků. Amen.

•

Bože, tvoje neumdlévající prozřetelnost řídí všechny věci na nebi i na zemi.' Pokorně tě prosíme, abys od nás vzdálil všechno, co nám škodí. Daruj nám to, co slouží našemu spasení.' Skrze Ježíše Krista, tvého Syna a našeho Pána, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

5. NEDĚLE PO TROJICI

Pane Bože, nebeský Otče, sešli nám, prosíme, Ducha pravdy a pokoje,' abychom celým srdcem

rozeznávali, co se ti líbí, a také to činili. Skrze našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna,' který s tebou i s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Bože, od tebe přichází všechno dobré.' Daruj nám svého Ducha, abychom poznávali, co je správné. Učiň, abychom to pod tvým milostivým vedením také konali.' Skrze Ježíše Krista, tvého Syna a našeho Pána, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

6. NEDĚLE PO TROJICI

Pane Bože, připravils nám věčné dědictví.' Zapal v našich srdcích plamen své lásky, abychom tě vždycky milovali. Dej, abychom toužili po darech tvých zaslíbení, které jsou větší nad všechny naše představy. Skrze našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Pane, zachovávej církev v pevné víře a lásce,' abychom s pomocí tvé milosti vyhlašovali statečně tvoji pravdu. Dej, abychom stáli ve službě tvé spravedlnosti a tvých mnohých slitování.' Skrze Ježíše Krista, tvého Syna a našeho Pána, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

7. NEDĚLE PO TROJICI

Bože, náš Stvořiteli a dárce všech dobrých darů,' zasad' do našich srdcí lásku k tobě a dej, ať v nás roste pravá zbožnost. Pečuj o to, co jsi v nás započal a ve své lásce nás doved' k zdárnému konci.' Skrze našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Všemohoucí, věčný Bože a náš Pane, dej, abychom se vždycky báli tvého jména a milovali je, neboť ty neodnímáš svou otcovskou ruku od žádného, kdo je pevně zakořeněn v tvé lásce. Skrze Ježíše Krista, tvého Syna a našeho Pána,' který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

8. NEDĚLE PO TROJICI

Všemohoucí Pane a Bože, prosíme, daruj nám vytrvalou víru v Ježíše Krista' i pevnou naději ve tvé zastání ve všech úzkostech. Dej nám upřímnou lásku k tobě a ke všem lidem.' Skrze našeho Pána Ježíše Krista, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Všemohoucí Bože, postavil jsi svou církev na základ apoštolský a prorocký, v němž je úhelným kamenem sám Ježíš Kristus.' Dej, abychom byli jednotou Ducha spojení v apoštolském učení, tak abychom se stali svatým chrámem, který je ti milý.'

Skrze Ježíše Krista, tvého Syna a našeho Pána, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

9. NEDĚLE PO TROJICI

Bože, náš Otče, učinil jsi nás ve křtu dětmi světla. 'Nepřipouštěj, aby nad námi získaly moc temnoty bludu, pomoz nám však, abychom zůstali ve světle tvé pravdy,' skrze našeho Pána Ježíše Krista, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Milosrdný Bože, snížením svého Syna jsi znovu napřímil padlé lidstvo 'a vysvobodil je z otroctví hříchu. Naplň nás radostí nad vykoupením a veď nás k věčné spáse.' Skrze Ježíše Krista, tvého Syna a našeho Pána, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

10. NEDĚLE PO TROJICI

Věčný králi a Pane všech pánů, povolal jsi nás slovem evangelia, abychom byli tvým lidem a dědici tvých zaslíbení.' Prosíme tě, veď nás k poznání své milostivé a spasitelné vůle.

Dej, abychom měli otevřené oči i srdce pro to, co slouží našemu pokoji.' Skrze našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Pane, prosíme tě, milostivě přijmi modlitby svého lidu, který k tobě volá,' a dej, aby poznal a pochopil, které věci má činit. Dej mu milost a sílu k tomu, aby je věrně plnil.' Skrze Ježíše Krista, tvého Syna a našeho Pána, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

11. NEDĚLE PO TROJICI

Pane Bože, dokazuješ své církvi svou moc a důstojnost.' Prosíme, štědře nám udílej svého milosrdenství.

Dej, abychom na cestě k zaslíbenému cíli neklesli, ale obdrželi dary tvého království.' Pro našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Bože, ty jsi náš cíl. Ty ukazuješ bloudícím světlo pravdy a vedeš je zpět po správné cestě.' Všem, kteří se nazývají křesťany, dej sílu vzepřít se tomu, co tvému jménu odporuje, a činit to, co odpovídá jejich víře. O to tě prosíme ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána a tvého Syna,' který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

12. NEDĚLE PO TROJICI

Všemohoucí, věčný Bože, ty vyslycháš naše prosby a obdarováváš nás bohatěji, než si zasloužíme. Udílej nám štědře svého milosrdenství a odnímej vše, co sklíčuje naše svědomí.

Dej nám ze své milosti víc, než se odvažujeme prosit.' Pro našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Bože, ochránce všech, kdo v tebe doufají,' bez tebe není nic silné ani svaté. Rozhojní při nás svou milost, abychom pod tvou vládou a vedením tak prošli věcmi pozemskými, že neztratíme nakonec věci věčné.' Skrze Ježíše Krista, tvého Syna a našeho Pána, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

13. NEDĚLE PO TROJICI

Všemohoucí a milosrdný Bože, milostivě dopřáváš svým věrným, aby ti sloužili k tvému zalíbení.' Prosíme, pomáhej nám, abychom ti nebyli k zahanbení a bližním k pohoršení.

Dej, abychom v upřímnosti srdce kráčeli vstříc svému Pánu a tvému Synu,' který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Pane, prosíme tě, ať tvé stálé slitování očišťuje a obhajuje tvoji církev,' vždyť ona nemůže žít v bezpečí bez tvého přispění. Zachovej ji proto svou pomocí a dobrotou.' Skrze Ježíše Krista, tvého Syna a našeho Pána, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

14. NEDĚLE PO TROJICI

Všemohoucí Pane a Bože, dej nám pravou víru, pevnou naději a hořící lásku,' abychom tobě i svým bližním sloužili podle tvé svaté vůle. Skrze našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna,' který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Všemohoucí Pane a náš milostivý Otče,' dej nám ducha, který by myslil a konal vždy věci pravé.

Poněvadž nemůžeme nic bez tebe, zmocni nás k životu podle své vůle.' Skrze Ježíše Krista, tvého Syna a našeho Pána, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

15. NEDĚLE PO TROJICI

Všemohoucí Bože, smíme tě nazývat Otcem,' neboť jsi nás přijal za děti. Dej, abychom v tomto Duchu rostli a jednou přijali zaslíbené dědictví.' O to prosíme pro našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Všemohoucí Bože, dal jsi svého jediného Syna, aby byl pro nás obětí za hřích i příkladem Božího života. '

Daruj nám tu milost, abychom vždy co nejvděčněji přijímali toto neocenitelné dobrodiní. Učiň, abychom se denně snažili následovat požeňnané kroky jeho nejsvětějšího života.' Skrze něho, tvého Syna a našeho Pána, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen. '

16. NEDĚLE PO TROJICI

Pane, náš Bože, očišťuj a posiluj svou církev ustavičným slitováním,' a protože bez tebe je solí zmařenou, spravuj ji po všechny časy svou spasitelnou mocí. Pro našeho Pána a tvého Syna Ježíše Krista,' který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Milostivý Bože, náš dobrý Otče, dej, aby Duch svatý vedl tvůj lid v jednotu, tak aby bylo mezi národy posvěceno tvé jméno.' Skrze Ježíše Krista, tvého Syna a našeho Pána, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

17. NEDĚLE PO TROJICI

Pane, prosíme tě, odpusť svému lidu jeho přestoupení,' tak abychom byli tvou milostí vysvobozeni z pout hříchu, v nichž jsme uvázli. Skrze našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna,' který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Pane veškeré moci a vlády, ty jsi původcem a dárce všech dobrých věcí.' Dej do našich srdcí lásku k tvému jménu a posilni v nás pravou zbožnost. Nasyť nás svou dobrotou a přinášej v nás ovoce dobrých skutků.' Skrze Ježíše Krista, tvého Syna a našeho Pána, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

18. NEDĚLE PO TROJICI

Všemohoucí, věčný Bože, takoví, jací jsme, nemůžeme před tebou obstát,' proto prosíme, ukaž nám, ubohým hříšníkům, své milosrdenství. A nenavštěvuj nás svým soudem, nýbrž odpuštěním.' Skrze našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Modlíme se k tobě, Pane. Dej, ať celým svým srdcem spoléháme na tebe' a vidíme, že jsi se vždy stavěl proti pyšným, spoléhajícím na svou vlastní sílu. Ty však neopouštíš ty, kteří se chlubí jen tvou milostí.' Zůstávej proto se svým lidem pro Ježíše Krista, svého Syna a našeho Pána, který s tebou i s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

19. NEDĚLE PO TROJICI

Pane, náš Bože, předchází nás a provází tvá milost.' Dej, abychom tvé slovo v srdci zachovali a byli vždy připraveni činit dobré. Skrze Ježíše Krista, tvého Syna a našeho Pána,' který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•
Všemohoucí, svatý Bože a náš Pane,' víme, že bez tvého přispění se ti nemůžeme líbit. Dej milostivě, aby Duch svatý řídil a ovládal naše srdce ve všech věcech.' Skrze Ježíše Krista, tvého Syna a našeho Pána, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

20. NEDĚLE PO TROJICI

Pane Bože, nebeský Otče, prosíme, posiluj svůj lid, aby odpíral d'ábelskému mámení a uskokům' a tebe, jediného pravého Boha, následoval čistým srdcem. Pro našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna,' který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•
Dej nám, Pane, abychom neulpívali na pozemských věcech,' ale celým srdcem milovali nebeské. Dej, dokud žijeme uprostřed toho, co pomíjí, abychom přilnuli k tomu, co zůstává.' Skrze Ježíše Krista, tvého Syna a našeho Pána, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

21. NEDĚLE PO TROJICI

Všemohoucí a milosrdný Bože, my jsme tvé vlastnictví; vyryl jsi nás na svou dlaň.' Prosíme, zbavuj nás všeho, co nás ohrožuje, a odejmi, co nás svírá na duši i na těle. Svobodným srdcem chceme činit tvou svatou vůli ' skrze našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•
Bože, ty jsi zjevoval svou sílu předně ve svém slitování.' Prosíme, skloň se k nám a dej nám svou milost, tak abychom běžíce za tvými zaslíbeními měli podíl na nebeském pokladu.' Skrze Ježíše Krista, tvého Syna a našeho Pána, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

22. NEDĚLE PO TROJICI

Všemohoucí a milosrdný Bože, prosíme tě, vzdal od nás útoky toho zlého nepřítel' a dej, abychom v bdělosti a hotovosti radostně činili, co se ti líbí. Skrze našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna,' který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•
Bože, původce všeho dobrého, ty jsi náš Pán.' Dej nám pochopit, že se staneme svobodnými, podrobíme-li se tvé vůli, a že nalezneme dokonalou radost, zůstaneme-li věrni pod křížem.' O to tě prosíme ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána a tvého Syna, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

23. NEDĚLE PO TROJICI

Pane Bože, ty jsi se s námi smířil skrze svého jednorozeného Syna.' Prosíme, dej odpuštění těm, kdo v tebe věří, a ujisti je, že jsou od všech hříchů očištěni.

Učiň, aby ti sloužili pokojným a smělym srdcem ' ve jménu našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•
Všemohoucí, věčný Bože, dal jsi svému milému Synu všechnu moc na nebi i na zemi' a učinil jsi jej hlavou nového stvoření. Osvobod' všechno stvoření z moci zlého, aby sloužilo jen tobě a tebe na věky velebil.' Skrze

Ježíše Krista, tvého Syna a našeho Pána, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

24. NEDĚLE PO TROJICI

Pane Ježíši Kriste, ty jsi vzkříšen a život,' svým vítězstvím jsi nám získal věčnou spásu. Prosíme tě, dej, abychom radostně vstali z mrtvých a byli s tebou v ráji.' Vždyť ty s Otcem a s Duchem svatým žiješ a kraluješ na věky věků. Amen.

•
Všemohoucí, věčný Bože, v Kristu jsi zjevil svoji slávu mezi národy.' Zachovej, prosíme, dílo své milosti, tak aby tvá církev všude ve světě vytrvala v pevné víře a vyznávala tvé jméno.' Skrze Ježíše Krista, tvého Syna a našeho Pána, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

25. NEDĚLE PO TROJICI

Všemohoucí, věčný Bože, zaslíbil jsi nám nové nebe a novou zemi, v nichž bydlí spravedlnost. Prosíme tě, veď nás svým Duchem, abychom očekávali druhý příchod tvého Syna. Dej, abychom v svaté bázni a s radostí kráčeli vstříc jemu,' který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•
Všemohoucí, věčný Bože, náš Pane,' dej, aby naše víra, naděje a láska rostla, tak aby se nám dostalo toho, co jsi zaslíbil, a abychom milovali to, co jsi přikázal.' Skrze Ježíše Krista, tvého Syna a našeho Pána, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

26. NEDĚLE PO TROJICI

Všemohoucí, milostivý Bože, náš Otče,' jenom z tvého daru pochází, že věřící lidé ti vzdávají pravou a chvályhodnou službu. Dej, abychom běželi bez klopýtání a dokázali sloužit v pokoře ve svých bližních tvému Synu, našemu Pánu,' který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

Pane, nebeský Otče, probud' svým Duchem naši mysl a srdce, ' abychom vždycky pamatovali na konec a na tvůj spravedlivý soud. Dej, ať žijeme na modlitbách a v bdění s nadějí, že jednou zůstaneme u tebe věčně.' Dej nám to skrze tvého Syna a našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

POSLEDNÍ NEDĚLE PO TROJICI

Pane Bože, nebeský Otče, pošli brzy svého milého Syna,' aby uvedl církev jako svoji nevěstu do věčného domova. Přijmi nás, prosíme, se všemi vykoupenými ve svou věčnou slávu.' Pro našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Všemohoucí, věčný Bože, náš Pane,' ty chceš napravit všechny věci ve tvém milovaném Synu, králi králů a Pánu pánů. Milostivě dej, ať tvůj lid, rozdělený a hříchem ztotočený, je osvobozen a společně přiveden pod nejmilostivější vládu toho,' který žije a kraluje s tebou i s Duchem svatým na věky věků. Amen.

NEDĚLE DÍKČINĚNÍ

Dobrořeč duše má Hospodinu. Hospodine, Bože můj, velmi jsi veliký, velebnost a krásu jsi oblékl, / který svlažuješ hory z výsostí svých, aby ovocem činů tvých sytila se země. Všechno na tě očekává, abys dával pokrm časem svým. / Když jim dávaš, sbírají, když otevíráš ruku svou, nasyceni bývají dobrými věcmi. Budiž sláva Hospodinova navěky, rozveseluj se Hospodin v skutcích svých. / Zpívati budu Hospodinu, dokud jsem živ; žalmy Bohu svému zpívati budu nyní i na věky věků. Amen. (Žalm 104)

•

Všemohoucí a věčný Bože, přinášíme ti oběť našich díků a chval' za tvou otcovskou dobrotu a péči, s níž jsi nám dával v tomto roce plody země. Dej nám ze své milosti, abychom jich řádně užívali k tvé slávě, svému dobru a k pomoci potřebným. I Skrze Ježíše Krista, tvého Syna a našeho Pána, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Pane Bože, nebeský Otče, od tebe každodenně přijímáme hojnost dobrých darů i stálou ochranu. Prosíme, dej nám víru, již bychom to poznávali, i vděčnost, v níž bychom děkovali za tvé milosrdenství a dobrotu.

Vyžeň z nás všechnu zničenost a sobectví a otevři naše srdce i ruce k pomoci těm, kdo mají nedostatek.' Skrze našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

V.

DOPLŇUJÍCÍ ČÁSTI A PODNĚTY

DOVĚTKY PO I. ČTENÍ PÍSMO

pro jednotlivé neděle a svátky (nejsou převedeny Agenda 336-337)

PODNĚTY PRO PŘÍMLUVNÉ MODLITBY

Každé bohoslužby vycházejí z prosby „Přijď království tvé“. Pozadím zejména jejich přímluvné části je pohyb Božího království vstříc druhému příchodu Kristovu v životě sboru i v životě jeho členů.

Tato kapitola má posloužit k tomu, abychom ve svých přímluvách na některé důležité předměty trvale nezapomínali. Tím není řečeno, že by všechna uvedená témata musela být zastoupena v modlitbách každé neděle.

Kazatel volí jednotlivé přímluvy a utváří konečnou podobu modlitby vždy s ohledem na obsah celých služeb Božích. Dbá však také, aby v určitém časovém rozmezí bylo rovnoměrně pamatováno na jednotlivé důležité oblasti přímluvných modliteb.

Jejich soupis, který si ovšem nečiní nárok na úplnost, může i mimo bohoslužby prokázat užitečnou pomoc kazatelům a presbyterům, jimž jejich povolání ukládá službu přímluv za sbor i za svět.

Předměty přímluv v závorkách uvádíme jako příklad promítnutí těchto podnětů do některých konkrétních poloh.

V závěru kapitoly přinášíme také příklady úvodních vybidnutí a závěrečných formulací k přímluvným modlitbám ve shromáždění.

A) Svatá církev obecná

- 1 všechen Boží lid
- 2 jednotlivé křesťanské církve
- 3 pokoj a jednota církve Kristovy
- 4 čisté zvěstování Božího slova
- 5 řádné vysluhování svátostí
- 6 služba lásky v těle Kristově

- 7 všichni, kdo Pána vyznávají ve všedním životě
- 8 všichni kazatelé a starší Božího lidu
- 9 bohoslovci a jejich učitelé
- 10 misionáři, evangelisté
- 11 ti, kdo slouží v díle lásky
- 12 všichni, kdo pracují pro jednotu Kristova lidu
- 13 nedávno pokřtění
- 14 katechumeni
- 15 lidé, kteří mají být přivedeni ke Kristu
- 16 provinilí a odpadlí
- 17 všichni kající

B) Svět

- 1 spása všeho světa
- 2 záchrana ohroženého Božího stvoření
- 3 mír a bezpečnost ve světě, odstranění zbraní, spravedlnost a svoboda pro všechny lidi
- 4 spravedlivé rozdělování darů přírody a výsledků lidské práce
- 5 zdravé životní prostředí, zachování světa a kosmu, odpovědné užívání přírodních zdrojů
- 6 strádající země (v Africe, Asii, Latinské Americe aj.)
- 7 důvěra mezi národy a snášenlivost mezi rasami
- 8 příznivé počasí a dobrá úroda
- 9 dostatek pokrmů pro všechny hladové
- 10 vzájemná pomoc národů
- 11 všichni, kdo nesou odpovědnost za společnost a stát (politici, diplomaté, vojáci, vědci, novináři, soudci, vedoucí pracovníci aj.)
- 12 naše zem, národ
- 13 poměry v obci, městě
- 14 manželství, rodiny, úcta k začínajícímu životu
- 15 školy a výchova mládeže
- 16 dobrá kultura
- 17 poctivá pracovní morálka
- 18 všichni, kdo práci slouží druhým

C) Strádající a ohrožení

- 1 všichni, kdo trpí
- 2 nemocní
- 3 umírající

- 4 nemocné a strádající děti
- 5 sirotci a vdovy, vdovci
- 6 lidé slabí a staří
- 7 obyvatelé domovů důchodců aj. ústavů
- 8 invalidé
- 9 trpící hladem, útlakem, jakýmkoliv nedostatkem
- 10 vězňové, zajatci a lidé bez domova
- 11 rozvrácené rodiny a jejich děti
- 12 děti v dětských domovech a výchovných zařízeních
- 13 ti, kdo jsou v nebezpečí
- 14 pronásledovaní
- 15 lidé ve smrtelné úzkosti
- 16 ti, jimž se křivdí
- 17 ti, kterým jsme sami ukřivdili
- 18 opuštění
- 19 všichni, kdo ztrácejí smysl života
- 20 ti, kdo nemohou pracovat
- 21 všichni nešťastní; pomýšlející na sebevraždu
- 22 alkoholici
- 23 duševně nemocní
- 24 narkomani
- 25 lidé na okraji společnosti
- 26 oběti válek a přírodních katastrof
- 27 těhotné ženy
- 28 lidé na cestách
- 29 řidiči dopravních prostředků
- 30 zaměstnanci na rizikových pracovištích
- 31 pracovníci v jaderném průmyslu, kosmickém výzkumu aj.
- 32 lidé ve vojenské službě
- 33 ti, kdo prožívají velké životní změny

D) Místní sbor

- 1 náš sbor
- 2 služba Slova a svátostí
- 3 kazatel, presbyteři, jejich rodiny
- 4 všechna práce ve sboru a ti, kdo k ní jsou pověřeni (varhaník, kostelník, sborová sestra, křesť. služba atd.)
- 5 sborem vyslaní studující bohosloví

- 6 rozvíjení darů Ducha svatého
- 7 nová obdarování k službě
- 8 všechny děti sboru
- 9 jednota generací ve sboru
- 10 ti, kdo žijí nesmiřeni, neschopni si odpustit
- 11 sbory sousední a okolní
- 12 seniorát, seniorátní výbor
- 13 českobratrská církev evangelická, synodní rada
- 14 konventy, synod, celocírkevní shromáždění
- 15 obětavost sboru a ochota pomáhat jiným
- 16 život sboru v místě (svědectví, služba, solidarita)
- 17 ti, kdo nám nepřejí
- 18 kdo dnes nemohli přijít do shromáždění
- 19 naši nemocní
- 20 rodiče očekávající narození dítěte
- 21 ti, jimž zemřel někdo blízký
- 22 všichni, kdo se připravují ke křtu, konfirmaci
- 23 bratři na vojně
- 24 ti, kdo jsou sboru odcizeni
- 25 trpící pro Krista

E) Úvodní vybidnutí k přímluvné modlitbě

Hospodin je blízko všem, kteří volají k němu, všem, kdo ho volají opravdově. Prosme ho s důvěrou o požehnání pro církve a celý svět.

•

Pán Ježíš řekl: Začkoliv budete Otce prosit v mém jménu, to učiním, aby byl oslaven Otec v Synovi. Proto se směle přimlouvejme za Boží lid a za všecko stvoření.

•

Modleme se k našemu Pánu, aby všichni lidé došli spásy a poznali pravdu, neboť Kristus Ježíš dal sám sebe jako výkupné za všechny.

•

Kdykoliv se v Kristově jménu shromažďujeme, tam je on uprostřed nás. Svěťme mu spásu celého světa.

•

Duchem Božím jsme všichni spojeni v jediné tělo, takže starosti bratří a sester jsou i našimi starostmi. Proto se přimlouvejme u Pána jedni za druhé.

•

Povstaňme k přímluvné modlitbě, poněvadž v každé nouzi a všech starostech stojí Hospodin při svém lidu.

•
 Jako Kristovi učedníci jsme povoláni sloužit všem lidem. Prosme tedy Pána o pomoc pro všechny. Připomeňme si potřeby a utrpení druhých a v pokorné modlitbě je svěřme do rukou našeho Pána.

•
 Vítězství Pána Ježíše Krista nad hříchem a smrtí otevřelo novou naději pro všechny lidi. V této jistotě se postavme k modlitbě za celý svět.

•
 Dřív než započne večeře Páně, která je znamením jednoty a lásky, předložme našemu Pánu starosti i naděje všech věřících a všeho sténajícího stvoření.

•
(Úvod k litanické modlitbě)

V přímluvné modlitbě prosme Pána: Pane, smiluj se.

•
 Pán Ježíš ujistil ty, kdo se shromáždí v jeho jménu, zeje uprostřed nich. V důvěře v jeho slovo volejme: Pane, smiluj se.

•
 Vložme všechnu svou starost na Boha a pokorně ho prosme: Pane, smiluj se.

F) Závěr přímluvné modlitby - není-li ukončena modlitbou Páně

Neboť tys, Bože, naše útočiště i síla a tvá je všechna moc a sláva na věky věků. Amen.

•
 Pane, spoléháme na tvé milosrdenství, neboť tys naše jediná naděje. Budiž ti sláva i čest na věky věků. Amen.

•
 Pane, utíkáme se k tobě se všemi svými starostmi a potřebami, neboť ty jsi naše spása a náš život je v tvých rukou. Zůstávej s námi nyní a vždycky. Amen.

•
 Bože, ty jsi Pán všech, štědrý ke všem, kdo tě vzývají. Ne nás, ale svoje jméno oslav pro své milosrdenství a pro svou věrnost. Amen.

•
 Požehnaný jsi, Bože, Otče našeho Pána Ježíše Krista, Otče milosrdenství a Bože veškeré útěchy. Tobě buď sláva navěky. Amen.

•
 Bože, předkládáme ti tyto prosby a chválíme tě skrze tvého Syna Ježíše Krista, který posvětil tvé jméno a naplnil tvou vůli, zcela se za nás vydal a byl povýšen do tvé slávy, který s tebou žije a kraluje na věky věků. Amen.

•

Všemohoucí Bože, přijmi naše prosby a vyslyš i ty, které jsme nevyslovili. Skládáme v tebe všechnu svou naději, neboť ty nás miluješ nekonečnou láskou skrze Krista, našeho Pána. Amen.

•

Bože, ty každému, kdo prosí, dáváš, a každému, kdo tluče, otevíráš. Vyslyš naše prosby skrze Krista, našeho Pána. Amen.

•

Pane Kriste, víme, že bez tebe naše modlitby nic nejsou. Ale ty se za nás u Otce stále přimlouváš. Děkujeme ti za to a chválíme tě na věky věků. Amen.

•

Pane Ježíši Kriste, předkládáme ti s důvěrou tyto prosby, neboť ty jsi všechna naše naděje, tys naše budoucnost, ty žiješ a kraluješ na věky věků. Amen.

•

Tomu pak, který působením své moci mezi námi může učinit neskonale víc, než zač prosíme a co si dovedeme představit, jemu samému buď sláva v církvi a v Kristu Ježíši po všechna pokolení na věky věků. Amen.

PŘÍPRAVA POŘADU MALÝCH SHROMÁŽDĚNÍ

Malá shromáždění mohou být velmi rozmanitá - bohoslužby v menší kazatelské stanici, shromáždění s nemocnými, starými apod. V druhém případě bývá kromě kazatele přítomen i presbyter, pracovník křesťanské služby nebo některé sborové skupiny.

Malé shromáždění v kazatelské stanici bude mít pořad rozvinutější, u nemocného zůstaneme s ohledem na omezené možnosti soustředění jen u několika bohoslužebných prvků (sr. příklad pořadu večere Páně vysluhované mimo shromáždění sboru v Agendě I, str. 66n). Při opakovaném shromáždění tohoto druhého typu je vhodné se zřetelem na plnost bohoslužby některé části soustavně doplňovat a vyměňovat, jiné zase pro kontinuitu zachovávat beze změny; ty níže označujeme □.

Předchází krátký uvítací rozhovor, popř. s představením přítomných.

□ POZDRAV (TROJIČNÍ)

[PÍSEŇ]

s ohledem na církevní rok; známá, event. jen 1 - 3 sloky

MODLITBA

Krátká Vstupní modlitba, zahrnující i vazby na shromáždění sboru v daném týdnu a na společenství celé církve.

ČTENÍ PÍSMO

Nejlépe biblický text příslušné neděle z bohoslužby sboru; jinak je vhodné číst z klasických biblických modliteb a chval. Jen ve výjimečných případech volíme čtení podle kazuální příležitosti.

KÁZÁNÍ

Při návštěvě nemocného trvá tři až pět minut, příp. s možností pastoračního rozhovoru zvěstně orientovaného. (Rozhovor vedeme s velkou pozorností, připravení, respektujeme fakta situace, dbáme o věcnost, stručnost a návaznost ke zvěstování.)

□ APOŠTOLSKÉ VYZNÁNÍ VÍRY

[SLUŽBA STOLU KRISTOVA]

„OHLÁŠENÍ“

ze života sboru, Pozdravy od bratří a sester i jiná sdělení, přibližující Kristovo dílo ve sboru, v církvi, příp. v ekumeně. (Zde je nejvhodnější místo pro výše zmíněný rozhovor.)

MODLITBA

s přímlovami, zakončená modlitbou Páně

ČTENÍ PÍSMÁ (POSLÁNÍ)

[PÍSEŇ]

podle okolností, buď opět dobře známá, nebo především obsahově související s kázáním či posláním. V odůvodněných, dobře uvážených případech možno učít i píseň novou. Je-li to vhodné a povzbuzující, lze také zazpívat písní několik; pak se na výběru podílejí účastníci shromáždění.

□ POŽEHNÁNÍ

trojiční nebo jiné, popř. s uvedením, že takto bylo čteno dnes ve sboru
Následuje osobní rozloučení.

PŘÍPRAVA SBOROVÝCH OHLÁŠENÍ

(sr. Agenda I, str. 23)

Při sestavování ohlášek je třeba mít na mysli budování sboru. Nejsou totiž pouhým hromaděním informací; mají ukazovat ke Kristovu dílu ve sboru, v církvi, v ekumeně a povzbuzovat k odpovědi na evangelium v životě sboru chválami, modlitbami a činy lásky.

Budování sboru prospívá, jestliže ohlášení spolu s kazatelem shromáždí, připravuje, příp. pak i sboru vlastními slovy jasně a stručně předkládá presbyter nebo člen sboru. Je prospěšné, když se ohlašující střídají. Nejen že se tak učí brát ohlašovanou věc za svou, ale mají příležitost sloužit sboru svými dary. Učí se jasně formulovat, zřetelně artikulovat, myslet na druhé. Na přípravě ohlášek se mohou podílet i další členové sboru zprávami z různých sborových odborů, upozorněním na bratry a sestry v nemoci nebo zvláštních situacích atd. Tím se shromáždění umožňuje účast na těžkostech i radostech jednotlivců a všichni jsou povzbuzeni k přímluvným modlitbám. Je rovněž příležitost připomenout, co vzdělává společenství se sousedními sbory, s bratrstvem seniorátu, církve, ekumeny. Všechny tyto podněty shromáždíme při schůzích staršovstva, biblických hodinách a jednáních sborových odborů během týdne. V samotném shromáždění pak mohou být ohlášky doplňovány jen v naléhavých případech. (V malých shromážděních mívají však ohlášení podobu rozhovoru.)

V řazení jednotlivých ohlášek je vhodné zachovávat určitou soustavnost: Na první místo náleží nejspíše ohlášení textu kázání příští neděle, vysluhování večere Páně a křtu, zprávy z jednání staršovstva, cesty kazatele v následujícím týdnu, konání biblických hodin a dalších shromáždění během nadcházejících dnů (někde ohlašují všechna shromáždění, jinde jen výjimečná či nepravidelná a ostatní jsou viditelně připomenuta na oznamovací tabuli v prostorách vstupu do shromáždění) apod.

V některých církvích dostávají přítomní hosté příležitost sdělit, odkud přicházejí, vyřídít pozdrav svého sboru a rovněž pozdravy pro své sbory přijmout (u nás se to nejčastěji týká hostujícího kazatele). Avšak zvyk vítat všechny účastníky shromáždění - případně jim ještě děkovat za návštěvu - je nevhodný.

Dále je možno zařadit vzdělávatelnou poznámku a zprávy (dopisy) z ekumeny, z církve, ze seniorátu.

Nakonec přicházejí na řadu věci vztahující se k osobám. (Osobní jubilea apod. zmiňujeme s pastýřskou moudrostí, v zásadě po poradě se staršovstvem, s ohledem na tradici a situaci sboru.) Vyvarujeme se vynášení jednotlivých lidí, ale povzbuzujeme slabé, tiché.

Při formulaci dbáme na srozumitelnost, přehlednost a vyhýbáme se opakování frází. Není rovněž třeba říci všechno; v žádném případě si ten, kdo je ohlášenými pověřen, z této služby nečiní záminku k proslovení dalšího kázání. Mnohé může být vhodně sděleno na sborové nástěnce; zde to často mnohem lépe poslouží svému účelu.

Vůbec pamatujeme na to, aby ohlášení byla v organickém vztahu k celku bohoslužeb, ke kázání, přímluvným modlitbám (příp. k vysluhované svátosti apod.). V této podřazenosti je zábrana jak proti přebujení, tak proti stereotypnosti ohlášek. Výzva k

návštěvě nemocného, ke sbírce, k pracovní pomoci, stejně jako oznámení svatby, pohřbu atd. se naopak stává podnětem k přimluvám sboru, které se z bohoslužeb přenášejí až do každodenních modliteb při domácích pobožnostech.

V rámci ohlášení může někdy sbor společně řešit i některé aktuální problémy a úkoly. Sem možno například zařadit celé jednání výročního shromáždění, uvedení a nácvik nové písně aj.

Křesťanské bohoslužbě i její obecnostevní části, do níž sborová ohlášení náleží, je vzdáleno moralizování, ctižádostivé prvky a vyzdvihování dílčích zájmů. Teprve sbor evangeliem nově oslovený prožívá i ohlášky v bohoslužebné rovině a okouší v nich moc svého vzkříšeného Pána.

VI.

Z MODLITEBNÍHO POKLADU CÍRKVE

Církev dlouho užívala jen těch modliteb, které čerpala přímo z Písma svatého. Dnes se tyto modlitby v některých tradicích užívají jako modlitby chval a dobrořečení.¹

Teprve od doby milánského biskupa Ambrosia (zemř. 397) dochází k nové tvorbě. Ambrožovi je připisována celá řada latinských hymnů. Liturgické modlitby (kolekty, přímlyvy, preface, děkonné modlitby při večeři Páně) tvořily na Východě pevnou součást liturgie, která se v jednotlivých nedělích církevního roku až na některé části neměnila. Tyto modlitby se dodnes užívají v bohoslužbách pravoslavných a východních církví, např. v liturgii Chrysostomově, zv. též byzantská, v liturgii Basilově aj.²

Na Západě byly tvořeny modlitby pro jednotlivé neděle církevního roku. Zachovaly se nám v tzv. sakramentářích (Leonianum, Gelasianum, Gregorianum)³. Z nich čerpá agenda zejména kolekty, preface a přímlyvy, jež jsou s úpravami užity pro pořady podle formulářů C a D v návazání na tradice luterské. Některé z těchto modliteb jsou připisovány církevním otcům Athanasiovi, Augustinovi, Basilovi, Chrysostomovi (Janu Zlatoústému) aj.

Středověk navázal na období církevních otců a bohatě využil toho, co toto období nashromáždilo. Od 9. stol. se setkáváme s knihami, které obsahují bohoslužebné pořádky západní církve. Nazývají se misály. Původně měla jednotlivá území v Evropě vlastní pořádky více nebo méně závislé na východní liturgii, avšak postupně převládla misál římský⁴; po Tridentském koncilu (1545-1563) se stával závazným pro celou římskokatolickou církev. V tomto misálu se zachovaly modlitby z nejstarších dob.

Luther se vyrovnával právě s tímto bohoslužebným pořádkem a navázal na něj. O kolektách obsažených v římském misálu napsal: „Kolekty, pokud jsou zbožné (a ty, které jsou stanoveny na dny Páně, zpravidla zbožné jsou), nechť jsou zachovány ve vžitém způsobu.“⁵ V ženevském bohoslužebném pořádku, jak ho užíval Calvin⁶, je pro všechny neděle jako první uvedena modlitba kající, zvaná veřejné vyznání hříchů (Offene Schuld), spojená s rozhrěšením⁷. Ve formě, již uplatnila falcká agenda, se rozšířila do reformovaných církví. Mimoto užíval Calvin rozšířenou formu vstupní kolekty, kterou možno dnes použít jako modlitbu vstupní (str. 363-365). Vedle toho je do ženevské vstupní liturgie ještě zařazena modlitba před čtením textu kázání (kolekta pro iluminaci - viz některé modlitby v pořadech pro bohoslužby podle formulářů A a B).

Velikým činem reformace bylo, že vrátila přímlyvnou modlitbu na její místo po kázání. Užívala pro ni parafráze modlitby Páně (M. Luther, str. 76), nebo zvláštní modlitby.

I když reformace podtrhla živé zvěstování evangelia, trval Luther na tom, aby modlitby při shromáždění nebyly měněny: „Žádám, aby pro lid byly užívány tytéž parafráze a napomenutí slovy předepsanými (conceptis seu praescriptis verbis) nebo jiným způsobem tak, aby jich někdo dnes neužíval tak a zítra druhý jinak, takže by lid byl zmaten, ničemu se nemohl naučit a nic si zapamatovat.“⁸ Podobně vidí funkci stále opakované modlitby i falcká agenda: „Před kázáním, zvláště v neděli a o svátečních dnech ráno i v modlitební dny, má být lidu předřikávána tato modlitba, ve které je křesťanský sbor výslovně upomínán na lidskou bídu, a s dychtivou touhou předkládána prosba o spasitelnou milost Boží, aby byla srdce připravena k pokoře a aby tím žádostivěji přijímala slovo milosti.“⁹

Teprve v pozdějším vývoji dochází k tvorbě nových modliteb a k modlitbám volným, spontánním (např. v anglosaské tradici).

Modlitby v tomto oddíle mají vedle předčítání sloužit jako podnět k vlastnímu domýšlení. V době duchovní únavy chtějí pomáhat k meditaci a inspiraci, k prohloubení modlitebního života. Jejich nemalá služba spočívá v tom, že podtrhují ty věci, které při hledání Božího království patří na první místo.

Předkládáme zde výběr modliteb z Písma, z období církevních otců, reformace, období poreformačního i nejnovější doby, které jsou stále v liturgickém užívání křesťanských církví. (Některé formulace jsme se zřetelem na naši bohoslužebnou praxi poněkud upravili.)

MODLITBY Z PÍSMÁ

- možno použít jako vstupní modlitby podle církevního roku (i v pohřebním shromáždění), nebo jako modlitby děkovné po službě stolu Kristova.

Modlitby z Písma se zpravidla uzavírají doxologií:

„Sláva budiž Bohu Otcí i Synu i Duchu svatému, jako byla na počátku, tak i nyní i vždycky, až na věky věků. Amen.“

ŽALM 95 A 96 (VENITE)

Pojďte, zpívejme Hospodinu, prokřikujme skále spasení našeho. Předejdeme obličej jeho s díkčiněním, žalmy prozpěvujme jemu. Neboť Hospodin jest Bůh veliký a král veliký nade všechny bohy, v jehož rukou základové země, a vrchové hor jeho jsou. Jehož jest i moře, neboť on je učinil, i země, kterou ruce jeho sformovaly. Pojďte, sklánějme se a padněme před ním, klekejme před Hospodinem, stvořitelem naším. On jest zajisté Bůh náš a my lid pastvy jeho a stádo rukou jeho. Dnes uslyšíte-li hlas jeho, nezatvrzujte srdce svého, neboť se bére, bére se zajisté, aby soudil zemi. Bude souditi okřádek světa v spravedlnosti a národy v pravdě své.

ŽALM 100 (JUBILATE)

Prokřikuj Hospodinu všechna země! Služte Hospodinu s veselím, předstupte před obličej jeho s prozpěvováním. Vězte, že Hospodin jest Bůh; on učinil nás, a ne my sami sebe, abychom byli lid jeho a ovce pastvy jeho. Vcházejte do bran jeho s díkčiněním a do síní jeho s chválami; oslavujte jej a dobrořečte jménu jeho. Neboť dobrý jest Hospodin, na věky milosrdenství jeho a od národu do pronárodu pravda jeho.

LUKÁŠ 1,68-79 (BENEDICTUS)

Pochválen buď Hospodin, Bůh Izraele, protože navštívil a vykoupil svůj lid a vzbudil nám mocného spasitele z rodu Davida, svého služebníka, jak mluvil ústy svatých proroků od pradávna; zachránil nás od našich nepřátel a z rukou všech, kteří nás nenávidí, slitoval se nad našimi otci a rozpomenul se na svou svatou smlouvu, na přísahu, kterou učinil našemu otci Abrahamovi, že nám dá, abychom vysvobozeni z rukou nepřátel a prosti strachu jej zbožně a spravedlivě ctili po všechny dny svého života. A ty, synu, budeš nazván prorokem Nejvyššího, neboť půjdeš před Pánem, abys mu připravil cestu a dal jeho lidu poznat spásu v odpuštění hříchů, pro slitování a milosrdenství našeho Boha, jímž nás navštíví Vycházející z výsosti, aby se zjevil těm, kdo jsou ve tmě a stínu smrti, a uvedl naše kroky na cestu pokoje.

LUKÁŠ 1,46-55 (MAGNIFICAT)

Duše má velebí Pána a můj duch jásá v Bohu, mém spasiteli, že se sklonil ke své služebnici v jejím ponížení. Hle, od této chvíle budou mne blahoslavít všechna pokolení, že se mnou učinil veliké věci ten, který je mocný. Svaté jest jeho jméno a milosrdenství jeho od pokolení do pokolení k těm, kdo se ho bojí. Prokázal sílu svým ramenem, rozptýlil ty, kdo v srdci smýšlejí pyšně; vladař svrh s trůnu a ponížené povýšil, hladové nasýtil dobrými věcmi a bohaté poslal pryč s prázdnou. Ujal se svého služebníka Izraele, pamětliv svého milosrdenství, jež slíbil našim otcům, Abrahamovi a jeho potomkům na věky.

LUKÁŠ 2,29-32 (NUNC DIMITTIS)

Nyní propouštíš v pokoji svého služebníka, Pane, podle svého slova, neboť mé oči viděly tvé spasení, které jsi připravil přede všemi národy - světlo, jež bude zjevením pohanům, slávu pro tvůj lid Izrael.

1K 5,7n; Ř 6,9-11; 1K 15,20-22 (VELIKONOČNÍ HYMNUS)

Náš velikonoční beránek, Kristus, byl obětován za nás. Proto slavme velikonoce ne se starým kvasem, s kvasem zla a špatnosti, ale s nekvašeným chlebem upřímnosti a pravdy. Kristus, když byl vzkříšen z mrtvých, už neumírá, smrt nad ním už nepanuje. Když zemřel, zemřel hříchu jednou provždy, když nyní žije, žije Bohu. Tak i vy počítejte s tím, že jste mrtvi hříchu, ale živi Bohu v Kristu Ježiši. Kristus byl vzkříšen jako první z těch, kdo zesnuli. A jako vešla do světa smrt skrze člověka, tak i zmrtvýchvstání: jako v Adamovi všichni umírají, tak v Kristu všichni dojdou života.

FILIPSKÝM 2, 6-11 (PÍSEŇ O JEŽÍŠOVĚ SLÁVĚ)

Ježíš Kristus byl způsobem bytí roven Bohu, a přece na své rovnosti nelpěl, nýbrž sám sebe zmařil, vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí. A v podobě člověka se ponížil, v poslušnosti podstoupil i smrt, a to smrt na kříži. Proto ho Bůh vyvýšil nade vše a dal mu jméno nad každé jméno, aby se před jménem Ježíšovým sklonilo každé koleno – na nebi, na zemi i pod zemí - a k slávě Boha Otce každý jazyk aby vyznával: Ježíš Kristus jest Pán.

ZJEVENÍ 15,3N; 5,13

Veliké a podivuhodné jsou tvé činy, Pane Bože všemohoucí, spravedlivé a pravdivé jsou tvé cesty, Králi národů. Kdo by se nebál tebe, Pane, a nevzdal slávu tvému jménu, neboť ty jediný jsi Svátý; všechny národy přijdou a skloní se před tebou, neboť tvé spravedlivé soudy vyšly najevo. Tomu, jenž sedí na trůnu, i Beránkovi dobrořečení, čest, sláva i moc na věky věků. Amen.

ŽALM 134

Ej nuž dobrořečte Hospodinu všichni služebníci Hospodinovi, kteříž stáváte v domě Hospodinově každé noci. Pozdvihujte rukou svých k svatyni a dobrořečte Hospodinu, říkajíce: Požehnejž tobě Hospodin ze Siona, kterýž učinil nebe i zemi. Modlitby z období církevních otců v chronologickém pořádku. Některé z těchto modliteb jsou zařazeny v předchozí části agendy.

MODLITBY Z OBDOBÍ CÍRKEVNÍCH OTCŮ

v chronologickém pořádku. Některé z těchto modliteb jsou zařazeny v předchozí části Agendy.

VELKÁ PŘÍMLUVNÁ MODLITBA NA VELKÝ PÁTEK - STR. 157NN

(1) Modleme se za svatou církev Boží: Kéž ji Hospodin, náš Bůh, naplní pokojem,' kéž ji dovede k jednotě' a po celém světě chrání,' abychom ho všichni mohli chválit v míru a bezpečí.

Všemohoucí, věčný Bože, tys v Kristu zjevil svou slávu celému světu. Chraň toto své dílo, ať pokračuje ve tvé církvi; upevňuj ji ve víře,' aby ti po celém světě vydávala svědectví. Skrze Krista, našeho Pána.

(2) Modleme se za všechny, kdo jsou v církvi a mezi námi pověřeni k službě na předních místech,' za kazatele, presbytery a učitele církve,' za ty, kdo konají skutky milosrdenství.

Všemohoucí, věčný Bože, tvůj Duch posvěcuje každého věřícího ' a řídí celou církev. Prosíme tě: Zachovej všem svého svatého Ducha,' abychom ti ve svém povolání věrně sloužili. Skrze Krista, našeho Pána.

(3) Modleme se také za všechny, kdo se připravují na křest: Kéž Hospodin, náš Bůh, otevře jejich srdce svému slovu ' a kéž se nad nimi smiluje, aby se z vody a Du-

cha svatého znovu narodili,' dosáhli odpuštění hříchů' a byli s námi spojeni v Kristu Ježíši, našem Pánu.

Všemohoucí, věčný Bože, ty svou církev stále obnovuješ. Prosíme tě za všechny, kdo se připravují na křest: Dej jim víru, aby se ti otevřeli, dej jim ve křtu nový život ' a připoj je ke svému vyvolenému lidu. Skrze Krista, našeho Pána.

(4) Modleme se za všechny ve kterékoliv církvi, kteří vyznávají Krista: Kéž Hospodin, náš Bůh, sjednotí všechny, kdo žijí v poznané pravdě, a dovede svou církev k dokonalé jednotě.

Všemohoucí, věčný Bože, jsme rozptýleni, ale ty nás chceš shromáždit,' jsme rozdělení, ale ty nás chceš sjednotit. Dej, ať si uvědomíme, že všichni jsme byli pokřtěni jedním křtem,' že všichni patříme jednomu Kristu; veď nás k plnosti jedné víry' a k dokonalosti jedné lásky. Skrze Krista, našeho Pána.

(5) Modleme se vděčně za Židy: Vždyť oni jsou první, kteří poznali jméno Hospodina, našeho Boha,' on s nimi uzavřel smlouvu' a zjevil skrze ně v Kristu své jméno všem národům; kéž ho stále více milují' a věrně zachovávají smlouvu, kterou s nimi uzavřel.

Všemohoucí, věčný Bože, tys slíbil spásu především Abrahamovi a jeho potomkům. Vyslyš prosby své církve ' a dej, ať tvůj izraelský lid přijme v Ježíši Nazaretském tvého Mesiáše. Skrze Krista, našeho Pána.

(6) Modleme se také za ty, kdo v Boha nevěří: Kéž jej poznají v Ježíši Kristu.

Všemohoucí, věčný Bože, stvořiteli všech lidí, smiluj se nad těmi, kdo o tobě nevědí, a nezříkej se těch, kteří se zřekli tebe. Dej, aby uvěřili v Krista ' a aby tvé jméno bylo posvěcováno a vzýváno ve všech národech. A těm, kdo v tebe věří, dej, ať jejich život uprostřed světa je znamením tvé lásky,' aby každý, kdo se s nimi setká, setkal se s tebou, pravým Bohem a Otcem všech lidí. Skrze Krista, našeho Pána.

(7) Modleme se také za všechny politiky a státníky: Kéž Hospodin, náš Bůh, řídí jejich úmysly a rozhodnutí, aby usilovali o skutečný mír a svobodu všech lidí.

Všemohoucí, věčný Bože, lidská srdce i osudy národů jsou v tvých rukou. Veď všechny, kdo jsou zodpovědní za společnost a státy,' aby všude ve světě usilovali o rozvoj národů,' prosazovali spravedlnost a mír, aby zachovávali všechna lidská práva a neporušovali svobodu svědomí. Skrze Krista, našeho Pána.

(8) Modleme se k našemu všemohoucímu Otci za všechny lidi: Kéž Bůh nedopusťtí, aby bloudili, kéž zažene hlad a odvrátí pohromy, otevře žaláře a rozváže pouta. Kéž vede bezpečně k cíli ty, kdo jsou na cestách,' a ty, kdo jsou v cizině, přivede domů; kéž dá nemocným zdraví' a umírajícím věčnou spásu.

Všemohoucí, věčný Bože, útěcho zarmoucených a sílo trpících: Slyš prosby těch, kdo k tobě volají v úzkosti a soužení.' Dej, ať všichni poznají, že jsi jim blízko. Skrze Krista, našeho Pána. [Amen.]

VELKÁ PŘÍMLUVNÁ MODLITBA Z BYZANTSKÉ LITURGIE, PŘIPISOVANÁ JANU ZLATOÚSTÉMU (TZV. CHRYSOSTOMOVA EKTENIE) - STR. 193N

Prosme v pokoji Pána: Pane, smiluj se.

Za pokoj Boží a za spásu svých duší ' prosme Pána! {S}

Za mír celého světa, za prospěch svatých Božích církví a za jednotu všech' prosme Pána! {S}

Za tento dům modlitby,' za ty, kdo do něho vstupují ve víře, zbožnosti a Boží bázní,' prosme Pána! {S}

Za pastýře církví, za jejich rozhodování a službu v Kristu,' za všechen Boží lid a ty, kdo konají dílo Páně,' prosme Pána! {S}

Za představitele států ' a za všechny, kdo spravují veřejné záležitosti,' prosme Pána! {S}

Za toto město (obec),' za tuto zemi a všechny země ' a za všechny křesťany, kteří v nich bydlí,' prosme Pána! {S}

Za příhodná léta, za bohatou sklizeň, za pokojné časy' prosme Pána! {S}

Za všechny, kdo jsou na cestách, za nemocné, zarmoucené, vězně,' za jejich spásu' prosme Pána! {S}

Za vysvobození ze všech zármutků, pohrom, nebezpečí a tísně ' prosme Pána! {S}

Pomoz nám, zachraň nás, smiluj se nad námi, Bože, zachovávej nás svou milostí. Spojení ve víře s církví zvítězila ' sami sebe i druh druhá a celý náš život' svěřme Kristu, našemu Pánu.

Odpověď shromáždění: Tobě, Pane! Neboť tobě patří všechna sláva a čest a klanění, Otci i Synu i Duchu svatému, nyní i vždycky a na věky věků. [Amen.]

PRÍMLUVNÁ MODLITBA PODLE BYZANTSKÉ LITURGIE BASILA VELIKÉHO

Sjednocení v Duchu svatém a ve společenství se všemi spravedlivými od počátku světa, se svatými patriarchy a proroky, apoštoly a mučedníky, vyznavači a učiteli, prosme všemohoucího Boha, našeho nebeského Otce:

Bože, vyslyš nás! (Toto zvolání opakuje sbor po každé prosbě.)

Pamatuj, Bože, na svou svatou, obecnou a apoštolskou církev po celém světě a uděl jí svůj pokoj, neboť ona je tvůj lid, vykoupený předrahou krví tvého Krista, a upevni ji až do skonání věků. {S}

Pamatuj, Bože, na ty, kdo ve tvých svatých církvích konají dobré skutky, na ty, kdo pamatují na chudé, a odplat' jim štědrě svými dary duchovními; za pozemské jim dej nebeské, za časné věčné, za pomíjející nepomíjející. {S}

Pamatuj, Bože, na ty, kdo vládnou, a vlož jim do srdce dobro a pokoj, abychom žili život pokojný a tichý, zbožný a svatý. {S}

Pamatuj, Bože, na všechny přítomné i na ty, kdo nemohli přijít a smiluj se nad nimi i nad námi: domy naplň vším potřebným; manželství zachovej v pokoji a svornosti; děti nakrm, mládež vychovej, starce podepři; malomyslné potěš, rozptýlené shromáždí; zbloudilé přiveď na pravou cestu; putuj s poutníky; zastaň se vdov; chraň sirotky; zajatce vysvobod'; nemocné uzdrav; a všem, kdo mají zármutek, bídu a nouzi nebo jsou v nebezpečí, ukaž své veliké slitování. {S}

Pamatuj, Bože, na ty, kdo nás milují, a na ty, kdo nás nenávidí, a na ty, kdo se svěřili do našich modliteb. {S}

A na všechen svůj lid, Bože, pamatuj, na všechny vylij svou bohatou milost a všem dej, co potřebují ke spáse. T

Pamatuj, Bože, také na ty, které jsme nejmenovali, protože je neznáme nebo protože jsme na ně zapoměli, neboť ty znáš život i jméno každého člověka, tys pomoci těch, kdo jsou bez pomoci, naděje těch, kdo už nemají žádnou naději, tys spása těch, kdo jsou uprostřed bouře, tys přístav těch, kdo se plaví, tys lék pro všechny nemocné, ty víš o každém, zač prosí a co ho tísní, buď tedy všechno všem. {S}

Pamatuj, Bože, na tuto obec (toto město) a ochraňuj ji (je), a chraň všechny obce (všechna města) od hladu, nemocí, zemětřesení, povodní, požárů a válek. {S}

Pamatuj, Bože, zvláště na jednotu svého lidu a na ty, kdo v něm stojí na odpovědných místech: zachovej nám je v pokoji a ve zdraví a dej, ať požívají úcty a ať dobře zvěstují slovo tvé pravdy. Pamatuj, Bože, na všechny kazatele a služebníky církve [modlí-li se jiný než místní kazatel: - zvláště na kazatele našeho sboru -] a nedopust', aby byli zahanbeni ti, kdo slouží u tvého stolu. {S}

Pamatuj, Bože, na nás na všechny, navštiv nás ve své dobrotě a zjev se nám ve svém hojném milosrdenství, dej nám příznivé počasí a dobrou úrodu a žehnej naší práci; učiň nás syny světla a přijmi nás do svého království; daruj nám svůj mír a svou lásku a dej, ať jedněmi ústy a jedním srdcem chválíme tvé svaté jméno. {S}

Prosíme o to, Bože náš, dárce všech darů, skrze milosrdenství a lásku tvého jednorozeného Syna. Skrze něho tě chválíme a velebíme v jednotě tvého svatého a životodárného Ducha nyní i vždycky i na věky věků. Amen.

PRÍMLUVNÁ MODLITBA PODLE EUCHARISTICKÉ MODLITBY IZÁKA - SAHAGA

Pán je milosrdný ke všem, kdo v něho doufají. Proto se k němu s důvěrou obraťme:

Pane, vyslyš nás! (Toto zvolání opakuje sbor po každé prosbě.)

Rozpomeň se, Pane, na všechny, kteří pracují ve tvé svaté církvi. Smiluj se nad nimi a žehnej jim. {S}

Rozpomeň se na ty, kteří pečují o chudé. Rozmnož jejich bohatství ve svém království. {S}

Vroucně prosíme za mír a bezpečnost celého světa. Za tvou svatou církev, kterou sis získal krví svého jednorozeného Syna. Na každém místě ji spravuj, aby byla pevná a neochabovala. {S}

Služebníci církve ať hlásají zdravé učení a nevedou život, který by byl výsměchem. {S}

Těm, kteří vládou, dej pravou moudrost, aby vedli národy spravedlivě a v míru. {S}

Lidem dej pravou snahu žít v poslušnosti a bázni Boží. {S}

Schismaticům daruj poznání pravé víry. {S}

Krutým a zlým uděl pochopení lásky. {S}

Těm, kdo opravdově věří, neodnímej hlubší poznání a světlo. {S}

Dej nám příznivé počasí a dostatek úrod. {S}

Nemocným různými chorobami dej rychlé uzdravení, těm, kteří jsou v těžkých situacích a nebezpečích tohoto světa, osvobození. {S}

Těm, kdo jsou ve vězeních, dej milost propuštění; věřícím pevnost, nevěřícím lítost. {S}

Mladým lidem, kteří jsou před manželstvím, pomáhej, aby vedli život zdrženlivý, těm, kteří žijí v manželství, dej svou pomoc v rodinných starostech, ať trvají ve vzájemné lásce. {S}

Těm, kteří se octli na cestách v nebezpečí, dej naději na záchranu. Neboť tebe poslouchá vše, živé i neživé, rozumné i nerozumné. {S}

Pane Bože náš, všem buď vším, buď ochráncem vdov, otcem sirotků, podporou starců, vychovatelem mladých, těšitelem těch, jež svírá smutek, buď pokrmem hladovějících a pramenem pro žíznivé, buď nám, kdo trpíme, koncem trápení, a cestou těm, kteří bloudí. Vždyť ty jsi cesta a pravda. {S}

Skloň se k jednomu každému v jeho potřebách a učiň nás hodnými, aby bylo vidět, že jsme synové pokoje a dědici Božího povolání a blaženého pozvání, neboť říkáš: ‚Pojďte, moji požehnaní, dědičně vládněte královstvím, vám připraveným od ustanovení světa.‘ Dej, ať jsme toho hodni. {S}

Tobě, Pane a Spasiteli náš Ježíši Kriste, který miluješ člověka, tobě, Otče, spolu s Duchem svatým, dárce života a svobody, přísluší sláva, moc a čest, nyní i vždycky, až na věky věků. Amen.

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA PODLE KLEMENTA ŘÍMSKÉHO

Prosme, milovaní, Stvořitele nebe i země, aby po celém světě zachoval své vyvolené, skrze svého milovaného Syna Ježíše Krista, v němž nás povolal ze tmy do světla, z nevědomosti k poznání svého vznešeného jména:

Prosíme tě, vyslyš nás! (Opakuje se po každé prosbě.)

V tebe, Bože, skládáme svou naději, přispěj nám na pomoc a ujmí se nás. {S}

Vysvobod' ty, kdo jsou v soužení, skloň se k ubohým a nepatrným, pozvedni ty, kteří klesli, přijď na pomoc potřebným, uzdrav nemocné, a ty z nás, kteří bloudí, uveď na pravou cestu. {S}

Hladovějícím dej chléb, osvobod' zajaté, podepři slabé, potěš malomyslné. {S}

Dej, ať všechny národy poznají tebe, jediného Boha, i Ježíše Krista, tvého Syna a služebníka, a ať poznají, že jsme tvůj lid a ovce tvé pastvy. {S}

Smiluj se nad svými služebníky a služebnicemi, odpusť nám naši nepravost a ne-spravedlnost, naše hříchy a provinění, očisť naše srdce a vod' nás po svých cestách, abychom vždycky konali, co je dobré a co se ti líbí. {S}

Obrat' k nám svou milostivou tvář, abychom v pokoji užívali tvých darů, drž nad námi svoji mocnou pravici, abychom byli vysvobozeni ode všeho zla, nenávisti a hříchu. {S}

Nám i všem obyvatelům země dej svornost a pokoj, jako jsi je dal našim otcům, když tě vzývali s vírou a v pravdě, Naším představeným a všem, kdo nám vládnou, dej,

ať poznávají, co je dobré a co se ti líbí, veď jejich myšlenky i činy k spravedlnosti a míru, abychom všichni jednou našli milost v tvých očích. {S}

Neboť ty jediný, Bože náš, můžeš toto všechno; ano ty můžeš učinit mnohem víc. Proto ti děkujeme, proto tě chválíme, skrze velekněze a pastýře našich duší, Ježíše Krista. Skrze něho vyznáváme tvou slávu a velebnost nyní i vždycky i na věky věků. Amen.

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA PODLE EUCHARISTICKÉ MODLITBY Z TZV. KLEMENTINSKÉ LITURGIE

Modleme se nyní s důvěrou k všemohoucímu Bohu, neboť z jeho vůle před ním stojíme a z jeho vůle máme účast na Kristově kněžství:

Prosíme tě, vyslyš nás! (Opakuje se po každé prosbě.)

Prosíme tě, Bože, za tvou svatou církev, kterou sis povolal ze všech končin země a vykoupil drahocennou krví svého Krista: Uprostřed všech bouří ji veď a upevňuj ji až do naplnění času. {S}

Prosíme tě, Bože, za všechny kazatele: Dej, ať věrně předávají slovo pravdy. {S}

Prosíme tě, Bože, za všechny služebníky církve: Dej jim moudrost a naplň je svatým Duchem. {S}

Prosíme tě, Bože, za ty, kdo nesou odpovědnost za spravedlnost a mír ve světě: Dej, ať se zasazují o to, aby všichni lidé žili v pokoji a svornosti, abychom tě mohli velebit skrze Ježíše Krista, v němž máme všechnu naději. {S}

Prosíme tě, Bože, za tento shromážděný lid: Učiň, aby k chvále tvého Krista byl kněžstvem královským a lidem svatým. {S}

Prosíme tě, Bože, za naše rodiny a děti, a také za ty z nás, kdo nikoho nemají: Neodmítej od sebe nikoho. {S}

Prosíme tě, Bože, za tuto obec (město) a její (jeho) obyvatele, za všechny nemocné, za ty, kdo mají těžký život, a za ty, kdo jsou na cestách: Budiž všem pomocníkem, ochráncem a záštitou. {S}

Prosíme tě, Bože, za všechny, kteří bloudí, i za ty, kteří nás nenávidí a činí nám příkoří pro tvé jméno: Obrát' je k dobrému a utiš jejich zlobu. {S}

Prosíme tě, Bože, za všechny, které církev připravuje ke křtu: Dej, ať jejich víra roste. {S}

Prosíme tě, Bože, za všechny, kdo zápasí s pokušením: Vysvobod' je z jejich trápení. {S}

Prosíme tě, Bože, za všechny, které jejich hřích vzdálil od tvého stolu: Přijmi jejich pokání a odpusť nám všem naše viny. {S}

Prosíme tě, Bože, za příznivé počasí a hojnou úrodu: Dej, ať tě vždycky chválíme za to, že nás zahrnuješ svými dary a že každému tvorů dáváš pokrm v čas příhodný. {S}

Prosíme tě, Bože, také za ty, kteří mezi nás nemohli dnes přijít: Ve své lásce je zachovej bez úhony a shromáždí nás všechny v království svého Krista, Pána všech lidí a našeho krále. {S}

Neboť tobě patří všechna sláva, úcta a díkůčinění, tobě patří všechna čest a klanění, skrze Krista v Duchu svatém, nyní i na věky věků. Amen.

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA Z TZV. ANAFORY MARKA EVANGELISTY, SYRSKÉHO PŮVODU - STR. 286NN

Tebe, dobrotivý Pane, který miluješ člověka, s důvěrou prosíme a vzýváme: Pane, vyslyš nás! (Opakuje se po každé prosbě)

Rozpomeň se, Pane, na svou svatou, jedinou, obecnou a apoštolskou církev, jež je rozseta od končin do končin země; na všechny lidi, kteří na ní žijí, i na všechny, kteří patří k tvým ovcím. {S}

Nebeský pokoj uděl našim srdcím a neodejmi od nás ani pokoj tohoto pozemského života. {S}

Králi míru, dej nám svůj mír, vždyť všechno máme od tebe. Ať žijeme pod tvou vládou ve svornosti a lásce. Kromě tebe jiného neznáme, a proto vzýváme tvé jméno. Dej našim duším život, ať nezvítězí nad námi smrt hříchu, nad námi ani nad nikým z lidí. {S}

Ve svém milosrdenství a slitování navštiv a uzdrav nemocné, Pane. Odvrát' od nich veškerou nemoc a slabost. Zazeň ducha skleslosti. Dlouhodobě nemocné pozvedni. Uzdrav také ty, kteří jsou trápeni duchy nečistými. {S}

Všem křesťanům, kteří trpí a prožívají úzkost, dej milost, odpuštění a útěchu. {S}

Uzdrav, Pane, i naše nemoci, jak duše, tak těla. Ty jsi lékař duší i těl, jsi správce všeho stvoření, navštiv a uzdrav nás a dej nám spásu. {S}

Ty, kteří jsou na cestách nebo se na ně chystají, na každém kroku veď, na zemi, moři, řekách a všude. Všechny doveď do cíle, přístavu klidu a spásy. Při plavbě i na cestách jim buď průvodcem, navrať je jejich blízkým, zdravé zdravým, radujícím se radujícím. A celé naše životní putování, Pane, chraň před neštěstím a bouří až do konce. {S}

Sešli ze svých pokladnic dobré deště tam, kde je třeba. Obšťastni a obnov jejich příchodem tvář země, ať ji tyto krůpěje oplodní k naší radosti. {S}

Ať je v řekách potřebné množství vody, která zúrodnuje zemi; ať nevyschnou potoky a ve vodách ať je dostatek ryb. {S}

Požehnej, Pane, plodům země, dej, ať dozrají, a uchovej je neporušené, abychom jich mohli užívat a znovu je sázet a sít. {S}

Požehnej celý běh roku tvé dobrotivosti kvůli chudým tvého lidu, kvůli vdově a sirotku, kvůli poutníkům a bezdomovcům. Oči všech doufají v tebe a ty jim dáváš pokrm v čas příhodný. Ty, který všechno živíš, naplň radostí a plesáním naše srdce, abychom vždy měli, co potřebujeme a abychom oplývali v každém dobrém díle v Kristu, našem Pánu. [Amen.]

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA Z EUCHARISTICKÉ MODLITBY NESTORIOVY

Vzýváme tě, Bože, děkujeme ti, oslavujeme tě a prosíme:

Pane, smiluj se! (Opakuje se po každé prosbě.)

Prosíme tě za vše, co jsi stvořil. {S}

Prosíme tě za svatou, apoštolskou a obecnou církev po celém světě. Zachovej ji neporušenou a v pokoji. Uchraň ji, Pane, náš Bože, od všech pohrom, poskvrn a vrásek. Ty jsi přece ústy svého milovaného Syna, našeho Pána Ježíše Krista řekl, že brány pekelné ji nepřemohou. {S}

Prosíme tě za všechny, kteří řádně zvěstují slovo pravdy, a za všechny služebníky církve.

Prosíme tě za všechny lidi zde i kdekoli jinde. {S}

Prosíme tě za všechny, kteří vědomě i nevědomě zhřešili proti tobě. {S}

Prosíme tě za ty, kteří pracují pro spravedlnost a jsou tak ozdobou církve, a za ty, kteří podporují chudé. {S}

Prosíme vroucně za ty, kteří mají v tomto světě moc. Vlož jim do srdcí svou bázeň a pravdu. {S}

Ty, Pane, máš božskou moc. Prosíme tě, vyhlad' ze vsí tváře země války, rozpraš národy, které touží po válce, abychom všichni mohli žít v míru, bezpečí, moudrosti a bázní Boží. {S}

Prosíme za plody země a příznivé počasí; ve své milosti požehnej všechna roční období. {S}

Prosíme za toto místo, za všechny, kteří tu přebývají, i za všechny kolem. Smiluj se nade všemi kraji a nade všemi, kteří v nich žijí. Smiluj se nad nimi, žehnej jim, chraň je a pečuj o ně ve své dobrotivosti. {S}

Prosíme za všechny, kteří jsou na cestách, na moři i na souši. {S}

Prosíme za všechny, kteří jsou v poutech, úzkostech a pronásledování pro tvé svaté jméno. Ale i za všechny ostatní v poutech, ve vězeních, kteří žijí ve strachu a útisku. Za všechny naše vězněné bratry. {S}

Pomoz, Pane, prosíme, všem, jež sužují bolesti a těžké nemoci. {S}

Dovoláváme se tvého milosrdenství, Pane, i pro všechny naše nepřátele, pro ty, kteří nás nenávidí a osnují proti nám zlé. Pane, Bože silný, ty chceš, aby všichni měli život, aby se obrátili a dospěli k poznání pravdy. Neodsuzuj je a neodplácej jim to, co nám dělají, ale prokaž jim milosrdenství a dej jim spásu.

Vždyť ty jsi nám skrze svého milovaného Syna, našeho Pána Ježíše Krista přikázal, abychom se modlili za své nepřátele, za ty, kteří nás nenávidí, a za ty, kteří nad námi tvrdě a nespravedlivě vládnou. {S}

Jsme lidé hříšní, Pane: zklamali jsme a zhřešili. Rozvaž pouta hříchu, odpusť nám. Ty jsi plný dobroty a svým milosrdenstvím vše řídíš, abychom ti ve vzájemné svornosti vzdávali chválu a čest, abychom ti děkovali a abychom se ti klaněli nyní i vždycky a až na věky věků. Amen.

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA Z EUCHARISTICKÉ MODLITBY BISK. SERAPIONA Z EGYPTA - STR. 283N

Modleme se za nás za všechny a za celý svět, neboť Bůh je věrný a miluje všechny lidi: Prosíme, tě, Bože, za ty, kdo uvěřili a uznali Ježíše Krista za svého Pána; dej, ať jsou ve víře pevní.

Prosíme tě, vyslyš nás!

Prosíme tě, Bože, za lid této země; buď mu milostiv, zjev se mu, ukaž mu své světlo, aby všichni poznali tebe, nebeského Otce, i tvého jednorozeného Syna, Ježíše Krista. {S}

Prosíme za ty, kdo vládnou; ať je jejich vláda pokojná a přinese tvému lidu mír. {S}

Prosíme tě, Bože nekonečného milosrdenství, za všechny lidi; rozestří svou dobrotu nade všemi: nad muži i ženami, nad starými i mladými, nad silnými i slabými, nad chudými i bohatými; nade všemi se smiluj a veď je k sobě. {S}

Prosíme tě za ty, kteří jsou na cestách. Ať se jim nestane nic zlého; dej jim bezpečně dorazit k cíli. {S}

Prosíme tě za všechny trpící a nešťastné; dej jim sílu; vysvoboď je ze všeho, co je tíží. Buď ty sám jejich úlevou a útěchou. {S}

Prosíme tě za nemocné; dej, ať se vyléčí ze své nemoci, a ať jsou zdraví na těle i na duši. {S}

Neboť ty jsi náš zachránce a náš dobrodinec, ty jsi náš Pán a Král; a my ti předkládáme své modlitby skrze tvého jednorozeného Syna, Ježíše Krista. Skrze něho ti vzdáváme čest a slávu v Duchu svatém nyní i na věky věků. [Amen.]

CHVALOZPĚV TE DEUM, PŘIPISOVANÝ BISK. AMBROŽOVI Z MILÁNA

Ty jsi Bůh a my tě chválíme.

Ty jsi Pán a my tě oslavujeme.

Ty jsi věčný Otec a všechno stvoření tě uctívá.

Andělé a všechny nebeské mocnosti,

cherubínové a serafínové tě velebí

písní nekonečné chvály:

Svatý, svatý, svatý Hospodin, Bůh moci a síly,

nebesa i země jsou plny tvé slávy. :

Chválí tě skvělé společenství apoštolů,

chválí tě vznešená družina proroků,

chválí tě vojsko mučedníků v bílém rouchu.

Svatá církev na celém světě oslavuje tebe,

Otce nekonečné vznešenosti,

i tvého věrného a jediného Syna hodného vši úcty,

i Ducha svatého, přímluvce a vůdce.

Ty, Kriste, jsi král slávy: věčný Syn Otce.

Stal ses člověkem, abys nás osvobodil,

a nepohrdl jsi lůnem panny.

Přemohl jsi osten smrti

a otevřel Boží království všem, kdo uvěřili.

Sedíš v slávě na pravici Boží,

věříme, že přijdeš, abys nás soudil.

Přijď tedy, Pane, a pomoz svému lidu,

který je vykoupen za cenu tvé drahé krve,

a doved' nás se všemi svatými k věčné slávě.

Ochraňuj svůj lid, Pane, a požehnej svému dědictví,
vládni mu a podpírej je nyní i vždycky.
Každého dne ti dobrořečíme,
chválíme na věky tvé jméno.
Chraň nás dnes, Pane, před vším hříchem;
smiluj se nad námi, Pane, smiluj se.
Pane, ukaž nám svou lásku a milost,
vždyť v tobě skládáme své doufání.
V tobě, Pane, je naše naděje;
nedopusť, abychom nakonec byli zahanbeni.
Amen.

MODLITBY Z OBDOBÍ REFORMACE

VEŘEJNÉ VYZNÁNÍ VIN, TZV. OFFENE SCHULD

(podle české reformované agendy z r. 1881)

Vyznejme Pánu své hříchy, neboť je dobrotivý a jeho milosrdenství je věčné.

Nebeský Otče, věčný a milosrdný Bože, vyznáváme a svědčíme před tvým božským majestátem, že jsme ubozí, bídní hříšníci. Jsme nakloněni ke všemu zlému, neuziteční k dobrému. Vyznáváme, že neustále přestupujeme svým hříšným životem tvá svatá přikázání. Popuzujeme tak proti sobě tvůj hněv. Podle tvého spravedlivého soudu si povoláváme věčné zatracení. Nyní však, Pane, je nám líto a trápí nás, že jsme tě rozhněvali; sami na sebe a na své neřesti naříkáme. Dychtivě toužíme, aby tvá milost přišla na pomoc naší bídě a našemu trápení. Milostivě se nad námi slituj, nejdobrotivější Bože a Otče, a odpusť nám všechny naše hříchy pro svatě utrpení tvého milého Syna, našeho Pána Ježíše Krista. Dej nám milost svého svatého Ducha. Nauč nás z celého srdce uznávat naši nespravedlnost. Nechť se sami sobě znelíbíme, aby v nás byl hřích usmrcen, my vstali v novém životě a přinášeli ovoce svatosti a spravedlnosti, které se ti pro Krista líbí.

Milostivě nám dej porozumět tvému svatému slovu podle tvé božské vůle. Ať se z něho učíme neskládat svou naději ve stvoření, ale naopak vložit svou všechnu důvěru jedině na tebe. Ať je starý člověk v nás se všemi žádostmi den ode dne křížován. Ať se ti vydáváme v obět' živou k chvále tvého svatého jména a ke vzdělání bližního, skrze našeho Pána Ježíše Krista. Amen.

LUTHEROVA PARAFRÁZE MODLITBY PÁNĚ

Milí Kristovi přátelé, poněvadž jsme se shromáždili ve jménu Páně, abychom přijali jeho svatou smlouvu, napomínáme vás nejprve, abyste svá srdce pozvedli k Bohu a se mnou se modlili Otče náš, jak nás naučil Kristus, náš Pán, který zaslíbil i vyslyšení, aby nás potěšil:

Aby náš Bůh, Otec v nebesích, vzhlédl milostivě na nás, své ubohé děti na zemi, aby jeho svaté jméno bylo posvěceno mezi námi i ve všem světě čistým, pravým

učením jeho slova. A aby pro vřelou lásku našeho života milostivě odvrátil všechno falešné učení a všechny zlé životy, jímž je uráženo a hanobeno jeho jméno.

Abyste také jeho království přišlo a bylo rozhojněno a všichni zaslepení a pod vládou ďáblu zajatí hříšníci byli přivedeni k poznání pravé víry v Ježíše Krista, jeho Syna, a rozmnožili počet křesťanů. Abychom dále byli posílněni jeho Duchem k činění jeho vůle a k nesení utrpení v životě i ve smrti, v dobrém i ve zlém, abychom vždy přemáhali svoji vůli, obětovali ji a umrtvovali.

Abyste nám dal náš denní chléb, střežil nás před lakomstvím a starostmi o pokrm a dal nám, abychom se jím dali opatřit vším dobrým a měli na tom dosti.

Abyste nám odpustil naši vinu, jako odpouštíme svým viníkům, aby naše srdce mělo radostné vědomí před ním a nikdy se nebálo a neděsilo žádného hříchu.

Abyste nás neuváděl do pokušení, ale pomáhal nám svým Duchem krotit tělo, pohrdat světem v jeho zlu a přemáhat ďábla se vši jeho lstí.

A nakonec abyste nás vysvobodil od všeho zlého, tělesně i duchovně, časně i věčně. Ti, kteří si toho všeho vážně žádají, ať řeknou ze srdce Amen, a ať beze všech pochyb věří, že to je vyslyšeno v nebi, jak nám Kristus zaslíbil: Zač byste prosili, věřte, že to budete mít, tak se má stát. Amen.

ADVENTNÍ MODLITBA J. CALVINA

Všemohoucí Bože! Mluvil jsi k otcům skrze proroky. Proto dnes můžeme

poznávat tvůj svatý majestát. Učiň nás hodné tvých skrytých zjevení, která jsi nám oznámil v díle proroků. Pokoř nás. Obrat' naši naději i víru k nebi. Postav nás před svým obličejem. Pro tu dobu, po kterou žijeme na zemi, nechť v nás přebývá tvůj Duch. Zbav nás starostí a zlých žádostí těla. Dej, ať naše srdce i mysl je u tebe v nebi, až posléze - osvobození od pozemského bojování - dosáhneme toho pokoje, který jsi nám připravil skrze našeho Pána Ježíše Krista. Amen.

VÁNOČNÍ MODLITBA J. CALVINA

Všemohoucí Bože! Vyzýváme tě za to, že se nám tvůj Syn zjevil v těle.

Otcové na něj čekali ve stínu tvých zaslíbení. My však jej dnes smíme slyšet. V naprosté jasnosti nám milostivě zjevil rozhodnutí tvé lásky. Prosíme tě: nedopusť, aby v nás pro naši ustrašenost a pohodlnost pohaslo jasné světlo našeho Pána. Ty nás i dnes stáváš pod jeho září. Ved' nás do věčného života. Dej nám sílu dokončit pozemský běh přes všechny překážky, které nám satan staví do cesty, aby nás zdržoval a od tebe odvracel. Dej nám podíl na věčném životě, do něhož nás tvůj jednorozený Syn předešel, abychom byli spolu s ním. Ty jsi jej ustanovil jediným dědicem, dej nám věčnou blaženost skrze něho. Amen.

NOVOROČNÍ MODLITBA J. CALVINA

Všemohoucí Bože! Nemáme zde města zůstávajícího. Ty však ve své milosti chceš, aby se naše víra v tebe osvědčila v nepokoji světa. Proto tě prosíme: dej, ať zůstaneme u tebe, i kdyby se svět stokrát změnil. Ve stínu své ruky nás zachovávej ve víře. Dej, aby nám všechny věci sloužily k nejlepšímu. Když kolem nás létají šípy pokušitele, dávej nám jistotu, že nás mohou zranit, ale nemohou nás zabít, neboť jsme

v tvé ruce. Posiluj nás v této víře, abychom pod tvou korouhví konali službu vytrvale a vítězně, až nás jednou učiníš účastníky věčného pokoje, který jsi nám v nebi připravil skrze našeho Pána Ježíše Krista. Amen.

POSTNÍ MODLITBA J. CALVINA

Všemohoucí Bože! Prosíme tě o pevnou víru, která se neviklá a neustupuje. Pod tvým křížem se nejednou setkáváme s neporozuměním světa. Neumíme je snášet tiše a trpělivě. Pozdvihni k sobě naše srdce, abychom navzdory všemu výsměchu zůstali při tobě. Vzbuzuj v nás naději a trpělivost, abychom očekávali Ježíše Krista v jasu jeho slávy, až se zjeví jako náš nejvyšší kněz a věčný král. Obrat' naše srdce k bohatství chudoby, kterou jsi svou církev ozdobil. Přiváděj nás do pohrdaného, malého stáde, které následuje tvé čisté a pravdivé slovo. Upevni nás v čistém učení svého státního evangelia. Dej, ať pohrdáme vši pýchou světa. Nakonec nás doved' do nebe, ano nad všechna nebesa do věčné blaženosti, kterou nám vydobyl tvůj jednorozený Syn svou krví. Amen.

VELIKONOČNÍ MODLITBA J. CALVINA

Všemohoucí Bože! Ve svém Synu Ježíši Kristu jsi nás učinil svým královským kněžstvem. Tobě smíme přinášet své duchovní oběti, tobě jsme posvěceni na těle i na duši. Za to ti patří sláva a dík. Prosíme tě: vyzbroj nás svou silou, abychom statečně bojovali proti d'áblu. Ujisti nás, že nám dáš vítězství. Nedopust', abychom se zalekli mnohých obtíží a těžkostí, které musíme snášet. Ochraňuj nás, abychom nepodléhali duchu doby. Dej trpělivost, abychom s dobrou myslí snášeli všechna pohanění. Podej nám svou ruku a uveď nás do své slávy. V Ježíši Kristu, který je naší hlavou, jsi nám zjevil svou dokonalost. Nechť se tato tvá dokonalost zjeví na všech jeho údech a na celém jeho těle. Dej, ať nám on sám pospíší vstříc, aby nás uvedl do své nebeské říše, kterou pro nás vydobyl svou krví. Amen.

MODLITBA J. CALVINA PRO NANEBEVSTOUPENÍ PÁNĚ

Všemohoucí Bože! Postavil jsi mezi námi královský trůn svého Syna. Děkujeme ti za to a prosíme tě: uč nás důvěřovat vládě tohoto krále, abychom se ti cele vydávali. Nedopust', abychom bloudili sem a tam.

Podrob nás, abychom v pravé poslušnosti sloužili našemu věčnému králi, kterého jsi vyvolil, abychom se chlubil tvým jménem. Proto nás ochraňuj před životem bezbožným a zlým, jímž tvé jméno znesvěcujeme. Nechť vším svým jednáním vyznáváme, že jsme tvoji poddaní a že ty jediný nad námi vládneš. Posvěť své jméno mezi námi. Nechť nám opravdu vládne tvůj svatý Duch, až nás konečně tvůj Syn, který nás povolal z hrozného rozptýlení tohoto světa k sobě, shromáždí ve své nebeské říši, kterou nám vydobyl svou krví. Amen.

SVATODUŠNÍ MODLITBA J. CALVINA

Všemohoucí Bože! Pozdvihni naše mysl k sobě do nebe. Jsme obklopeni neporozuměním a nenacházíme pomoc. Ach, Pane, naše věc se zdá být ztracena. Proto nám pomoz ty sám a dej nám odvalu, abychom pohrdali tím, čím nám hrozí d'ábel a svět. Posiluj nás, abychom v boji obstáli nepřemoženi. Z boje nás ved' do věčného pokoje.

Dej nám, abychom s Ježíšem Kristem, naší hlavou, měli podíl na nevyslovitelně veliké radosti jeho vítězství. Vždyť jsi nám už zde na zemi dal tolik dobrých věcí! Tvůj Syn přemohl svět a shromáždí nás kolem sebe. Přiveď nás spolu s ním k veliké slavnosti vítězství. Dej nám plnost jeho darů. Amen.

MODLITBA J. CALVINA PO TROJICI

Všemohoucí Bože! Přivětivě a dobrotivě nás voláš k sobě. Zaslubuješ své církvi otcovské slitování, jež jsi nám zjevil v Kristu Ježíši, svém Synu. Děkujeme ti za to a prosíme tě: pomoz nám, abychom se ti cele vydávali, poněvadž jsi nás ve své dobrotě vyvolil. Dej, ať pozorně sledujeme tvé slovo a posloucháme tě. Požehnej nám. Veď nás svým svatým Duchem. Ochraňuj nás, abychom nebyli hluší k tvým napomínáním a neuchýlili se od pravé cesty. Probud' nás, když nás napomínáš, a uveď nás zase na svou cestu. Způsob, abychom byli hodni tvé lásky. Smiř nás se sebou skrze Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

ADVENTNÍ MODLITBA PODLE JEDNOTY BRATRSKÉ

Všemohoucí Bože, náš nebeský Otče! Ty věrně plníš své sliby. Děkujeme ti, žeš nám v plnosti času poslal svého jednorozeného Syna. S celou tvou církví oslavujeme jeho radostný příchod. Velebíme tebe, našeho laskavého Otce, i Syna, našeho siónského krále, i Ducha svatého. Tebe, náš králi, který jsi přišel ve jménu svého Otce, prosíme: dej, abychom důstojně srdcem, ústy i pobožným životem oslavili tvůj svatý příchod. Vylej na nás hojně požehnání. Dej, ať žádostivě nasloucháme tvému slovu, důvěřujeme mu a vírou je přijmeme, ať se v Duchu veselíme, ať ti obětujeme chvály. Nechť po celý tento čas sloužíme tobě, vtělenému Bohu, svému Spasiteli, zde v tvé církvi, a potom v tvém nebeském království na věky věků. Amen.

SVATODUŠNÍ MODLITBA PODLE JEDNOTY BRATRSKÉ

Duchu svatý, věčný a všemohoucí Bože, děkujeme ti, že jsi štědrě vylil své dary nejen na apoštoly, nýbrž že až podnes navštěvuješ chrám své církve. Svými dary poděluješ jak její služebníky, tak i všechny údy.

Prosíme tě, Duchu svatý, smiluj se nad námi hříšnými i mrtvými. Sešli nám své štědré dary k našemu osvětlení, obživení a rozhorlení. Blahoslavené světlo, nebeský ohni, naplňuj naše srdce i duši. I naše tělo posvět', abychom byli tvým vzácným a milým příbytkem. Dej, ať tvé slovo milujeme a zachováváme.

Přebývej v nás. Dávej nám vnitřní pokoj. Dosvědčuj nám, že jsme Boží děti a dědici věčného spasení. Odnímej pochybnost a zármutek. V naší vyprahlosti nás rozvlažuj. Ustavičně nás střež, abychom tebe, svého Boha, věrně následovali v svatých a čistých myšlenkách. Veď a doveď nás k cíli, Duchu svatý, který jsi s Otcem i Synem Bůh jediný, hodný slávy i cti na věky. Amen.

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA (EKUMENICKÁ Z ŘÍMA)

Milovaní bratří, snažně a horlivě se dovolávejme milosrdenství našeho Pána Ježíše Krista, který přišel do světa, aby přinesl chudým radostné poselství a uzdravoval potřené srdce. I v naší době nabízí záchranu všem, kteří ji potřebují. Aby všichni, kdo věří v Krista, byli zachováni od zlého a učiněni dokonalí v jeho lásce, modleme se k Pánu: Pane, smiluj se! (Opakuje se po každé prosbě.)

Aby představitelé církví a kazatelé všech křesťanských jednot byli věrnými služebníky Kristova evangelia, modleme se k Pánu: {S}

Aby všichni, kteří vládnou nebo vykonávají moc ve světě, byli požehnáni a osvíceni ve své práci pro skutečný mír a svornost mezi lidmi a národy, modleme se k Pánu: {S}

Za každou zkroušenou a zarmoucenou duši, za všechny, kdo potřebují Božího milosrdenství a lidské pomoci, za jejich bratry, za všechny, kteří hledají světlo Kristovo, modleme se k Pánu: {S}

Ať naše modlitba vystoupí až k trůnu tvé slávy, Pane. Ať se k nám naše prosby nevrátí bez vyslyšení. Necht' jsou naše rty a naše srdce spojeny v chvále a v pokání, abychom jednou v plném společenství tvé církve šli vstříc tvému království, které nemá konce. Skrze Krista, našeho Pána, který v jednotě Ducha s tebou žije a kraluje na věky věků. Amen.

MODLITBA ZA JEDNOTU CÍRKVE (PRESBYTERNÍ CÍRKEV USA)

Kazatel: Pán S vámi!

Sbor: I s duchem tvým!

/K/ Modleme se. Požehnaný lid, jehož Bohem jest Hospodin, lid, ježž si Bůh vyvolil za dědictví.

/S/ Hospodine, Bože náš, slyš naši modlitbu a naše volání necht' přijde před tebe.

/K/ Bože, Otče našeho Pána Ježíše Krista, náš jediný zachránce, kniže pokoje: dej nám tu milost, abychom si vzali vážně k srdci nesmírná nebezpečí našeho nešťastného rozdělení. Zbav nás nenávisti, předsudků a všeho, co nám může bránit v jednotě a svornosti. Jako je jedno tělo a jeden Duch, jedna naděje našeho povolání, jeden Pán, jedna víra, jeden křest, jeden Bůh a Otec nás všech, tak necht' jsme všichni jedno srdce a jedna duše, spojeni svatým svazkem pravdy a pokoje, víry a lásky. Necht' tě oslavujeme jednou myslí skrze našeho Pána Ježíše Krista,

/S/ Smiluj se nad námi, Pane, podle svého milosrdenství, podle množství svého slietování vyhlad' naše přestoupení.

- Jiná možnost: Pane, smiluj se! (Tak i dále, kde vyznačeno. {S})

/K/ Bože všeho milosrdenství, vyzbroj nás pro službu tvé církvi, pro budování těla Kristova, až bychom všichni dosáhli jednoty víry a poznání tvého Syna.

/S/ Necht' naše volání přijde k tobě. Dej nám vzájemné porozumění podle svého slova. {S}

/K/ Nedopusť, Pane, abychom nadále zůstávali dětmi, které jsou zmítány každým větrem nového učení. Dej nám, abychom mluvili v lásce pravdu a rostli každým způsobem v toho, který je hlava těla, v Krista,

/S/ Voláme k tobě, Pane, ty jsi naše útočiště v zemi živých. {S}

/K/ Ty, který jsi nás ujistil, že i ovce z jiného ovčince chceš uvést do jednoho stáda pod jednoho pastýře, odpusť nám, že máme uši, které neslyší, a oči, které nevidí.

/S/ Milostivě nás obnov, Pastýři izraelský. {S}

/K/ Děkujeme ti, Otče, za život a poznání, které jsi nám zjevil skrze svého služebníka Ježíše. Tobě buď sláva navěky. Jako zrno rozseté po horách je shromážděno a tvoří jeden bochník, tak shromáždí svou Církev z konců země do svého království. Pořád je jeden bochník, ať i my jsme jedno tělo a podělíme se na jednom chlebu,

/S/ Slyš naše volání, Bože. Poslouchej naše modlitby, když voláme z končin země. {S}

/K/ Ty jsi učinil z jedné krve všechny národy, aby bydleli po celé zemi, ty jsi mocí svého svatého Ducha o letnicích uschoptil lidi každého národu pod nebem, aby se navzájem slyšeli a rozuměli si každý ve svém jazyku; milostivě shromáždí pokolení všech národů a jazyků, aby přišla a viděla tvoji slávu.

/S/ Naprav, ó Bože, co je porušeno, shromáždí, co bylo rozptýleno, drž pohromadě, co je shromážděno v jednotě. Dej všude svému lidu milost jednoty s tebou. {S}

/K/ Sláva Otci, Synu a Duchu svatému,

/S/ Jako byla na počátku i nyní i na věky věků. Amen.

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA ZA MÍR VE SVĚTĚ (PRESBYTERNÍ CÍRKEV USA)

Kazatel: Rozpomeň se, Pane, na lid světa, rozdělený do mnohých národů a jazyků. Vysvobod' nás od zla, které se staví do cesty tvým plánům záchrany. Naplň své sliby. Dej na zemi pokoj lidem, v nichž máš zalíbení pro našeho Pána Ježíše Krista.

Sbor: Amen.

/K/ Vysvobod' nás, Pane, od kletby války a od hříchu, který vede k válce, /S/ Vysvobod' nás, Pane!

/K/ Od pýchy, která se k tobě obrací zády, /S/ vysvobod' nás, Pane!

/K/ Od nacionalismu, prázdné chvály a sebeuctívání, které nepřipouští vlastní vinu, /S/ vysvobod' nás, Pane!

/K/ Od žádostivosti peněz a moci, která žene lidi, aby zabíjeli, /S/ vysvobod' nás, Pane!

/K/ Od spoléhání na zbraně a od znevažování mírových jednání /S/ vysvobod' nás, Pane!

/K/ Od pokušení poslouchat, přijímat a mluvit o jiných národech lži /S/ vysvobod' nás, Pane!

/K/ Od slov a činů, které rozšiřují předsudky a nenávisť; ode všeho co brání lidské rodině, aby se zaslíbení míru naplnilo, /S/ vysvobod' nás, Pane!

/K/ Bože, Otče náš, prosíme jako tvoje děti na zemi, ze všech národů a ras, abychom byli jedno. Veď všechny, kdo rozhodují o míru, aby byli rozhodní v činění tvé vůle. Modlíme se za celou tvoji církev: /S/ Pane, dej nám mír!

/K/ Za Spojené národy: /S/ Pane, dej nám mír!

/K/ Za mezinárodní organizace: /S/ Pane, dej nám mír!

/K/ Za ministerstva zahraničí, za vyslance, diplomaty a státníky: /S/ Pane, dej nám mír!

/K/ Za mezinárodní instituce milosrdenství, které obvazují rány a nasycují hladové: /S/ Pane, dej nám mír!

/K/ Za všechny, kdo podírají jakýmkoli způsobem věc míru a dobré vůle: /S/ Pane, dej nám mír!

/K/ Za lid v národech, které žijí v míru: /S/ Pane, dej nám mír!

/K/ Věčný Bože, veď si nás neznalé a slepé, abychom konali tvoji svatou vůli. Urychli příchod doby, kdy budou všichni lidé žít navzájem v tvé lásce: neboť tvé jest království i moc i sláva na věky. Amen.

EUCHARISTICKÁ MODLITBA LIMSKE LITURGIE (1982)10

Předsedající: Pán s vámi!

Sbor: I s tebou!

/P/ Vzhůru srdce!

/S/ Máme je u Pána.

/P/ Vzdávajme díky Bohu, našemu Otci.

/S/ Je to důstojné a spravedlivé.

Preface

/P/ Vpravdě je důstojné a spravedlivé,

abychom tě vždy a všude oslavovali a abychom ti děkovali, svatý Otče, všemohoucí, věčný Bože. Skrze své Slovo jsi všechno stvořil a bylo to dobré; člověka jsi stvořil k svému obrazu, dal jsi mu účast na svém životě a on byl odleskem tvé slávy. Když přišla plnost času, dal jsi nám Krista, který je cesta, pravda a život. Byl pokřtěn a pomazán jako tvůj Služebník, aby chudým zvěstoval radostnou zvěst. Při poslední večeři, k níž zasedl před svým utrpením, nám dal eucharistii, abychom slavili památku kříže a vzkříšení a aby se nám dal za pokrm. Celému vykoupenému lidu udělil královské kněžství a ve své lásce k bratřím a sestřám si některé vybral, aby se podíleli na jeho službě a živili církev tvým slovem a tvými svátostmi. Proto tě, Pane, s anděly a všemi svatými oslavujeme a zpíváme:

/S/ Svatý, svatý, svatý Pán Bůh zástupů. Nebe i země jsou plny tvé slávy. Hosana na výsostech. Požehnaný, jenž přichází ve jménu Páně. Hosana na výsostech.

Epikléze I

/P/ Vpravdě jsi svatý, Pane, Bože celého světa, a nesmírná je tvá sláva. Sešli na naši eucharistii Ducha, dárce života: on mluvil skrze Mojžíše a proroky, svým stínem zahalil pannu Marii, sestoupil na Ježíše v Jordánu a na apoštoly v den letnic. Vylej

toho Ducha ohně, ať promění tento pokrm a učiní tento chléb a toto víno pro nás tělem a krví Krista.

/S/ Veni Creator Spiritus!

Slova ustanovení

/P/ Ať tento Duch Tvůrce dovede k naplnění slova tvého milovaného Syna. On v tu noc, kdy byl vydán, vzal chléb, vzdal ti díky a požehnal, lámal, dával svým učedníkům a řekl: Vezměte a jezte z toho všichni; toto je moje tělo, které se za vás vydává. To konejte na mou památku. Po večeři vzal také kalich, vzdal ti díky a požehnal, dal svým učedníkům a řekl: Vezměte a pijte z něho všichni; toto je kalich mé krve, která se prolévá za vás a za všechny na odpuštění hříchů. Toto je smlouva nová a věčná. To konejte na mou památku. Tajemství víry.

/S/ Tvou smrt zvěstujeme, tvé vzkříšení vyznáváme, na tvůj příchod ve slávě čekáme, Pane Ježíši Kriste.

Anamnéze

/P/ Proto slavíme dnes, Pane, památku našeho vykoupení: připomínáme si narození a život tvého Syna mezi námi, jeho křest, který přijal z rukou Janových, jeho poslední večeři s apoštolý, jeho smrt a sestoupení do říše mrtvých, zvěstujeme jeho vzkříšení a vstoupení do slávy, kde koná svou službu Velekněze a přimlouvá se za nás za všechny, a očekáváme jeho slavný příchod. Spojeni v jeho jediném kněžství přinášíme ti tuto oběť: rozpomeň se na oběť svého Syna a uděl všem požehnání, jež pramení z jeho vykupitelského díla.

/S/ Maranatha, Pane, přijď!

Epikléze II

/P/ Shlédni, Pane, na tuto eucharistii, kterou ty sám dal své církvi. Přijmi ji, jako jsi přijal oběť svého Syna, který s námi obnovil tvou smlouvu. A nás všechny, kdo přijímáme jeho tělo a krev, naplň jeho svatým Duchem, ať jsme jedno tělo a jedna duše v Kristu jako živá oběť k chvále tvé slávy.

/S/ Veni Creator Spiritus!

Memento (říká je předsedající nebo jiný zástupce shromáždění)

Rozpomeň se, Pane, na svou jednu, svatou všeobecnou a apoštolskou církev, kterou jsi vykoupil Kristovou krví. Zviditelní její jednotu, chraň její víru a naplňuj ji pokojem. Rozpomeň se, Pane, na všechny služebníky církve: biskupy, kněze, jáhny, kazatele ..., rozpomeň se i na ... Rozpomeň se také na naše bratry a sestry, kteří zemřeli v Kristu, a na všechny zemřelé, neboť ty sám o jejich víře víš. Doved' je do slávy a radosti, kterou jsi připravil pro všechny ve tvé přítomnosti, spolu s blahoslavenou pannou Marií, s patriarchy a proroky, apoštolý a mučedníky a se všemi svatými, kteří žili v tvém přátelství. S nimi ti zpíváme chvalozpěv a očekáváme příchod tvého království, kde tě budeme moci s celým vesmírem, vysvobozeným z hříchu a smrti, oslavovat skrze Krista, našeho Pána.

/S/ Maranatha, Pane, přijď!

/P/ Skrze něho a s ním a v něm je tvoje všechna čest a sláva, Bože, Otče všemohoucí, v jednotě Ducha svatého po všechny věky věků.

/S/ Amen.

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Nebeský Otče! Vžíváme tě a dobrořečíme ti. Oslavil jsi své jméno v celém světě. Děkujeme ti, že obracíš náš pohled z bídy a úzkosti světa k sobě. Ty jsi Otec našeho Pána Ježíše Krista. Jen u něho je všechna naše pomoc.

V jeho jménu tě prosíme za tvůj vyvolený lid, rozptýlený ve světě. Dej, aby tvé slovo bylo veřejně a mocně zvěstováno. Tobě poručíme úsilí a práci pro jednotu církve. Žehnej dílu misie, dej, ať se děje radostně, v poslušnosti víry. Milostivě pamatuj na lid Abrahamův, Izákův a Jákobův a dej mu v Ježíši Nazaretském poznat jeho Mesiáše a Spasitele.

Prosíme tě, Otče, za tvoji církev v našem národě. Ty, milý Pane, znáš své. Tobě poručíme svoji církev s jejím vedením, sbory a prací. Dej nám tu milost, abychom slyšeli tvé slovo jako členové jedné Církve Kristovy a k tvému stolu přicházeli jeho údové jednoho těla. Dej probuzení v zemi. Vzbud' si v nás ochotné nástroje k tomu, abys dosáhl vítězství své věci ke cti svého jména.

Požehnej práci v našem sboru. Milostivě dej, aby se tvé slovo nevracelo zpět prázdné. Ochraňuj kazatele a starší, aby se neproviňovali falešným učením a nedostatkem lásky. Zmocňuj nás svým Duchem při kázání i při péči o duše, při vyučování a při uplatňování kázně, v milosrdenství a službě lásky. Požehnej všem, kdo spolupracují na tvém díle. Probud' spící, zavolej vzdálené, přemáhej odporující, osvědči se pochybujícím, ujmí se zmítaných pokušením a trápením. Nechť z našeho sboru dále zní chvála tvé svobodné milosti. Nechť se při nás děje tvá vůle.

Prosíme tě, nebeský Otče, za všechny národy na zemi. Dej jim svůj zákon a právo, aby žily ve spravedlnosti a pokoji, učiň konec tyranství.

Prosíme tě za svůj národ. Poručíme ti vládu své země.

Přived' nás k poznání našich vin. Dej nám pravé pokání a obnovení. Milostivě se skláněj ke všem trpícím, souženým, bezprávným. Vzbuzuj v nás vůli, abychom jim 'i, dopomáhali k právu. Buď s vězni, smilovávej se nad vdovami a sirotky, osamělými a opuštěnými, nemocnými a umírajícími. Buď s naším městem (obcí). Naplňuj odpovědné muže a ženy smyslem pro spravedlnost a moudrostí. Poručíme ti zejména mládež. Prosíme tě za své domy a rodiny. Vzdaluj z nich nelásku a hřích. Bohatě v nich přebývej svým slovem, svou láskou, trpělivostí, kázní i svým pokojem.

Když nám nyní, Otče v nebesích, dáváš vstoupit do nového týdne, dej, abychom v něm všechno dobře vyřídili. Nauč nás vykupovat čas. Dej, ať jsme pilní v dobrém díle. Dej nám radostnost v naději, trpělivost v zármutku, vytrvalost ;, v modlitbě. V tebe, Pane, doufáme, tvá dobrota buď s námi. Toužíme po tom, Pane, aby nás každý den přivedl blíže k dokonalosti. Chvála tvému jménu, zde i v tvém království na konci. Amen.

(Josef Smolík)

VII.

ZPĚV VE SHROMÁŽDĚNÍ

Z DĚJIN ZPĚVU CÍRKVE

Svémi projevy spadá zpěv Hospodinova lidu do obecné náboženské kultury, avšak jeho východisko a nejvlastnější povaha se analogiím vymykají. Píseň v křesťanském shromáždění má co činit s Božím dílem spásy v Ježíši Kristu, které je dosvědčováno Písmem, z Ducha svatého vyznáváno církví a má dosah až do končin země. Na liturgické uplatnění zpěvu klademe proto náročná měřítká biblická.

Starý zákon

Bohoslužba starozákonního IZRAELE dala zrod zpěvu modliteb a hymnů, jejichž středem byl Hospodin ve svých vysvoboditelských a stvořitelských činech (Ex 15, Dt 32, Sd 5,2 S 22 aj., zejména pak kniha Žalmů, spojovaných se jménem Davidovým). V jeruzalémském chrámu připadaly na každý den stanovené žalmy, jejichž zpěv se i doprovázel na hudební nástroje¹.

Chrámový zpěv byl záležitostí ustanovené skupiny zpěváků zastupujících lid² a věřící se k němu připojovali nejvýše refrémem (Ž 136), oslavným Halelujah či vyznáním Amen.

Zřejmě byl užíván i zpěv střídavý, kde jeden chór odpovídal druhému³; takto antifonicky se liturgovaly např. žalmy 89 a 118. Ve shromážděních synagogálních neznávala hudba ani zpěv v našem pojetí, přitom však recitativní přednes biblických textů, stejně jako modlitby, byl výrazně zpěvný.

NOVÁ PÍSEŇ, k jejímuž prozpěvování vyzývají mnohé žalmové introity⁴, není zvána novou jen ve smyslu časovém. Stále nové skutky Hospodinových přítomných milosrdenství vyvolávají nový a nový zpěv starozákonní církve (Iz 42,10), a zároveň odkazují vždy ještě daleko dál, až k dokonalému, konečnému naplnění slibů daných praotcům. Proto jde v „nové písni“ i o poslední, náš čas a prostor přesahující hymnus nového, eschatologického věku (srov. Zj 5,9). Již v tomto věku starém k němu sám Bůh inspiruje svůj lid (Ž 40,4), ale do chvalozpěvu věncích vpadá i všechno stvoření (Ž 96,1ln; Ž 98,4.7n), ba sami nebešťané (Ž 29,1; Ž 103,20).

V takové perspektivě můžeme rozumět i příběhu Davida hrajícího před Saulem, kterého přepadal zlý duch (1 S 16,14-23). Tišivá moc jeho hry na citaru nespočívá v samotné hudbě jako zušlechťujícím činiteli, ale v tom, z čeho vychází, co nese a k čemu je zaměřena. Jde o tutéž skutečnost jako v Davidových žalmech: o jméno Hospo-

dinovo, Boží smlouvu s Izraelem a jeho skutky spásy, o jistotu, že Hospodin své království přivede k cíli. Moc budoucího věku, ohlašovaného vyznavačovým chvalo zpěvem, se promítá již do přítomnosti a odzbrojuje zotročující moci zla. Saulovi to přináší úlevu (v. 23).

Nový zákon

CÍRKEV JEŽÍŠE KRISTA byla odpočátku církví zpívající. Jako její Pán znal a užíval zpěvník Izraele, žaltář⁵, tak se samozřejmě stáhl k žalmům i obec učedníků. Na úžasnou zvěst o vzkříšení Ukřižovaného nemohla než odpovídat radostným chvalozpěvem osvobozených hříšníků (1 K 14,26; Sk 16,25). Apoštol Petr ve svém letničním kázání ukazuje, jak toto Hospodinovo vítězství rozvazuje jazyk svědků k jáso⁶. V epištolách (Ko 3,16; Ef 5,19) jsou jmenovány tři formy zpěvu v prvotní církvi: žalmy, hymny (chvály) a Duchem svatým vyvolané ódy (zpěvy). Náplň těchto pojmů blíže neznáme, jsou však svědectvím o bohaté rozmanitosti písní ve sborech novozákonní doby. Lze předpokládat, že ve shromážděních zaznívala jednak všem známá, společně zpívaná vyznání víry a chvalozpěvy⁷, jednak písně vzniklé v daném okamžiku, jak je Duch vkládal do srdce a na rty jednotlivému údu (1K 14,26). Mezi obojím mohl být plynulý přechod, zejména pokud charismatická píseň neměla výlučnou formu a postupně si ji přisvojoval celý sbor⁸.

V navázání na starozákonní formy dochází v církvi velice záhy k vzniku nových, CHRISTOLOGICKÝCH ŽALMŮ (HYMNŮ). Z nejstarších dob apoštolské církve pocházejí klasické hymny Nového zákona v prvních kapitolách evangelia podle Lukáše - chvalozpěv Mariin, Zachariášův a Simeonův (1,46nn; 1,68nn; 2,29nn).⁹ Stopy takových zpěvů nalézáme též v dopisech ap. Pavla, např. Fp 2,6-11¹⁰. Kniha Zjevení zachycuje množství hymnů, jichž byl Jan ve vidění účasten při nebeské bohoslužbě, u Hospodina trůnu.¹¹ Vypravěč tu pravděpodobně reprodukuje písně chval, jimiž v jeho dnech protivenství trpící maloasijské sbory vyznávaly konečné vítězství Božího Beránka - a tak již v předjímce měly podíl na slávě jeho království.

Ve shromážděních sborů novozákonní doby však nezaznívají jen radostné hymny, vyvyšující vítězného Krista, církev před Vykupitelem také sténá a nařká (Ř 8,22n; 2 K 5,2.4). Jistě tu přicházely k slovu i ŽALMY NÁŘKŮ a žalmové písně o utrpeních Kristových.

Zpěv zmiňuje i první mimokřesťanský písemný doklad o mladé církvi: římský mistodržitel v Bithynii (r. 111-113) Plinius ml. podává císaři Trajánovi hlášení o výsleších křesťanů. Uvádí, že se pokojně shromažďovali a společně „zpívali střídavou píseň k božské počtě Kristově“¹².

Narozdíl od Starého zákona, kde k službě zpěvem byli odděleni kněží-pěvci a zvláštní zpěvačky, po vylití Ducha svatého na všeliké tělo (Sk 2,17) mají na zpěvu ve shromáždění účast všichni věřící. Z Ko 3,16 a Ef 5,19 poznáváme funkci a hodnotu písně v apoštolské církvi: a) Zpěv sboru je důsledek toho, že Kristovo slovo hluboce proniklo a podmanilo posluchače (přebývá v nich), takže nemohou Bohu nezpívat, b) Zpěv sboru je prostředek, jímž se Slovo předává druhým (skrže písně shromáždění dochází k bohatému přebývání slova Páně ve věřících). - Tak je v Novém zákoně zpěv církve doxologickou odpovědí na poselství evangelia, zároveň však i jeho vzájemným

zvěstováním a učením: „Nechť ve vás přebývá slovo Kristovo v celém svém bohatství: se vši moudrostí se navzájem učte a napomínejte a s vděčností v srdci oslavujte Boha žalmy, chválami a zpěvem, jak vám dává Duch.“¹³

O HUDEBNÍ PODOBĚ novozákonního zpěvu není dostatečných zpráv. Lze tušit, že si vynutil vlastní, novou formu, zejména v oblastech misijních, kde se k orientální melodice přejímané ze synagogy přidružil postupně i vliv hudební kultury řecké. Stojí za povšimnutí, že kniha Zjevení výslovně hovoří o „zpěvu“ nové písně¹⁴ a nikde nezmiňuje „hru“ na harfu, ač nástroj sám je - jako atribut nebeského dvora - několikrát uveden. Instrumentální hudba patrně v apoštolské církvi nenalezla uplatnění.

Církev prvních staletí a středověku

S křesťany židovského původu přešel do bohoslužby rané církve melodický přednes starozákonních žalmů; ty si ve shromážděních již natrvalo udrží významné místo. Tvoří se i nové žalmové zpěvy, tzv. CANTICA, jejichž vzorem jsou novozákonní chvalozpěvy (např. Benedictus, Magnificat a Nunc dimittis z evangelia Lukášova, viz výše). Starším způsobem přednesu žalmů byla psalmodie sólová, kdy zpěvák melodicky deklamoval bez přerušení sám; při formě zvané rezponzoriální se k němu shromáždění opakovaně připojovalo ‚refrémem‘. Mladší způsob žalmového zpěvu¹⁵ představuje sborová psalmodie, při níž dva chóry střídavě (antifonicky) zpívají vždy po jednom verši žalmu. Tato forma dodnes žije v pravoslavné liturgii.

Kromě novozákonních hymnických textů, připomenutých v předchozích odstavcích, se v bohoslužbě od prvních staletí zpíval serafinský zpěv z Iz 6,3 (Sanctus)¹⁶, chvalozpěv andělů L 2,14 (Gloria in excelsis), holdovací píseň z Ježíšova vjezdu do Jeruzaléma Mt 21,9 (Hosanna a Benedictus) a žalmová výzva k chválám Hospodinovým (Halelujah). Později se připojily i další hymny biblického původu, Pane, smiluj se (Kyrie)¹⁷ a Beránku Boží (Agnus dei) z Mt 9,27; 20,30n; L 17,3; J 1,29. Jejich přednes byl v následujících dobách rozpracován od nejjednodušších až po velice komplikované, sborové formy.

V nejstarších staletích se křesťanský zpěv rozvíjel na Východě (Jeruzalém, Antiochie), od druhé poloviny 4.stol. pak intenzivněji v Římě a v Byzanci. Za raného středověku se liturgie a s ní úzce spjatý zpěv formovaly v různých oblastech poměrně různě¹⁸. Od sklonku šestého století počíná sílit snaha papežů liturgii i se zpěvem reformovat a sjednotit. Z původně orientální psalmodie, obohacené prvky hymnů, se vytváří římský CHORÁL, nazývaný podle papeže Řehoře I. (+ 604) gregoriánským. Jde o ušlechtilou formu deklamačního jednohlasého zpěvu zejména ordinárií, jehož melodie není nesena taktem, ale přirozeným rytmem řeči. Prvořadé místo tu mají slova Písma; zpěv má jen posloužit jejich zřetelnému slyšení. Gregoriánský chorál se vymyká harmonizaci a jakémukoliv doprovodu. Jeho svéráz je dán řádem osmi „církvních tónin“ (modů), jejichž původ sahá zpět do antického Řecka.

Provedení tohoto zpěvu, slovesně i hudebně velice náročného¹⁹, se stává záležitostí školeného chóru kleriků (schola cantorum), soustředěného v chórovém prostoru chrámu. Latinský chorální zpěv tak dosáhl, zejména při kapitulách a opatstvích, vysoké úrovně. Písně celého shromáždění však utichají, tak jak je bohoslužba postupem doby

stále víc pokládána za výhradní věc posvěceného stavu. Lid církve je nakonec zbaven aktivního podílu na službách Božích a určen do role přihlížejících.

Gregoriánský chorál se během 8. a 9. století rozšířil v Británii, Galii, Německu a jako jediný připuštěný liturgický zpěv zasáhl pronikavě do vývoje evropské církevní hudby vůbec, VÝCHODNÍ LITURGIE a zpěv, mezi jinými také řecký chorál byzantský, se nadále rozvíjely odlišně; vzájemné ovlivňování s oblastí západního křesťanství asi do 11. stol. nicméně nelze vyloučit. - Po celý středověk se v západní Evropě vedle gregoriánského zpěvu dá počítat také s paralelní existencí LIDOVÉHO ZPĚVU duchovního, zásadně uplatňovaného pouze při nechrámových příležitostech (během mše je trpěn naprosto výjimečně). Šlo o písně zpívané latinsky nebo v národním jazyce, někdy i v kombinaci obojího. - Deváté a desáté století přináší již první začátky mešního vícehlasého zpěvu, který se v římské církvi v příštím údobí začne postupně prosazovat vedle typu gregoriánského.

Česká reformace²⁰

U nás se v předhusitské době aktivní podíl lidu na bohoslužbách vyčerpával hlasitým voláním „krleš“, majícím původ v invokaci Kyrie eleison. Záhy ovšem dochází i v našich zemích ke zpěvu písní v NÁRODNÍM JAZYCE. Užití češtiny v oblasti liturgie a zpěvu mohlo navazovat na slovanskou bohoslužbu, pěstovanou v pražském klášteře v Emauzích, kde se uchovávala tradice cyrilo-metodějská. Český duchovní zpěv, ve 14. stol. již dosti běžný při procesích, liturgických hrách, státních slavnostech a jiných příležitostech, byl zřídka připuštěn v kostele a omezoval se výhradně na některou ze čtyř povolených písní: „Hospodine, pomiluj ny“ (nejstarší), dále „Buóh všemohúci“, „Svatý Václave“ a „Jezu Kriste, ščedry kněze“. První dvě sloužily lidovému zpěvu po kázání v Betlémské kapli. Když se betlémským kazatelem stal JAN HUS, rozšířil zde prostor nejen liturgickému deklamatornímu zpěvu, ale i druhým dvěma jmenovaným českým písním. Odvážil se však učit shromáždění také skladbám v bohoslužbách dosud neužívaným - Návštěv nás, Kriste žádúci²¹ a Vstalť jest Buóh z mrtvých.

Husova tendence k lidovému zpěvu je tím

výraznější, že jeho učitel Viklef i předchůdcové Milíč z Kroměříže a Matěj z Janova k možnosti takového zpívání v kostelích zaujímali spíše odmítavý postoj. Podle Mistra Jana slouží v bohoslužbě zpěv, jímž je střídáno Čtení, plnější modlitební účasti lidu; chvalozpěvy a děkováním se pozemský chrám nejlépe připodobňuje k chrámu nebeskému, který se rozléhá zpěvem věčné radosti andělů a svatých.

HUSITSTVÍ celou bohoslužbu počestňuje, oprostňuje obřady i jejich chorální zpěv a prosazuje do liturgického rámce písní shromážděné obce. Tato bohoslužba se od r. 1420 šířila po Čechách a po husitských válkách různou měrou pokračovala v církvi podobojí.

Radikálním typem byla BOHOSLUŽBA TÁBORSKÁ, která pronikavě redukovala pořad mše a gregoriánský zpěv již zcela nahradila písní lidu. Tak tu sto let před světo-ovou reformací dochází zřetelného liturgického výrazu novozákonní zásada všeobecného kněžství věncích. Duchovní zpěv táborů, jehož pouhý zvuk obracel nepřítel na ústup, byl nesen silným eschatologickým napětím a ve svém jednohlasu mohutně

podtrhoval společenství obce Kristovy. Prostá bohoslužba rozhodných husitů zaniká pádem Tábora v r. 1452.

Uttrakvistická církev se v bohoslužbách zčásti vrací k latině a gregorianice, a i když lidový zpěv zachovává, nebrání se ani vokální polyfonii. Na její půdě vznikají ve městech laická bratrstva zastávající při provozování bohoslužebného zpěvu úlohy, které v době předhusitské i v soudobém katolickém světě plnily soubory kleriků a profesionální kapely. Těmto literátským bratrstvům také mj. přísluší zásluha na tvorbě a šíření skvělé chrámové pěvecké literatury (graduálů, antifonářů, kancionálů).

Táborskou tradici bohoslužebné účasti všeho shromáždění a lidového zpěvu později přejala a bohatě rozvinula JEDNOTA BRATRŮ. Dokladem toho je jedinečný poklad bratrských písní, dodnes zpívaných a tvořících i jádro našeho současného zpěvníku. Byly zachyceny v mnoha vzácných kancionálových sbírkách²².

Husitské i bratrské písně charakterizuje objektivní tón, důraz na Hospodinovy děje spásy (církevní rok), na bratrskou pospolitost a společnou poslušnost Kristova zákona, následování kříže a eschatologický výhled. Mnohé prostě parafrázuji biblické texty a katecheticky vštěpují do paměti křesťanské učení; neděje se to však tónem neosobním, nýbrž jako srdečné vyznání sboru.

Některé nápěvy se přejímají z oblasti světské a vybavují novým, zvěstně přiléhavým slovem (tzv. kontrafaktura)²³.

České reformační zpěvníky jsou ekumenicky otevřené. Hojně navzájem přejímají ze společného písňového pokladu a dávají se obohatit reformací světovou. Řada písní v překladech přešla do ekumenického užívání²⁴.

Světová reformace

Kdekoliv v Evropě 16. století dochází k reformaci církve na základě slova Božího, má to vzápětí také rozpoznání, že bohoslužby nesmějí být věci „posvěceného stavu“, ale vši Kristovy církve, celého společenství.

MARTINU LUTHEROVI přísluší zásluha o včlenění rýmované strofické písně, zpívané shromážděním, do pevné struktury mše ve funkci, kterou až do této doby zastával chór kleriků²⁵.

Luther sám napsal - poté co básníci jím vyzvaní nevyhověli uspokojivou měrou - několik desítek rozhodně reformačních textů k písním. Až na výjimky jde o přebásnění žalmů, starocírkevních hymnů a základních „kusů“ katechismu. Lutherovo autorství je pravděpodobné i u některých nápěvů, zatímco jiné jsou přejaty z písní dřívějších. Svým výrazem jsou Lutherovy písně vřele osobní, aniž přitom upadají do subjektivismu. Ústním tradováním i formou letáků se v krátké době rozšířily po celém Německu a vykonaly pro reformaci církve snad ještě víc než jeho kázání a spisy.

Z reformačního impulzu vzešel v 16. století mohutný proud německé písňové tvorby, ze které dodnes s užitkem čerpá protestantská bohoslužba po celém světě. Vedle chrámových písní se ovšem na luterských službách Božích nadále podílí i ZPÍVANÁ LITURGIE, vycházející z gregoriánského zpěvu²⁶. Rovnocennou účast na ní má kazatel i shromáždění sboru (případně rovněž chór).

Luterství, podtrhující vedle Božího slova také smyslově uchopitelné působení Kristova díla, poskytlo dostatek prostoru bohatému užití zpěvu a hudby v bohoslužbě. Připravilo půdu skvělému rozvinutí písňové, varhanní a kantátové tradice německých oblastí, které vyvrcholilo dílem Heinricha Schütze (+1672) a J. S. Bacha (+1750). Dodnes má chrámová hudba v luterských církvích, zcela integrovaná do bohoslužebné roviny, vysokou úroveň a jedinečné zázemí (instituce ‚kantorů‘ v mnoha sborech, církevní hudební školství, bohatá činnost ediční).

Důraz na Slovo, které ničím nesmí být zastíněno, vedl naproti tomu v REFORMACI ŠVÝCARSKÉ k přísné strohosti vůči umění. Calvin vykázal z kostela varhany, a již dříve Zwingli s odvoláním na vlastní exegezi Ko 3,16 zapověděl při bohoslužbách v Curychu dokonce zpěv vůbec jakožto „vnější překážku“ vyzvání Pána v srdcích. Ženevská církev podržela zpěv 150 žalmů v přebásnění Clémenta Marota a Theodora Bezy. (Pravděpodobným autorem nápěvů je Louis Bourgeois; největšího rozšíření došly díky vokálnímu zpracování Goudimelovu, ve kterém byly čtyřhlasně bez doprovodu někdy zpívány i účastníky bohoslužeb.) Ženevské žalmy povzbudily žalmovou hymnografií mj. v luterském Německu (Lobwasser) i v našich zemích (B. Jiří Strejc, Jiří Tranovský)²⁷.

Údoby po reformaci

Také PIETISMUS nacházel ve zpěvu duchovních písní jeden z významných způsobů vyjádření zbožnosti. Obsah těchto písní se - více než v reformaci - soustředí na pokání, obrácení a posvěcení člověka; i hudební forma se od „protestantského chorálu“ odklání k citově výmluvné melodii, vyvěrající z (nesborového) typu písně sólové.

Poněvadž okruh bohoslužebných zpěvů se jevil jako dovršený, vznikají v období třicetileté války většinou jen písně zaměřené na domácí pobožnosti; jsou neseny zesílenou subjektivitou (Johann Heermann, Paul Gerhardt)²⁸. U nás představuje přechod k tomuto typu zejména tvorba J. A. Komenského, který spojuje důrazy reformační (chvalozpěv církve o Božích skutcích, žalmy) s dobovým zvroucněním niterné zbožnosti a s důrazem na útěchu v Bohu při nesení životních křížů.

I v této době je východiskem evangelické duchovní písně Písmo, jehož zpracování však není „epické“ (příběh Kristova ukřižování a vzkříšení), ale meditativně modlitěbné, s náběhy hudební interpretace. Tyto písně se zatím nezpívají v chrámu, ale v menších společenstvích probuzených křesťanů.

Klasickými představiteli této tradice jsou Gerhard Tersteegen a N.L. Zinzendorf.

V ÚDOBÍ TEMNA byly za hranicemi pro české evangelíky vydávány různé kancionály²⁹, v nichž nacházely místo jak klasické reformační písně, tak písně doby novější.

Po roce 1781

TOLERANČNÍ SBORY v Čechách a na Moravě zprvu po dlouhou dobu pokračovaly v užívání exulantských zpěvníků pobělohorského období; k nové tvorbě zatím ve větší míře nedochází. Zato rozestoupení evangelického lidu ve dvě konfese se přirozeně promítá do dvojího typu evangelické bohoslužby a dvojího rázu hudby v ní. Za-

tímco charakteristickým rysem reformované bohoslužby se stává zpěv ženevských žalmů, přijímají luterské sbory zpívanou liturgii.

Od poloviny devatenáctého století se našim evangelíkům dostává impulzů z anglosaského PROBUZENECKÉHO HNUTÍ (revival), jehož písně svou emotivní působivostí záhy nabývají na všeobecné oblibě. K nábožnému užití mimo rámec služeb Božích („pro školu a dům“) vydává J. Baštecký Lýru síonskou a L. B. Kašpar Písně cestou života³⁰, zpěvníky velmi rozšířené v rodinách a školách obou evang. církví. Bohoslužbám reformovaných sborů slouží kancionály Tardyho, Kašparův (obsahující celý žaltář J. Strejce) a Šebestův (s novým přebásněním všech žalmů), v církvi luterské se od počátku zpívá z Leskovy Nové knihy zpěvů křesťanských – vedle „Tranoscia“, jehož užívají sbory augsb. vyznání na Valašsku a Těšínsku³¹.

Několik let po ustavení ČESKOBRASTRSKÉ CÍRKVE EVANGELICKÉ vychází Zpěvník ČCE (1923). Klade si za cíl soustředit užívaný písňový fond obou větví církve. Z odkazu české a světové reformace uchovává podstatný výběr, zařazuje několik desítek žalmů, zároveň však uvádí do služeb Božích poprvé řadu „písní cestou života“, určených původně k pěstování osobní zbožnosti. Písně podtrhující Boží ochranu v těžkostech života budou nyní po několik generací charakteristickým rysem evangelických shromáždění. K jejich širokému přijetí přispívají vedle útěšného obsahu i snadné nápěvy.

Nový Evangelický zpěvník z r. 1979 zahrnuje tvorbu devíti století, přičemž uplatňuje výrazně soudobá hymnologická hlediska. Ve druhé polovině 20. století se v církvi vynořila i řada moderních písní různého žánru, vyjadřujících životní pocity zejména mladé generace. Rodinám s dětmi byl dán k dispozici zpěvníček Buď tobě sláva³².

Víra v trojjediného Boha zůstává po všechny věky táž, ale její mnohostranné vyjádření v písních představuje různé důrazy. Žalmy a písně reformační oslavují Boží skutky, Kristovu zástupnou oběť a vzkříšení, nanebevstoupení a seslání Ducha svatého; vyjadřují účast celého sboru na těchto skutečnostech. Písně období pietismu připomíná, že tuto účast můžeme mít jen v živé osobní víře v Pána Ježíše. Písně konce 19. století opěvují bezpečí, které věřícímu skýtá Boží ochrana. Písně posledních desítek století dvacátého zpravidla silněji podtrhovaly etický dosah víry. Všechny tyto důrazy mají dobré oprávnění a Evangelický zpěvník jim je otevřen. Určující význam pro bohoslužby církve však vždy budou mít takové písně, jejichž středem je Hospodin a jeho skutky, nikoliv člověk se svými pocity.

Vývoj není ukončen. Novým slyšením evangelia bude církev na jedné straně vždy vnímavější k těm tónům, jimiž Boží dílo spásy vyvyšovaly dávné generace; na druhé straně bude jeho zvěstí stržena i k vlastnímu novému vyjádření chval Božských. Ze svědectví Nového zákona poznáváme, že tam, kde se slovo Boží zvěstuje v plnosti a kde je prožívána Kristova přítomnost při stole Páně, dochází k charismatickému vzniku chvalozpěvu (mnohdy přímo uprostřed shromáždění). Taková píseň pak bude novým doxologickým výrazem společenství sboru se vzkříšeným Kristem.

Přijď, Duchu Stvořiteli, a dej
církvi píseň novou!

ZPĚV A HUDBA V BOHOSLUŽBĚ SBORU

Společný zpěv zaujímá v bohoslužbách českobratrské církve evangelické značné místo. Formuje zbožnost našich sborů a promítá se i do osobního života víry jejich údů. Proto mu náleží stejně odpovědná příprava jako kázání a modlitbám. Následující odstavce mají přispět k tomu, aby se písně při službách Božích nezpívaly bezmyšlenkovitě, z rutinního návyku, ani naopak nepůsobily problémy a rozpaky. Zpěv a s ním spojenou hudbu pojmáme jako nedílnou součást bohoslužeb, v nichž vše má sloužit posvěcování jména Božího a růstu Kristova těla, církve.

Začlenění hudby do služeb Božích

Pro podporu vnitřní přípravy k bohoslužbám se v mnoha sborech před vstupním slovem (apošt. pozdravem, introitem) zařazuje VARHANNÍ PRELUDIUM. Je znamením, že shromáždění začíná; jakmile zazní, ustávají rozhovory a účastníci se soustředí k tiché modlitbě, četbě textu kázání, žalmů nebo písně, k meditaci. Preludiem může varhaník přiblížit nápěvy písní a připomenout církevní rok.

I když tato hra někdy ponese rysy hudební improvizace, vše musí být odpovědně vyzkoušeno předem, aby nedocházelo k ledabylému projevu. Není-li varhaník zkušeným improvizátorem, připraví na každou neděli z varhanní literatury podle stupně své vyspělosti vhodnou úvodní skladbu, chorálovou předehru apod., nebo prostě zahraje píseň z chorálního.

Vhodné je i takové pojetí, v němž soustředění účastníků před zahájením probíhá v tichu, bez podkladu hudby. Zásadně totiž není důvodu aranžovat hudební výplň do těch bohoslužebných momentů, kdy nezaznívá mluvená řeč nebo zpěv. Tichá chvíle před službami Božími vychází ovšem z přijatého řádu, nikoliv z opominutí varhaníka.

Čísla zpívaných písní a slok jsou v modlitebně vyvěšena nebo se hlasitě vyhledávají (obojí lze i spojit). Vyhlašujeme je velmi pozorně, bez liturgické nervozity, jakou by prozrazovalo např. těsné navázání na závěr předcházející modlitby nebo nezřetelná řeč do šumu usedajícího shromáždění. Následující okamžik poskytuje účastníkům bohoslužeb možnost rozhlédnout se, nepotřebuje-li někdo nablízku zpěvník nebo pomoc při vyhledání písně.

Vlastnímu zpěvu předchází krátká PŘEDEHRA, uvádějící do nápěvu, tempa a atmosféry písně. Dbáme, aby byla tím instruktivnější, čím je melodie s rytmem obtížnější a shromáždění nezkušenější. Někteří varhaníci zakončují předehru zřetelným tónem, naznačujícím, jak nasadit zpěv následující sloky.

Předehra není vhodnou příležitostí k ukázkovým hudebním výkonům; nepokládáme ovšem za přiměřené ani bezděké opakování nahodilých akordů. Lze doporučit užívání předeher vydaných hudebním odborem, které sledují také zřetel na slohovou jednotu s písní. Dobrou předehrou je i sám doprovod z chorálního. V případě potíží splní tuto funkci rovněž jednohlasné přehrávání nápěvu v klidném tempu.

Předehra se hraje tišeji než vlastní doprovod písně; od něho musí být oddělena zřetelným odsazením. V případě, že kazatel vyzve shromáždění ke zpěvu určité písně na místě vyznání víry (např. č. 152) nebo modlitby (č. 583), nebo má-li být podtržena píseň po kázání jako bezprostřední přitakání ke zvěstovanému evangeliu, je vhodné

celou předeheru vypustit a udat jen počáteční tón zpěvu. Přede hry (dohry, mezihry) nejsou cílem samy o sobě, respektují vždy vnitřní dynamiku bohoslužeb.

Mentalita našich sborů někdy opomíjí, že ZPĚV PÍSNÍ se děje před tváří Boží - jako by byl ve srovnání s ostatními složkami bohoslužeb částí méněcennou. Zatím však je odpovědí sboru na Boží oslovení! Odráží nevypravitelnou radost nad konečným Hospodinovým vítězstvím, které již nyní prožívá církev rytěřující; její vyznávající píseň splývá v jedno s jástem vykoupených v nebesích, s hymny andělů. Tu nemůže jít jen o setrvačný úkon bez příklonu srdce. Na druhé straně není zpěv ani výlevem rozcitlivělé duše. Shromáždění nezpívá samo sobě („zaspíváme si...“), ale v Boží bázni samotnému Pánu, k povzbuzení bratří, světu na veřejné svědectví. Subjektem zpěvu je celé vyznávající společenství a s ním každý jednotlivý úd. Písně ve shromáždění sjednocují všelijak rozdílné lidi k chvále Boží a prohlubují společenství lidu Kristova. I ti, kdo včera byli rozvaděni, nyní jedněmi ústy a jedním srdcem vzývají jediného Pána, který vinu smířil a činí všecko nové.

Bohoslužebné písně předpokládají hlasitý, zároveň však jemný, svěží PROJEV. Chybou ve shromážděních bývá zpěv mátožný (jako by si každý říkal jen pro sebe), jindy opět křečovitě silný, hřmotností málo vhodný pro společenství víry. Žádný z účastníků, kazatele nevyjímaje, druhé svým zpěvem nepřekřikuje. Ve vzájemném naslouchání všichni směřují ke zpěvu Jedněmi ústy". Pravidelným nácvikem může být sbor přiváděn k vyváženému zpěvnímu projevu. Také bratři a sestry, kteří nemají dobrý hlas a hudební nadání, se k písním připojují pozorným sledováním textu, anebo ještě lépe - aspoň polohlasitým přízvukováním. Tak se k zpívanému přiznávají stejně bytostně jako všichni ostatní.

Zpíváme zpěvně. Sledujeme správné členění melodie: mezi jednotlivými částmi se nedělají zastavení, ale pouze tak krátké nádechy, aby nebrzdily rytmický pohyb zpěvu podle notového záznamu. Nutno však přesně dodržovat a vyznačené pauzy. Lomící čáry v textu zpěvníku (veršové členění uvnitř slok) nejsou pokynem pro rytmickou přestávku; nejde o „korunku“. - Úseky mezi jednotlivými Adachy by při zpěvu měly být dynamicky jemně vyklenuty: v počátku a závěru zpíváme poněkud slaběji, ve střední části s povlnným zesilováním a zeslabováním hlasu. Tyto zásady přirozené zpěvnosti může sboru nenásilným způsobem přibližovat pěvecký kroužek.

Doporučuje se zpěv tak živý, aby se každá melodická fráze dala zazpívat na jedno nadechnutí. Přemrštěná rychlost znesnadňuje vnímání slovního obsahu, a nadto je na újmu přirozenému spádu zpěvu, právě tak jako těžkopádná vleklost.

I závěrečnou sloku zpíváme soustředěně až do posledního slova písně. Teprve potom je čas zavřít zpěvník, vystoupit na kazatelnu, připravit se na sbírku apod.

V uvážených případech může být zpěv nahrazen společnou recitací vybrané písně ze zpěvníku. Na tento postup shromáždění citlivě upozorníme.

DOPROVOD PÍSNÍ má služebnou povahu. Poskytuje nezbytnou oporu zpěvu shromáždění, ale nepřehlušuje jej. (O zpěvu bez doprovodu viz kapitolu „Doprovodné nástroje“, str. §§§.) V případě potřeby ovšem varhaník musí zpěv výrazně vést zřetelným vyzdvížením melodie, rytmu a tempa. Obtížná místa podloží markantním jednohlasým doprovodem, v krajním případě zařadí mezihru, kterou jasně vyznačí správné znění.

Předpokladem řádného vedení zpěvu je - vzhledem k četným tiskovým nepřesnostem v Evangelickém zpěvníku a v chorálníku - provedení korektur podle souhrnného seznamu, rozmnoženého synodní radou v r. 1984.

Není správné, smiřuje-li se staršovstvo natrvalo s doprovodem tápavým, nepřesným nebo ledabylým. Varhaník má dosáhnout jistoty v korektní hře z chorálníku. Tato sbírka doprovodů vychází z

promyšleného slohového pojetí, které na varhaníky klade určité studijní nároky. Bratři a sestry, kteří ve shromážděních hrají, se - vedle průběžného cvičení - musejí na každé bohoslužby předem pečlivě připravit (ne těsně před zahájením, kdy již přicházejí první účastníci).

Pro méně zkušené jsou k dispozici zjednodušené, 3hlasé apod., doprovody vydané synodní radou. Většinu písní je kromě toho možno doprovázet i jen dvojhlasně: nejvyšším a spodním (sopránovým a basovým, nikoliv altovým) hlasem z chorálníku. Zcela prostý, avšak dostačující doprovod představuje také hra pouhé melodie v oktávách takovou hlasitostí, aby se o ni shromáždění mohlo dobře opřít.

Zkušenější doprovazeč má možnost oživit píseň, zejména delší, střídavým užitím doprovodu harmonického a jednohlasého, resp. doprovodu ve čtyřhlase a v trihlase. V některých církvích s větší tradicí bohoslužebného zpěvu jsou vydávány různé verze doprovodů téhož nápěvu, aby bylo možno přizpůsobit hudbu obsahu jednotlivých slok.

K úkolům staršovstva náleží vyhledávat nové mladé varhaníky, zapojovat je do odborné přípravy v rámci seniorátu a zajistit jim ve sboru občasnou, avšak soustavnou příležitost k cvičnému uplatnění (biblická hodina, bohoslužby).

MEZIHIRA v průběhu písně se užívá jen výjimečně.

Může shromáždění poskytnout kratičkou chvíli oddechu po delším zpěvu, ale nesmí rozptylovat. Je třeba vyvarovat se trhání souvislostí u těsně navazujících slok. - Pro mezihru platí některé obdobné zásady jako pro předehru.

Píseň může být ukončena DOHROU, nejlépe prostou a krátkou. Samostatná dohra však může i odpadnout; v tom případě varhaník jen nechá slabším zvukem doznít závěrečný akord doprovodu.

Závěrečné POSTLUDIUM po krátké tiché modlitbě účastníků je dozněním poslední písně bohoslužeb a připomínkou jejich základního obsahu. Může být tvořeno také nacvičenou skladbou, jinou než byla použita v preludiu, nebo kvalitní improvizací.

Síla přednesu nemá překážet rozhovorům účastníků vycházejících ze shromáždění. V anglosaském protestantismu se postludium považuje za součást bohoslužeb; sbor při něm zůstává sedět a odchází až po jeho ukončení. V takovém případě má postludium obdobnou funkci jako úvodní preludium.

Zpěv PŘI SVATÉ VEČEŘI je radostnou oslavou vzkříšeného Pána a výrazem vděčného odevzdání do jeho moci. Evangelický zpěvník poskytuje možnost dobrého výběru písní pro vysluhování, jejichž přehled uvádíme na str. 396. Hudba při večeři Páně je liturgicky citlivou otázkou. Při vysluhování chleba a vína není zapotřebí zvukové kulisy sólových varhan, ovšem i zpěv písní je jen jednou z možností (strov. Agen-

da I, str. 28). Pojetí je třeba ujasnit rozhovorem ve staršovstvu a zvolenou formu kriticky ověřovat praxí.

Zpívá-li se během přijímání ze zpěvníku, kazatel na to vhodně upozorní před eucharistickou částí bohoslužeb. Pověřený presbyter pak sleduje postup zpívaných slok, aby se i při výměnách účastníků stolu vědělo, kde zpěv naváže.

Osvědčuje se - zejména při větších shromážděních - zajistit spojení mezi děním u stolu Páně a varhaníkem tak, že jej spolupracovník u varhan průběžně informuje o potřebách chvíle (přerušeni hry, vhodné dělení slok, mezihra apod.).

Uplatňovat při večeři Páně delší sólovou hru je problémem. Bývá zvládnut pouze tam, kde je varhaník nejen kvalifikován odborně, ale má i liturgický cit pro služebnou funkci hudby a pro vhodné proporce. Vždy je nezbytné připravit pořad s tím, kdo svátosti předsedá.

Varhaník je plným účastníkem bohoslužebného společenství. Svou službou nemá být od stolu Páně oddělován, proto by jej během vysluhování měl vystřídat zástupce. Shromáždění může, zvláště v menším prostoru, zpívat také bez doprovodu. Vedení zpěvu se v tom případě uskuteční pěveckým kroužkem nebo hlasem dobrého zpěváka. (Není vhodné, aby sloky musel sledovat a zpěv zahajovat vysluhující sám.)

Zpívaná liturgie

Zpívaná liturgie je dědictvím luterské části českého a slovenského evangelictva z doby tolerance. České luterské sbory převzaly a dochovaly zjednodušený bohoslužebný formulář, který navrhl Jiří Tranovský v Cithaře sanctorum (1636). Toleranční luterští kazatelé ze Slovenska s sebou do svých nových sborů s Třanovského zpěvníkem přinesli i předlohu liturgických forem, jež pak ve sborech doznávaly různých úprav a proměn.

Žádný ze sborů např. nezachoval naprosto stejné hudební znění introitu; původní melodie, již zachycuje Agenda I, str. 44, a Evangelický zpěvník, str. 822, byla zřejmě předmětem vylepšovacích snah místních varhaníků, resp. kantorů.

Předzpěv (introit) „Nejsvětější“ má za předlohu latinskou antifonu „Veni Sancte Spiritus“, připisovanou milánskému bisk. Ambrožovi. Vznikl na Slovensku v 16. století. Tranovský zbásnil na stejný nápěv předzpěv „Ó Ježíši“, používaný pro tzv. slavnostní část církevního roku, od adventu po Svatodušní neděli.

Antifona, Pozdrav, kolekta, jakož i nápěv slov ustanovení večeře Páně a modlitby Otče náš mají své kořeny v gregoriánském chorálu. Prošly značnými proměnami, především rozšířením rozpětí a přizpůsobením novodobému mollovému rázu.

Zpěv Gloria, který v bohoslužbě české církve a. v. zdomácněl, je po hudební stránce jedinou částí, která nebyla převzata prostřednictvím slovenských evangelíků. Její vznik je kladen do dílny evangelíků švábských (wurttemberských), a k nám přišla prostřednictvím agendy Pfalz-neuburské. Do naší doby doznala obliba zpívané liturgie značný úpadek. Vliv civilnější bohoslužby reformovaných sborů ve spojené církvi; příliv nově přistoupivších členů v době přestupového hnutí, kteří neznali vžitě a bez opory zpěvníků zpívané liturgické nápěvy; neschopnost zachovat v diasporních nezámožných sborech vysokou hudební úroveň kantorů; konec jakéhokoliv zpěvního vý-

cviku kazatelů; nepřírozenost antifonálního liturgického zpěvu v prořídých shromážděních a v nouzových prostorách kazatelských stanic - to všechno vykonalo své.

Nicméně Evangelický zpěvník i Agenda českobratrské církve evangelické toto bohatství vědomě zachovává. Přineslo v minulosti své ovoce: zbožnost luterských sborů byla více formována adorací a vzýváním Pána, zatímco v reformovaných sborech se objevovalo nebezpečí chápat zbožnost jen jako vědomosti a mravní zásady, čerpané z kázání. V současné době, uvědomující si vyprahlost pokleslého evangelictví, jsou patrné stopy nového zájmu také o zpívanou liturgii.

Kazatelům, na něž by připadlo v tradici zpívané liturgie pokračovat anebo vyjít vstříc touze po obnovení, několik rad:

(1) S varhaníkem vyzkoušet tóninu, v níž se kazateli nejpřírozeněji zpívá.

(2) Zpívat nekřečovitě, bez přepínání síly, uvolněným hrdlem a s pokojnou myslí. Zpívaný hlas se nese prostorem daleko lépe než mluvený, netřeba mít obavy o slyšitelnost.

(3) Jakmile si nápěvy osvojíme, myslet na obsah zpívaného. V polorecitativním způsobu liturgického zpěvu je možno vnitřní rozpoložení vyjádřit výrazněji než ve strofické písni. Právě to dává liturgickému zpěvu jeho působivost a krásu.

(4) Prostředkem je tu zejména volnější rytmus, citlivě přizpůsobený spádu mluvené řeči.

(5) Jakákoliv nervozita, uspěchanost, nebo zase ležérnost a ledabylost vymstívá se ve zpívané liturgii ještě hůř než v mluvené.

Volba písní pro služby Boží

V největší plnosti slyšíme výpověď biblického poselství ze žalmů a písní reformace, jejichž středem je Hospodin a jeho jednání. Proto by v našich bohoslužbách měly vždy zaujímat přední místo. Ostatní písně, z nichž mnohé byly původně určeny pro školu a dům, rovněž vyjadřují oddanost Kristu a mají své místo ve shromáždění sboru. Jejich někdy příliš osobní nebo etická poloha však v našem zpěvu převažovat nemůže. Při písních ve službách Božích nejde předně o naše sebevyjádření, ale o vyvýšenost jména Hospodinova a očekávání na jeho Slovo.

Příprava bohoslužeb a volba vhodných písní předpokládá u kazatele i sboru dobrou ZNALOST ZPĚVNÍKU. Je vhodné učinit výběr a frekvenci zpívaných písní čas od času předmětem rozhovoru ve staršovstvu a biblické hodině. Pečlivá evidence, vedená varhaníkem (presbyterem), upozorní, hrozí-li časté opakování úzkého okruhu písní, které většinou zavádí k bezmyšlenkovitému zpěvu³³. V takovém případě je na místě cvičit a častěji zařazovat méně známé písně.

Základním hlediskem při přípravě písní je zřetel na obsah bohoslužeb, na proklamaci Hospodinova činu v Ježíši Kristu, nikoliv zřetel na melodii. Konkrétní vodítko poskytují biblické oddíly příslušné neděle a rámeček církevního roku. Neméně důležité je pamatovat, že služby Boží tvoří organický celek, do něhož se jednotlivé části - tedy i zpěv - začleňují podle vnitřního, liturgického řádu. Není lhostejné, že vstupní oddíl bohoslužeb má být naplněn chvalozpěvem (žalmy, zpěvy svátečního období), výrazem pokání a prosbou o přítomnost Ducha; nelze pominout, že určitá zvěst kázání si vyža-

duje určitou odpověď slyšícího společenství (vyznání zpěvem pozorně volených slok); nutno mít na paměti, že večere Páně je stolování se Vzkříšeným, který se ujal vlády uprostřed bratrstva sboru (čemuž odpovídá vyznání radosti omilostněných hříšníků, ne teskná vážnost a soustředěnost k vlastním proviněním) atd. To vše se promítne i do výběru písní. Vhodně volený zpěv může posilovat, někdy přímo i zastoupit základní složky bohoslužebného pořadu. Zde odkazujeme k výkladu o jednotlivých částech služeb Božích v Agendě I, str. 18 - 30.

Při vyhledávání písní pro shromáždění nás orientuje jednak povšechný obsahový přehled v Evang. zpěvníku (str. 5nn), jednak konkordance ke zpěvníku.

Je-li si sbor vědom pečlivé volby písní, ba přímo jednotlivých slok³⁴, učí se pohlížet na zpěv shromáždění jako na závažný prvek bohoslužeb. Poznává v něm vzrušující příležitost vždy nového proniknutí k radosti evangelia.

Střízlivé, srdečné radosti víry nemusí vždy odpovídat výběr písní líbivých, které odrážejí dnes již zanikající pocit samozřejmosti křesťanství a mají někdy značně individualistický ráz. Na druhé straně dbáme, aby služby Boží nebyly přetíženy množstvím písní málo známých nebo zcela neznámých.

Je radno zpěvem delších úseků žalmů a nezkracovaných písní umožnit účastníkům v první části bohoslužeb postupné uvolnění a přechod ze světa vlastních starostí do světa Hospodinovy smlouvy a skutků spasení. Pro část bohoslužeb následující po kázání je dobré volit spíše zpěv kratší (sloky velmi výrazného obsahu), než unavovat shromáždění dlouhými písněmi. Od Slova (svátosti) vše ve shromáždění energicky směřuje k poslání sboru ve světě. Nemá ovšem vzniknout dojem uspěchanosti a pocit, že po kázání již není co čekat.

Nácvik málo známých písní

Sbor musí mít dostatečný fond písní pro základní okruhy církevního roku a bohoslužebného života (např. pro všechny adventní neděle, šest nedělí postních a Velký pátek, Vzkříšení, Nanebevstoupení Páně, bohoslužby se křtem).

Nácvik písně a její výklad po obsahové stránce lze liturgicky dobře uváženou formou včlenit do pořadu bohoslužeb, např. v oddíle ‚přímlybného společenství‘. Často však postačí, aby varhaník novou píseň zahrál místo předešlé a potom několik slok doprovázel výrazným jednohlasem. Opakuje-li se píseň v příštích shromážděních, vnikne bez obtíží do vědomí sboru.

Nacvičování je možno zavést i tak, že se pro každý měsíc vybere některá nová píseň. Při bohoslužbách v první neděli ji představí pěvecký kroužek, ve druhé neděli střídavě zaspívají zpěváci liché a shromáždění sudé sloky, při dalších službách Božích se přezpívá celá píseň za jednohlasého doprovodu, v závěrečném týdnu možno již hrát naplno podle chorálního, příp. jednotlivou sloku záměrně i nedoprovázet. V dalším měsíci se ještě dvakrát zařadí aspoň vybrané sloky a napříště se píseň pro opakování zpívá nejméně jednou do roka.

Uvedenému nácviku je naprospěch, jestliže a) kazatel v ohláškách vyloží důvody nácviku zvolené písně, případně upozorní na obtížná místa, b) předem je připravena skupina zpěváků - nejméně dva -, kteří provedou ukázkou a podepírají společný zpěv, c)

píseň se zpívá na všech úrovních sborového života: v biblických hodinách, při shromáždění dětí, konfirmandů atd.

V některých sborech učinili povzbudivou zkušenost s pravidelným krátkým cvičením vždy půl hodiny před shromážděním, jinde využívají magnetofonových nahrávek a podobně.

Vnitřním předpokladem nácviu písní je ve sboru ovzduší radostné Boží chvály a touha po pravdivějším společném vyznávání. Návnik nemůže být prosazován diktátem, ani však bržděn mrzutou nechutí, neboť celé společenství je nesené milostí Páně a prokínáno zřetelem na společný růst (1 K 10,24; 8,1b).

Pěvecký kroužek ve sboru

Stávající smíšené pěvecké kroužky, které ve sborech působí při bohoslužbách, pohřbech a nešporních shromážděních, jsou mnohde pevnou součástí sborového života. Vytvářejí pro své členy živé společenství. Poněvadž nejednou zápasí se značnými obtížemi, měly by volit takový repertoár a takovou formu, na které stačí (např. jednohlasý zpěv).

Vedle toho se ve sborech církve objevují i pěvecké a hudební skupiny netradičního typu. Je úkolem staršovstva sboru a jeho kazatele rozeznávat jejich charismata, tato obdarování podporovat a umožňovat jejich uplatnění v budování sboru jako těla Kristova.

Pěvecké skupiny mají sloužit růstu sborového obecnství, nácviu nových písní ve shromáždění a nést spoluodpovědnost za zpěv celého sboru³⁵.

Zpěváci, hudebníci a dirigenti jsou vystaveni pokušení, že svá charismata nedají cele do služeb Kristových, nýbrž že budou hledat uznání a obdiv. Jejich služba ve shromáždění je vyznáním, modlitbou, oslavou Boží, nikdy kulturní hudební vložkou. I postoj celého sboru k zpěvu pěveckých skupin a k výkonu hudebníků je důležitý. Nejde o podívanou (poslech), nýbrž o účast všech na chválách Hospodina, na vyznání Krista, na bratrském obecnství.

Za nevhodnější považujeme zařazení písně pěveckého sboru v bohoslužbách mezi vstupní modlitbu a I. čtení, či po I. čtení (za předpokladu, že bezprostředně poté následuje píseň celého shromáždění). Obsahově musí být příspěvek v dlouhodobém předstihu prohovořen s kazatelem a respektovat svrchovanost Slova, jemuž celé bohoslužby jsou podřízeny.

Písně dětí a mládeže

Církev měla koncem minulého století kancionály, ze kterých zpívala v chrámě, a zpěvník „Písně cestou života“, určený pro školu a dům. V současné době máme vedle Evangelického zpěvníku rodinný zpěvníček a různé sbírky nových písní mládeže. Je obohacením života církve, jestliže se v rodinách zpívá ze zpěvníčku „Buď tobě sláva“ a ve shromážděních mládeže jsou užívány písně, vyjadřující obsahy biblické zvěsti formou mladým lidem přiměřenou a přístupnou.

Musí nám však záležet na tom, aby jak děti, tak mládež vrůstala do písňového bohatství celé církve a mohla ve svých sborech oslavovat Hospodina společnými písněmi v jednotě se všemi generacemi bratří a sester.

Hudební nešpory

I když tzv. hudební nešpory mají ráz zvláštního shromáždění s pořadem odchýlným od pravidelných bohoslužeb, jde i v nich o shromáždění bohoslužebné. Jeho subjektem je místní sbor, nikoliv pozvaní umělci. Hudební stránku a celou koncepci nešporního pořadu určuje atmosféra služeb Božích. Boží slovo a modlitba (společný zpěv) sboru není jen liturgickým přívěskem nebo formálním rámcem uměleckého programu, nýbrž prvotním důvodem svolání této bohoslužby.

Je otázkou, do jaké míry může hudba zprostředkovat předpokládané meditativní uchopení zvěsti Písma sv. Závisejí to na obsahové vhodnosti skladby i zpívaných textů, na vnitřní integraci hudebníků do služeb Slova a do společenství Kristova lidu, ale nemálo záleží i na osobních dispozicích jednotlivého posíluhače (kulturní zkušenost, typ zbožnosti, způsob přístupu). V žádném případě není posláním takového shromáždění hudební služba veřejnosti, ale věrohodné a jasné svědectví o tom, který „musí růst, já však se menšit“ (J 3,30).

Často zdůrazňovaná misijní příležitost hudebních nešporů zavazuje kazatele, aby neslevoval z plnosti biblického poselství. Je ovšem třeba vědět, že evangelizace (misie) není záležitostí jednotlivých mimořádných shromáždění, ale celého svědeckého života sboru s jeho pravidelnou nedělní bohoslužbou, všedními službami, soužitím rodin, katechetickým programem a posléze křtem i večeri Páně. Hudební náplň nešporů vyjadřuje zejména chvalozpěvnou odpověď církve na slovo o skutcích Hospodinových. Rádost vykoupených totiž přesahuje kategorie rozumových pojmů a nezřídka nalézá i mimoslovní výraz (Ž150)³⁶.

Tam, kde hrozí nebezpečí, že se Slovo a sbor dostane do závislosti na umění, je radno od konání hudebních nešporů upustit.

Doprovodné hudební nástroje

Žalmy a nejstarší písně, vycházející ze středověkého chorálu, byly odpočátku pojata jako jednohlasý zpěv bez doprovodu; teprve tak vynikne jejich pravá výpověď. Neměli bychom se tedy bát zpívat bez doprovodu, nebo při jednohlasém doprovodu nástrojovém. Zpěvu bez doprovodu by se měla dát přednost také tam, kde chybí dobrý nástroj nebo způsobilý doprovovač.

Nejpůvodnějším posláním hudebního nástroje v bohoslužbách je udání tónu, případně prostá podpora intonace. Teprve druhotně může velmi dobrý doprovod vhodnou harmonií, barvou tónů, předejrou atd. vyjádřit hudebním způsobem i výraz písně a tak umocňovat opravdovost našeho zpěvu.

V bohoslužbě evropské kultury nabyly vrchu píšťalové varhany, které se pro doprovod osvědčily svými zvukovými vlastnostmi (tón setrvalé síly, průrazné znění, jemná kombinace barev). Kromě nich slouží většinou našim shromážděním harmonium. Svě funkci dobře odpovídá. Elektronické varhany pro liturgické účely vhodné nejsou, poněvadž jejich syntetický zvuk nespíňuje fyzikální předpoklady zřetelného doprovodu a tón má nepřirozené zabarvení.

V nouzi lze užívat i píana, jehož tóny však brzy po stisku kláves začínají ztrácet sílu. V menších shromážděních se uplatní flétna, výjimečně housle, kytara apod. Málo

obvyklá je v našich podmínkách doprovodná hra pozounérů; její pronikavý zvuk překrývá zpěv shromáždění.

Za nepřítomnosti varhaníka se osvědčuje připravit předem pro konkrétní bohoslužby přesnou magnetofonovou nahrávku doprovodu s předehrami v obvyklé podobě na obvyklém nástroji. Stačí, aby k tomu malá skupinka zpěváků běžným tempem nazpívala všechny určené sloky, a shromáždění se pak zpravidla připojí vlastním zpěvem, aniž změnu zaznamenalo. Podmínkou je ovšem reproduktor přiměřeného výkonu a pohotová obsluha magnetofonu během služeb Božích.

VÝBĚR ŽALMŮ A PÍSNÍ

Užití žalmů v církevním roce

Advent 14,21,24,34,40,42,45,50,72,80,96, 97, 98, 118, 134, 135, 137, 146

Vánoce 2, 8, 24, 40, 45, 72, 96, 98, 117, 118, 148, 149, 150

Zjevení Páně 2, 8, 66, 67, 72, 96, 117

Doba postní 6, 22, 38, 40, 51, 69, 109, 130, 143

Květná neděle 8, 24, 68, 102, 118

Velký pátek 22, 43, 69, 77, 109, 111, 116

Velikonoce; povelikonoční období 16, 18, 46, 66, 100, 105, 115, 118;

18, 27, 30, 89, 98, 116

Nanebevstoupení 47, 68, 93, 110, 150

Neděle svatodušní 45, 65, 68, 86, 93, 124, 143, 144

Neděle trojiční 99

Nový rok 20, 23, 25, 32, 39, 65, 90, 91, 103,107, 121

Díkůčinění 18, 34, 65, 103, 104, 105, 135, 136

Písně k vysluhování večeře Páně

Písně jsou řazeny podle období církevního roku. Některé lze po úvaze užít při večeři Páně také v jinou dobu.

Advent 259, 262, 263, 521

Vánoce 278, 281, 292 '.

Zjevení Páně 244

Doba postní 116,244,308,309

Velikonoce a povelikonoční období 118, 308, 309, 397, 398, 511, 521

Nanebevstoupení 351,426, 521

Neděle svatodušní " 103, 371, 397, 398, 401, 426

Neděle trojiční 157,158

Díkůčinění 34,103,550

Bez zřetele na církevní rok 23, 25, 103, 111, 113, 145, 545, 583

Písně pro pohřební shromáždění

Žalmy 1, 6, 13, 16, 22, 23, 25, 27, 30, 42, 51,

71, 77, 84, 86, 90, 91, 102, 116, 121, 142

Apoštolské vyznání víry 151, 152

Advent 259, 262, 265, 277

Doba postní, Velký pátek 308, 309, 318, 320, 322, 331

Vzkříšení Páně 333, 334, 335, 341, 342, 343, 344, 345, 346

Doba svatodušní 367, 368, 371 si. 1.4, 372, 373

Jiné písně 182, 197, 198, 199, 200, 209, 248, 249, 258, 394, 419, 460, 478, 485, 487, 488, 492 výběr, 495, 503, 504, 508, 511, 512, 520, 521, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 539 (dítě), 552, 553, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 565, 566, 567, 570, 572, 573, 574, 576, 577, 579

Modlitba Páně 583 a další